

Załącznik do Uchwały Nr ..../...../2021
Rady Miasta Płocka
z dnia ..... 2021 roku
w sprawie: przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów
Społecznych Miasta Płocka na lata 2021 - 2026

STRATEGIA
ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
SPOŁECZNYCH MIASTA PŁOCKA
NA LATA 2021-2026

Płock, sierpień 2021r.

SPIS TREŚCI

WSTĘP	5
I. METODOLOGIA STRATEGII ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH MIASTA PŁOCKA NA LATA 2021 – 2026	6
II. DIAGNOZA – CZĘŚĆ I. SYTUACJA SPOŁECZNA MIASTA PŁOCKA	8
1. Charakterystyka Miasta Płocka	8
1.1 Sytuacja społeczna Płocka – wybrane elementy	9
2. Charakterystyka głównych problemów społecznych Miasta Płocka	14
2.1 Ubóstwo	14
2.2 Bezrobocie	15
2.3 Długotrwała choroba	21
2.4 Niepełnosprawność	22
2.5 Bezdomność	27
2.6 Uzależnienia	29
2.7 Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych	36
2.8 Przemoc w rodzinie	40
2.9 Trudności w przystosowaniu się do życia po opuszczeniu zakładu karnego	42
2.10 Dyskryminacja	44
III. DIAGNOZA - CZĘŚĆ II. NOWE LOKALNE POLITYKI PUBLICZNE DLA ROZWOJU PŁOCKA	46
1. Polityka równościowa	46
2. Polityka przeciwdziałania i wychodzenia z kryzysu bezdomności	47
IV. ZASOBY INSTYTUCJONALNE MIASTA PŁOCKA	50
1. Pomoc społeczna i system wspierania rodziny	50
2. Instytucje rynku pracy	73
3. Przeciwdziałanie uzależnieniom i przemocy w rodzinie	79
3.1. Przeciwdziałanie uzależnieniom	80

3.2. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	83
4. Ochrona zdrowia	88
5. Edukacja, kultura i rekreacja	94
6. Gospodarka mieszkaniowa	102
7. Wsparcie osób z niepełnosprawnościami	104
8. Polityka senioralna	108
9. Polityka równościowa	111
10. Lokalna ekonomia społeczna	111
V. ANALIZA SWOT	116
1. Pomoc społeczna i lokalny rynek pracy	116
2. Wspieranie rodziny	117
3. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	119
4. Ochrona zdrowia	121
5. Profilaktyka uzależnień	123
6. Niepełnosprawność	125
7. Gospodarka mieszkaniowa	126
8. Edukacja i kultura	128
9. Seniorzy	130
10. Polityka równościowa i antydyskryminacyjna	133
VI. MISJA STRATEGII	134
VII. CELE, PRIORYTETY I KIERUNKI DZIAŁAŃ STRATEGII	135
1. Cele Strategiczne	157
2. Priorytety i kierunki działań polityki społecznej Miasta Płocka	162
VIII. REGULACJE PRAWNE	204
1. Podstawy prawne Strategii	204
IX. WNIOSKI	206

X. ZAŁĄCZNIKI

207

1. Wykaz instytucji i podmiotów wchodzących w skład Zespołów ds. Opracowania „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Płocka na lata 2021 – 2026”

WSTĘP

Celem polityki społecznej jest zabezpieczenie podstawowych potrzeb materialnych jak i niematerialnych wszystkich grup społecznych. Strategia rozwiązywania problemów społecznych jest jednym z podstawowych narzędzi realizacji lokalnej polityki społecznej. Rozwiązanie istotnych problemów społecznych mieszkańców miasta jest działaniem trudnym i długofalowym. Celowym jest zatem strategiczne podejście do zagadnień ze sfery polityki społecznej.

Ostatnia „Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Płocka” obowiązywała w latach 2014 – 2020. Nowa Strategia została opracowana w perspektywie czasowej na lata 2021 – 2026 jako implikacja dynamicznie zachodzących zmian społecznych, demograficznych i gospodarczych oraz koordynacja działań z zakresu lokalnej polityki społecznej.

Podstawę prawną niniejszego dokumentu strategicznego stanowi Ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (tj. Dz. U. z 2020 r. poz. 1876 i 2369 oraz z 2021 r. poz. 794 i 803– tekst jednolity z późn. zm.) art. 16b i art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy, uwarunkowująca, iż w ramach zadań własnych gminy przewiduje się opracowanie i realizację strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka.

Umieszczenie obowiązku opracowania strategii rozwiązywania problemów społecznych w ustawie o pomocy społecznej nie oznacza, iż winna ona skupiać się jedynie na rozwiązywaniu problemów z zakresu pomocy społecznej, ale obejmować wszystkie obszary polityki społecznej, mające wpływ na poprawę funkcjonowania lokalnej społeczności.

Praca nad przygotowaniem Strategii była procesem otwartym. Dokument powstał przy współpracy szerokiego grona uczestników Zespołów tematycznych, Centrum Innowacji Społeczeństwa Informacyjnego, a także na podstawie opracowań i ekspertyz przygotowanych w ramach prac nad Społeczną Strategią Płocka. Zespół autorski składa się z pracowników płockiego i powiatowego samorządu, a także przedstawicieli organizacji pozarządowych, instytucji, środowisk akademickich i ekspertów. Wykaz instytucji i podmiotów wchodzących w skład Zespołów stanowi załącznik nr 1 do dokumentu.

W oparciu o obowiązującą procedurę projekt dokumentu został również poddany szerokim konsultacjom społecznym.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2021 – 2026 wskazuje istotne dla miasta Płocka cele strategiczne i szczegółowe, których realizacja poprzez określone działania, zmierza w kierunku wyznaczonym przez wskazaną misję.

Ich realizacja pozwoli na wzmocnienie Płocka jako aktywnego samorządu współpracy i partnerstwa, stwarzającego mieszkańcom zarówno możliwości rozwoju, jak i poczucie bezpieczeństwa. Pomoże zwiększyć potencjał społeczny Płocka, zapewnić wszystkim mieszkańcom równe szanse w dostępie do dóbr i usług oraz udział w życiu publicznym. Chodzi o to, by w ciągu najbliższych kilkunastu lat Płock tworzył i wprowadzał w życie zintegrowaną politykę społeczną, odpowiadającą na wyzwania rozwojowe i rozwiązującą bieżące problemy.

I. METODOLOGIA STRATEGII

Pierwszym etapem procesu planowania strategicznego było zbieranie oraz analiza danych statystycznych niezbędnych do charakterystyki sytuacji społecznej i gospodarczej w mieście Płock oraz przygotowanie projektu Strategii.

W formie zestawień, przygotowano diagnozę społeczną, uwzględniającą analizę procesów rozwojowych, zachodzących w mieście Płocku, w zakresie demografii, poziomu życia mieszkańców, ochrony zdrowia, świadczonej pomocy społecznej i aktywnej integracji, rynku pracy, uzależnień, mieszkalnictwa, kwestie zdrowia i bezpieczeństwa mieszkańców, systemu edukacji.

Diagnoza poszczególnych obszarów polityki społecznej została podzielona na dwie części – pierwsza charakteryzuje sytuację społeczną Miasta Płocka opartą na głównych kwestiach, określonych zgodnie z art. 7 Ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej, druga część zaś obejmuje nowe wyzwania – lokalne polityki publiczne dla rozwoju miasta, wynikające z ogólnopolskich zmian społecznych i demograficznych, a także zmian zachodzących w polityce społecznej.

Proces rozwojowy polityki społecznej wzmacnia znaczenie strategii rozwiązywania problemów społecznych, jednoznacznie wskazując, iż może być skutecznym narzędziem integracji instytucji świadczących usługi społeczne i planowania lokalnego rozwoju społecznego, a instrumenty i metody ekonomii społecznej mogą skutecznie wspomagać działania szczególnie z zakresu pomocy społecznej, a tym samym przyczynić się do rozwiązywania problemów społecznych.

Zatem, w wyniku przeprowadzonej analizy wyodrębniono pięć obszarów realizacji lokalnych polityk publicznych, tj.:

1. Polityka senioralna
2. Polityka równościowa – nowa lokalna polityka publiczna
3. Polityka przeciwdziałania i wychodzenia z kryzysu bezdomności – nowa lokalna polityka publiczna
4. Polityka rozwoju ekonomii społecznej
5. Polityka rozwoju usług społecznych – sektor III

Kolejnym ważnym elementem prac nad opracowaniem Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Płocka była analiza zasobów wewnętrznych polityki społecznej Miasta (silne i słabe strony poszczególnych obszarów polityki społecznej) oraz analiza otoczenia zewnętrznego pod kątem szans i zagrożeń dla dalszego rozwoju polityki społecznej w Mieście. W tym celu przeprowadzono analizę SWOT, która stała się podstawą do zidentyfikowania i sformułowania podstawowych problemów i zagadnień strategicznych.

Kluczowym etapem opracowywania strategii był proces programowy. Podczas spotkań plenarnych Zespół autorski wypracował koncepcję dokumentu, określił metody przygotowania materiału oraz tryb sporządzenia analizy SWOT, w trakcie prac akceptował także dane diagnostyczne. Zespół wypracował również cel główny oraz podstawową siatkę celów strategicznych i operacyjnych, wreszcie zatwierdził zaproponowane wskaźniki oraz system monitorowania dokumentu.

Zespół autorski był wspierany przez Zespoły tematyczne, które rozpoznawały problemy społeczne, konstruowały analizy szczegółowe oraz proponowały rozwiązania dla poszczególnych kwestii społecznych.

Punktem wyjścia do opracowywania niniejszej Strategii było odniesienie do Strategii Zrównoważonego Rozwoju Miasta Płocka do 2022 roku, w której określono misję miasta, a także cele i projekty strategiczne kształtujące rozwój miasta.

Wypełnienie Misji oraz osiągnięcie zamierzonych celów strategicznych, operacyjnych, rezultatów zapewnione zostanie poprzez wdrożenie, monitoring i ewaluację.

Narzędziami służącymi realizacji strategii przez władze miasta są polityki i programy, w tym: studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, otwarty katalog inwestycji miejskich, miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, budżet miasta, aplikacje o zewnętrzne źródła dofinansowania, a także zadania wyznaczane pracownikom samorządowym i jednostkom podległym miastu.

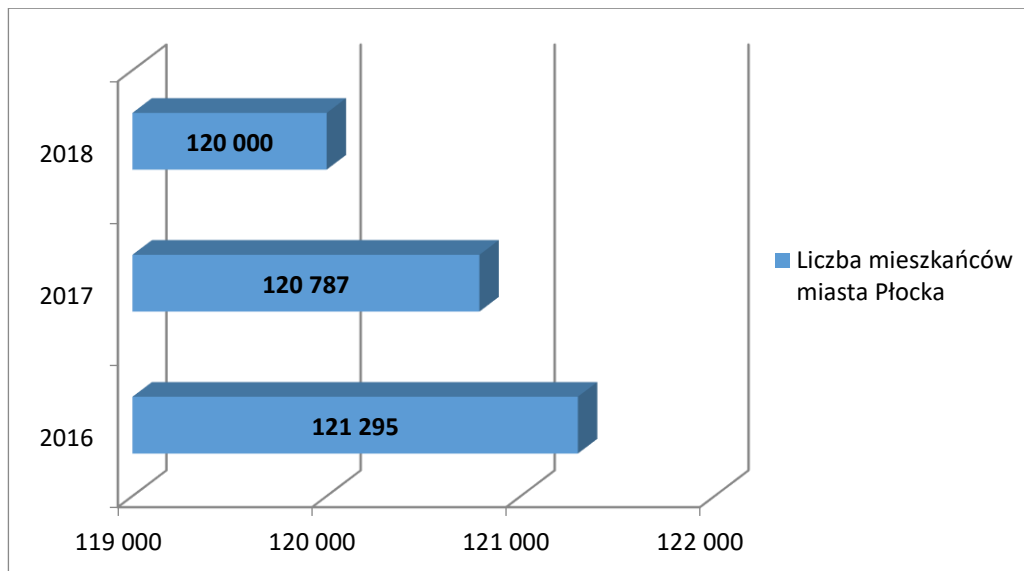
II. DIAGNOZA. CZĘŚĆ I - SYTUACJA SPOŁECZNA MIASTA PŁOCKA

1. CHARAKTERYSTYKA MIASTA PŁOCKA

Płock położony jest w północno-zachodniej części województwa mazowieckiego i jest jednym z 5 miast na prawach powiatu tego województwa (i jednym z 66 miast na prawach powiatu w kraju). Zajmuje powierzchnię 88,06 km². Pod względem liczby mieszkańców zalicza się do miast dużych (tj. powyżej 100 tys. mieszkańców) – według danych Głównego Urzędu Statystycznego liczba ludności na koniec 2018r. wynosiła 120 000, z czego 63.425 osób to kobiety, a 56.575 osób – mężczyźni (odpowiednio 52,9% i 47,1%), natomiast według danych Urzędu Miasta Płocka - 117 415 osób. Informacje o liczbie ludności podawane przez GUS stanowią bilans przygotowany w oparciu o wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011. Natomiast dane UMP obejmują wyłącznie zameldowania. Liczba osób według faktycznego miejsca zamieszkania spadła w stosunku do 2011r. o 4 318 osób (3,6%), co potwierdza tylko trend zauważalny od 2000r. W ciągu 18 lat zmniejszyła się o 8,6 tys. osób. Według prognozy Głównego Urzędu Statystycznego tendencja zniżkowa będzie utrzymywać się nadal, a do 2035 roku różnica wyniesie ponad 10.000 osób. Taki stan rzeczy jest głównie efektem widocznej w ostatnich latach w Polsce migracji z miast do strefy podmiejskiej.

Poniższy wykres przedstawia stan ludności miasta Płocka w latach 2016 – 2018.

Wykres 1. Liczba mieszkańców miasta Płocka w latach 2016-2018

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS i WEISO UM

W mieście dominuje przemysł paliwowo – energetyczny oraz maszynowy, odzieżowy, spożywczy i budowlano – montażowy. Płocczanie migrują zarówno do strefy podmiejskiej, jak i większych ośrodków miejskich (Płock leży niedaleko miast takich jak

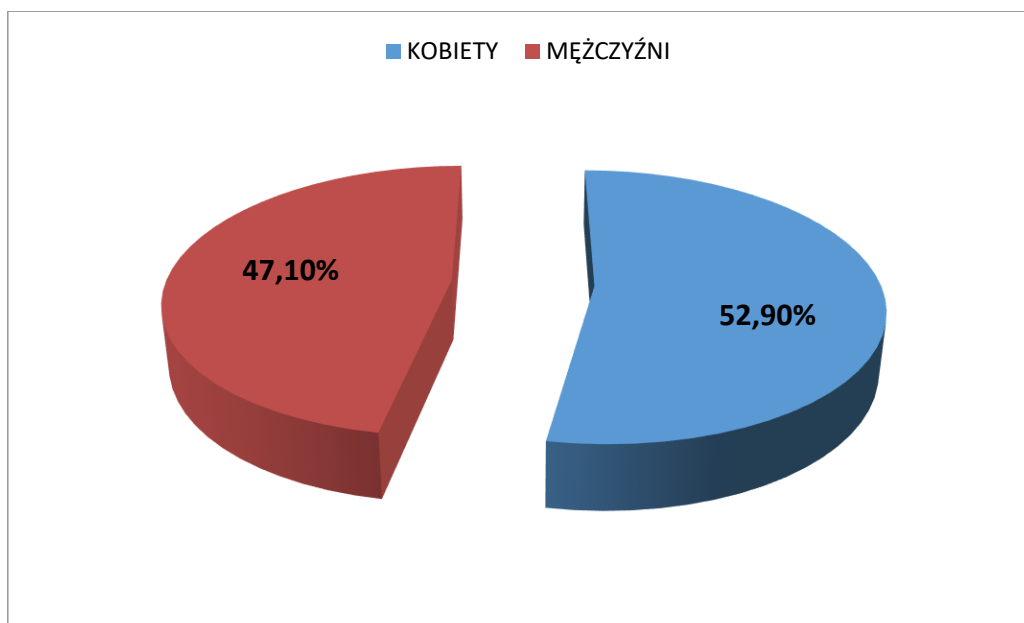

Łódź czy Warszawa). Można przypuszczać, że wśród migrujących są zarówno osoby, które zmieniając miejsce zamieszkania pozostają nadal związane zawodowo z miastem, jak również te, które razem z miejscem zamieszkania decydują się zmienić miejsce pracy.

1.1 Sytuacja społeczna Płocka – wybrane elementy

Poniższy wykres przedstawia wskaźnik procentowy ludności miasta Płocka w podziale na płeć – stan na dzień 31.12.2018r.

Wykres 2. Mieszkańcy Płocka w podziale na płeć

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS i WEISO UM

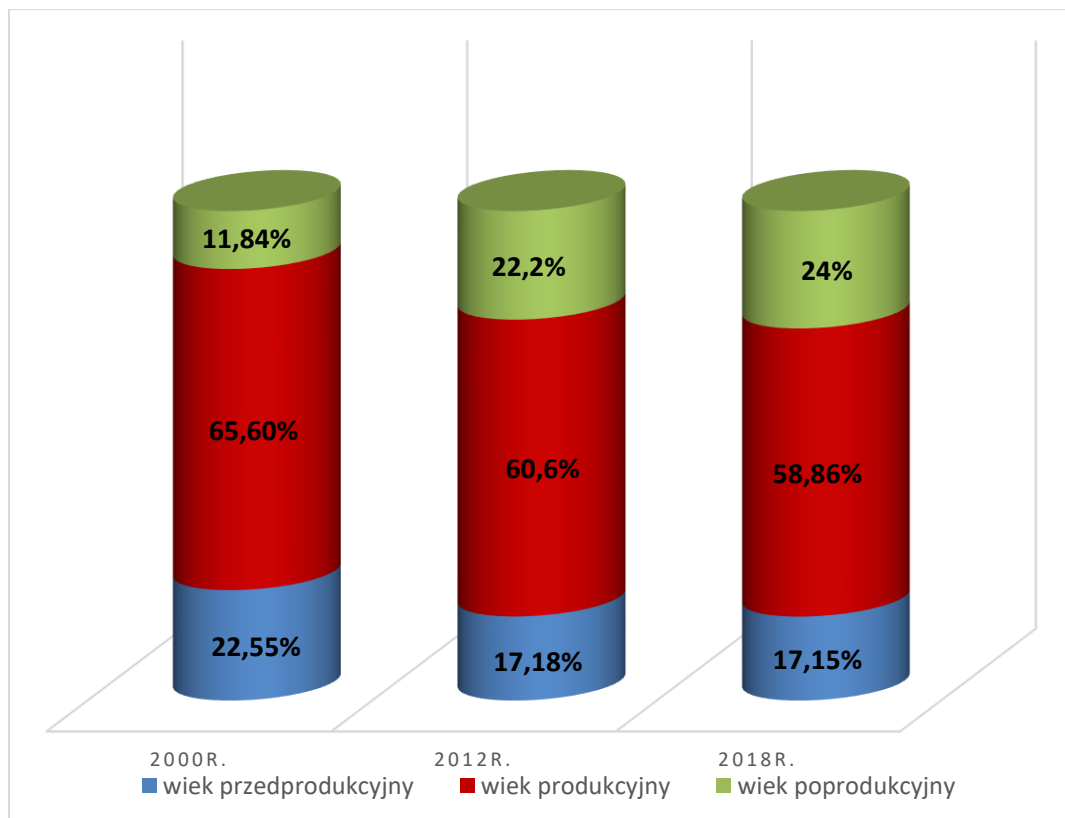
W Płocku, podobnie jak w miastach wojewódzkich w Polsce, coraz wyraźniej zaznacza się dysproporcja pomiędzy liczbą mężczyzn a liczbą kobiet. Ponad połowę mieszkańców Płocka (52,9%) stanowią kobiety (mężczyźni odpowiednio 47,1%). W roku 2019 na 100 płocczan przypadało 112 płocczanek. Przy czym udział kobiet w ogólnej liczbie ludności jest nieznacznie niższy od 50% w grupach wiekowych poniżej 40 lat, a w grupie wiekowej 70 lat i więcej wynosi ponad 60%. Po pewnym odstępstwie w roku 2011, kiedy przewaga w liczbie kobiet rozpoczynała się już dla grupy wiekowej 30-34 lata, w 2019r. mężczyźni utrzymali – choć niewielką – przewagę w grupie 0-39 lat. Dominacja kobiet zaczyna się więc dla grupy wiekowej 40-44 lata i starszych. Oznacza to, że kobiety dominują w kategoriach wiekowych uznawanych w większości za grupy o niskiej mobilności zawodowej lub wręcz całkowicie niemobilne, gdzie mobilność (zawodowa) to „gotowość do zmiany miejsc pracy, kwalifikacji, zawodu, w tym związaną z koniecznością zmiany miejsca zamieszkania”. Gotowość kobiet do zmiany miejsca zamieszkania w związku ze zmianą pracy/kwalifikacji/zawodu, nadal pozostaje niższa u mężczyzn. Potwierdzają to chociażby wyniki – przeprowadzonej przez Miejski Urząd Pracy w Płocku – ankiety badającej potrzeby osób bezrobotnych/poszukujących pracy.

Według prognoz tendencja ta – z drobnymi odchyleniami w poszczególnych rocznikach – utrzyma się w najbliższych latach. Według przewidywań Głównego Urzędu Statystycznego w 2035r. wśród mieszkańców Płocka zmniejszy się populacja osób młodych, zwiększy natomiast populacja osób po 45 roku życia – dzisiejszych dwudziesto i trzydziestolatków. Zwiększy się również (i to znacznie) populacja osób w wieku poprodukcyjnym – dzisiejszych czterdziesto i pięćdziesięciolatków.

Obecnie, ludność w wieku przed i poprodukcyjnym stanowi 41,14% ogółu mieszkańców, pozostałe 58,86% stanowi ludność w wieku produkcyjnym (70.626 os., o 9.914 osób mniej niż w 2011r., o 2.665 osób mniej niż w 2016r., o 1.349 osób mniej niż w 2017r.).

Poniższy wykres przedstawia strukturę demograficzną mieszkańców Płocka w skrajnym przedziale lat 2000 – 2018 z uwzględnieniem ekonomicznych grup wieku.

Wykres 3. Mieszkańcy Płocka w podziale na wiek

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS i WEISO UM

Wzrost udziału osób w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie mieszkańców miasta (z 11,84% w 2000r. do 24% w 2018r.) przy jednoczesnym spadku udziału osób w wieku przedprodukcyjnym (z 22,55% w 2000r. do 17,15% w 2018r.) i produkcyjnym (z 65,60% w 2000r. do 58,86% w 2018r.) oraz wczesna dezaktywacja zawodowa osób w wieku powyżej 50 (a nawet 45) roku życia jest z punktu widzenia rynku pracy sytuacją

niepożądaną i niepokojącą (starzenie się siły roboczej) i skłania do natężenia reakcji na rzecz zwiększenia działalności zawodowej tej grupy.

Podobnie jak w całym kraju, także i w Płocku przez szereg lat spadała liczba urodzeń. Natomiast, wielkość zgonów wykazywała tendencje zmienne z ogólną przewagą wzrostu. Zjawiskiem, które dla lokalnego rynku pracy pozostaje nie bez znaczenia, a jest związane ze zmianami w procesach demograficznych, jest również fakt, że Miasto od sześciu lat odnotowuje ujemny przyrost naturalny, którego współczynnik w 2018r. wyniósł -2,2‰, a najwyższa płodność płocczanek przypada na wiek 25-29 lat, 30-34 lata i 35-39 lat. W tym czasie kobiety zazwyczaj wycofują się z rynku pracy by podjąć obowiązki macierzyńskie. Część z nich pozostaje bierna, część wraca do aktywności zawodowej, choć jako osoby bezrobotne. Dla wielu, konieczność opieki nad dzieckiem/osobą zależną, pozostaje znaczącą przeszkodą w podjęciu zatrudnienia, o czym świadczą chociażby wyniki wspomnianej wcześniej ankiety.

Ponadto, występuje ujemny przyrost liczby małżeństw, jednakże w dalszym ciągu jest on prawie dwukrotnie większy niż liczba rozwodów. Drugi rok z rzędu wzrosła liczba rozwodów – stan na koniec 2018r. Współczynnik dzietności, oznaczający liczbę urodzonych dzieci przypadających na jedną kobietę w wieku rozrodczym, tj. 15-49 lat, kształtuje się na poziomie średniej krajowej. Wysokość poziomu reprodukcji i malejąca tendencja w porównaniu do 2000 oraz 2011 roku nie gwarantują jednak prostej zastępowalności pokoleń.

Nie bez znaczenia pozostaje fakt, iż rezultatem przemian w procesach demograficznych jest zmniejszanie się liczby dzieci i młodzieży (0-17 lat). Ich udział w ogólnej liczbie ludności Płocka w 2018 roku wynosił 17,15% (gdzie w roku 2000 wynosił 22,55%). Ponadto, od 2011r. zauważalny jest wzrost współczynnika umieralności, który w roku 2018 wyniósł 11,8‰, a więc o 0,8 pkt więcej niż rok wcześniej. Znacząco wzrasta współczynnik wyrażający liczbę zgonów niemowląt na 1000 urodzeń żywych, który w 2018r. wyniósł 7,3‰.

W Płocku widoczne jest, odnotowywane w Polsce, zjawisko nadumieralności mężczyzn, które występuje już wśród chłopców. W ogólnej liczbie osób zmarłych 52,8% stanowili mężczyźni, a wiek środkowy zmarłych mężczyzn wyniósł 71,2 lat i był o blisko 9 lat niższy od wieku środkowego kobiet, który wyniósł 80,0 lat. Przyczyną zgonów są co raz częściej choroby nowotworowe (ok. 32,0%) i nadal choroby układu krążenia(ok. 30,6%). Jednakże, zauważalny jest spadek współczynnika dynamiki demograficznej, czyli stosunku liczby urodzeń żywych do liczby zgonów w danym okresie – w 2018r. wyniósł 0,81, gdzie w 2011r. osiągał 1,10.

Jednym z największych problemów mieszkańców Płocka jest bezrobocie.

Podobnie jak we wszystkich miastach, również w Płocku ważną rolę w życiu społeczeństwa odgrywa pomoc społeczna. Najczęstsze przyczyny udzielania pomocy społecznej to: ubóstwo, bezrobocie, długotrwała lub ciężka choroba, niepełnosprawność, bezdomność, alkoholizm lub narkomania, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, trudności w przystosowaniu się do życia po opuszczeniu Zakładu Karnego, a także przemoc w rodzinie.

Tabela 1. Powód trudnej sytuacji życiowej *

Wyszczególnienie	Liczba rodzin w latach				
	2016	2017	2018	2019	2020
Ogólna liczba korzystających z pomocy, w tym z powodu:	5.208	4.640	4.428	4.288	4.244
Ubóstwa	1.970	2.229	2.011	1.701	1.624
Sieroctwa	0	0	0	0	0
Bezdomności	177	165	169	131	130
Potrzeby ochrony macierzyństwa, w tym:	72	61	63	64	60
- wielodzietność	15	17	23	26	26
Bezrobocia	2.367	1.965	1.639	1.372	1.318
Niepełnosprawności	1.010	1.050	957	869	777
Długotrwałej choroby	2.272	2.438	2.408	2.355	2.298
Bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, w tym:	745	660	690	628	558
- rodziny niepełne	452	360	337	310	296
-rodziny wielodzietne	96	68	60	65	65
Przemoc w rodzinie	19	24	23	21	19
Alkoholizmu	293	281	294	247	251
Narkomanii	37	25	32	19	32
Trudności w przystosowaniu się do życia po opuszczeniu ZK	55	44	40	30	44
Sytuacja kryzysowa i zdarzenie losowe	420	627	469	543	306

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Płocku – MPiPS -03
 * jeżeli w rodzinie występuje kilka przyczyn powodujących trudną sytuację życiową, może występować w każdej grupie

W perspektywie systematycznego wzrostu przeciętnego trwania życia, spadku umieralności, a także postępujących możliwości medycznych, należy spodziewać się dalszego wzrostu zapotrzebowania na usługi pomocowe zwłaszcza socjalne. Należy podkreślić duże znaczenie rozwoju i zacieśniania współpracy z organizacjami pozarządowymi realizującymi zadania polityki społecznej.

W każdym społeczeństwie zachodzą zmiany, które mają w konsekwencji wpływ na powstanie nowych zjawisk społecznych, występujących w obszarze polityki społecznej nie jako problem społeczny, lecz jako kwestia społeczna i nowe wyzwanie. Jednakże, brak podjęcia w dłuższej perspektywie czasu przez miasto Płock powyższych wyzwań, może spowodować powstanie nowych problemów społecznych. Do takich nowych wyzwań i kwestii społecznych należy m.in. starzenie się społeczeństwa (seniorzy), a także pozostająca z nim w korelacji ochrona zdrowia i profilaktyka zdrowotna.

Jedną z kluczowych zmian, z którą muszą zmierzyć się wszystkie kraje europejskie, jest starzenie się społeczeństwa. Wydłużenie się ludzkiego życia oraz obniżający się współczynnik dzietności skutkuje zmianami w strukturze ludności w całej Polsce. Według demografów tendencja ta będzie się utrzymywać, co najmniej do 2035 roku, z silnym natężeniem od 2010 roku i kulminacją w latach 2020 - 2026. Towarzyszyć mu będą niekorzystne zmiany proporcji pomiędzy ludnością w wieku aktywności zawodowej, a ludnością w wieku przedprodukcyjnym i poprodukcyjnym, niosąc konsekwencje ekonomiczne i społeczne w wielu dziedzinach życia (ubezpieczenia społeczne, służba zdrowia, pomoc i opieka społeczna), a stanowiąc poważne wyzwania również dla lokalnej polityki społecznej. Dla powyższego, nie bez znaczenia pozostaje fakt istnienia zagrożeń epidemiologicznych, co pokazał rok 2020, w związku z epidemią zakaźnej choroby COVID-19 wywołanej przez koronawirusa SARS-CoV-2.

Z każdym rokiem ludność Płocka nieznacznie starzeje się. Statystyczny mieszkaniec miasta miał w 2018 roku 42,5 lat, przy czym przeciętny wiek pań (44,8 lat) był o ponad 4 lata wyższy od przeciętnego wieku panów (40,4 lat). Dla porównania w 2007 roku wielkości te wynosiły odpowiednio: 37,7; 40,2 i 35,3. Statystyczny płocczanin był zatem w 2018 roku starszy zarówno od mieszkańców Warszawy (41,5 lat), Radomia (41,9 lat), jak i Ostrołęki (40,9 lat) oraz Siedlec (39,6 lat). Proces starzenia się ludności jest wynikiem zmniejszania się udziału roczników młodszych i zwiększania się udziału roczników starszych. Udział liczby dzieci i młodzieży (0-17 lat) w ogólnej liczbie ludności Płocka w 2018 roku wynosił 17,2%, podczas gdy w 2000 roku – 22,6%. Najbardziej liczne są roczniki w przedziale wiekowym 30–39 lat i 60–69 lat i stanowią odpowiednio 15,7% i 15,0% ogółu ludności Płocka. Najmniej liczne (poza przedziałami powyżej 70 lat) – są roczniki w wieku 0–9 lat oraz 10–19 lat – każdy z nich stanowi poniżej 10% ogółu ludności Płocka.

Polska należy do krajów, w których zwiększanie się liczebności seniorów skutkuje wzrostem liczby osób narażonych na wykluczenie ze względu na szereg czynników. Osoby w starszym wieku są narażone na ubóstwo, ograniczone kontakty społeczne, problemy zdrowotne, brak mobilności, często też padają ofiarą przemocy. Konsekwencją procesu starzenia się społeczeństwa płockiego będzie wzrost potrzeb w zakresie szeroko rozumianej ochrony zdrowia i opieki społecznej nad osobami starszymi (usługi opiekuńcze, domy pomocy społecznej, rodzinne domy pomocy, zakłady opiekuńczo – lecznicze i inne formy opieki) oraz w zakresie przeciwdziałania wykluczeniu cyfrowemu. Brak umiejętności sprawnego poruszania się w z informatyzowanym świecie często utrudnia codzienną egzystencję seniorów.

Tabela 2 . Osoby w wieku poprodukcyjnym zamieszkałe w Płocku w latach 2015-2018 według płci i kryteriów ekonomicznych

ROK	KOBIETY	MĘŻCZYŹNI	RAZEM	UDZIAŁ LUDNOŚCI OGÓŁEM
2015	18 120	8 148	26 268	21,58%
2016	18 705	8 575	27 280	22,49%
2017	19 164	8 911	28 075	23,24%
2018	19 606	9 188	28 794	24%

Źródło: Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

Podobnie jak w całej Polsce mamy do czynienia z procesem starzenia się zasobów siły roboczej spowodowanym zwiększającą się liczbą osób w wieku niemobilnym, tj. powyżej 44 roku życia. Struktura ludności z uwzględnieniem ekonomicznych grup wieku na przestrzeni lat pokazuje malejący odsetek ludności w wieku przedprodukcyjnym (w ciągu 18 lat jest to spadek o 5,4 pkt. proc.) i systematycznie rosnący w wieku poprodukcyjnym (wzrost w analogicznym okresie o 12,2 pkt. proc.).

Z przeprowadzonej analizy danych dotyczących sytuacji społecznej Płocka wynika, iż istnieją obszary, w których Miasto rozwija się dynamicznie. Świadczy o tym m.in. wyspecjalizowana kadra naukowa (Płock miastem akademickim), rozwój infrastrukturalny i kulturowy, a także czołowe miejsce lidera wykorzystywania środków unijnych w rankingu samorządów Mazowsza. Istnieją jednak zjawiska, których nasilenie wskazuje na występowanie problemów społecznych.

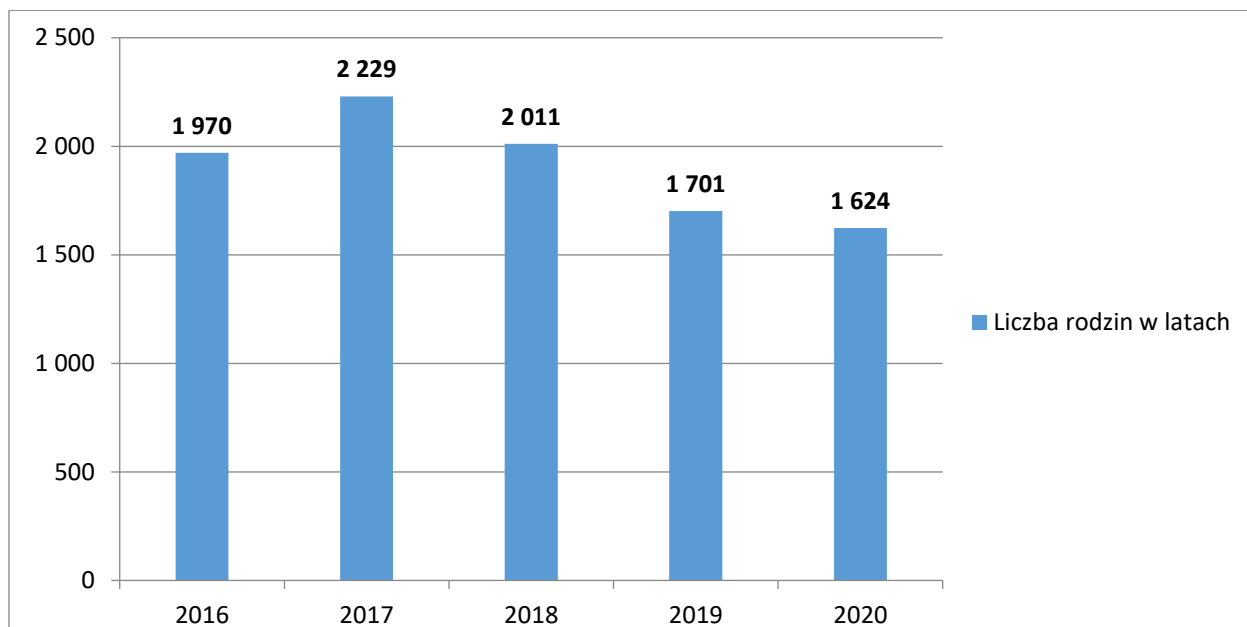
2. CHARAKTERYSTYKA GŁÓWNYCH PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH MIASTA PŁOCKA

2.1. UBÓSTWO

Nie istnieje jednoznaczna definicja ubóstwa. Najczęściej ubóstwo dotyczy ludzi, których sytuacja wskazuje na niezaspokojenie większości podstawowych potrzeb życiowych (tj. jedzenie, ubranie, mieszkanie, zdrowie, bezpieczeństwo), a także potrzeb ponadpodstawowych (tj. kultura, oświata, wypoczynek). Ustawa o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004r. (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 1876 i 2369 oraz z 2021 r. poz. 794 i 803– tekst jednolity z późn. zm.) nie definiuje ubóstwa, ale przyjmuje się, iż ubogimi są osoby lub rodziny, których dochód jest niższy lub równy – określone w ustawie o pomocy społecznej – dochodowi uprawniającemu do bezzwrotnej pomocy finansowej oraz bezpłatnych świadczeń w tym: posiłku, usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania, pracy socjalnej lub pobytu w domu pomocy społecznej. Dochód ten uprawnia do korzystania ze świadczeń z pomocy społecznej. Mamy więc do czynienia z ustawową granicą ubóstwa.

Poniższy wykres przedstawia liczbę rodzin, które w latach 2016 – 2020 otrzymały pomoc z powodu występującego w rodzinie między innymi ubóstwa.

Wykres 4. Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej ze względu na ubóstwo w latach 2016 – 2020

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Płocku – MPiPS-03

Analizując powyższe dane należy stwierdzić, iż w ostatnich czterech latach liczba ludzi żyjących w ubóstwie była mniejsza niż w poprzednich latach. Jednakże, w latach 2017-2018 znacząco zwiększyła się liczba rodzin ubogich, z tendencją spadkową od roku 2019r. Tendencja spadkowa w roku 2016 gwałtownie załamała się w roku 2017, gdyż do systemu pomocy społecznej zaczęły napływać nowe bądź wcześniej korzystające z pomocy społecznej osoby lub rodziny, które w latach 2014 – 2015 były zatrudnione, jednakże z uwagi na dekonstrukcję rynku pracy w latach 2016 – 2018 straciły stałe źródło dochodu, jakim jest wynagrodzenie za pracę, a przez to środki utrzymania. Można więc powiedzieć, że ta część społeczności miasta dotknięta jest ubóstwem lub zbliża się do jego granicy. Z analiz MOPS w Płocku wynika, iż jest to tzw. ubóstwo obiektywne, co oznacza, iż mierzone jest i określone według tego samego wskaźnika, w tym przypadku ustawowego. Marginalną część osób korzystających z pomocy można sklasyfikować w grupie osób dotkniętych ubóstwem subiektywnym. Są to osoby, których poczucie biedy wynika z ich własnego przekonania, nie zaś z obiektywnych i jasno określonych mierników.

Należy nadmienić, iż ubóstwo jako kwestia społeczna zazwyczaj ma wiele przyczyn i najczęściej skorelowane jest z innymi zjawiskami społecznymi takimi jak bezrobocie, uzależnienia, długotrwała lub ciężka choroba, niepełnosprawność czy bezdomność. Jednakże, na pierwszym miejscu wśród jego przyczyn wymienia się bezrobocie.

2.2. BEZROBOCIE

Terminem bezrobocie potocznie określa się sytuację osoby nie posiadającej pracy i poszukującej pracy zarobkowej. W polskich aktach prawnych stosuje się definicję bezrobocia rejestrowanego – czyli wprowadza się konieczność uzyskania statusu bezrobotnego poprzez rejestrację we właściwym urzędzie. Za bezrobotnych zarejestrowanych uznaje się, zgodnie z ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, osoby niezatrudnione i niewykonujące innej pracy zarobkowej, zdolne i gotowe do

podjęcia zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy (bądź jeśli są to osoby niepełnosprawne - zdolne i gotowe do podjęcia zatrudnienia co najmniej w połowie tego wymiaru czasu pracy), nieuczące się w szkole z wyjątkiem szkół dla dorosłych lub przystępujące do egzaminu eksternistycznego z zakresu tej szkoły lub szkół wyższych gdzie studiuje w formie studiów niestacjonarnych, zarejestrowane we właściwym dla miejsca zameldowania (stałego lub czasowego) powiatowym urzędzie pracy oraz poszukujące zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej.

W myśl przepisów ustawy o pomocy społecznej, za osobę bezrobotną, korzystającą z pomocy uznaje się osobę w wieku produkcyjnym, pozostającą poza rynkiem pracy, która niekoniecznie jest zarejestrowana w urzędzie pracy.

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz.U. 2021 poz. 1100 – tekst jednolity z późn. zm.) zadania państwa w zakresie promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia oraz aktywizacji zawodowej realizowane są przez instytucje rynku pracy. Wraz z początkiem 2008 roku taką instytucją działającą na terenie miasta Płocka jest Miejski Urząd Pracy.

Płock jest miastem, w którym na rynku pracy w 2018 roku umocniły się pozytywne tendencje zapoczątkowane cztery lata wcześniej. Po raz kolejny zwiększyła się liczba pracujących mieszkańców, a bezrobocie rejestrowane było niższe niż przed rokiem, choć liczba długotrwale bezrobotnych nadal stanowiła ponad połowę zarejestrowanych. W latach 2010-2013 notowano kolejne wzrosty liczby zarejestrowanych bezrobotnych i stopy bezrobocia w końcu roku. W tym czasie liczba bezrobotnych zwiększyła się o ponad 1 tys. osób (z 7.207os. w grudniu 2010 r. do 8.338 os. w grudniu 2013 r.), a stopa bezrobocia wzrosła o 2 punkty procentowe (z 11,0% w grudniu 2010 r. do 13,0% w grudniu 2013 r.), jednak od 2014 r. obserwowana jest ponownie tendencja spadkowa, z tym, że pod koniec 2019r. miasto osiągnęło rekordowo niskie wskaźniki bezrobocia rejestrowanego - odpowiednio 3.718 os. zarejestrowanych i stopa bezrobocia na poziomie 5,9% w październiku 2019 r. W końcu 2016r. miasto odnotowało stopę bezrobocia na poziomie 8,6%, w końcu 2017r. niższą o kolejne 1,3 punktu procentowego, w końcu 2018r. niższą o kolejne 0,5 punktu procentowego, w końcu 2019r. wynosiła 6,1%, a w końcu 2020r. podwyższyła się o 0,9 punktu procentowego. Jest to zjawisko okresowe, obserwowane na przestrzeni całego kraju, a wpływ na nieznaczny wzrost stopy bezrobocia w końcu 2020r. ma wiele czynników m.in. ogólnopolska sytuacja na rynku pracy spowodowana epidemią COVID-19, sezonowość pracy w niektórych obszarach działalności podmiotów gospodarczych (np. w budownictwie) czy duża fluktuacja siły roboczej w innych (np. w handlu).

W końcu grudnia 2019r. w ewidencji Miejskiego Urzędu Pracy w Płocku figurowały 3.823 osoby bezrobotne (w tym 2.332 kobiety i 1.491 mężczyzn). W stosunku do analogicznego okresu 2018r. ogólna liczba bezrobotnych spadła o 446 osób, tj. o 10,45%, a stopa bezrobocia kształtowała się na poziomie 6,8%. W ciągu całego 2019r. zarejestrowało się łącznie 5.613 osób bezrobotnych, tj. o 1.041 osób mniej niż przed rokiem. Blisko co trzecia osoba rejestrująca się w MUP w Płocku na przestrzeni 2019r. była długotrwale bezrobotna (1.689 os., tj. 30,1% całego napływu w 2019r.). Natomiast, z ewidencji bezrobotnych w ciągu 2019r. wyłączono łącznie 6.059 osób bezrobotnych (2.965 kobiet i 3.094 mężczyzn), tj. o 832 osoby mniej niż przed rokiem. Najczęściej rejestrowali się sprzedawcy sklepowi (ekspedienci); byli oni też najliczniej reprezentowaną elementarną grupą zawodów w końcu 2019r.

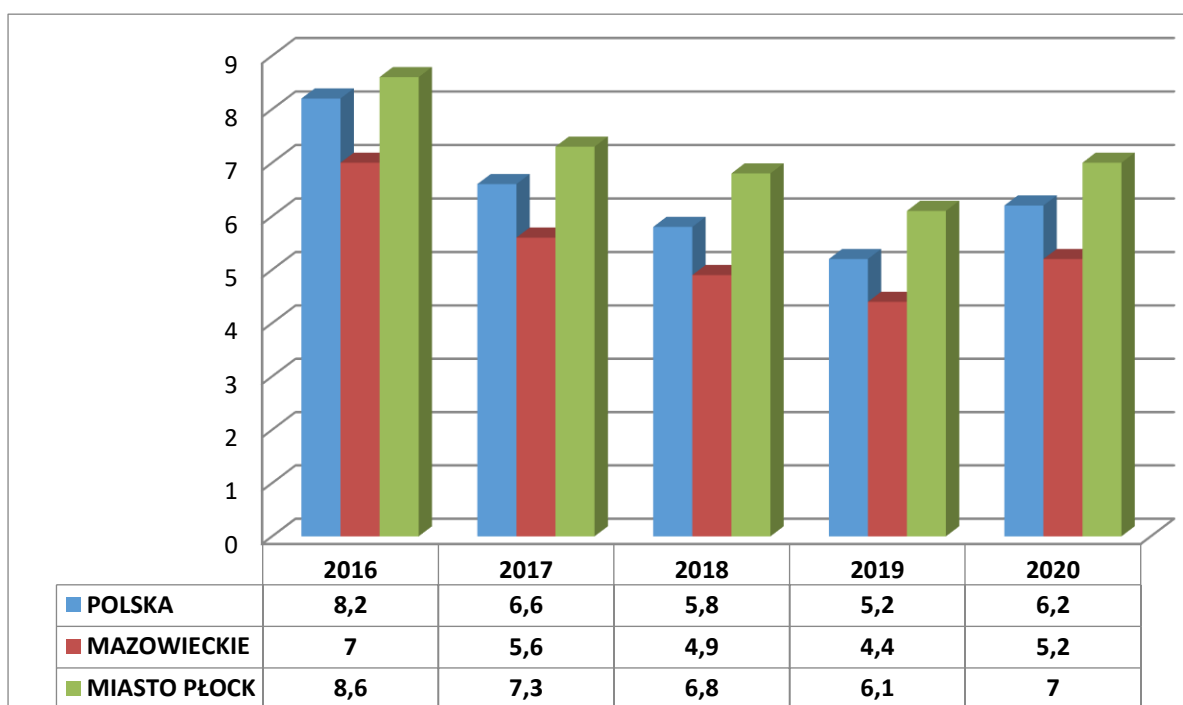

Niestety, iż mniej więcej od początku 2014r. Płock odnotowuje wyższą stopę bezrobocia niż średnia dla kraju, a także utrzymywanie się dystansu do średniej wojewódzkiej.

Należy zaznaczyć, iż liczba pracujących jest zdecydowanie niższa od liczby zatrudnionych, gdyż wskazuje wyłącznie liczbę osób wykonujących określone czynności w danym dniu i pomija osoby będące na urloпах, zwolnieniach itp. Niestety GUS nie publikuje danych o zatrudnionych dla Płocka.

Poniższy wykres przedstawia rozkład stopy bezrobocia w rozbiciu na kraj – województwo – miasto Płock w latach 2016 – 2020.

Wykres 5. Stopa bezrobocia w rozbiciu na KRAJ – WOJEWÓDZTWO – MIASTO PŁOCK w latach 2016 – 2020

Zródło: opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w końcu grudnia 2020r.w Płocku wyniosła 4.357 osób. Była to wartość wyższa odnotowanej zarówno w grudniu 2019, jak i w grudniu 2018 roku (odpowiednio o 534 os. i 88 os.).

W 2020 roku sytuacja na rynku pracy w Płocku była wynikiem spowolnienia gospodarczego odnotowanego w Polsce, a także zaczęły ją charakteryzować zmiany związane z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2. W porównaniu z analogicznym okresem 2019r. tylko w jednej kategorii osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy, tj. wśród niepełnosprawnych odnotowano nieznaczny spadek liczby zarejestrowanych bezrobotnych (o 1 os.). W pozostałych kategoriach liczba ta wzrosła, przy czym wśród osób: do 30 roku życia (o 206 os.), w tym do 25 roku życia (o 66os.), długotrwale bezrobotnych (o 332 os.), powyżej 50 roku życia (o 39 os.), korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej (o 5 os.), posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia (o 39 os.) oraz posiadających co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia (o 1 os.).Więcej niż co czwarty bezrobotny zarejestrowany w MUP w Płocku w końcu 2020r.

pozostawał bez pracy powyżej 24miesiący (1.243 os., tj. 28,5%). Procentowo i liczbowo to więcej niż w analogicznym okresie 2019 r. (wówczas 1.047 os., tj. 27,4%). Czas pozostawania bez pracy jest ściśle skorelowany z wiekiem – co do zasady, młodzi bezrobotni szybciej znajdują zatrudnienie, starsi pozostają w ewidencji znacznie dłużej, chociaż akurat w końcu 2020 r. granica, od której czas pozostawania bez pracy wydłużał się ponad 6 miesięcy przesunęła się wyraźnie na młodszą grupę wiekową, tj. osoby między 25 a 34 rokiem życia. Jeśli chodzi o wiek zarejestrowanych bezrobotnych, to w końcu 2020r. najwięcej było tych w przedziale wiekowym od 35 do 54 roku życia (łącznie 2.220 os., tj. 51% wobec 1.914os., tj. 50,1% w analogicznym okresie 2019r.). Młodzi bezrobotni, tj. osoby w wieku 18-34l. stanowili 33,6% ogółu bezrobotnych (łącznie 1.466 os. wobec 1.210 os., tj. 31,6% w analogicznym okresie 2019r.), a bezrobotni powyżej 55 roku życia –15,4% ogółu bezrobotnych (łącznie 671 os. wobec 699 os., tj. 18,3% w analogicznym okresie 2019r.).

Zarówno, w województwie mazowieckim jak i w mieście Płock w roku 2020 w stosunku do roku 2011 nastąpił zarówno spadek stopy bezrobocia jak i liczby rodzin korzystających z pomocy społecznej z tego tytułu. Wskaźnik określony na podstawie danych sprawozdania resortowego MPiPS-03R za rok 2020 w oparciu o liczę osób w rodzinach korzystających ze świadczeń pomocy społecznej z tytułu danego problemu społecznego jednoznacznie wskazuje, iż nadal wiodącą grupą wśród osób korzystających z pomocy społecznej w Płocku są bezrobotni, w szczególności pozostający bez pracy więcej niż 24 miesiące, ale przede wszystkim osoby długotrwale chore. Z ogólnej liczby objętych pomocą jest to zawsze ponad połowa beneficjentów, gdzie bezrobotni w latach 2016 – 2017 stanowili 42-45%, a od 2018r. nie przekroczyli 40% ogólnej liczby osób.

Dla celów analitycznych w pomocy społecznej przyjmuje się, że liczba osób korzystających z pomocy społecznej to liczba osób w rodzinach korzystających z tej pomocy. Uznaje się bowiem, iż zdiagnozowany problem, stanowiący podstawę do przyznania świadczeń dotyka wszystkich członków rodziny.

Tabela 4. Osoby i rodziny korzystające z pomocy z powodu bezrobocia w latach 2016 – 2020

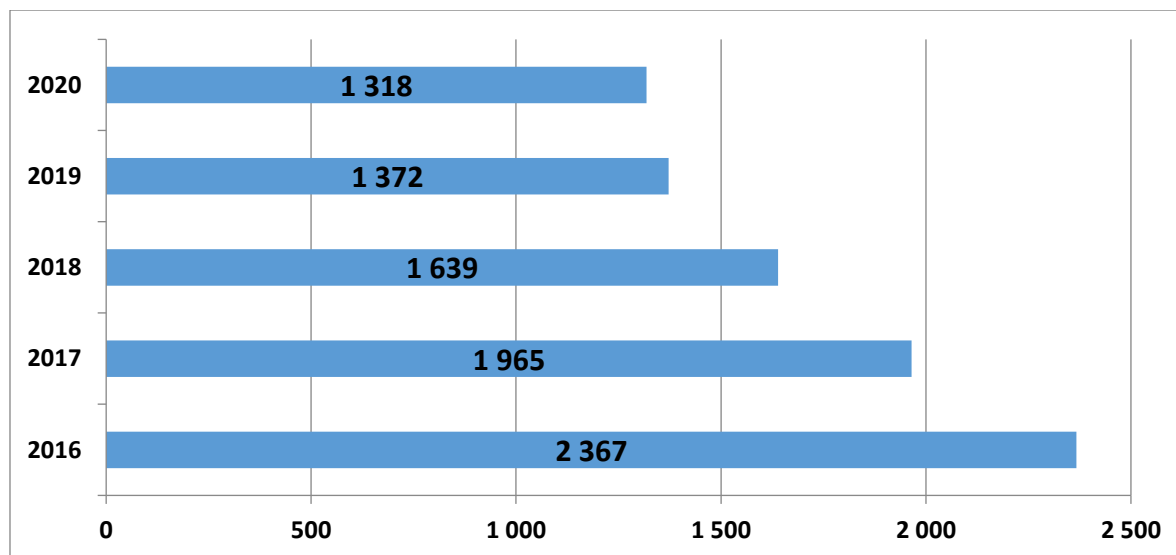
Lata	Ludność w M. Płocku*	Korzystający z pomocy materialnej i niematerialnej		W tym z powodu bezrobocia		% udział osób korzystających z pomocy w stosunku do liczby ludności M. Płocka (4:2)	% udział rodzin korzystających z powodu bezrobocia w stosunku do ogólnej liczby rodzin korzyst. z pom. (5:3)	% udział osób korzystających z pomocy z powodu bezrobocia w stosunku do ogólnej liczby korzyst. z pomocy (6:4)
		Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach			
1	2	3	4	5	6	7	8	9
2016	119 888	5 208	7 333	2 367	4 711	6,11	44,76	64,24
2017	118 844	4 640	6 416	1 965	3 760	5,40	42,35	58,60
2018	117 596	4 428	6 138	1 639	3 253	5,22	37,01	53
2019	116 192	4 288	5 865	1 372	2 780	5,05	32	47,40
2020	114 259	4 244	5 797	1 318	2 603	5,07	31,05	44,90

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Płocku – MPIPS-03
* zgodnie z danymi Urzędu Miasta Płocka – Oddział Spraw Obywatelskich stan ludności według miejsca zamieszkania

Bardzo często osoby z grupy bezrobotnych nie wykazują się aktywnością zmierzającą do podjęcia pracy albo też podejmowane przez nie znikome działania nie dają oczekiwanych rezultatów. Ta sytuacja daje asumpt, do rozwijania się kolejnych niepożądanych zjawisk społecznych, tj. ubóstwa, bezdomności, alkoholizmu, przemocy w rodzinie, etc. Pojawiają się skumulowane inne problemy życiowe i zdrowotne – zrywanie więzi z bliskimi, apatia, zniechęcenie, rozdrażnienie, agresja skierowana na innych lub na siebie, nierzadko depresja.

Poniższy wykres przedstawia liczbę rodzin, które w latach 2016 – 2020 otrzymały pomoc z systemu pomocy społecznej z uwagi na występujące bezrobocie.

Wykres 6. Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej ze względu na bezrobocie w latach 2016 – 2020.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Płocku – MPIPS-03

Na przestrzeni pięciu lat liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej wyraźnie spada, widoczny spadek liczby korzystających z powodu bezrobocia dał się zauważyć pomiędzy rokiem 2016 a 2017. W 2020 roku spadek liczby rodzin w stosunku do 2019 roku jest niewielki. W większości przypadków rodziny i osoby obejmowane są pomocą finansową pochodzącą z budżetu miasta. Podobnie jak w latach poprzednich największy nacisk kładziony jest na pracę socjalną zmierzającą do wzmocnienia lub rozwinięcia aktywności i samodzielności życiowej osób i rodzin zagrożonych marginalizacją i wykluczeniem społecznym, ale także podejmowanie wielorakich działań aktywizujących w zakresie reintegracji społecznej i zawodowej współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój (PO WER).

Ponadto, należy zaznaczyć, iż już od 2006 roku ma miejsce wzrost wydatków na świadczenia z pomocy społecznej, w szczególności z powodu bezrobocia, a także długotrwałej choroby bądź niepełnosprawności. Z analiz prowadzonych przez Miejski

Ośrodek Pomocy Społecznej w Płocku wynika, iż przypadki, kiedy w rodzinie występowałaby jedna przyczyna sytuacji trudnej (ubóstwo, sieroctwo, bezdomność, bezrobocie, niepełnosprawność, długotrwała lub ciężka choroba, przemoc w rodzinie, potrzeba ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego, trudność w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego, alkoholizm lub narkomania, zdarzenie losowe i sytuacja kryzysowa, klęska żywiołowa lub ekologiczna) niemal nie występują. Zazwyczaj w momencie zgłoszenia do instytucji pomocy społecznej już istnieje kilka problemów, bądź też jedna przyczyna w krótkim czasie generuje następne.

Poniższa tabela przedstawia wydatki na pomoc społeczną w Płocku w latach 2016-2020 (zasiłki i pomoc w naturze, usługi).

Tabela 5. Wydatki na pomoc społeczną w Płocku w latach 2016-2020 (zasiłki i pomoc w naturze, usługi).

Lata	Środki wydatkowane na zasiłki pieniężne, w naturze i usługach	Liczba rodzin korzystających z pomocy	Kwota przypadająca na rodzinę rocznie (2:3)
1	2	3	4
2016	15 323 575	5 208	2 942,31
2017	16 609 862	4 640	3 579,71
2018	17 063 830	4 428	3 853,62
2019	17 629 536	4 288	4 111,36
2020	18 715 088	4 244	4 409,77

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Płocku – MPiPS-03

Koszty społeczne związane z bezrobociem są trudne do oszacowania. Nie jest to wprost suma wydatków poniesionych na zasiłki dla bezrobotnych i różne formy aktywizacji tej grupy oraz wydatków na świadczenia z pomocy społecznej. Przy bezrobociu krótkookresowym koszty są oczywiście zdecydowanie niższe niż przy bezrobociu chronicznym. Co oczywiste – czym dłużej bezrobocie trwa, tym większą szkodę wyrządza. Powoduje przede wszystkim degradację ekonomiczną osób i rodzin nim dotkniętych. Spadek dochodów rodzin prowadzi do drastycznego oszczędzania i rezygnację z coraz większej liczby potrzeb, z których na pierwsze miejsce wysuwa się kultura i kształcenie oraz wypoczynek. Trudna sytuacja materialna wymusza ograniczenie wydatków na odzież, obuwie, żywność, leki. Zmusza do zaciągania pożyczek, często z niesprawdzonych źródeł, sprzedaży cenniejszych przedmiotów, powoduje zaleganie z opłatami za czynsz, energię elektryczną i inne opłaty eksploatacyjne. Bardzo dotkliwe skutki bezrobocia są odczuwalne dla rodzin wielodzietnych i niepełnych. Skutki bezrobocia dorosłych mają wpływ na bieżącą sytuację dzieci, powodując ograniczenie możliwości realizacji planów edukacyjnych oraz zorganizowanych form wypoczynku i rekreacji. Bezrobocie marginalizuje ludzi. Sprzyja

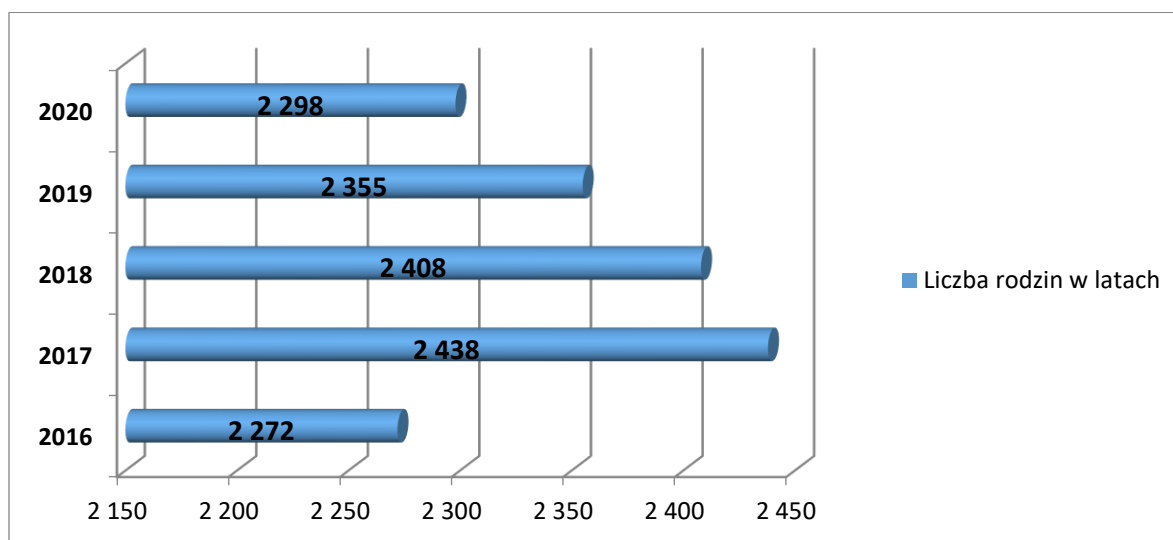
szerzeniu się patologii. W ocenie socjologów rodzi również groźne subkultury. Długotrwałe bezrobocie sprawia, iż młodzi ludzie, którzy nie mają zajęcia wchodzą w konflikt z prawem i łatwiej popadają w uzależnienia.

2.3. DŁUGOTRWAŁA CHOROBA

Jedną z głównych przyczyn korzystania ze świadczeń pomocy społecznej przez mieszkańców Płocka jest długotrwała choroba określana najczęściej mianem przewlekłej dysfunkcji utrudniającej, ograniczającej bądź uniemożliwiającej w pełni sprawne funkcjonowanie w środowisku z uwagi na stan fizyczny, psychiczny lub umysłowy. Zaistnienie powyższego problemu niesie za sobą zwiększenie wydatków na lekarstwa czy też na artykuły spożywcze wymagane przy zalecanej diecie, nierzadko również powoduje zmniejszenie szans na rynku pracy na znalezienie zatrudnienia umożliwiającego zaspokojenie niezbędnych potrzeb osoby lub rodziny. W wielu przypadkach problem ten jest nierozwiązywalny, gdyż choroba przewlekła, wiąże się przede wszystkim z tym, że dolegliwości zdrowotne nie mijają, a wręcz przeciwnie czasem utrzymują się latami albo nasilają się w miarę upływu czasu i kończą się zaliczeniem osoby do stopnia niepełnosprawności przez organy do tego uprawnione. W konsekwencji osoby długotrwanie chore potrzebują kompleksowego wsparcia ze strony instytucji polityki społecznej w pełnym funkcjonowaniu w środowisku społecznym, głównie realizacji programów profilaktyki zdrowotnej, rozwoju usług opiekuńczych i specjalistycznych w miejscu zamieszkania dla osób które ze względu na wiek lub chorobę wymagają pomocy. Na szczególną uwagę zasługuje utrzymanie stworzonego już spójnego systemu wsparcia osób/rodzin opiekujących się osobami zależnymi tj. opieka wytchnieniowa (ciężko długotrwanie chorymi, w tym niepełnosprawnymi, starszymi), w celu utrzymania ich aktywności zawodowej, skutkiem czego może być przewaga działań profilaktycznych i aktywizujących nad biernymi formami pomocy (świadczeniami pieniężnymi).

Poniższy wykres wskazuje ilość rodzin, którym udzielono pomocy z tytułu długotrwałej choroby w latach 2006 – 2012

Wykres 7. Liczba rodzin objętych pomocą z tytułu długotrwałej choroby w latach 2016 – 2020

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Płocku – MPIPS-03

Wzrost w 2017 roku (w porównaniu do lat poprzednich) osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej przełożył się na zwiększoną liczbę rodzin, którym udzielono wsparcia z powodu długotrwałej choroby. Od 2015r. długotrwała choroba jako wiodąca przyczyna korzystania z systemu pomocy społecznej wystąpiła u powyżej 50% rodzin objętych wsparciem pomocy społecznej. Długotrwała choroba może występować jako przyczyna ubóstwa, lecz najczęściej jest korelatem innych kwestii społecznych, gdyż osoby długotrwale chore posiadające często własne źródło dochodu (często na poziomie minimum egzystencjalnego) nie są w stanie pokryć zwiększających się wydatków związanych z zakupem leków i leczeniem.

2.4. NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ

Następnym, ważnym problemem społecznym jest niepełnosprawność powstała na skutek wrodzonych wad organicznych, urazów czy przebytych chorób. Niepełnosprawność jest kwestią społeczną, która dotyczy całej ludzkości, nie ogranicza się tylko do konkretnej osoby, gdyż każdy człowiek może doświadczyć pogorszenia stanu zdrowia i stać się osobą niepełnosprawną. Nie istnieje jedna, powszechnie znana definicja niepełnosprawności. Traktując o niepełnosprawności należy mieć na względzie relację między zdrowiem człowieka (uwzględniając jego wiek, płeć czy wykształcenie) a społeczeństwem i środowiskiem, które go otacza. Zgodnie z definicją wprowadzoną do słownika przez Światową Organizację Zdrowia (WHO) niepełnosprawność to utrata sprawności funkcjonalnej organizmu pod względem psychologicznym, psychofizycznym lub anatomicznym, każde ograniczenie, niemożność w prowadzeniu aktywnego życia w sposób lub w zakresie uznawanym za typowe dla człowieka, uniemożliwienie pełnej realizacji właściwych ról społecznych.

Osoby niepełnosprawne mają ogromny potencjał i potrzebę, by czuć się pełnoprawnymi członkami społeczeństwa, a ich stan zdrowia wcale nie musi oznaczać konieczności wycofania się z aktywności społecznej i zawodowej i przejścia do bierności społeczno – zawodowej.

Celem pomocy społecznej jest umożliwienie osobom z niepełnosprawnością i ich rodzinom przezwyciężenia trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie samodzielnie pokonać, wykorzystując własne środki i możliwości.

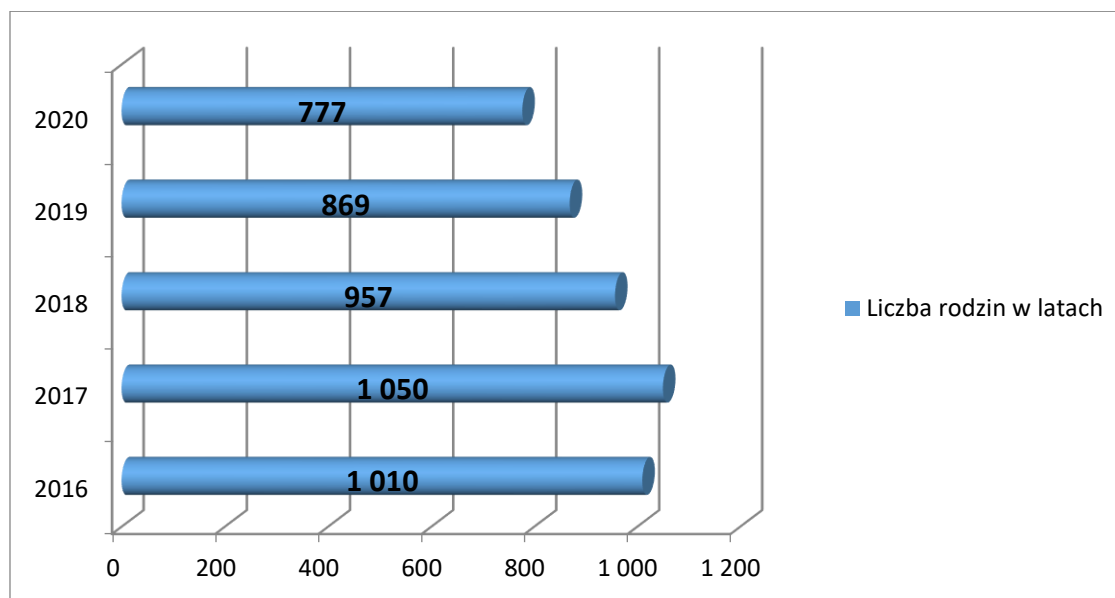
W ramach pomocy społecznej osoby niepełnosprawne oraz członkowie ich rodzin objęci są zarówno pomocą usługową jak i finansową, opieką wytchnieniową, pracą socjalną, poradnictwem specjalistycznym (psychologa, prawnika), możliwością wypożyczenia sprzętu rehabilitacyjnego, jak i pomocą i rehabilitacją ze strony funkcjonujących na terenie miasta stowarzyszeń, fundacji, organizacji pozarządowych działających na rzecz osób niepełnosprawnych. Jednakże, nie wystarczy tylko pomagać i wspierać te osoby, należy przede wszystkim stwarzać warunki i możliwości do kontaktów ze środowiskiem społecznym, zapewnić i dostarczyć środki kompensujące utratę sprawności (w tym środków technicznych np. w postaci sprzętu rehabilitacyjnego), oraz innych środków ułatwiających osobom niepełnosprawnym przystosowanie lub readaptację społeczną, aktywizację zawodową na lokalnym rynku pracy. Ponadto, należy kreować przyjazne lokalne środowisko bez barier ekonomicznych, prawnych, urbanistycznych i architektonicznych.

Według wstępnych wyników narodowego spisu powszechnego ludności i mieszkań w 2011 roku oszacowano liczbę osób niepełnosprawnych w Polsce na 4,7 mln. Liczba osób niepełnosprawnych w województwie mazowieckim w 2011r. wynosiła 515 697 tys. osób co stanowi 9,8% ludności województwa. Z analizy Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011 wynika, iż w mieście Płocku żyje 14 698 osób niepełnosprawnych prawnie, czyli posiadających aktualne orzeczenie o niepełnosprawności, co z kolei stanowi blisko 12% ludności naszego miasta. Niestety, GUS nie posiada aktualnych danych, dopiero ukończenie Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2021 i analiza danych pozwoli na oszacowanie dokładnej i aktualnej liczby osób niepełnosprawnych.

Ze względu na fakt dużego bezrobocia wśród osób z niepełnosprawnością oraz wskaźników zagrożenia ubóstwem, osoby te stanowią dużą grupę osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej.

Poniższy wykres przedstawia ilość rodzin, które skorzystały z pomocy społecznej z tytułu niepełnosprawności w latach 2016 – 2020.

Wykres 8. Liczba rodzin objętych pomocą z tytułu niepełnosprawności w latach 2016-2020

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Płocku – MPiPS-03

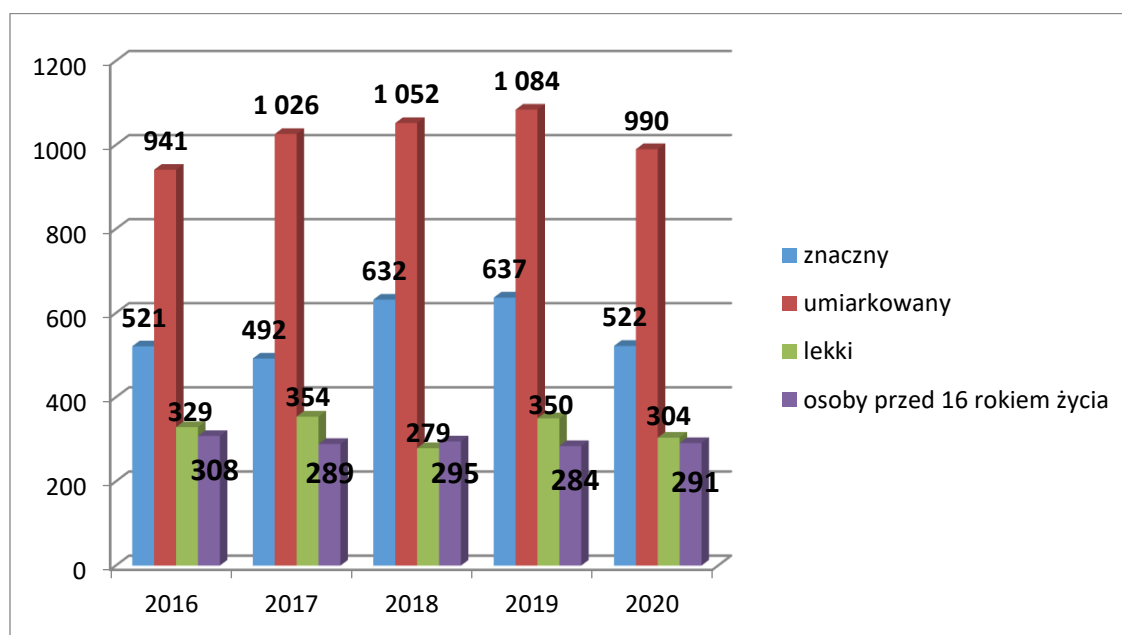
Z powyższych danych wynika, iż liczba korzystających z pomocy rodzin, w których występuje niepełnosprawność, na przestrzeni ostatnich 5 lat malała, przy znikomym wzroście w 2017 roku i wynosiła średnio około 21% ogółu rodzin. Wpływ na zaistniałą sytuację mają niewątpliwie zmiany demograficzne zachodzące w lokalnym społeczeństwie. U większości rodzin powodem korzystania ze świadczeń pomocy społecznej jest potrzeba zapewnienia pomocy w postaci usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych, brak źródeł dochodu, które czyni osoby niepełnosprawne świadczeniobiorcami zasiłków stałych lub niewystarczający i nie pozwalający na zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dochód. Niepełnosprawność jako przyczyna korzystania ze wsparcia systemu pomocy społecznej występuje często

w korelacji z wiekiem (senior – niepełnosprawny), jak również w jej występowaniu duże znaczenie mają zmiany demograficzne w Polsce wpływające z kolei na zmianę struktury rodzin z wielopokoleniowej na jedno lub dwupokoleniową. Osoby starsze – niepełnosprawne pozostają w miejscu zamieszkania samotnie, najbliższa rodzina z uwagi na zamieszkiwanie w innych miastach lub poza granicami kraju nie jest w stanie samodzielnie sprawować opiekę, udzielać wsparcia lub pomocy usługowej.

W świetle obowiązujących przepisów prawnych orzeczenia potwierdzające niepełnosprawność wydaje Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności w Płocku, natomiast Zakład Ubezpieczeń Społecznych wydaje orzeczenia o niezdolności do pracy. Powyższe dokumenty są równoważne, natomiast praktyką powszechnie stosowaną jest, iż osoby niepełnosprawne posiadają dwa dokumenty z różnych instytucji.

Poniższy wykres przedstawia ilość wydanych orzeczeń przez Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności w Płocku w latach 2016-2020 w podziale na stopień niepełnosprawności i wiek orzeczonego.

Wykres 9. Liczba wydanych orzeczeń przez Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Płocku w latach 2016 – 2020 (w podziale na wiek i stopień niepełnosprawności).

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Płocku – MPiPS-03

Z powyższych danych wynika, iż na przełomie lat 2016 -2020 Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności w Płocku wydał 10 980 orzeczeń o niepełnosprawności (w tym 9 513 orzeczeń o stopniu niepełnosprawności osobom w wieku 16 lat i więcej). Każdego roku, najwięcej wydano orzeczeń potwierdzających niepełnosprawność w stopniu umiarkowanym osobom w wieku 16 lat i więcej.

Analizując niepełnosprawność jako problem społeczny, niewątpliwie w pierwszej kolejności wyłania się kwestia sytuacji osób niepełnosprawnych na rynku pracy.

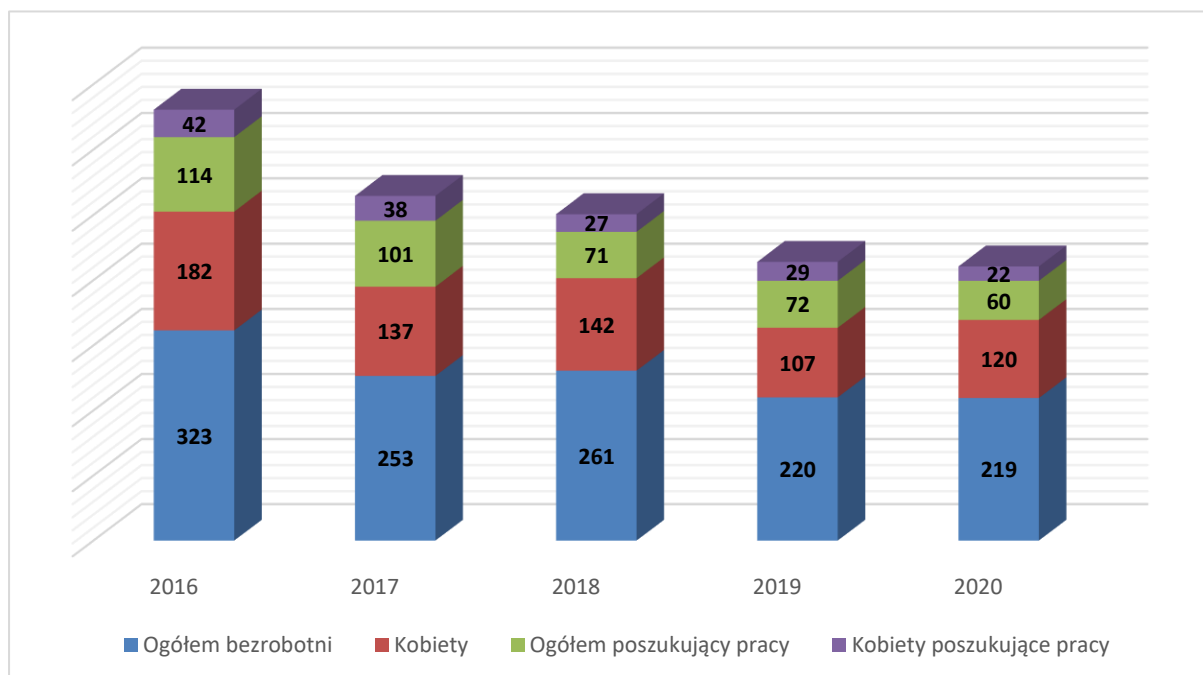

Na sytuację osób niepełnosprawnych na rynku pracy, zarówno w ujęciu lokalnym, jak i tym szerszym ogólnokrajowym, wpływ mają zarówno czynniki ekonomiczne, jak i społeczne. O ile pod wpływem tych pierwszych – uwarunkowań gospodarczych – pozostają wszyscy uczestnicy rynku pracy bez względu na płeć, wiek, wykształcenie czy inne cechy demograficzne, o tyle te drugie – uwarunkowania społeczne – są ściśle skorelowane z indywidualnymi cechami określonych grup społecznych.

Według stanu na koniec 2020r. w ewidencji MUP w Płocku figurowało 116 osób poszukujących pracy, w tym 50 kobiet i 66 mężczyzn. Ponad połowę tej grupy stanowiły osoby niepełnosprawne niepozostające w zatrudnieniu – 60os.(51,7%), w tym 22 kobiety oraz 38 mężczyzn. W porównaniu z analogicznym okresem 2019r. ogólna liczba poszukujących pracy spadła o 9osób, tj. 7,2%, w tym zarówno wśród kobiet (o 3os.), jak i wśród mężczyzn (o 6os.).

Poniższy wykres wskazuje ilość osób niepełnosprawnych zarejestrowanych w Miejskim Urzędzie Pracy w Płocku jako osoby bezrobotne i poszukujące pracy w latach 2016 – 2020 w podziale na płeć.

Wykres 10. Liczba osób niepełnosprawnych zarejestrowanych w Miejskim Urzędzie Pracy w Płocku jako osoby bezrobotne i poszukujące pracy w latach 2016 – 2020 w podziale na płeć.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Miejskiego Urzędu Pracy w Płocku – MPiPS-03

W Miejskim Urzędzie Pracy w Płocku /wg. danych na koniec 2020r./ zarejestrowanych było 219 niepełnosprawnych bezrobotnych (w tym 120 kobiety) oraz 60 niepełnosprawnych poszukujących pracy nie pozostających w zatrudnieniu (w tym 22 kobiety). Stanowiło to 4,5% ogólnej liczby bezrobotnych zarejestrowanych w końcu tego okresu (4.843 osoby). W porównaniu z danymi za rok 2016 liczba ta zmalała o 104 osoby ogółem. Udział procentowy w tamtym okresie wynosił blisko 6%, a zatem był nieco wyższy.

Natomiast od wielu lat wyraźnie widać tendencję wzrostową niepełnosprawnych kobiet posiadających status osoby bezrobotnej oraz malejącą liczbę niepełnosprawnych osób poszukujących pracy.

Wśród osób niepełnosprawnych podejmujących pracę na koniec 2020 roku 65,2% posiadało lekki stopień niepełnosprawności, pozostałe 34,8% - stopień znaczny lub umiarkowany (z przewagą stopnia umiarkowanego).

Analizując dane można wywnioskować, iż osobom ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności trudniej jest podjąć zatrudnienie. Jednocześnie zdecydowana większość niepełnosprawnych bezrobotnych posiada lekki stopień niepełnosprawności, w drugiej kolejności stopień umiarkowany, a pozostałe osoby znaczny stopień niepełnosprawności. Z drugiej strony istotną barierą utrudniającą podjęcie pracy przez niepełnosprawnych okazuje się być brak lub niski poziom wykształcenia. Na terenie Miasta Płocka bezrobotne osoby niepełnosprawne raczej rzadko legitymują się wykształceniem wyższym (zaledwie 4,8%), najczęściej kończą zasadniczą szkołę zawodową (34%) lub tylko gimnazjum i poniżej (31,3%). Wykształceniem policealnym i średnim zawodowym legitymuje się 22,3% niepełnosprawnych bezrobotnych, a wykształceniem średnim ogólnokształcącym – 7,6%. Podobnie sytuacja wygląda w przypadku osób niepełnosprawnych poszukujących pracy nie pozostających w zatrudnieniu, choć w ich przypadku wykształceniem wyższym legitymowała się w końcu 2020r. blisko co dziesiąta osoba (9,63%). Ani jednym, ani drugim niższe wykształcenie nie ułatwia startu na rynku pracy, który jest bardzo wymagający nawet dla osób w pełni sprawnych.

Brak spójnego systemu diagnozowania i monitorowania skali problemu oraz potrzeb i zasobów w zakresie działań na rzecz osób z niepełnosprawnościami przyczynia się do nieefektywności działań pomocowych na rzecz powyższej grupy społecznej takich jak instytucjonalizacja usług. Wyzwaniem dla lokalnej polityki społecznej w tym obszarze jest rozwój usług środowiskowych wspierających osoby niepełnosprawne i ich rodziny, a także rozwój wielosektorowych usług aktywizacji i integracji społecznej niepełnosprawnych i ich najbliższego otoczenia zwiększających ich autonomię.

W tym celu Miasto Płock tworzy warunki zapewniające osobom z niepełnosprawnością oraz ich rodzinom pełne uczestnictwo w życiu społeczności lokalnej, dostęp do informacji, edukacji, rynku pracy i infrastruktury publicznej, poprzez realizację Programu „Osoba niepełnosprawna w społeczności lokalnej”, czy również rozwój mieszkalnictwa chronionego (mieszkania chronione – treningowe i wspierane).

Mieszkania chronione są formą oparcia społecznego dla osób niepełnosprawnych, które ze względu na sytuację życiową potrzebują wsparcia w funkcjonowaniu w życiu codziennym, ale nie wymagają usług w zakresie świadczonym przez jednostki całodobowej opieki. W 2020 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Płocku prowadził 29 mieszkań chronionych w bloku przy ul. Kutrzeby 19 oraz przy ul. Sienkiewicza 38. W ramach 21 mieszkań prowadzonych przez Dział Wsparcia i Rehabilitacji Społecznej, w 2020 roku przebywało 29 osób niepełnosprawnych posiadających aktualne orzeczenie o niepełnosprawności. Były to osoby z niepełnosprawnością intelektualną, zaburzeniami psychicznymi, niepełnosprawnością ruchową, w tym 1 osoba poruszająca się na wózku inwalidzkim oraz osoby z niepełnosprawnością sprzężoną. Każde mieszkanie przeznaczone jest, w zależności od metrażu dla 3 lub 4 mieszkańców. Jedno z mieszkań, przeznaczone dla 3 osób, jest dostosowane do potrzeb osób poruszających się na wózku inwalidzkim. Do bloku prowadzi podjazd dla wózków, a w jednej z klatek jest zamontowana platforma schodowa dla wózków inwalidzkich. 1 mieszkanie jest przystosowane dla osoby głuchoniemej poprzez

sygnalizator świetlny zastępujący dzwonek do drzwi. W zdecydowanej większości osoby niepełnosprawne mogą korzystać z odrębnych pokoi w ramach mieszkania.

2.5. BEZDOMNOŚĆ

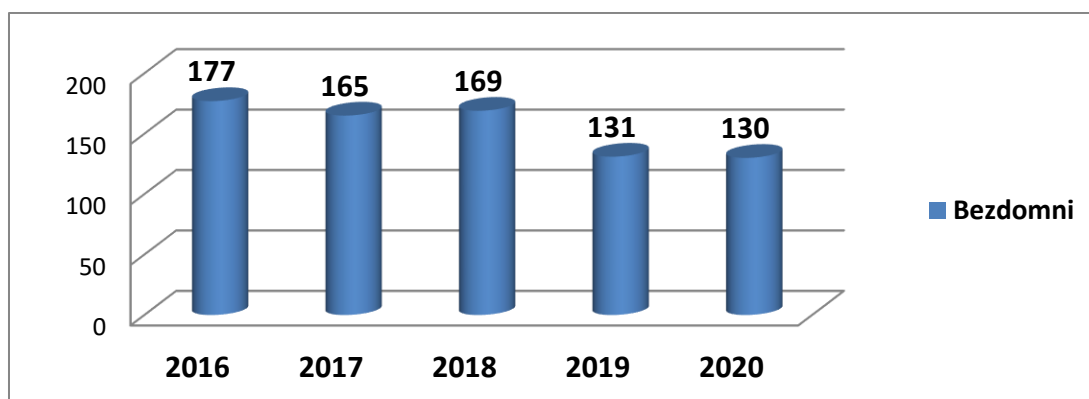
Na gruncie prawa polskiego bezdomność jest definiowana poprzez Ustawę z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej. Art. 6 pkt 8 tej ustawy definiuje osobę bezdomną, jako: „osobę niezamieszkujejącą w lokalu mieszkalnym w rozumieniu przepisów o ochronie praw lokatorów i mieszkaniowym zasobie gminy i niezameldowaną na pobyt stały, w rozumieniu przepisów o ewidencji ludności, a także osobę niezamieszkujejącą w lokalu mieszkalnym i zameldowaną na pobyt stały w lokalu, w którym nie ma możliwości zamieszkania”. Zakres samego pojęcia bezdomności jest bardzo szeroki, od sytuacji braku zupełnego schronienia aż do względnie pewnej egzystencji, choć w warunkach mieszkaniowych o niskim standardzie.

Problem bezdomności dotyczy głównie osób dorosłych, ale niestety także dzieci, przy czym zakłada się, że bezdomność dzieci jest zwykle związana z bezdomnością ich opiekunów prawnych.

Precyzyjne określenie jaka jest faktyczna liczba osób bezdomnych na terenie Miasta Płocka jest niemożliwa, z uwagi na fakt, iż nie wszyscy korzystają z pomocy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Płocku i współpracujących instytucji oraz organizacji. Osoby bezdomne często zmieniają miejsce swojego pobytu. Część z nich stale lub okresowo korzysta ze schronienia w Noclegowni dla Bezdomnych Mężczyzn oraz ze Schroniska dla Kobiet, część mieszka u znajomych i rodziny. Inni przez większą część roku przebywają w obiektach nie przeznaczonych na stały pobyt ludzi (np. komórkach, piwnicach, altanach ogrodowych). Istnieje niestety pewna grupa stale zmieniająca miejsce swojego pobytu, nie poddająca się żadnym rygorom, niezainteresowana żadną formą pomocy. Ludzie ci stale lub okresowo nocują na dworcach, klatkach schodowych, budynkach przeznaczonych do rozbiórki.

Poniższy wykres przedstawia ilość osób, które skorzystały z pomocy społecznej z powodu bezdomności w latach 2016 – 2020.

Wykres 11. Liczba osób objętych pomocą z tytułu bezdomności w latach 2016 – 2020.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Płocku – MPiPS-03

Przyczyn bezdomności jest bardzo wiele, najczęściej nakładają się wzajemnie i trudno jest wskazać tę najważniejszą. Na ogół źródłem bezdomności jest sytuacja społeczno – ekonomiczna i związane z nią bezrobocie, uniemożliwiające utrzymanie rodziny i mieszkania, dysfunkcyjność rodziny (alkoholizm i inne uzależnienia, trwałe rozpad rodziny, odrzucenie ze strony osób najbliższych i brak opieki z ich strony, przemoc w rodzinie, zaburzenia psychiczne), przyczyny prawne bezdomności wynikające z przepisów ustawy z dnia 21 czerwca 2001 roku (Dz.U. z 2020r. poz. 611 z późn. zm.) o ochronie praw lokatorów, nie bez znaczenia pozostają mieszkaniowe zasoby gminy oraz zmiana Kodeksu cywilnego stricte dotycząca osób z wyrokami eksmisyjnymi. Ponadto, pewne uwarunkowania społeczne również mogą powodować zjawisko bezdomności, chociażby brak miejsc w szpitalach, zakładach opiekuńczo-leczniczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi i upośledzonymi umysłowo, brak należytej opieki nad osobami starszymi, a także nad młodzieżą opuszczającą placówki opiekuńczo – wychowawcze po ukończeniu 18 roku życia, przestępczość (często osobami bezdomnymi stają się osoby opuszczające Zakład Karny). Niekiedy, bezdomność jest świadomym wyborem odmiennego trybu życia.

Sytuacja osób bezdomnych jest bardzo trudna. Niewielu bezdomnych posiada stałe źródło dochodu. Jedynie nieliczni pracują i otrzymują wynagrodzenie. Niektórzy otrzymują świadczenia emerytalno – rentowe oraz świadczenia z pomocy społecznej w formie zasiłku stałego. Inni uzyskują dochody z wykonywania pracy dorywczej lub zbieractwa złomu, makulatury. Także stan zdrowia osób bezdomnych systematycznie się pogarsza. Liczni cierpią na chorobę alkoholową lub narkomanię i typowe w tym środowisku schorzenia, takie jak przewlekłe schorzenia somatyczne, grzybica, wszawica czy zaburzenia psychiczne. Znaczna część osób będących w kryzysie bezdomności ma ograniczony dostęp do podstawowej opieki zdrowotnej, nie posiada ubezpieczenia zdrowotnego, nie korzysta z pomocy lekarskiej. Podstawowym problemem w usamodzielnieniu osób bezdomnych jest brak odpowiedniej ilości mieszkań socjalnych. Brakuje mieszkań socjalnych zarówno dla osób już będących bezdomnymi jak i dla osób posiadających wyroki eksmisyjne z zajmowanych lokali czyli potencjalnych bezdomnych.

Wychodząc naprzeciw powyższym problemom, Miasto Płock od ponad 6 lat rozwija program mieszkań chronionych, czyli od XII/2014r. Na terenie miasta Płocka funkcjonuje 29 mieszkań chronionych dla osób starszych, chorych i niepełnosprawnych, osób opuszczających pieczę zastępczą w rozumieniu przepisów o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, doznających przemocy w rodzinie, osób wychodzących z bezdomności oraz wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, które prowadzi Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej. 28 mieszkań znajduje się w budynku przy ul. Kutrzeby 19 i jedno przy ul. Sienkiewicza 38. W 2020 roku w mieszkaniach chronionych, prowadzonych przez Dział Wsparcia i Rehabilitacji Społecznej przebywało łącznie 46 osób, w tym 17 osób wychodzących z bezdomności. Każde mieszkanie przeznaczone jest dla minimum 3 osób, a minimalna powierzchnia użytkowa dla jednej osoby nie może być mniejsza niż 12 m². Mieszkania wyposażone są w łazienki i kuchnie lub aneksy kuchenne oraz podstawowe meble. Dostosowane są do potrzeb osób niepełnosprawnych ruchowo. Zadaniem mieszkań chronionych jest zapewnienie wsparcia osobom, które nie wymagają całodobowej opieki lub pomoc w uzyskaniu pełnej samodzielności. Zapewniona jest pomoc psychologa, pracownika socjalnego, terapeutów. Wsparcie świadczone jest siedem dni w tygodniu. Regulamin mieszkań określa zasady pobytu oraz prawa i obowiązki mieszkańców. Mieszkania spełniają określony standard lokalowy dla tego typu ośrodków wsparcia.

Z perspektywy prowadzenia od kilku lat mieszkania chronionego, miasto Płock ma świadomość, iż spełnia ono warunki do prawidłowego przebiegu procesu readaptacji społecznej, zapewnia możliwość samodzielnego funkcjonowania w środowisku otwartym i stwarza możliwość integracji ze społecznością lokalną.

Zjawisko bezdomności stanowi szczególny problem dla miasta Płocka w okresie jesienno- zimowym. W czasie trwania niskich temperatur większa liczba bezdomnych wymaga natychmiastowej interwencji ze strony pracowników służb społecznych i zapewnienia bezpiecznego schronienia. Od 2014 roku na terenie Płocka funkcjonuje miejsce, w którym bezdomni, pozostający poza całodobowymi placówkami noclegowymi, mogą czasowo przebywać w czasie silnych mrozów czy też w nocy, tj. Miejska Ogrzewalnia dla Osób Bezdomnych. Osoby przebywające w ogrzewalni mogą skorzystać z punktu sanitarnego, aneksu kuchennego (przygotować sobie posiłek, gorący napój), wymienić lub wyprać odzież, otrzymać materac noclegowy, a także otrzymać środki ochrony osobistej, jak również odbyć rozmowę terapeutyczną.

Złożoność problemu społecznego jakim jest bezdomność stanowi duże wyzwanie dla lokalnej polityki społecznej, gdyż nie jest on w pełni rozwiązywalny. Możliwe jest jedynie zmniejszenie występowania zjawiska bezdomności oraz przeciwdziałanie jego występowaniu. Zatem, aby zapewnić kompleksowe wsparcie osobom bezdomnym zachodzi konieczność współpracy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Płocku ze Strażą Miejską, Policją, placówkami ochrony zdrowia oraz znaczna partycypacja organizacji pozarządowych.

2.6. UZALEŻNIENIA

Problemy uzależnień znajdują szczególne miejsce wśród problemów społecznych oraz problemów społeczno-zdrowotnych.

Analizując instytucjonalne dane statystyczne dla miasta Płocka, możemy wyróżnić istniejące problemy uzależnień tj. problemy alkoholowe, narkotykowe, lekowe, których rozwiązywanie realizowane jest w oparciu o „Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2021” oraz „Miejski Program Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2020-2024”

Ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej - jako przesłanki kwalifikujące do uzyskania pomocy wymienia m. in. alkoholizm i narkomanię. Szczegółowa regulacja tej problematyki zawarta jest w przepisach odrębnych, tj. Ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz Ustawie o przeciwdziałaniu narkomanii.

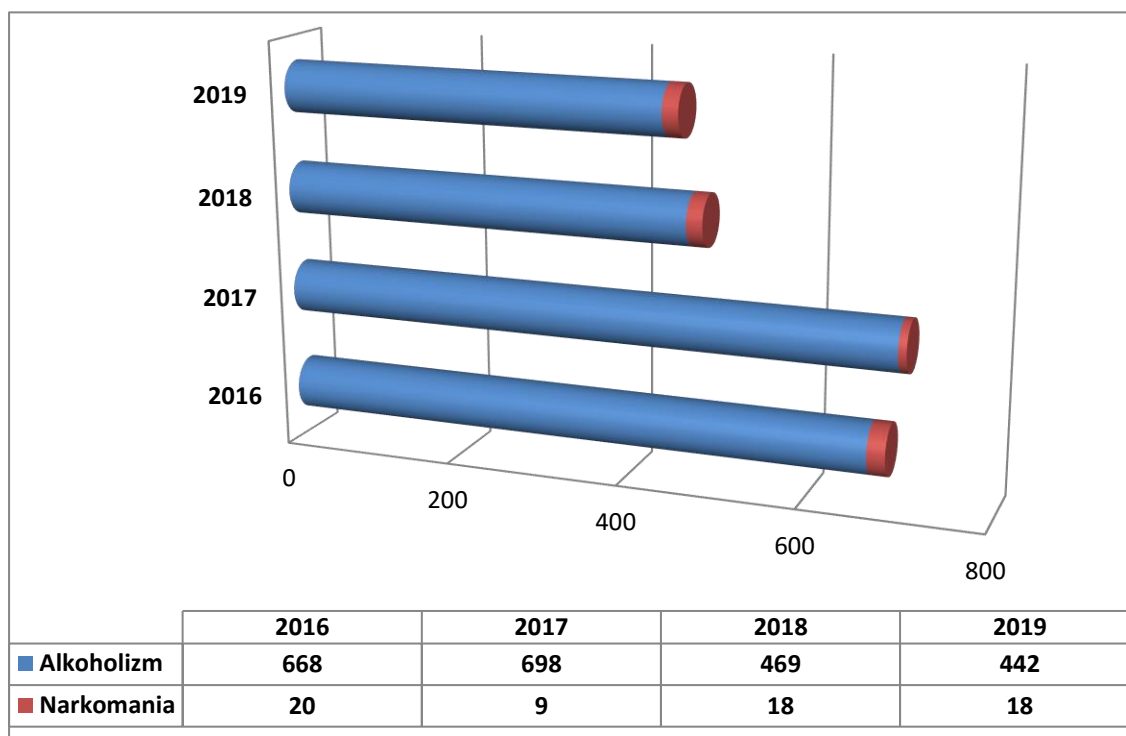
Jak definiują w/w ustawy, osoba uzależniona to osoba, która w wyniku używania środków odurzających, substancji psychotropowych lub środków zastępczych albo używania ich w celach medycznych znajduje się w stanie uzależnienia od tych środków lub substancji.

Uzależnienie od środków odurzających lub substancji psychotropowych jest to zespół zjawisk psychicznych lub somatycznych wynikających z działania środków odurzających lub substancji psychotropowych na organizm ludzki, charakteryzujący się zmianą zachowania lub innymi reakcjami psychofizycznymi i koniecznością używania stale lub okresowo tych środków lub substancji w celu doznania ich wpływu na psychikę lub dla uniknięcia następstw wywołanych ich brakiem.

Uzależnienie od substancji psychoaktywnych, w tym od alkoholu zostało również zdefiniowane w Narodowym Programie Zdrowia na lata 2016-2020. W dokumencie wskazano, iż „uzależnienie od substancji psychoaktywnych to kompleks zjawisk fizjologicznych, behawioralnych, poznawczych i społecznych, wśród których używanie substancji psychoaktywnej (takiej jak alkohol, środki odurzające, substancje psychotropowe, środki zastępcze, NSP, tytoń) dominuje nad innymi zachowaniami, które miały poprzednio dla pacjenta większą wartość. Głównymi objawami uzależnienia są głód substancji (przymus, silne pragnienie), utrata kontroli nad używaniem substancji.

Poniższy wykres przedstawia liczbę osób, które zgłaszały problemy związane z uzależnieniem alkoholowym i narkotykowym do Poradni Profilaktyki i Leczenia Uzależnień PZOZ Sp. z o.o w Płocku.

Wykres 12. Liczba osób, które zgłaszały problemy związane z uzależnieniem alkoholowym i narkotykowym do Poradni Profilaktyki i Leczenia Uzależnień PZOZ Sp. z o.o w Płocku w latach 2016 – 2020.

Źródło: Raport z realizacji Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w 2019r.

Powyższa tabela przedstawia liczbę mieszkańców Płocka leczonych w Poradni Profilaktyki i Leczenia Uzależnień Płockiego Zakładu Opieki Zdrowotnej z powodu używania alkoholu ogółem, w tym zobowiązanych do leczenia odwykowego oraz leczonych po raz pierwszy w życiu w latach 2016 - 2019. Ważnym wnioskiem z analizy prezentowanych danych jest fakt, że ogólna liczba pacjentów Poradni na przestrzeni ostatnich dziesięciu lat uległa spadkowi. W 2009 roku leczonych było łącznie 1026 pacjentów, z kolei w 2019 roku tylko 442. Nastąpił zatem spadek o 57%. Największa grupa pacjentów odnotowana była na przestrzeni ostatnich dziesięciu lat w okresie od 2009 do 2011 roku, przekraczała bowiem

tysiąc osób. W kolejnych latach liczba leczonych w Poradni pacjentów systematycznie się zmniejszała.

Od 2014 do 2016 dostrzegalny jest spadek liczby pacjentów hospitalizowanych po raz pierwszy, następnie prawie dwukrotny wzrost ich liczby w 2018 roku i ostatecznie spadek w 2019 roku o 9%.

W 2019 roku w Pododdziale Leczenia Alkoholowych Zespołów Abstynencyjnych, w tym leczonych po raz pierwszy oraz zobowiązanych do leczenia odwykowego przez sąd, hospitalizowanych było łącznie 546 osób uzależnionych, w tym 100 leczonych po raz pierwszy oraz 9 zobowiązanych do leczenia odwykowego. Ogólna liczba pacjentów Pododdziału w latach 2017-2019 systematycznie wzrastała - w stosunku do 2016 roku dostrzegalny jest wzrost na poziomie 33%. W 2019 roku kobiety hospitalizowane w Pododdziale Leczenia Alkoholowych Zespołów Abstynencyjnych stanowiły 16% wszystkich pacjentów (to o 2 pp. więcej niż w 2018 roku oraz tyle samo co w 2017 roku). Od 2014 do 2016 dostrzegalny jest spadek liczby pacjentów hospitalizowanych po raz pierwszy, następnie prawie dwukrotny wzrost ich liczby w 2018 roku i ostatecznie spadek w 2019 roku o 9%. Liczba pacjentów zobowiązanych do leczenia odwykowego na przestrzeni lat 2014-2017 utrzymywała się na względnie stałym poziomie, a następnie w kolejnych latach nastąpił nieznaczny spadek ich liczby. W 2019 roku zobowiązanych do leczenia było 9 pacjentów. W porównaniu do lat poprzednich zmalała grupa bezdomnych pacjentów Pododdziału. W latach 2011-2013 leczonych było ich w każdym roku ponad 30, natomiast w kolejnych latach znacznie mniej. W 2018 roku bezdomnych pacjentów lub bez zameldowania było 17, natomiast w 2019 roku - 19.

W mieście Płocku zdecydowanie najpopularniejszymi narkotykami spożywanymi przez mieszkańców były: alkohol, heroina, leki uspokajające i nasenne oraz różne środki psychoaktywne np. połączenie heroiny z lekami uspokajającymi i nasennymi, przetwory konopi, amfetamina. Dane statystyczne wskazują na tendencję spadkową liczby osób uzależnionych od opiatów przyjętych do Szpitala. Ponadto, mężczyźni częściej używają substancji psychoaktywnych niż kobiety.

Wśród uzależnionych kobiet w 2019 roku 48% do Poradni Profilaktyczno – Konsultacyjnej MONAR zgłosiło się z powodu konsumpcji napojów alkoholowych (spadek w porównaniu do 2018: 50%). Na drugim miejscu odnotowujemy przetwory konopi 18% (wzrost z 16% w 2018) trochę mniejszy odsetek odnotowano w kategorii „mieszane” 15% (wzrost z 12% w 2018).

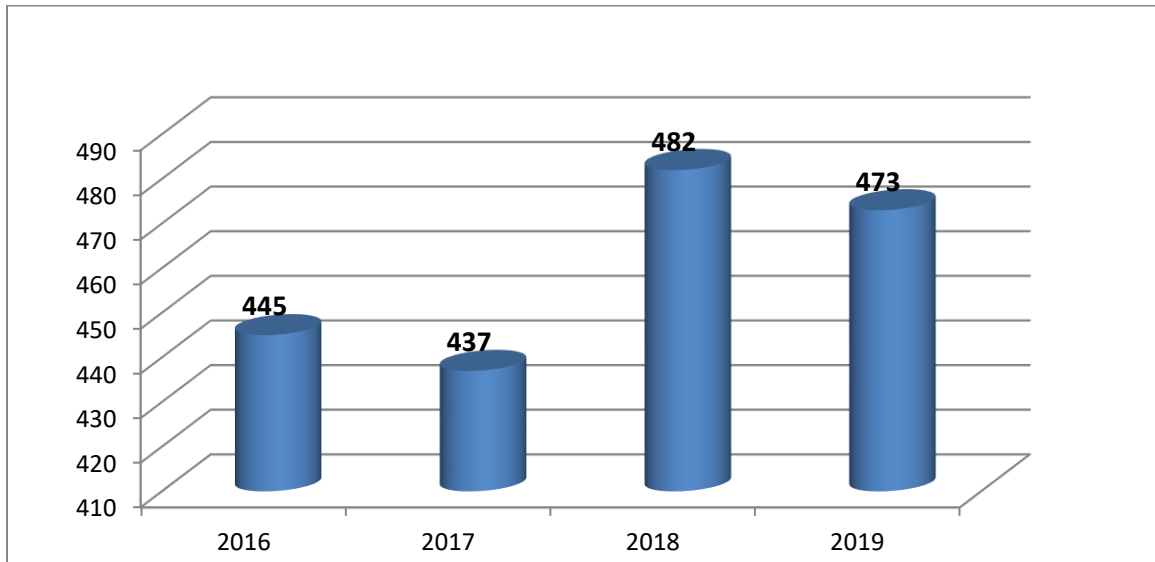
Natomiast, wśród uzależnionych mężczyzn w 2019 roku 45% zgłosiło się z powodu konsumpcji napojów alkoholowych (spadek w porównaniu do danych z 2018: 49%). Na drugim miejscu odnotowujemy przetwory konopi 19% (podobny odsetek do 2018: 19%) a następnie znalazły się substancje mieszane 13% i heroina 8%.

W 2019 roku do Poradni Profilaktyki i Leczenia Uzależnień PZOZ Sp. z o. o. w Płocku przyjęto 18 osób z problemem narkotykowym taka sama liczba osób przyjętych była w 2018 roku. W większości byli to mężczyźni (12 osób). Zwiększyła się liczba kobiet oraz zmniejszyła się liczba mężczyzn w porównaniu do roku 2018.

W 2019 r. w Poradni Leczenia Uzależnień Ośrodka Vide leczyło się z powodu narkotyków 18 osób w tym najczęściej osoby zgłaszały się z powodu kilku substancji (13 osób).

Poniższy wykres przedstawia liczbę wykroczeń popełnionych przeciwko przepisom Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi w latach 2016 – 2019.

Wykres 13. Liczba wykroczeń popełnionych przeciwko przepisom Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi w latach 2016 – 2019

Źródło: Raport z realizacji Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Alkoholowy w 2019r.

Jeśli chodzi o przestępstwa związane z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, to w wyniku kontroli/interwencji, a także innych działań w 2019 roku na terenie miasta ujawniono 473 wykroczenia popełnione przeciwko przepisom w/w ustawy. Stanowi to spadek w stosunku do roku ubiegłego o 2%. Należy zaznaczyć, iż w latach 2009-2011 liczba odnotowanych wykroczeń wahała się od 413 w 2010 roku do 1 050 w 2011 roku. Następnie w kolejnych latach ich stan liczbowy systematycznie malał, aż do 2018 roku, kiedy to odnotowano nieznaczny wzrost (z 437 wykroczeń w 2017 roku do 482 w 2018 roku). W 2019 roku liczba wykroczeń przeciwko przepisom ustawy ponownie uległa niewielkiemu spadkowi (w stosunku do 2018 roku o 2%). Warto dodać, że od 2012 roku widoczny jest wyraźny trend spadkowy.

W porównaniu z rokiem 2012 w 2019 roku o prawie 29% zmniejszyła się liczba interwencji wobec osób nietrzeźwych przebywających w miejscach publicznych, gdzie pozostawienie ich mogło zagrozić ich życiu lub zdrowiu albo porządkowi publicznemu. W okresie od 2012 do 2015 roku obserwowana była tendencja wzrostowa w zakresie ich liczby, następnie trend został odwrócony i nastąpił systematyczny spadek tego typu interwencji (z wyjątkiem roku 2018, kiedy to odnotowano wzrost). Co istotne, w 2019 roku liczba interwencji Straży Miejskiej w porównaniu z ubiegłymi latami była najniższa. Interwencje najczęściej skutkowały odwiezieniem do Izby Wytrzeźwień, przekazaniem Pogotowiu Ratunkowemu lub do szpitala, odwiezieniem do miejsca zamieszkania bądź przewiezieniem do Policijnej Izby Zatrzymań. Jednakże, najczęściej podejmowanym rodzajem interwencji przez Straż Miejską było odwiezienie do Izby Wytrzeźwień. W 2019 roku do Izby Wytrzeźwień przewiezione zostały 833 osoby, czyli znacznie mniej niż w poprzednim okresie. W stosunku do 2018 roku nastąpił spadek o 41%. Od 2016 roku utrzymuje się trend spadkowy w zakresie liczby interwencji SM w postaci przewiezienia do Izby Wytrzeźwień (z wyjątkiem 2018 roku, kiedy odnotowano wzrost).

W 2019 roku Straż Miejska w Płocku interweniowała 1 581 razy w związku z nieobyčajnym wybrykiem (zdarzenia związane w większości z osobami nietrzeźwymi). Interwencje te stanowiły 23% wszystkich interwencji. Pozytywne jest to, że w porównaniu do ubiegłego roku, liczba interwencji z tym związanych zmniejszyła się o 17%.

Analizując liczbę przeprowadzonych interwencji w podziale na wiek, odnotowano systematyczny wzrost w grupach wiekowych 17-25 lat (o 24%). Liczba interwencji wobec osób mających 26-30 lat pozostaje na względnie stałym poziomie. Natomiast, zmniejszeniu uległa liczba interwencji wobec osób w przedziale wiekowym 31-35 lat (o 19%), 36-40 lat (o 22%), 41-45 lat (o 46%), 46-50 lat (o 40%) oraz osób mających więcej niż 50 lat (o 43%).

W roku 2019 – podobnie jak w latach poprzednich najliczniejszą grupą nietrzeźwych, wobec których podjęto interwencję była grupa z przedziału wiekowego ponad 50 lat.

Najczęstszymi przyczynami doprowadzenia do Izby Wyrzeźwień były: wywołanie zgorszenia (prawie połowa wszystkich doprowadzeń). Na drugim miejscu pod względem częstotliwości znalazło się zagrożenie swojemu życiu (średnio co czwarte doprowadzenie), natomiast na trzecim - zagrożenie życiu lub zdrowiu innych osób (9,16%). W odniesieniu do 2018 roku dostrzegalny jest wzrost udziału doprowadzeń do Izby z powodu zagrożenia swojemu życiu (25,93%) oraz życiu lub zdrowiu innych osób (9,16%). Spadek odnotowany został natomiast w przypadku wywołania zgorszenia, awantury domowej (6,45%), zakłócania porządku publicznego (6,41%), przekazania przez lekarza Pogotowia (1,02%) oraz przywiezienia ze szpitala (1,55%).

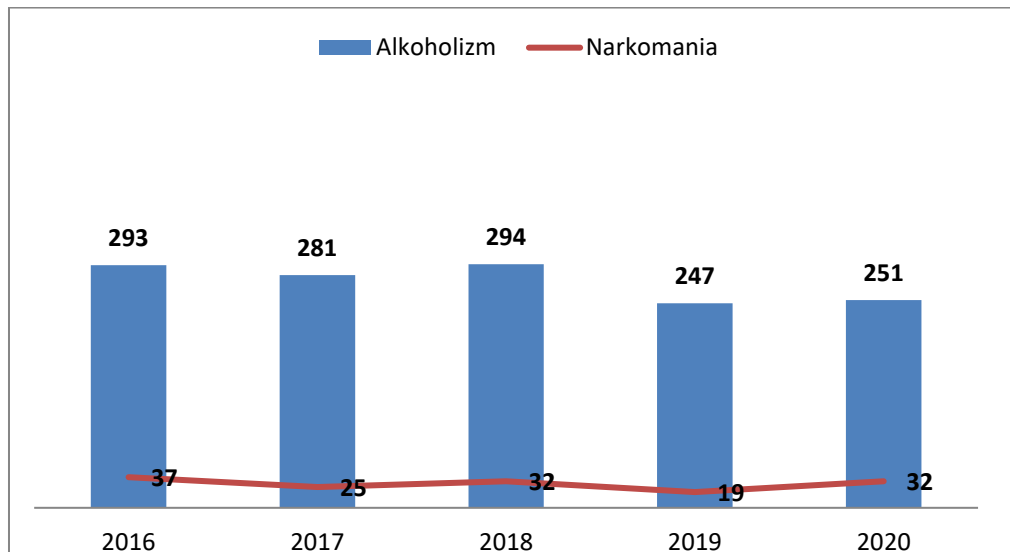
Analizując liczbę osób podejrzewanych o popełnienie przestępstwa w związku z alkoholem odnotowaną przez Komendę Miejską Policji w Płocku, w 2019 roku odnotowano 351 osób podejrzanych o popełnienie przestępstwa w związku z alkoholem, tj. o 16% więcej niż w roku ubiegłym oraz 29% mniej niż w roku 2017. Na przestrzeni lat 2009-2019 liczba osób utrzymuje się na względnie stałym poziomie.

W 2019 roku Komenda Miejska Policji w Płocku skierowała do sądu 115 wniosków związanych z wykroczeniami przeciwko porządkowi i spokojowi publicznemu w związku z alkoholem. Od 2016 roku liczba wniosków systematycznie się zwiększa. W stosunku do 2016 nastąpił wzrost o 135%. Jeśli chodzi o wnioski związane z wykroczeniami przeciwko bezpieczeństwu na drogach w związku z alkoholem, to w porównaniu do poprzednich dwóch lat ich liczba znacząco się zmniejszyła. W 2017 roku skierowano 65 wniosków, w 2018 roku 52, natomiast w 2019 roku już tylko 22.

Liczba rodzin objętych pomocą społeczną z powodu narkomanii i alkoholizmu w mieście Płocku na przełomie lat 2016–2020 systematycznie maleje przy jednoczesnym spadku liczby osób w rodzinie, z niewielkim wzrostem w roku 2018 i 2020.

Poniższy wykres przedstawia wskaźnik liczbowy rodzin, którym udzielono pomocy społecznej z powodu uzależnienia lub nadużywania alkoholu i narkotyków w latach 2016 – 2020 w mieście Płocku.

Wykres 14. Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu uzależnienia lub nadużywania alkoholu i narkotyków przez co najmniej jednego z członków rodziny w latach 2016 – 2020

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Płocku – MPIPS-03

Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu uzależnienia lub nadużywania alkoholu przez co najmniej jednego z członków rodziny w 2019 roku wyniosła 251 (6,04% spośród wszystkich korzystających z pomocy społecznej rodzin). W stosunku do lat 2016-2018 liczba rodzin, które otrzymały pomoc z omawianego powodu, kształtuje się na stosunkowo niskim poziomie. W porównaniu do 2018 roku nastąpił spadek o 16%. Ogólnie na przestrzeni lat 2009-2019 widoczny jest trend spadkowy w zakresie liczby rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu uzależnienia lub nadużywania alkoholu przez co najmniej jednego z członków rodziny.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Płocku udzielił pomocy materialnej 19 rodzinom, które zostały objęte pomocą z powodu uzależnienia od narkotyków (rok wcześniej 40 rodzin). Wszczęto 16 procedur Niebieskiej Karty dotyczących osób z problemem nadużywania substancji psychoaktywnych, co oznacza spadek w porównaniu do roku 2018 (18 kart). Połowa osób objęta pomocą była w wieku powyżej 30 lat. Osoby z wykształceniem podstawowym stanowiły największy odsetek osób objętych pomocą (42%). Większość osób, którym udzielono świadczenia była bezrobotna (69%). Najczęściej osoby objęte pomocą z powodu narkotyków były z gospodarstw jednoosobowych (80%). Głównym udzielonym wsparciem była pomoc finansowa (72%). Ośrodek Interwencji Kryzysowej udzieliły wsparcia specjalistów 17 osobom, co oznacza wzrost w porównaniu do 2018 roku: 2 osoby. Większość osób (88%) była wieku powyżej 29 lat.

Ponadto, w porównaniu z latami ubiegłymi w 2020 roku zmalała liczba osób oraz członków rodzin osób z problemem alkoholowym, z którymi Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przeprowadziła rozmowy i jednocześnie spadła liczba osób, wobec których komisja uruchamiała działania interwencyjne – prawne.

Porównując lata 2016 – 2020 zauważalny jest systematyczny spadek liczby klientów, w tym członków rodzin z problemem alkoholowym, którzy korzystają z usług Punktów Konsultacyjnych (spadek o około 39%).

W maju i czerwcu 2019 roku przeprowadzono w Płocku badania ankietowe (Europejski Program Badań Ankietowych w Szkołach ESPAD) dotyczące używania alkoholu i narkotyków przez młodzież szkolną. Celem badania był przede wszystkim pomiar natężenia zjawiska używania przez młodzież substancji psychoaktywnych, ale także ocena czynników wpływających na rozpowszechnienie, ulokowanych zarówno po stronie popytu na substancje, jak i ich podaży. Wyniki badania ESPAD wskazują na znacznie niższy poziom rozpowszechnienia używania substancji nielegalnych niż alkoholu i tytoniu. Większość badanych nigdy po substancje nielegalne nie sięgała. Wśród tych, którzy mają za sobą takie doświadczenia większość stanowią osoby, które co najwyżej eksperymentowały z marihuaną lub haszyszem. Chociaż raz w ciągu całego życia używało tych substancji 26,0% młodszych uczniów i 39,2% starszych uczniów. Dane dla badania ogólnopolskiego odnotowują odpowiednio: 21% i 37%. Aktualne, okazjonalne używania substancji nielegalnych, czego wskaźnikiem jest używanie w czasie ostatnich 12 miesięcy, także stawia marihuanę i haszysz na pierwszym miejscu pod względem rozpowszechnienia w Płocku. W klasach trzecich gimnazjów używa tego środka ponad 20,4% uczniów, w klasach drugich szkół ponadgimnazjalnych – 28,8%. W przypadku Polski odsetki wyniosły 17% i 30%. W czasie ostatnich 30 dni przed badaniem 10,5% uczniów klas trzecich gimnazjów i 12,8% uczniów klas drugich szkół ponadgimnazjalnych używało marihuany lub haszyszu. W przypadku Polski odsetki wyniosły 9% i 15%. Z powyższych badań wynika również, iż „napoje alkoholowe są najbardziej rozpowszechnioną substancją psychoaktywną wśród młodzieży. Kiedykolwiek w życiu sięgnęło po niego większość badanych zarówno w młodszej, jak i starszej grupie. Połowa gimnazjalistów piła alkohol w ciągu ostatnich 30 dni przed badaniem. Na uwagę należy mieć również wzrost wskaźników spożywania alkoholu przez dzieci i młodzież w stosunku do wyników badań z 2016 roku. Uczniowie z płockich szkół nieco gorzej wypadają także na tle wyników badań ogólnopolskich – z analizy porównawczej wynika, że większy odsetek ankietowanych miał kontakt z alkoholem, deklarował silne upicie się i ocenia alkohol jako bardzo łatwo dostępny.

Jako łatwy oceniony został dostęp do marihuany lub haszyszu. Ponadto najczęściej używanym narkotykiem wśród młodych uczniów są substancje wziewne, a w przypadku młodzieży starszej – amfetamina, sterydy anaboliczne oraz przetwory konopi. Niepokojący jest fakt, iż ponad 16,4% uczniów gimnazjalnych oraz blisko 17% uczniów starszych używało kiedykolwiek w życiu leków uspokajających i nasennych bez przepisu lekarza.

Nowymi rodzajami uzależnień, które dopiero zaczynają być szeroko badane i analizowane w Polsce oraz na Mazowszu są uzależnienia behawioralne (uzależnienia od czynności). Główną cechą tych uzależnień jest mocno ograniczone lub też niemożliwe oparcie się impulsom lub chęci, pożądaniu czy też pokusie wykonywania czynów, będących szkodliwymi dla osób od nich uzależnionych lub innych ludzi z otoczenia. Do najczęściej występujących uzależnień behawioralnych można zaliczyć: hazard, uzależnienie od Internetu, smartfonu (siecioholizm), uzależnienie od zakupów (zakupoholizm) oraz uzależnienie od pracy (pracoholizm), co stanowi nowe wyzwanie dla lokalnej polityki społecznej.

Nie bez znaczenia pozostają działania wielosektorowe, mające na celu zwiększenie świadomości społecznej związanej z problematyką uzależnień ze szczególnym uwzględnieniem nowych zagrożeń, podnoszenie jakości programów profilaktyczno - edukacyjnych dla młodzieży, a także wzmocnienie działań aktywizacji społeczno - zawodowej osób uzależnionych, promowanie przedsiębiorczości społecznej.

2.7. BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEKUŃCZO - WYCHOWAWCZYCH

Rodzina jest najlepszym środowiskiem rozwoju. W ujęciu socjologicznym jest definiowana jako najmniejsza grupa społeczna, w której zachodzą interakcje między jej członkami i która ma wspólne cele. Winna zabezpieczać potrzeby materialne, psychiczne i społeczne jej członków. Jest najważniejszą i podstawową grupą społeczną, na której opiera się całe społeczeństwo. Ma zasadniczy wpływ na kształtowanie człowieka w rolach społecznych oraz kształtowanie jego tożsamości i postaw. Wiadome jest, że dla dziecka stanowi najlepsze naturalne środowisko, w którym otoczone jest ono opieką i ma możliwość zaspokajania swoich potrzeb. Bezpośrednio oddziałując na dziecko przekazuje mu swój system wartości, tradycje i poglądy, które niewątpliwie rzutują na jego dalsze życie.

Jednak nie wszystkie rodziny spełniają swoje funkcje w sposób prawidłowy. W wielu z nich występują problemy, które zakłócają ich funkcjonowanie i są szczególnie groźne dla dziecka, jego rozwoju psychosomatycznego i wychowania. Trudności te mogą pojawiać się na skutek czynników zewnętrznych (np. bezrobocie, choroba, brak mieszkania) lub też czynników, które tkwią w samej rodzinie (np. nałogi, przemoc, przestępczość, bezradność).

W przypadku wystąpienia jakichkolwiek problemów w funkcjonowaniu rodziny instytucje i służby zobligowane są zarówno do wspierania rodziny, podjęcia na jej rzecz określonych działań, jak i zapewnienia dziecku specjalnej ochrony i pomocy. Istotne jest jednak to, aby były one kompleksowe i skoordynowane, ponieważ problemy, które przeżywa rodzina bardzo często wymagają interdyscyplinarnych rozwiązań.

Z dniem 1 stycznia 2012 roku weszła w życie ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tj. Dz. U. z 2020r. poz. 821 i z 2021r. poz. 159, 1006 z późn. zm.) wprowadzająca daleko idące zmiany w systemie opieki nad dzieckiem i rodziną. Wskazuje ona nowe regulacje w kwestiach dotyczących wspierania rodziny oraz organizacji systemu pieczy zastępczej. Zatem od 01 stycznia 2012 roku gmina stała się odpowiedzialna za pracę z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczej i wychowawczej poprzez świadczenie poradnictwa specjalistycznego, zapewnienie pomocy asystentów rodziny, tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, a także współfinansowanie pobytu dzieci z terenu gminy w pieczy zastępczej.

System pieczy zastępczej to zespół osób, instytucji i działań mających na celu zapewnienie czasowej opieki i wychowania dzieci w przypadku niemożności sprawowania opieki i wychowania przez rodziców.

System pieczy zastępczej funkcjonuje w dwóch formach: rodzinnej i instytucjonalnej.

Formami rodzinnej pieczy zastępczej są:

1) rodzina zastępcza:

- spokrewniona, którą stanowią wstępni (dziadkowie) lub rodzeństwo dziecka,
- niezawodowa, którą stanowią osoby niebędące wstępnymi ani rodzeństwem dziecka,
- zawodowa, w tym: zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego i zawodowa specjalistyczna,

2) rodzinny dom dziecka.

Rodziny zastępcze oraz rodzinne domy dziecka, na ich wniosek, mogą być wspierane przez rodziny pomocowe.

Poniższa tabela wskazuje ilość rodzin zastępczych na terenie miasta Płocka w latach 2014 – 2019.

Tabela 6. Rodziny zastępcze w Płocku w latach 2014-2019 (z podziałem na klasyfikacje)

		2014	2015	2016	2017	2018	2019
1	Rodziny spokrewnione	100	98	96	89	90	89
	Rodziny niezawodowe	33	28	28	25	28	31
2	Rodziny zawodowe	0	2	3	4	4	4
	Rodziny zawodowe o charakterze pogotowia rodzinnego	4	3	1	2	2	3
3	Rodziny zawodowe specjalistyczne	1	1	1	1	1	1
4	Rodzinne Domy Dziecka	0	0	0	0	1	3
5	Liczba asystentów rodzinnych	7	8	8	6	9	8
6	Liczba rodzin objętych pomocą asystenta	65	59	72	71	92	100
7	Liczba mieszkań chronionych	2	2	1	1	3	3
	Liczba osób korzystających	3	4	4	2	7	5

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Płocku – MPIPS-03

Poniższa tabela wskazuje ilość rodzin adopcyjnych na terenie miasta Płocka w latach 2014 – 2019.

Tabela 7. Rodziny adopcyjne w Płocku w latach 2014-2019

Rodziny adopcyjne	2014	2015	2016	2017	2018	2019
ogółem	5	8	10	4	7	6
wewnątrzrodzinne	3	2	4	3	3	4
zakończone przysposobieniem	4	8	10	4	3	4
rezygnacja z procedury	1	0	0	0	0	0

Zródło: opracowanie własne na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Płocku – MPiPS-03

Wszystkie rodziny przed uzyskaniem kwalifikacji na rodzinę adopcyjną podlegają diagnozie (badania pedagogiczne i psychologiczne), po zakwalifikowaniu Komisję ds. Adopcji przechodzą szkolenie zgodne z programem szkoleniowym „Blżej dziecka”. Małżeństwa zgłaszające się do Ośrodka Adopcyjnego, nawet jeśli nie podejmują stałej współpracy, otrzymują wsparcie psychologiczne. Małżeństwa te mają w swojej historii bardzo trudne doświadczenia związane ze specjalistycznym leczeniem, stratą dziecka poczętego, dziecka narodzonego oraz stratą posiadania dziecka biologicznego. Często jesteśmy pierwszą instytucją udzielającą im wsparcia.

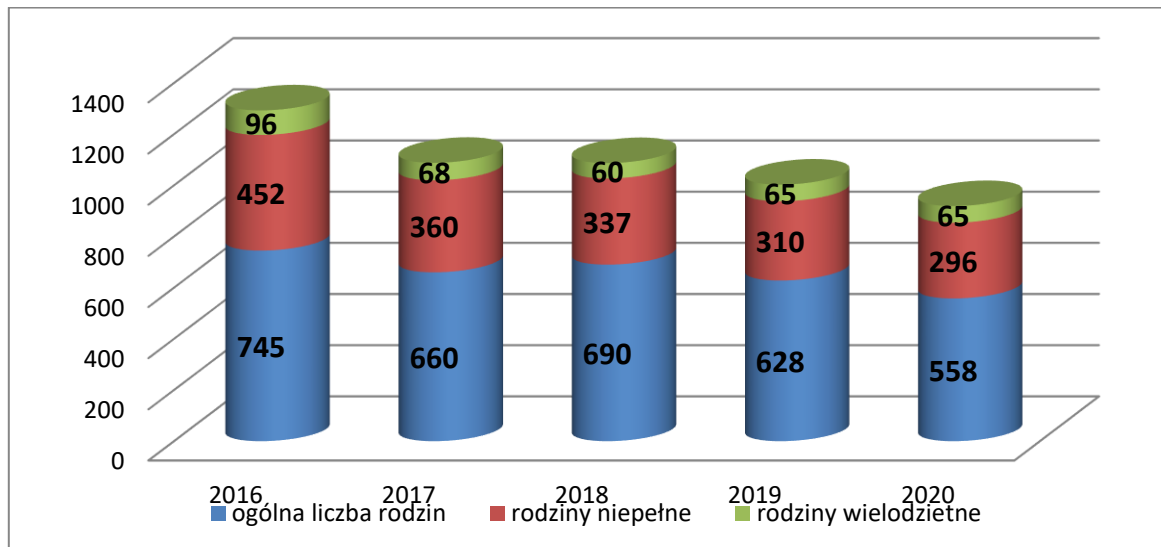
Rodziny adopcyjne uzyskują pomoc psychologiczną przez cały okres procedury adopcyjnej. Po orzeczeniu przysposobienia każda rodzina, w sytuacjach dla siebie trudnych również jest wspierana. W razie konieczności pomagamy znaleźć odpowiedniego specjalistę.

Zarówno dla kandydatów na rodziny adopcyjne (oczekujących na dziecko) jak i dla już istniejących rodzin adopcyjnych organizowane są grupy wsparcia na których najczęściej poruszana jest tematyka dotycząca problemów wychowawczych pojawiających się u dzieci przysposobionych.

Z obserwacji wynika, że w naszym regionie brakuje możliwości zdiagnozowania dziecka w kierunku FAS. Najbliższe ośrodki znajdują się w Warszawie czy Toruniu a terminy badań są odległe. Szybka i dobra diagnoza dała by możliwość skutecznego udzielenia pomocy skrzywdzonemu dziecku.

Poniższy wykres wskazuje ilość rodzin, które zostały objęte pomocą społeczną z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, w tym rodziny niepełne i rodziny wielodzietne w latach 2016 – 2020.

Wykres 15. Liczba rodzin objętych pomocą społeczną z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego w latach 2016 – 2020 (podział na rodziny niepełne i wielodzietne).

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Płocku – MPIPS-03

Jak wynika z powyższego zestawienia liczba rodzin, którym przyznano świadczenia z pomocy społecznej w 2020 roku w stosunku do 2016 roku zmniejszyła się o niemalże 25%. Jednakże niewątpliwie bezradność jako kwestia społeczna zazwyczaj ma wiele przyczyn i najczęściej skorelowana jest z innymi problemami społecznymi t.j. alkoholizm, przemoc, choroba, niepełnosprawność, jednakże, również bezradność może być przyczyną tych problemów. Zatem podejmując działania wspierające rodziny, warto pamiętać, że wszystkie problemy się zazębiają i nie można pracować tylko nad jednym z nich.

W mieście Płocku jest wiele instytucji i organizacji realizujących zadania mieszczące się w zakresie wspierania rodziny. Nie są to tylko instytucje i organizacje działające w obszarze pomocy społecznej, ale również w edukacji, kulturze czy też sporcie. Zadania podejmowane przez organizacje i instytucje mają bardzo różne formy, w szczególności są to działania socjalno-pomocowe, organizowanie ośrodków wsparcia, udzielanie pomocy żywnościowej i rzeczowej oraz organizowanie poradnictwa rodzinnego i specjalistycznego.

Praca z rodziną prowadzona jest w szczególności w formie konsultacji i poradnictwa specjalistycznego, terapii i mediacji, pomocy prawnej, szczególnie w zakresie prawa rodzinnego, organizowanie dla rodzin spotkań, mających na celu wymianę ich doświadczeń oraz zapobieganie izolacji w formie grup wsparcia lub grup samopomocowych. Wsparcie rodziny ma na celu zapewnienie dzieciom bezpieczeństwa i odpowiednich warunków rozwoju i odbywa się zazwyczaj poprzez przydzielenie rodzinie asystenta rodziny, objęcie dziecka opieką i wychowaniem w placówce wsparcia dziennego, objęcie rodziny pomocą rodziny wspierającej. Asystent rodziny to osoba, która wspiera rodzinę w jej codziennym funkcjonowaniu i pełnieniu ról społecznych, aby w przyszłości jej członkowie samodzielnie potrafili pokonywać trudności życiowe, zwłaszcza te dotyczące opieki i wychowania dzieci. Asystent rodziny prowadzi pracę z rodziną w miejscu jej zamieszkania i za jej zgodą.

Wartością dodaną tychże działań w Płocku, bez wątpienia jest bardzo dobra współpraca finansowa i poza finansowa między instytucjami i organizacjami

pozarządowymi, której zasady określa opracowywany corocznie program „Współpracy Miasta Płocka z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego” działającymi na terenie naszego miasta.

Ponadto, Płock jest miastem, w którym bardzo dobrze rozwinięta jest sieć placówek wsparcia dziennego. Działają one głównie jako świetlice środowiskowe oraz kluby profilaktyki środowiskowej. Zlokalizowane są prawie na każdym osiedlu miasta Płocka, a zwłaszcza na terenie tych, które charakteryzują się dużym zubożeniem oraz nasileniem zjawisk patologicznych.

Nasza gmina wspiera również rodziny w zakresie edukacji, kultury i sportu. Na terenie miasta funkcjonują poradnie psychologiczno – pedagogiczne publiczne i prywatne, które poza swoją podstawową działalnością prowadzą również nieodpłatne warsztaty dla rodziców zainteresowanych rozwijaniem umiejętności wychowawczych oraz poprawieniem własnych relacji z dzieckiem, grupy wsparcia dla rodziców. Ponadto, szeroką ofertę dla rodzin posiada Płocki Ośrodek Kultury i Sztuki.

2.8. PRZEMOC W RODZINIE

Przemoc w rodzinie należy do grupy problemów społecznych objętych pomocą społeczną. Zgodnie z Ustawą z dnia 29 lipca 2005 roku (Dz.U. z 2021r. poz. 1249) o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie w art. 2 pkt. 2 przemoc w rodzinie możemy zdefiniować jako: „jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób najbliższych (w rozumieniu art. 115 § 11 Ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny – Dz.U. z 2020 r. poz. 1444 i 1517 oraz z 2021 r. poz. 1023), w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą”.

Problem przemocy w rodzinie może dotyczyć każdego mieszkańca naszego miasta, bez względu na dochód, wykształcenie i pozycję społeczną. Przemoc może przybierać różne formy, czasem bardzo wyrafinowane. W wielu rodzinach funkcjonuje stereotyp, że jeżeli nie dochodzi do bicia, to nie ma przemocy. Najczęściej jednak można doświadczyć przemocy psychicznej. Stosunkowo często występuje przemoc seksualna, również w stałych związkach. Ostatnio coraz więcej członków rodziny doświadcza przemocy ekonomicznej, głównie przejawiającej się w postaci: niezaspokajania podstawowych potrzeb życiowych, zabierania źródeł dochodu czy zmuszania do zaciągania kredytów. Te ostatnie formy pomocy dotyczą głównie osoby w podeszłym wieku.

W naszym mieście, podobnie jak w całej Polsce, wciąż dochodzi do przypadków znęcania się psychicznego i fizycznego a także seksualnego nad dziećmi. Ostatnio coraz częściej pojawia się bardzo złożona forma krzywdzenia dzieci, tj. Uwikłanie ich w konflikt rodzicielski. Problem ten z roku na rok nasila się, a wciąż brakuje skutecznych form pomocy dzieciom, ponieważ często trudno udowodnić taką przemoc w Sądzie.

W naszej społeczności lokalnej wciąż wysoka jest świadomość, związana z ujawnianiem problemu przemocy, z chęcią wyjścia na zewnątrz i poszukiwania pomocy. Dodatkowo należy zwrócić uwagę na fakt, że wokół problemu przemocy w rodzinie ostatnio

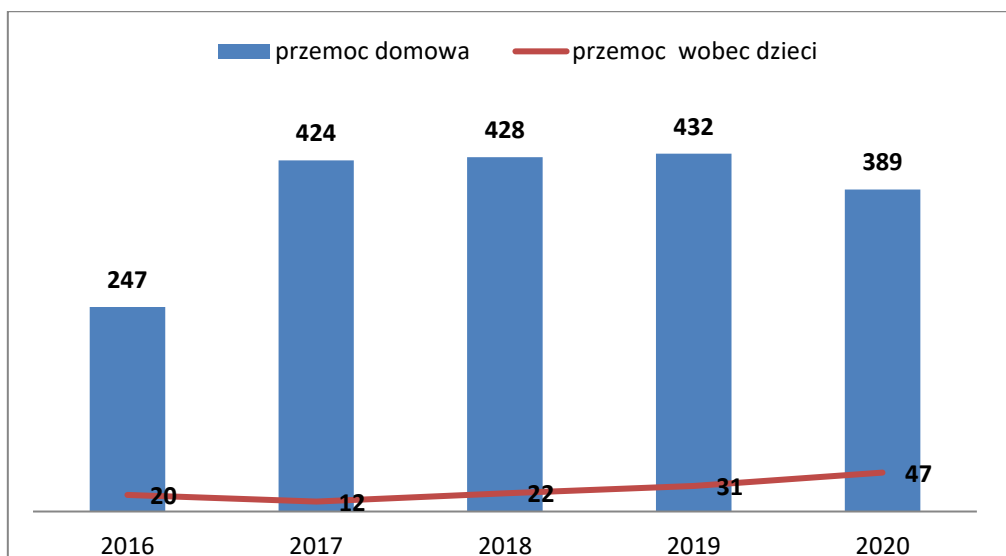
dużo się dzieje – w sensie wprowadzania nowych przepisów oraz podejmowania różnorodnych oddziaływań.

Płock jest miastem z dość dobrze rozwiniętym systemem pomocy instytucjonalnej wobec rodzin z problemem przemocy domowej. Zdecydowanie także należy wskazać na bardzo dobrą współpracę poszczególnych służb, które wzajemnie się uzupełniają w realizacji planu pomocy dla poszczególnych rodzin, dotkniętych problemem przemocy.

Ważne jest, aby lokalny system wsparcia nadal się rozwijał, poprzez zwiększenie oferty pomocowej, jej jeszcze lepszą dostępność oraz zapewnienie doskonalenia zawodowego pracowników poszczególnych służb, pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Skala problemu w Płocku jest w miarę wyrównana, co najlepiej obrazują dane statystyczne Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej – Ośrodka Interwencji Kryzysowej z ostatnich 5 lat, przy czym w roku 2017 odnotowano niemal dwukrotny wzrost liczby rodzin objętych pomocą OIK, gdzie przyczyną zgłoszenia była przemoc w porównaniu do roku poprzedniego – wykres 16:

Wykres 16. Liczba rodzin objętych pomocą MOPS OIK z uwagi na doświadczanie przemocy w rodzinie w latach 2016 – 2020

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Płocku

Statystyki w zasadzie nie wskazują na wzrost liczby rodzin objętych pomocą Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej – Ośrodka Interwencji Kryzysowej. Wyjątkiem jest tylko rok 2017, gdy liczba rodzin objętych pomocą z powodu doświadczania przemocy wzrosła o 177. Nie jest to jednak tendencja stała. Niepokojąco wzrasta liczba rodzin, w których przemocy domowej doświadczają dzieci. W roku 2020 w stosunku do roku 2017 zwiększyła się o niemalże 25,5%.

W naszej społeczności lokalnej wciąż wysoka jest świadomość, związana z ujawnianiem problemu przemocy, z chęcią wyjścia na zewnątrz i poszukiwania pomocy. Dodatkowo należy zwrócić uwagę na fakt, że wokół problemu przemocy w rodzinie ostatnio dużo się dzieje – w sensie wprowadzania nowych przepisów oraz podejmowania nowych działań.

W roku 2020 została znowelizowana Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tekst jednolity: Dz. U. z 2021 r, poz. 1249). Dokument ten nie tylko definiuje zjawisko przemocy w rodzinie, ale także wskazuje na pewne rozwiązania prawne, które można wykorzystać w planowaniu pomocy rodzinie z problemem przemocy domowej.

Wskazana Ustawa nakłada na gminy obowiązek powoływania Gminnych Zespołów Interdyscyplinarnych ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, które koordynują działania wszystkich instytucji, zajmujących się zjawiskiem przemocy w rodzinie. Dodatkowo Zespoły realizują procedurę „Niebieskie Karty”, która została wprowadzona Zarządzeniem Rady Ministrów z dn. 13 września 2011 r. (Dz.U. z 2011 r., Nr 209, poz. 1245). Wszczęcie powyższej procedury rozpoczyna pracę z rodziną, w której istnieje podejrzenie występowania problemu przemocy. Służbami wskazanymi do założenia „Niebieskiej Karty” są: policja, jednostki organizacyjne pomocy społecznej, gminne komisje rozwiązywania problemów alkoholowych, placówki ochrony zdrowia, placówki oświatowe.

Prezydent Płocka powołał Miejski Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie 30 kwietnia 2012 r. W skład Zespołu weszły 22 osoby, będące przedstawicielami: policji, pomocy społecznej, ochrony zdrowia, oświaty, komisji alkoholowej, sądu, prokuratury, straży miejskiej, organizacji pozarządowych. Zespół powołał Grupy Robocze, które pracują bezpośrednio z rodzinami z problemem przemocy domowej. Obsługę administracyjno – organizacyjną Zespołu zapewnia Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.

W roku 2017 Rada Miasta Płocka uchwaliła Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2017 – 2022 (Uchwała Nr 513/XXX/2017 Rady Miasta Płocka z dnia 28 marca 2017 r.). Program zawiera charakterystykę zjawiska przemocy w rodzinie, wskazuje cele oraz działania podejmowane na terenie naszego miasta.

2.9. TRUDNOŚCI W PRZYSTOSOWANIU SIĘ DO ŻYCIA PO OPUSZCZENIU ZAKŁADU KARNEGO

Kolejnym ważnym problemem społecznym jest powrót osoby skazanej – opuszczającej Zakład Karny - do otwartego środowiska społecznego. Sytuacja osób zwalnianych z zakładów karnych jest bardzo zróżnicowana i zależy od wielu czynników. Są to wiek, płeć, stan zdrowia, właściwości psychospołeczne, w tym kondycja psychiczna, rozwój intelektualny, a także doświadczenia związane z pełnieniem ról społecznych.

Jednakże, skazany opuszczający placówkę więzienną, jako jednostka społeczna znajduje się w szczególnie trudnej sytuacji życiowej i wymaga pomocy i wsparcia szeregu współpracujących ze sobą instytucji. Powyższe działania, mające na celu readaptację społeczną i przeciwdziałanie powrotowi do przestępczości, przebiegają już w systemie penitencjarnym, natomiast przy współpracy kuratora sądowego i innych podmiotów w tym instytucji pomocy społecznej, zwiększają swój zakres wobec skazanego po opuszczeniu przez niego Zakładu Karnego. Osoby opuszczające placówkę więzienną muszą ponownie nawiązać bliskie relacje i więzi rodzinne, społeczne, niejednokrotnie kontynuować leczenie odwykowe z powodu różnych uzależnień, kontynuować rozpoczęty w ZK program edukacyjno – korekcyjny dla sprawców przemocy. Większość osób opuszczających placówkę penitencjarną staje się osobami bezdomnymi i bezrobotnymi, wymagającymi

wsparcia w zakresie usamodzielnienia mieszkaniowego, aktywizacji zawodowej podnoszenia kompetencji społeczno - zawodowych, podwyższenia świadomości prawnej, dostępu do świadczeń rzeczowych (odzież, obuwie, dowody osobiste, wyżywienie) oraz do świadczeń pieniężnych zazwyczaj z systemu pomocy społecznej.

Zgodnie z treścią art. 7 pkt 12 oraz art. 17 ust. 1 pkt 16a Ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej osoby i rodziny przeżywające trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego są osobami uprawnionymi do otrzymania pomocy.

Już podczas odbywania kary pozbawienia wolności pracownik socjalny na wniosek skazanego może objąć pracą socjalną jego rodzinę.

Zakres takiej pomocy obejmuje w szczególności:

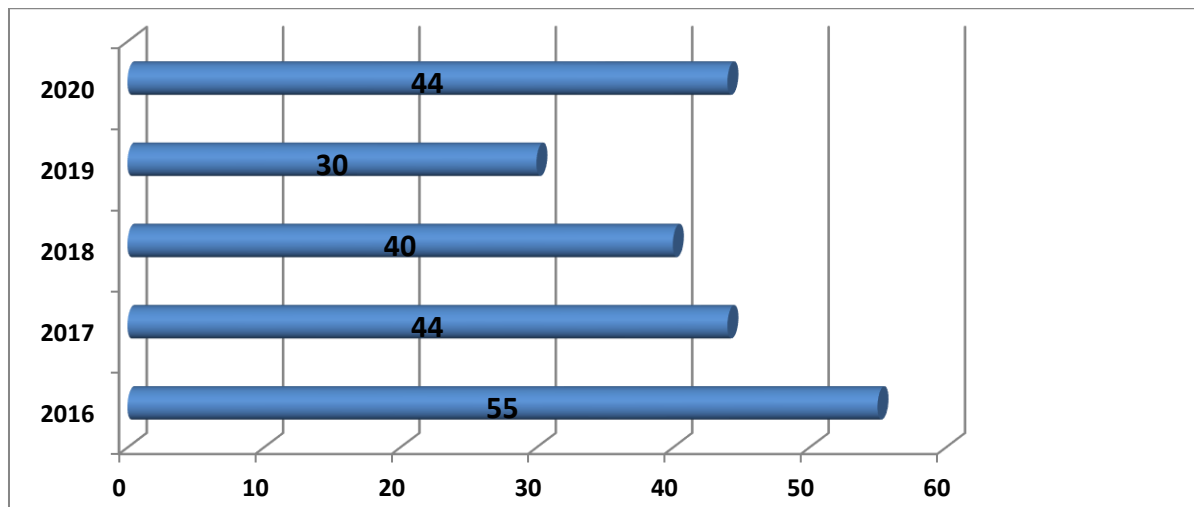
1. świadczenia pieniężne (zasiłek stały, zasiłek okresowy, zasiłek celowy, specjalny zasiłek celowy),
2. świadczenia rzeczowe (bilet kredytowany, posiłek, niezbędne ubranie, udzielenie schronienia, umieszczenie w dps)
3. usługi opiekuńcze, interwencja kryzysowa, poradnictwo specjalistyczne

W Płocku funkcjonuje Zakład Karny, gdzie osadzeni są skazani na długoletnie wyroki pozbawienia wolności oraz krótsze, orzeczone za przestępstwa o mniejszym znaczeniu. Osoby opuszczające zakłady karne, zwłaszcza po odbyciu długoletnich wyroków, mają często problem w integracji ze społecznością, od której byli odizolowani oraz w zaadaptowaniu się do nowych warunków życia. Osoby te nie mają pracy, a co z tym związane środków do życia. Często też nie mają miejsca zamieszkania, planów, perspektyw, pomysłów na życie poza zakładem karnym. Dlatego właśnie ważna jest gotowość poszczególnych instytucji i służb do podejmowania działań, ułatwiających osobom po wyrokach powrót do normalnego funkcjonowania w społeczeństwie.

Powrót z zakładu karnego nie jest łatwym doświadczeniem także dla rodzin osób opuszczających zakłady karne. Ich dotychczasowy rytm dnia, rytuały, przyzwyczajenia, zasady – to wszystko musi ulec zmianie. Dodatkowo osoba opuszczająca zakład karny wraca do bliskich z całym bagażem więziennych doświadczeń, czasem traumatycznych. Odbija się to na jej psychice oraz przenosi na życie rodzinne. Były osadzony zmaga się z brakiem pracy, pieniędzy, co również ma wpływ na funkcjonowanie jego rodziny. Często osoba opuszczająca zakład karny jest uzależniona np. od alkoholu, czasem wraca po wyroku za znęcanie się nad bliskimi. Wszystko to dodatkowo komplikuje sytuację w rodzinie. Dlatego właśnie tak ważne jest wsparcie emocjonalne ze strony instytucji, skierowane nie tylko wobec osób po zakładach karnych, ale także ich rodzin. Rodzina byłego więźnia potrzebuje również wsparcia finansowego.

Poniższy wykres przedstawia liczbę rodzin, którym udzielono pomocy z tytułu trudności w przystosowaniu się do życia po opuszczeniu ZK w latach 2016 – 2020.

Wykres 17. Liczba rodzin objętych pomocą z tytułu trudności w przystosowaniu się do życia po opuszczeniu Zakładu Karnego w latach 2016 – 2020.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Płocku – MPiPS-03

Powyższe dane wskazują, iż od 2016 roku zachodzi tendencja spadkowa liczby rodzin objętych pomocą, przy jednoczesnym skokowym wzroście w roku 2020. Przyczyną powyższego zjawiska społecznego może być brak rozwiniętego, kompleksowego systemu pomocy byłym więźniom oraz brak integracji działań w trakcie odbywania kary pozbawienia wolności z działaniami po opuszczeniu zakładu karnego.

2.10. DYSKRYMINACJA

Płock jest miastem otwartym, sprzyjającym różnorodności i równości. W ostatnich latach pojawił się nowy problem społeczny, związany z dyskryminacją osób za względu na: wiek, płeć, niepełnosprawność, orientację seksualną, pochodzenie etniczne i narodowe, religię, wyznanie lub bezwyznaniowość, status materialny.

Gwarancją równego traktowania każdego jest wspólne dbanie o to, by nikt nie był gorzej traktowany z powodu tego, kim jest. Nie wystarczy troszczyć się o swoje prawa, musimy się nauczyć uważności i wrażliwości, bo bez tego nie da się poprawić sytuacji tych, którzy mają trudniej od nas.

Poważnym problemem jest też to, że jako społeczeństwo nie rozumiemy zasady równości, w związku z czym nie zawsze zdajemy sobie sprawę, że ktoś naruszył nasze prawo do równego traktowania. Nie reagujemy także, kiedy inni doświadczają dyskryminacji, bowiem nie rozpoznajemy jej przejawów. Powyższą tendencję potwierdzają ogólnopolskie badania przeprowadzone w 2018 roku na zlecenie Rzecznika Praw Obywatelskich przez Kantar Public.

Najczęściej dostrzeganym rodzajem dyskryminacji jest ta ze względu na rasę, pochodzenie etniczne, orientację seksualną, lub narodowość oraz tożsamość płciową. Obecnie Polacy, częściej niż przed rokiem, dostrzegają wzrost występowania różnego typu dyskryminacji w naszym kraju. Szczególnie dotyczy to dyskryminacji ze względu na rasę, pochodzenie etniczne lub narodowość, niepełnosprawność i światopogląd lub bezwyznaniowość. Polacy jako przejawy dyskryminacji częściej postrzegają te sytuacje, które są związane z zatrudnieniem niż dostępem do usług. Polacy są w stanie częściej

zaakceptować osoby z Ukrainy w swoim najbliższym otoczeniu, najrzadziej tolerują muzułmanów oraz osoby ze schizofrenią. Świadomość prawna Polaków w kontekście równego traktowania, podobnie jak przed rokiem, jest niewielka, zarówno w kwestii dyskryminacji w zatrudnieniu, jak i dostępie do usług. Polacy w 2018 roku rzadziej są świadomi praw dotyczących dyskryminacji w zatrudnieniu i dostępie do usług.

Ponadto, większość Polaków twierdzi, że nie należy do grupy, która jest narażona na dyskryminację w Polsce. Te osoby, które czują, że mogą być dyskryminowane, najczęściej deklarują, że są narażone na nierówne traktowanie ze względu na wiek, rasę, pochodzenie etniczne i niepełnosprawność, czy orientację seksualną. Trzech na stu Polaków w przeciągu ostatnich 12 miesięcy doświadczyło dyskryminacji, a dwóch na stu dobrze zna osoby dyskryminowane. Najczęściej doświadczano nierównego traktowania ze względu na wiek. Obszarem, gdzie najczęściej spotykano się z dyskryminacją była działalność gospodarcza i zawodowa.

W Płocku różnorodność ludzi jest ceniona. Różnice wieku, płci, orientacji psychoseksualnej, poziomu sprawności i stanu zdrowia, naszego pochodzenia, wyznania, światopoglądu czy bezwyznaniowości wzbogacają miasto i są jego potencjałem. Powołując się na Powszechną Deklarację Praw Człowieka uznajemy, że „wszyscy ludzie rodzą się wolni i równi pod względem swej godności i swych praw”. Płock jest miejscem przyjaznym, gdzie każdy może znaleźć swój dom, czuć się bezpiecznie i być szanowanym. Osoby mieszkające w Płocku są otwarte, odpowiedzialne za swoje miasto oraz dumne ze swojej tożsamości i wielokulturowego dziedzictwa.

Jednakże, celem zapobiegania dyskryminacji, inicjowania współpracy samorządu, organizacji pozarządowych oraz innych podmiotów w zakresie upowszechniania zasady równego traktowania, monitorowania, obserwowania i analizowania zjawisk dyskryminacji oraz formułowania rekomendacji lub zaleceń, a w szczególności doradzania i występowania do Prezydenta Miasta Płocka w zakresie inicjatyw zmierzających do realizacji zasady równego traktowania, zarządzeniem Prezydenta Miasta Płocka z dnia 20 lutego 2017r. została powołana Płocka Rada ds. Równego Traktowania na lata 2017 – 2020.

III. DIAGNOZA. CZĘŚĆ II - NOWE LOKALNE POLITYKI PUBLICZNE DLA ROZWOJU PŁOCKA

1. POLITYKA RÓWNOŚCIOWA

Płock jest miastem otwartym, sprzyjającym różnorodności i równości. W ostatnich latach pojawił się nowy problem społeczny, związany z dyskryminacją osób za względu na: wiek, płeć, niepełnosprawność, orientację seksualną, pochodzenie etniczne i narodowe, religię, wyznanie lub bezwyznaniowość, status materialny. Jednym z zadań Strategii jest wskazanie działań zmierzających do zapobiegania przemocy i dyskryminacji w przestrzeni publicznej.

Działania te mają na celu:

- zwiększenie poczucia bezpieczeństwa, ochrony i wsparcia ofiar przemocy i dyskryminacji ze względu na przynależność do grup reprezentujących wskazane przesłanki,
- wprowadzenie nowych polityk, procedur i działań oraz poprawienie już istniejących, służących poprawie równego traktowania wszystkich mieszkańców Płocka,
- rozszerzenie oferty usług publicznych, zwiększenie dostępu do nich i lepsze wykorzystanie zasobów na rzecz wyrównywania szans,
- zwiększanie świadomości i kształtowanie postaw w zakresie równego traktowania wśród mieszkańców i mieszkanki Płocka,
- wzrost zaangażowania miasta w badanie i analizowanie równego traktowania oraz diagnozowanie i monitorowanie przypadków nierównego traktowania, dyskryminacji czy przemocy na terenie miasta,
- podnoszenie kompetencji kadry instytucji publicznych w zakresie równego traktowania, przy wykonywaniu zadań publicznych.

Ważnym elementem polityki równościowej w naszym mieście jest opracowanie Płockiego Modelu na Rzecz Równego Traktowania, w którym zostaną zawarte następujące rekomendacje i zadania:

- wskazanie równego traktowania, przeciwdziałania dyskryminacji oraz walki z przemocą w każdym środowisku, w szczególności z przemocą motywowaną uprzedzeniami we wskazanych przesłankach jako jednego z priorytetów polityki Miasta,
- prowadzenie badań i analiz oraz monitorowanie statystyk dotyczących przemocy, dyskryminacji i przestępstw, z uwzględnieniem wskazanych przyczyn dyskryminacji
- popularyzacja idei równego traktowania m.in. poprzez realizację kampanii społecznych ukierunkowanych na równe traktowanie i przeciwdziałanie dyskryminacji w zakresie wszystkich przesłanek,
- opracowanie i stosowanie strategii, polityki i działań, w celu zagwarantowania bezpieczeństwa mieszkańcom i mieszkankom ze szczególnym uwzględnieniem grup zagrożonych dyskryminacją oraz zwiększenie poczucia bezpieczeństwa i ochrony, poprzez konkretne ulepszenia np. transportu publicznego, przestrzeni publicznej, oświetlenia ulic oraz współpracę z policją lub innymi służbami,
- wsparcie i promowanie przedsięwzięć równego traktowania różnorodnych wyborów życiowych i ról rodzinnych, kulturowych, społecznych i zawodowych kobiet i mężczyzn, promowanie w życiu publicznym i działaniach obywatelskich aktywnego udziału kobiet i mężczyzn ze wszystkich grup społecznych, w szczególności tych grup mniejszościowych, które mogłyby zostać w innym wypadku wykluczone,

- wzmacnianie partycypacji społecznej (informacja, konsultacje, współdecydowanie, udział we wdrażaniu) wskazanych grup zagrożonych dyskryminacją,
- zapewnienie różnorodności w przestrzeni publicznej i komunikacji społecznej przy okazji wszystkich świąt i wydarzeń ważnych dla grup mniejszościowych żyjących w mieście,
- włączenie się miasta Płocka we współorganizację i promocję wydarzeń ważnych dla różnych grup w zakresie wszystkich przesłanek i zgodnie z jego wartościami np. dni mniejszości etnicznych, religijnych, osób z niepełnosprawnością, migrantów, uchodźców, dni różnorodności, dni równości,
- udostępnienie miejskich nośników reklamowych i informacyjnych na kampanie antydyskryminacyjne prowadzone przez podmioty działające w sferze pożytku publicznego, po skonsultowaniu ich z szerokim gronem eksperckim, np. z Komisjami Rady Miasta, Płocką Radą ds. Równego Traktowania, Płocką Radą ds. Seniorów, Płocką Radą Działalności Pożytku Publicznego, Płocką Radą ds. Osób Niepełnosprawnych, zgodnie z ich kompetencjami,
- promowanie dobrych praktyk i rozwijanie współpracy z innymi samorządami w zakresie równych szans i antydyskryminacji,

W Płocku różnorodność ludzi jest ceniona. Różnice wieku, płci, orientacji psychoseksualnej, poziomu sprawności i stanu zdrowia, naszego pochodzenia, wyznania, światopoglądu czy bezwyznaniowości wzbogacają miasto i są jego potencjałem. Powołując się na Powszechną Deklarację Praw Człowieka uznajemy, że „wszyscy ludzie rodzą się wolni i równi pod względem swej godności i swych praw”. Płock jest miejscem przyjaznym, gdzie każdy może znaleźć swój dom, czuć się bezpiecznie i być szanowanym. Osoby mieszkające w Płocku są otwarte, odpowiedzialne za swoje miasto oraz dumne ze swojej tożsamości i wielokulturowego dziedzictwa.

2. POLITYKA PRZECIWDZIAŁANIA I WYCHODZENIA Z KRYZYSU BEZDOMNOŚCI

Bezdomność obecnie to nie tylko problem wyłącznie osób bezdomnych – to szeroko rozumiany problem społeczny, którego wagę należy znać i kompleksowo przeciwdziałać. Bezdomni to osoby, których podstawowym problemem jest brak mieszkania. Osoby te są ofiarami długiego procesu pogłębiającej się marginalizacji społecznej, w wyniku której pod wpływem działania wielu czynników powstała sytuacja, której skutkiem jest bezdomność.

W przeciągu ostatnich kilku lat pojawiła się również nowa definicja i kategoryzacja osoby zagrożonej wykluczeniem społecznym mianowicie **osoba będąca w kryzysie bezdomności**. Często jest to osoba, która na przykład z powodu eksmisji, konfliktu rodzinnego, bądź innych zdarzeń losowych od niedawna nie posiada stałego miejsca zamieszkania. Ponadto, w mieście Płocku zwiększa się grupa osób z kategorii bezdomni seniorzy. Jest to, zaraz po równie dużej grupie osób – bezdomni przed 30 rokiem życia, też grupa z największymi problemami. W tej grupie najczęściej występuje tzw. chroniczna faza bezdomności (etap IV i V), ale też najpoważniejsze problemy – ze zdrowiem. Długotrwałe życie „na ulicy”, niehigieniczny tryb życia - często uzależnienie od alkoholu bądź innych substancji psychoaktywnych, doprowadzają do powstania wielu chorób oraz jej następstw, w postaci amputacji kończyn, ogólnego wyniszczenia organizmu, zmian organicznych w mózgu i psychice, etc. Powyższe osoby, stają się niesamodzielne, wymagają wówczas wsparcia i pomocy osób drugich, tym samym placówka typu schronisko dla osób bezdomnych nie jest dla nich odpowiednim miejscem pobytu.

Niestety, tego problemu nie jest w stanie rozwiązać jedynie lokal do zamieszkania, ponieważ osoby te nie są świadome, że ich sytuacja jest skutkiem popełnianych przez nich błędów i nie mają od kogo uczyć się zachowań, które wyprowadziłyby ich z marazmu społecznego. Niezbędne jest podjęcie kompleksowych i systemowych działań pomocowych i wspierających osoby w kryzysie bezdomności.

Płock jest miastem, które od wielu lat podejmuje wysiłki i maksymalizuje działania, mające na celu zminimalizowanie ryzyka pogłębiania się zjawiska bezdomności na terenie miasta, poprzez rozwój systemu mieszkalnictwa wspomaganego, infrastruktury zapewniającej tymczasowe schronienie, a także wdrażając system wsparcia terapeutycznego.

Jednym z zadań Strategii jest wskazanie działań zmierzających do przeciwdziałania bezdomności i wychodzenia z kryzysu bezdomności.

Działania te mają na celu:

- tworzenie i rozwijanie standardów jakości usług pomocy i integracji społecznej w zakresie standaryzacji pracy z bezdomnymi,
- wprowadzenie nowych polityk, programów, procedur i działań oraz poprawienie już istniejących, służących przeciwdziałaniu, wsparciu i wychodzeniu z kryzysu bezdomności,
- rozszerzenie oferty usług publicznych, zwiększenie dostępu do nich i lepsze wykorzystanie zasobów na rzecz wychodzenia z kryzysu bezdomności,
- zwiększanie świadomości, kształtowanie postaw oraz upowszechnianie wiedzy wśród mieszkańców i mieszkanki Płocka w zakresie odpowiedniego i adekwatnego do potrzeb osób bezdomnych pomagania i wspierania,
- tworzenie partnerstwa współpracy, tym samym podniesienie jakości współpracy poszczególnych podmiotów ekonomii społecznej działających na terenie Płocka tworzenie forum wymiany doświadczeń w zakresie przeciwdziałania zjawisku bezdomności a także wsparcia samych bezdomnych,
- stworzenie systemu monitorowania zjawiska bezdomności poprzez ścisłą współpracę instytucji na terenie gminy, szczególnie osób zagrożonych eksmisją oraz osób, w stosunku do których toczy się postępowanie eksmisyjne,
- podnoszenie kompetencji kadry instytucji publicznych i organizacji zajmujących się udzielaniem pomocy osobom bezdomnym,

Ważnym elementem polityki przeciwdziałania i wychodzenia z kryzysu bezdomności w naszym mieście jest utworzenie partnerstwa współpracy - Forum Dialogu Społecznego. W jego ramach działać będą instytucje miejskie i organizacje pozarządowe m.in. kompleksowo wspierające osoby bezdomne. Skupienie szerokiego grona partnerów z różnych sektorów, z pewnością przyczyni się do jeszcze sprawniejszego i skuteczniejszego realizowania pomocy dla wykluczonych mieszkańców Płocka. Ponadto, celem forum jest w trakcie realizacji Strategii, stworzenie jeszcze mocniejszych fundamentów do opracowania Płockiego Modelu Wychodzenia z Bezdomności lub Płockiego Programu na rzecz Rozwiązywania Problemu Bezdomności. W Płocku funkcjonuje system pomocy dla osób bezdomnych świadczony przez instytucje publiczne, służby oraz organizacje pozarządowe. Doświadczenie i wypracowane dobre praktyki w zakresie pomagania

i wsparcia osób w kryzysie bezdomności na terenie miasta Płocka wskazują, iż celem intensyfikacji i podniesienia skuteczności w działaniu, niezbędny jest model rozwiązywania

problemu bezdomności realizujący funkcje i obejmujący poziomy oddziaływania prewencji, interwencji i integracji; zawierający pakiet standardów różnorodnych usług w obszarach takich jak: streetworking, praca socjalna, mieszkalnictwo i pomoc doraźna, zdrowie, partnerstwo lokalne, zatrudnienia i edukacji.

IV. ZASOBY INSTYTUCJONALNE MIASTA PŁOCKA

1. POMOC SPOŁECZNA I SYSTEM WSPIERANIA RODZINY

Zgodnie z treścią Uchwały Nr 259/XVII/2011 Rady Miasta Płocka z dnia 29.11.2011r. w sprawie Systemu Pomocy Społecznej oraz Wspierania Rodziny i Pieczy Zastępczej Gminy – Miasto Płock, System Pomocy Społecznej stanowią podmioty i instytucje, mające na celu niesienie pomocy osobom i rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej i materialnej, rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych oraz rodzinom sprawującym pieczę zastępczą nad dziećmi pozbawionymi opieki rodzicielskiej. Podstawową jednostką organizacyjną Systemu jest **Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Płocku**, który koordynuje i nadzoruje działalność jednostek organizacyjnych pomocy społecznej oraz jednostek organizacyjnych wspierania rodziny i pieczy zastępczej. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Płocku - jednostka organizacyjna Urzędu Miasta Płocka, z siedzibą przy ul. Zgliczyńskiego 4, realizuje zadania gminy, powiatu oraz zadania zlecone przez administrację rządową w zakresie: ustawy o pomocy społecznej, ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, ustawy o świadczeniach rodzinnych, ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów oraz ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Celem działania MOPS jest podejmowanie działań profilaktycznych, rozwojowych, uzupełniających i opiekuńczych, zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem poprzez:

- umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości,
- wspieranie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia ich niezbędnych potrzeb,
- umożliwienie osobom i rodzinom życia w warunkach odpowiadających godności człowieka.

MOPS realizuje w szczególności następujące zadania:

- podejmuje działania wynikające z rozeznaczonych potrzeb polegające na:
  - prowadzeniu pracy socjalnej rozumianej jako działalność zawodową, skierowaną na pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie oraz na tworzeniu warunków sprzyjających temu celowi,
  - tworzeniu warunków organizacyjnych funkcjonowania pomocy społecznej w mieście Płocku, w tym rozbudowie niezbędnej infrastruktury socjalnej,
  - analizowaniu i ocenie zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia pomocy społecznej,
  - rozwijaniu nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb,
  - pobudzaniu społecznej aktywności w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin,

- realizacji projektów społecznych (socjalnych) finansowanych z różnych źródeł, w tym ze środków zagranicznych;
- realizuje zadania wynikające z rozeznaczonych potrzeb społecznych, rządowych programów pomocy społecznej bądź innych ustaw, mających na celu ochronę poziomu życia osób i rodzin, po zapewnieniu odpowiednich środków,
- sporządza ocenę zasobów pomocy społecznej w oparciu o analizę lokalnej sytuacji społecznej i demograficznej oraz przygotowuje i koordynuje realizację Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Płocka,
- sprawuje nadzór nad działalnością jednostek organizacyjnych pomocy społecznej oraz jednostek organizacyjnych wspierania rodziny i pieczy zastępczej wchodzących w skład Systemu Pomocy Społecznej oraz Wspierania Rodziny i Pieczy Zastępczej Gminy - Miasto Płock.

Do zadań z zakresu pomocy społecznej realizowanych przez MOPS należą zadania gminy i powiatu, własne oraz zlecone, określone w ustawie o pomocy społecznej, a w szczególności:

- udzielanie, przyznawanie i wypłacanie świadczeń (zasiłków stałych, okresowych, celowych),
- udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym,
- dożywianie dzieci,
- sprawianie pogrzebu,
- pomoc uchodźcom,
- pomoc repatriantom, pomoc kombatantom,
- organizowanie i prowadzenie specjalistycznego poradnictwa,
- zapewnianie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych,
- udzielanie informacji o prawach i uprawnieniach podopiecznych,
- kierowanie mieszkańców Płocka do domów pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za ich pobyt w tych domach,
- prowadzenie ośrodka interwencji kryzysowej,
- prowadzenie i zapewnienie miejsc w mieszkaniach chronionych,
- organizowanie i zapewnienie funkcjonowania ośrodków wsparcia, w tym: dla osób z zaburzeniami psychicznymi, dla ofiar przemocy w rodzinie,
- udzielanie pomocy pieniężnej na usamodzielnienie, na kontynuowanie nauki, w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, w tym w mieszkaniu chronionym, w uzyskaniu zatrudnienia, na zagospodarowanie:
  - osobom pełnoletnim opuszczającym dom pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, dom dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz schronisko dla nieletnich, zakład poprawczy, specjalny ośrodek szkolno-wychowawczy, specjalny ośrodek wychowawczy, młodzieżowy ośrodek socjoterapii zapewniający całodobową opiekę i młodzieżowy ośrodek wychowawczy,
  - osobom opuszczającym po osiągnięciu pełnoletności rodzinę zastępczą, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczo-wychowawczą lub regionalną placówkę opiekuńczo-terapeutyczną.

MOPS realizuje również zadania, mające na celu ochronę poziomu życia osób i rodzin, a w szczególności:

- orzekanie o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności dla celów poza rentowych (w pierwszej instancji),
- wydawanie legitymacji osobie niepełnosprawnej,
- opracowywanie i realizacja miejskich programów działań na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji społecznej, przestrzegania praw osób niepełnosprawnych, podejmowanie działań zmierzających do ograniczenia skutków niepełnosprawności,
- dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych,
- dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych,
- dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze,
- dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych,
- dofinansowanie tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej,
- współpraca z organizacjami pozarządowymi i fundacjami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji społecznej,
- prowadzenie postępowań i wydawanie decyzji administracyjnych w sprawach zasiłków rodzinnych, dodatków do zasiłku rodzinnego, jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka, zasiłków pielęgnacyjnych, świadczeń pielęgnacyjnych, specjalnych zasiłków opiekuńczych,
- prowadzenie postępowań i wydawanie decyzji administracyjnych w sprawach o nienależnie pobrane zaliczki alimentacyjne,
- prowadzenie postępowań i wydawanie decyzji administracyjnych w sprawach dotyczących świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
- podejmowanie działań wobec dłużników alimentacyjnych,
- ustalanie uprawnień do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, przysługującym świadczeniobiorcom innym niż ubezpieczeni, zamieszkałym na terenie Miasta Płocka,
- organizacja programu prac społecznie użytecznych we współpracy z Miejskim Urzędem Pracy w Płocku,
- wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz organizowanie pieczy zastępczej, w zakresie niezastrzeżonym na rzecz innych podmiotów,
- opracowanie i realizacja programu wspierania rodziny oraz rozwoju pieczy zastępczej,
- prowadzenie postępowań i wydawanie decyzji administracyjnych w sprawach z zakresu wspierania rodziny oraz pieczy zastępczej,
- koordynowanie działań związanych z funkcjonowaniem Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- opracowanie i realizacja Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie.

W strukturze organizacyjnej MOPS znajdują się następujące jednostki:

Ośrodek Interwencji Kryzysowej – z siedzibą przy ul. Zgliczyńskiego 4.

W ramach Ośrodka Interwencji Kryzysowej funkcjonuje: poradnictwo specjalistyczne, Dom dla Osób Doznających Przemocy w Rodzinie, Pokój Przyjaznych Przesłuchań oraz mieszkania chronione. Ośrodek Interwencji Kryzysowej zapewnia obsługę techniczno –organizacyjną Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Grup Roboczych powołanych przez Zespół

Do zadań OIK należy w szczególności:

1) udzielanie bezpłatnej pomocy osobom i rodzinom znajdującym się w sytuacji kryzysowej z powodu: przemocy w rodzinie, problemów uzależnień i współuzależnienia, kryzysu utraty i żałoby po stracie osoby bliskiej, handlu ludźmi, doświadczania traumy po katastrofie, problemu suicydalnego, przemocy seksualnej,

2) podejmowanie działań polegających na: a) prowadzeniu poradnictwa psychologicznego, pedagogicznego, prawnego (indywidualnego i rodzinnego) w siedzibie Ośrodka Interwencji Kryzysowej lub telefonicznie, b) prowadzeniu interwencji w środowiskach zamieszkania osób i rodzin wymagających pomocy, c) prowadzeniu grup pomocowych, d) udzielaniu wsparcia emocjonalnego, e) edukowaniu i informowaniu osób potrzebujących pomocy o możliwościach rozwiązywania ich problemów, f) prowadzeniu mediacji, g) przeprowadzaniu wywiadów środowiskowych u ofiar przemocy, h) upowszechnianiu i popularyzacji wiedzy na temat kryzysu i sposobów radzenia sobie z nim (ulotki, szkolenia, kontakt z mediami), i) zawiadamianiu organów ścigania o popełnieniu przestępstwa, zawiadamianiu Sądu Rodzinnego i Nieletnich o sytuacji zagrażającej lub naruszającej dobro dziecka, kierowaniu wniosków do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,

3) pełnienie funkcji diagnostyczno-konsultacyjnej polegającej na rozpoznaniu sytuacji kryzysowej, jej charakteru, specyfiki oraz rozpoznaniu ewentualnych zagrożeń,

4) pełnienie funkcji terapeutycznej, polegającej na łagodzeniu skutków kryzysu w jego początkowej fazie,

5) prowadzenie poradnictwa specjalistycznego, tj.: a) działania profilaktyczne zmierzające do zapobiegania powstawaniu sytuacji kryzysowych, b) wspieranie rodzin w wywiązywaniu się z obowiązków opiekuńczo –wychowawczych wobec swoich dzieci – wspieranie rodziny w wychowywaniu dziecka w środowisku zamieszkania, c) diagnozowanie w sposób kompleksowy sytuacji zgłaszających się rodzin (ustalenie wieloaspektowej diagnozy przyczyn kryzysu), d) stworzenie możliwości zaspokajania potrzeb rozwojowych dzieci w rodzinach naturalnych, możliwość wychowywania we własnej rodzinie, e) wzmacnianie kompetencji rodzicielskich, f) motywowanie członków rodziny do podjęcia specjalistycznego leczenia w przypadku uzależnień, g) rozwój umiejętności otwartej komunikacji w rodzinie i zdolności do samopomocy, h) zwiększenie umiejętności radzenia sobie w trudnych sytuacjach, i) zwiększenie zdolności rozwiązywania problemów i konfliktów rodzinnych, j) udzielanie poradnictwa specjalistycznego dla rodziców dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

Dom dla Osób Doznających Przemocy w Rodzinie - placówka przy ul. Obejście 9, przeznaczona dla osób z terenu miasta Płocka doświadczających przemocy domowej, które

wymagają tymczasowego schronienia w związku ze swoją sytuacją. Placówka dysponuje 8 miejscami noclegowymi. Dom funkcjonuje w ramach Ośrodka Interwencji Kryzysowej.

Pokój Przyjaznych Przesłuchań - zespół pomieszczeń przy ul. Kolegialnej 43a, przeznaczonych do przesłuchiwania dzieci, będących ofiarami i świadkami przestępstw oraz dorosłych ofiar przemocy seksualnej. Przesłuchania prowadzone są przez Sąd Rejonowy i Okręgowy w Płocku oraz Prokuraturę Rejonową i Okręgową w Płocku. Obsługę pokoju prowadzi Ośrodek Interwencji Kryzysowej.

Telefon Informacyjny – Wspierający dla ofiar i świadków przemocy w rodzinie – tel. 660 434 220, czynny codziennie w godz. 9.00 – 21.00

Miejski Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie - zgodnie z Ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29.07.2005 (Dz.U. z 2005, nr 180, poz. 1493 z późn. zm), każda gmina w Polsce jest zobowiązana do powołania Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Zarządzeniem Prezydenta Miasta Płocka Nr 1648/2012 z dnia 30.04.2012r. (z późn. zm.) w Płocku został powołany Miejski Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. W jego skład weszli przedstawiciele różnych płockich instytucji i organizacji, zajmujących się problemem przeciwdziałania przemocy w rodzinie, tj.: Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, Komendy Miejskiej Policji, Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej Nr 2, Płockiego Zakładu Opieki Zdrowotnej, Okręgowej Izby Pielęgniarek i Położnych, Wojewódzkiego Szpitala Zespolonego, Wojewódzkiej Stacji Ratownictwa Medycznego i Transportu Sanitarnego, Straży Miejskiej, Prokuratury Rejonowej, Sądu Rejonowego – Zespołów Kuratorskiej Służby Sądowej, Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej, Płockiego Stowarzyszenia "Klub Abstynentów", Urzędu Miasta Płocka – Wydziału Zdrowia i Spraw Społecznych oraz Centrum Psychologiczno – Pastoralnego „Metanoia”. Siedziba Zespołu mieści się w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej przy ul. Zgliczyńskiego 4 – pok. 112, tel. 24 364-02-48, e-mail: oik@mopsplock.eu. Przewodniczącym Zespołu Interdyscyplinarnego jest przedstawiciel MOPS – kierownik Ośrodka Interwencji Kryzysowej.

Głównym zadaniem Zespołu jest koordynowanie działań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie, opracowywanie i przechowywanie stosownej dokumentacji oraz zapewnienie pomocy rodzinom z problemem przemocy. Zespół realizuje procedurę "Niebieskie Karty", podejmowaną w sytuacji podejrzenia wystąpienia w rodzinie aktów przemocy.

Mieszkania Chronione – zapewnienie schronienia osobom i rodzinom, znajdującym się w sytuacji kryzysowej z powodu doświadczania przemocy domowej, które nie mają możliwości pobytu w środowisku rodzinnym.

Powiatowy Zespół ds Orzekania o Niepełnosprawności - z siedzibą przy ul. Zgliczyńskiego 4 – wyodrębniona komórka organizacyjną Ośrodka na prawach działu. Do jego zadań należy realizacja zadań zleconych z zakresu administracji rządowej dotyczących orzekania o niepełnosprawności i o stopniu niepełnosprawności:

- 1) wydawanie orzeczeń o niepełnosprawności, stopniu niepełnosprawności oraz wskazaniach do ulg i uprawnień,
- 2) wystawianie legitymacji osoby niepełnosprawnej,

3) współdziałanie z organami administracji rządowej i samorządowej oraz z organizacjami pozarządowymi zajmującymi się osobami niepełnosprawnymi w sprawach dotyczących orzekania osób niepełnosprawnych,

4) wydawanie kart parkingowych.

Powiatowym Zespołem kieruje Przewodniczący Powiatowego Zespołu powołany przez Prezydenta Miasta Płocka. Powiatowy Zespół zakresem swojego działania obejmuje miasto Płock oraz powiaty, z którymi Gmina -Miasto Płock zawarła stosowne porozumienia.

Dział Pieczy Rodzinnej i Instytucjonalnej – z siedzibą przy ul. Zgliczyńskiego 4 - do jego zadań należy:

1) organizowanie pomocy w formie rodzinnej pieczy zastępczej dzieciom w przypadku niemożności zapewnienia opieki i wychowania przez rodziców,

2) opracowanie i realizacja 3-letniego programu rozwoju pieczy zastępczej,

3) prowadzenie spraw związanych z usamodzielnianiem osób, które osiągnęły pełnoletność w rodzinie zastępczej oraz osób pełnoletnich opuszczających regionalną placówkę opiekuńczo –terapeutyczną, placówkę opiekuńczo –wychowawczą typu rodzinnego i socjalizacyjnego, dom pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, dom dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz schronisko dla nieletnich, zakład poprawczy, specjalny ośrodek szkolno –wychowawczy, specjalny ośrodek wychowawczy, młodzieżowy ośrodek socjoterapii i młodzieżowy ośrodek wychowawczy,

4) organizowanie wsparcia osobom usamodzielnianym,

5) prowadzenie spraw związanych z odpłatnością za pobyt dzieci w pieczy zastępczej,

6) prowadzenie spraw związanych z umieszczaniem dzieci pozbawionych częściowo lub całkowicie opieki rodzicielskiej w instytucjonalnej pieczy zastępczej,

7) przygotowanie porozumień dotyczących warunków pobytu i wysokości wydatków na opiekę i wychowanie dziecka przyjmowanego do rodziny zastępczej, rodzinnego domu dziecka lub placówki opiekuńczo –wychowawczej,

8) przygotowanie umów cywilno –prawnych dla rodzin ustanowionych w oparciu o ustawę o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz nadzór nad ich funkcjonowaniem,

9) organizowanie mieszkań chronionych przeznaczonych dla wychowanków objętych procesem usamodzielniania i nadzór nad ich funkcjonowaniem,

10) współpraca z placówkami, organizatorami rodzinnej pieczy zastępczej, ośrodkami adopcyjno –opiekuńczymi, sądami, prokuraturą, policją, szkołami i innymi podmiotami zajmującymi się problematyką rodziny i dziecka,

11) udzielanie wsparcia rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo –wychowawczych,

12) opracowanie i realizacja 3 –letniego gminnego programu wspierania rodziny,

13) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia asystenta rodziny i podejmowanie działań mających na celu: a) wzmacnianie roli i funkcji rodziny, b) rozwijanie umiejętności opiekuńczo –wychowawczych rodziny, c) podniesienie świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny, d) pomoc w integracji rodziny, e) przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji społecznej rodziny, f) dążenie do reintegracji rodziny,

14) koordynowanie przez asystentów rodziny wsparcia dla kobiet w ciąży powikłanej, ich rodzin, rodzin z dzieckiem, u którego powstało w czasie ciąży lub w czasie porodu ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalna choroba zagrażająca życiu,

15) wspomaganie rodziny przeżywającej trudności w opiece i wychowaniu dzieci poprzez objęcie jej pomocą rodziny wspierającej,

16) opracowanie, we współpracy z członkami rodziny i koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej planu pracy z rodziną, który jest skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej.

Dział Wsparcia i Rehabilitacji Społecznej – z siedzibą przy ul. Zgliczyńskiego 4.
Do jego zadań należy:

1) opiniowanie wniosków o umarzanie pożyczek udzielonych przez Ośrodek osobom niepełnosprawnym na rozpoczęcie działalności gospodarczej,

2) udzielanie dofinansowania do: a)uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych ,b)sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych, c)zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym, d)likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych, e)rehabilitacji dzieci i młodzieży,

3) dofinansowanie kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej,

4) planowanie potrzeb i gospodarowanie środkami Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w zakresie w/w zadań,

5)udział w opracowywaniu zgodnych ze strategią rozwoju województwa projektów powiatowych programów działań na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji społecznej i przestrzegania praw osób niepełnosprawnych,

6) opracowywanie i przedstawianie planów zadań i informacji z prowadzonej działalności oraz ich udostępnianie na potrzeby samorządu województwa,

7) prowadzenie obowiązującej statystyki, analiz oraz sprawozdawczości dotyczącej PFRON,

8) podejmowanie działań zmierzających do ograniczenia skutków niepełnosprawności,

9) współpraca z organizacjami i instytucjami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji zawodowej i społecznej tych osób,

10) prowadzenie spraw spornych i sądowych z zakresu rehabilitacji zawodowej na podstawie wcześniej zawartych umów,

- 11) przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób niepełnosprawnych poprzez organizowanie i prowadzenie mieszkań chronionych terapeutycznych,
- 12) przygotowywanie stosownej dokumentacji, ustalanie odpłatności i kierowanie do domów pomocy społecznej, w tym: a) przeprowadzanie wywiadów środowiskowych, ustalanie odpłatności i gromadzenie obowiązującej dokumentacji w sprawach osób ubiegających się o umieszczenie w domu pomocy społecznej z terenu miasta Płocka, b) prowadzenie współpracy z powiatowymi centrami pomocy rodzinie w zakresie ustalania miejsc i umieszczanie w domach pomocy społecznej, c) przeprowadzanie wywiadów środowiskowych z mieszkańcami Domu Pomocy Społecznej „Przyjaznych Serc” w Płocku odnośnie ustalania uprawnień do świadczeń z pomocy społecznej oraz dla potrzeb innych ośrodków pomocy społecznej, d) analizowanie potrzeb środowiska lokalnego w zakresie tworzenia placówek całodobowych dla osób, którym w miejscu zamieszkania nie można zapewnić usług opiekuńczych,
- 13) świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi w miejscu zamieszkania chorego,
- 14) przeprowadzanie wywiadów środowiskowych i praca socjalna z odbiorcami specjalistycznych usług opiekuńczych, uczestnikami Środowiskowego Domu Samopomocy oraz uczestnikami mieszkań chronionych dla osób niepełnosprawnych, w szczególności osób z zaburzeniami psychicznymi,
- 15) współpraca z placówkami działającymi na rzecz osób chorych psychicznie w celu zapewnienia im pełnej integracji ze środowiskiem,
- 16) przeprowadzanie działań interwencyjnych w środowisku lokalnym oraz realizacja orzeczeń sądowych o umieszczeniu osoby z zaburzeniami psychicznymi w szpitalu psychiatrycznym,
- 17) nadzór nad realizacją umów zawieranych z organizacjami pozarządowymi dotyczących zapewniania miejsc noclegowych dla bezdomnych,
- 18) usamodzielnianie osób bezdomnych przebywających na terenie miasta Płocka,
- 19) współpraca z podmiotami prowadzącymi placówki świadczące stacjonarną, całodobową pomoc na rzecz osób bezdomnych,
- 20) przeprowadzanie wywiadów środowiskowych z osobami bezdomnymi w celu ustalenia indywidualnych potrzeb i określenia indywidualnego programu wychodzenia z bezdomności oraz uczestnikami mieszkań chronionych dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym objętych indywidualnym programem wychodzenia z bezdomności i nadzór nad ich funkcjonowaniem.

Dział Integracji Społecznej – z siedzibą przy ul. Zgliczyńskiego 4, do jego zadań należy prowadzenie kompleksowych działań zmierzających do zapewnienia osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym pomocy w uzyskaniu bezpieczeństwa socjalnego, rozumianego jako szeroko pojęta profilaktyka, aktywizacja zawodowa i pomoc w osobistym rozwoju, a w szczególności:

- 1) reintegracja społeczna, czyli działania mające na celu odbudowanie i podtrzymanie u osoby umiejętności uczestniczenia w życiu społeczności lokalnej, pełnienia ról społecznych w miejscu pracy, zamieszkania lub pobytu,

- 2) reintegracja zawodowa, czyli działania mające na celu odbudowanie i podtrzymywanie zdolności do samodzielnego świadczenia pracy na rynku pracy,
- 3) ustalanie i weryfikacja potrzeb miejskich jednostek organizacyjnych w zakresie prac społecznie użytecznych,
- 4) realizacja programów na rzecz społeczności romskiej,
- 5) pomoc osobom mającym trudności w integracji ze środowiskiem, które otrzymały status uchodźcy,
- 6) pomoc w integracji ze środowiskiem osób mających trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego,
- 7) współpraca z Zakładem Karnym w Płocku w zakresie bieżących spraw indywidualnych, osób przebywających w tym zakładzie,
- 8) pomoc repatriantom i członkom ich rodzin osiedlającym się na terenie Gminy Miasto Płock w zakresie wynikającym z ustawy o repatriacji i przepisów wykonawczych.

W ramach Działu Integracji Społecznej działa Klub Integracji Społecznej, który realizuje: 1) działania terapeutyczne, 2) działania edukacyjno –pomocowe, 3) poradnictwo psychologiczne, pedagogiczne, prawne, doradztwo zawodowe, 4) działania integracyjne, 5) spotkania wspierające oraz tworzy grupy wsparcia dostosowane do problemów uczestników, mające na celu rozwijanie umiejętności społecznych, kształtowanie aktywnych postaw na rynku pracy, zapobieganie bierności i izolacji – finansowane ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

W ramach Działu Integracji Społecznej działają grupy samopomocowe oraz Klub Wolontariatu, służące pobudzaniu społecznej aktywności i inspirowaniu działań samopomocowych, świadczące pomoc usługową i edukacyjną dla osób wymagających wsparcia.

Dział Integracji Społecznej prowadzi Klub Aktywnego Seniora dla osób w wieku 60+ mieszkających na terenie miasta Płocka, którego celem jest: 1) działanie na rzecz wszechstronnej aktywizacji seniorów, 2) organizowanie i prowadzenie spotkań/zajęć o charakterze edukacyjnym, kulturalnym, ruchowych i integracyjnym, 3) rozbudzenie i rozwijanie zainteresowań, umiejętności i pasji, 4) propagowanie aktywności społecznej i obywatelskiej wśród osób starszych, 5) zapobieganie marginalizacji społecznej seniorów, 6) współpraca z instytucjami, organizacjami i placówkami w zakresie działań na rzecz osób starszych.

W ramach Działu Integracji Społecznej funkcjonują następujące placówki wsparcia dziennego:

- 1) Świetlica Środowiskowa „Dom Marzeń”,
- 2) Świetlica Środowiskowa „Chatka Puchatka”,
- 3) Świetlica Środowiskowa „Iskierka”,
- 4) Świetlica Środowiskowa „Promyk”,
- 5) Świetlica Środowiskowa „Pozytywka”,

6) Świetlica Środowiskowa „Słoneczny Krąg”, 7) Świetlica Środowiskowa „7 życzeń”.

Placówki wsparcia dziennego prowadzone są w formie opiekuńczej oraz zapewniają dzieciom: 1) opiekę i wychowanie, 2) pomoc w nauce, 3) organizację czasu wolnego, zabawę i zajęcia sportowe oraz rozwój zainteresowań. Placówki wsparcia dziennego współpracują z rodzicami lub opiekunami dziecka, placówkami oświatowymi i podmiotami leczniczymi w zakresie indywidualnych potrzeb dziecka uczęszczającego do placówki.

Dział Obsługi Projektów – z siedzibą przy ul. Zgliczyńskiego 4, realizuje zadania z zakresu aplikowania o środki pozabudżetowe na realizację projektów oraz wdrażania projektów współfinansowanych ze środków zewnętrznych.

Dział Świadczeń Socjalnych – z siedzibą przy ul. Zgliczyńskiego 4. Do jego zadań należy:

- 1) Przygotowywanie i prowadzenie niezbędnej dokumentacji (w tym przygotowywanie decyzji administracyjnych) osób i rodzin ubiegających się o pomoc społeczną, korzystających ze świadczeń pomocy społecznej celem właściwej realizacji świadczeń pieniężnych, pomocy w naturze i usługach w ramach zadań własnych gminy, powiatu, zadań zleconych z zakresu administracji rządowej oraz zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej bądź innych ustaw mających na celu ochronę poziomu życia osób i rodzin.
- 2) Prowadzenie postępowań w sprawach dotyczących potwierdzenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej.
- 3) Prowadzenie spraw związanych z ubezpieczeniem świadczeniobiorców.
- 4) Sporządzanie bilansu potrzeb w zakresie świadczeń oraz analiza wykorzystania budżetu przeznaczonego na realizację świadczeń.

Dział Świadczeń Rodzinnych -z siedzibą przy ul. 3-go Maja 16. Do jego zadań należy:

- 1) Przyjmowanie i rozpatrywanie wniosków o świadczenia rodzinne, zasiłki dla opiekuna oraz świadczenia z funduszu alimentacyjnego, prowadzenie niezbędnej dokumentacji rodzin w tym zakresie oraz przygotowywanie decyzji administracyjnych z zakresu świadczeń rodzinnych, zasiłków dla opiekuna i świadczeń z funduszu alimentacyjnego.
- 2) Przyjmowanie i rozpatrywanie wniosków o świadczenia wychowawcze, prowadzenie niezbędnej dokumentacji w tym zakresie, przygotowywanie decyzji administracyjnych.
- 3) Przyjmowanie i rozpatrywanie wniosków w sprawach jednorazowego świadczenia wynikającego z ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, prowadzenie niezbędnej dokumentacji w tym zakresie, przygotowywanie decyzji administracyjnych.
- 4) Realizacja Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018 roku w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry Start”.
- 5) Prowadzenie postępowań administracyjnych w związku z koordynacją systemów zabezpieczenia społecznego w przypadku przemieszczania się osób w granicach Unii

Europejskiej i Europejskiego Obszaru Gospodarczego oraz w zakresie umarzania, rozkładania na raty, odraczania terminu płatności świadczeń nienależnie pobranych.

6) Podejmowanie działań wobec dłużników alimentacyjnych, tj.: 1) prowadzenie wywiadów alimentacyjnych i przyjmowanie oświadczeń majątkowych, 2) aktywizacja zawodowa poprzez współpracę z odpowiednim urzędem pracy, 3) kierowanie wniosków do prokuratury oraz o zatrzymanie prawa jazdy, 4) współpraca ze wszystkimi biurami informacji gospodarczej w zakresie zobowiązań dłużników alimentacyjnych, 5) przygotowywanie decyzji administracyjnych w zakresie umarzania, rozkładania na raty, odraczania terminu płatności należności dłużników alimentacyjnych.

7) Prowadzenie postępowań w zakresie nienależnie pobranej zaliczki alimentacyjnej oraz postępowań związanych z umarzaniem, rozkładaniem na raty oraz odraczaniem terminów płatności nienależnie pobranej zaliczki alimentacyjnej.

8) Obsługa programu Płatnik i prowadzenie dokumentacji związanej z odprowadzaniem składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne oraz odpowiednich świadczeń.

Dział Dodatków Mieszkaniowych – z siedzibą przy ul. 3-go Maja 16.
Do jego zadań należy:

- 1) Przyjmowanie i rejestracja wniosków o przyznanie dodatku mieszkaniowego oraz dodatku energetycznego dla odbiorców wrażliwych.
- 2) Weryfikacja przyjętych wniosków pod względem formalnym i merytorycznym.
- 3) Korespondencja z wnioskodawcami oraz zarządcami budynków w sprawie wymaganej dokumentacji.
- 4) Prowadzenie postępowań wyjaśniających w przedmiocie ustalania prawa do dodatków.
- 5) Przeprowadzanie wywiadów środowiskowych w celu ustalenia faktycznego stanu majątkowego wnioskodawcy.

Zespoły Pracy Socjalnej - w ramach struktury organizacyjnej Ośrodka działają 4 Zespoły Pracy Socjalnej – każdy na innym obszarze miasta Płocka. Do zadań Zespołów Pracy Socjalnej należy w szczególności:

- 1) Prowadzenie pracy socjalnej,
- 2) Udzielanie pomocy osobom, rodzinom, grupom oraz społecznościom w wyniku podjętego na wniosek lub z urzędu postępowania,
- 3) Przeprowadzanie wywiadów środowiskowych u osób i rodzin ubiegających się o pomoc społeczną lub osób zobowiązanych do alimentacji,
- 4) Opracowywanie indywidualnych diagnoz i analiz oraz planowanie adekwatnej pomocy do stanu faktycznego oraz możliwości finansowych Ośrodka,
- 5) Przyznawanie pomocy w formie i na zasadach określonych w ustawie o pomocy społecznej oraz aktach wykonawczych do ustawy o pomocy społecznej i aktach prawa miejscowego,
- 6) Prowadzenie postępowań wyjaśniających w sprawie zasad potwierdzania sprawowania opieki faktycznej nad osobą uprawnioną do renty socjalnej,

- 7) Dążenie do usamodzielnienia osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej, udzielanie informacji i wskazówek,
- 8) Pobudzanie społecznej aktywności i inspirowanie działań samopomocowych w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb osób, rodzin, grup i środowisk społecznych,
- 9) Zapobieganie procesom marginalizacji i wykluczenia społecznego,
- 10) Przeciwdziałanie praktykom niehumanitarnym i dyskryminującym osobę, rodzinę lub grupę,
- 11) Opracowywanie bilansów potrzeb w zakresie środków finansowych na realizację świadczeń pieniężnych i niepieniężnych z pomocy społecznej,
- 12) Przeprowadzanie diagnozy lokalnej sytuacji społecznej i bieżąca jej analiza w celu inicjowania i wdrażania nowych form pomocy społecznej.
- 13) Podejmowanie czynności służących umacnianiu rodziny poprzez prowadzenie działań profilaktyczno –kompensacyjnych polegających na określeniu planu pracy z rodziną oraz zobowiązań rodziny w zakresie rozwiązywania swoich problemów,
- 14) przygotowywanie i realizacja kontraktów socjalnych.

Mieszkania Chronione – znajdujące się przy ul. Kutrzeby 19 i ul. Sienkiewicza 38. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Płocku otrzymał do dyspozycji 29 lokali o łącznej powierzchni użytkowej 1377,75 m² w celu prowadzenia w nich mieszkań chronionych dla osób niepełnosprawnych, wychodzących z bezdomności, a także dla pełnoletnich wychowanków opuszczających rodziny zastępcze i niektóre typy placówek opiekuńczo-wychowawczych oraz matek z dziećmi, doświadczających przemocy w rodzinie, które z różnych względów nie mogą wrócić do swojego miejsca zamieszkania po pobycie w Domu dla Osób Doznających Przemocy w Rodzinie. Mieszkania składają się z 1 lub 2 pokoi, kuchni, przedpokoju, WC oraz wyposażone są w instalację wodno-kanalizacyjną, elektryczną, centralne ogrzewanie. Jeden z lokali jest w pełni przystosowany dla potrzeb osób niepełnosprawnych poruszających się na wózku inwalidzkim. Mieszkania zostały wykończone w bardzo wysokim standardzie i częściowo umeblowane przez Ośrodek.

Programy i projekty realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej:

Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej - Program Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej finansowany ze środków Solidarnościowego Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych.

Głównym celem programu jest wprowadzenie usługi asystenta jako formy ogólnodostępnego wsparcia dla:

- a. dzieci do 16 roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji

- b. osób niepełnosprawnych posiadających orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności wydane na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych albo orzeczenie równoważne do wyżej wymienionego.

Na czym polega usługa asystenta:

- asystent świadczy pomoc w:
  - przemieszczaniu się do szkoły, pracy, placówek służby zdrowia, urzędu, na spotkania nieformalne, wyjścia na wydarzenia kulturalne, rozrywkowe, sportowe itp.
  - zakupach – z zastrzeżeniem aktywnego udziału uczestnika programu
  - załatwianiu spraw urzędowych
  - nawiązywaniu kontaktów i współpracy z organizacjami
  - aktywnym uczestniczeniu w życiu kulturalnym (np. wyjście do muzeum, kina, teatru itp.)
  - wykonywaniu czynności dnia codziennego
- asystent nie wykonuje działań za osobę niepełnosprawną (nie wyręcza jej), lecz wspiera ją w funkcjonowaniu
- liczba godzin usług ustalana jest indywidualnie w zależności od potrzeb, przy czym limit godzin przypadający na 1 uczestnika programu wynosi nie więcej niż 27 godzin w miesiącu
- uczestnik nie ponosi odpłatności za usługi asystenta
- pod opieką asystenta pozostaje tylko 1 uczestnik programu w danym czasie (opieka 1 na 1)

Współpraca międzysektorowa na rzecz aktywnej integracji mieszkańców Miasta Płocka - Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014 – 2020, Oś Priorytetowa IX. Wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem, Działanie 9.1 Aktywizacja społeczno – zawodowa osób wykluczonych i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu.

Celem projektu jest nabycie/podniesienie kompetencji lub kwalifikacji zawodowych i umiejętności społecznych adekwatnych do potrzeb rynku pracy przez 45 osób z niepełnosprawnościami zamieszkujących na terenie m. Płocka poprzez objęcie ich kompleksowym wsparciem w ramach instrumentów aktywnej integracji.

Okres realizacji: 01.09.2020r. – 31.08.2021r.

Pilotażowy program wdrożenia usług opiekuńczych w formie teleopieki - Program współfinansowany ze środków budżetu Województwa Mazowieckiego.

Celem programu jest objęcie 30 osób zamieszkujących na terenie m. Płocka w wieku 60+ specjalistycznymi usługami opiekuńczymi w formie teleopieki.

Okres realizacji: 21.02.2020r. – 31.12.2021r.

Program Ministra Rodziny i Polityki Społecznej "Opieka wytchnieniowa" - Gmina Miasto Płock/Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Płocku rozpoczął realizację Programu

„Opieka wytchnieniowa” – edycja 2021 finansowanego z Funduszu Solidarnościowego - Państwowych Funduszy Celowych.

Głównym celem programu jest czasowe odciążenie członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę na osobami niepełnosprawnymi od codziennych obowiązków związanych ze sprawowaniem opieki, zapewnienie czasu na regenerację i odpoczynek. W tym czasie opiekun może np. pójść na wizytę do lekarza, załatwić sprawę w urzędzie czy zrobić zakupy nie martwiąc się, że bliska mu osoba nie ma zapewnionej opieki.

Usługi opieki wytchnieniowej są realizowane łącznie dla 10 osób tj. 5 osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności oraz 5 dzieci niepełnosprawnych, w okresie czerwiec-grudzień 2021 r. w ilości 240 godzin dla członka rodziny lub opiekuna sprawującego bezpośrednią opiekę nad:

- dziećmi niepełnosprawnymi z orzeczeniem o niepełnosprawności,
- osobami ze znacznym stopniem niepełnosprawności.

Usługi opieki wytchnieniowej są realizowane w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej w ramach pobytu dziennego.

Placówki wsparcia dziennego – na terenie Płocka funkcjonują świetlice miejskie oraz świetlice środowiskowe, które pełnią funkcję placówek wsparcia dziennego. Ich głównym zadaniem jest zapewnienie wsparcia rodzinom, mającym trudności w wypełnianiu swoich zadań poprzez objęcie dzieci działaniami wychowawczymi, opiekuńczymi i edukacyjnymi. Działania podejmowane w świetlicach mają również na celu zapobieganie niedostosowaniu społecznemu i przestępczości wśród dzieci i młodzieży. Świetlice to placówki otwarte. Z ich oferty mogą korzystać dzieci zamieszkałe na terenie miasta Płocka. Uczestnictwo jest bezpłatne.

Wykaz świetlic miejskich prowadzonych przez organizacje pozarządowe

Lp.	Nazwa klubu lokalizacja, telefon	Godziny pracy	Grupa wiekowa uczestników	Organizator, adres
1.	Świetlica Miejska Nr 2 ul. Krakówka 2 24 262 97 74	pon. - pt. 11⁰⁰ – 19⁰⁰ soboty, wakacje, ferie i inne dni wolne od nauki szkolnej 8⁰⁰ - 16⁰⁰	6 – 15	Parafia św. Benedykta ul. Dobrzykowska 2
2.	Świetlica Miejska Nr 3 „Mali Czarodzieje” ul. Sienkiewicza 17a 24 262 03 53	pon. - pt. 11⁰⁰ – 19⁰⁰ wakacje, ferie i inne dni wolne od nauki szkolnej 8⁰⁰ - 16⁰⁰	6 - 19	Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Oddział Miejsko - Powiatowy ul. Mościckiego 6
3.	Świetlica Miejska Nr 11 „Oaza” ul. Kościuszki 5 24 364 98 82	pon. - pt. 11⁰⁰ – 19⁰⁰ wakacje, ferie i inne dni wolne od nauki	6 - 15	Katolickie Stowarzyszenie Pomocy im. Św. Brata Alberta ul. Kościuszki 5

<i>Lp.</i>	<i>Nazwa klubu lokalizacja, telefon</i>	<i>Godziny pracy</i>	<i>Grupa wiekowa uczestników</i>	<i>Organizator, adres</i>
		szkolnej 8⁰⁰ - 16⁰⁰		
4.	Świetlica Środowiskowa Nr 10 „Przytulisko” ul. Mościckiego 4 797 290 362	pon. - pt. 13⁰⁰ - 19⁰⁰ wakacje, ferie i inne dni wolne od nauki szkolnej 9⁰⁰ - 15⁰⁰	6 - 15	Choraławek Mazowiecka ZHP ul. Krótka 3a

Wykaz świetlic środowiskowych prowadzonych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Płocku, ul. Zgliczyńskiego 4, tel. 24 364 03 92

<i>Lp.</i>	<i>Nazwa placówki</i>	<i>Adres i telefon</i>
1.	Świetlica Środowiskowa Nr 1 „Dom Marzeń”	Płock, ul. Góry 7 tel. 697 544 753
2.	Świetlica Środowiskowa Nr 4 „Chatka Puchatka”	Płock, ul. Kwiatka 59a tel. 603 605 734
3.	Świetlica Środowiskowa Nr 5 „Iskierka”	Płock, ul. Otolińska 23 tel. 24 364 31 39
4.	Świetlica Środowiskowa Nr 8 „Promyk”	Płock, ul. Walecznych 20 tel. 24 268 04 35
5.	Świetlica Środowiskowa Nr 13 „Słoneczny Krąg”	Płock, ul. Gierzyńskiego 17 tel. 24 367 19 19
6.	Świetlica Środowiskowa „7 życzeń”	Płock, ul. Kossobudzkiego 7 tel. 603 601 919

Na zajęcia do świetlic prowadzonych przez MOPS w Płocku mogą uczęszczać dzieci w wieku od 4 do 18 roku życia.

Świetlice środowiskowe czynne są przez cały rok:
od poniedziałku do piątku w godz. 10⁰⁰ – 18⁰⁰
w soboty i dni wolne od nauki szkolnej w godz. 8⁰⁰ - 16⁰⁰

Kluby Profilaktyki Środowiskowej - są placówkami wsparcia dziennego. Stanowią miejsce spotkań dla dzieci i młodzieży. Kluby prowadzą działalność profilaktyczną, socjoterapeutyczną, edukacyjną i informacyjną dotyczącą zapobiegania uzależnieniom, promocji zdrowego stylu życia i alternatywnych form spędzania wolnego czasu.

Kluby profilaktyki środowiskowej są placówkami otwartymi. Z ich oferty mogą korzystać dzieci i młodzież zamieszkałe na terenie miasta Płocka. Uczestnictwo jest bezpłatne.

Wykaz klubów profilaktyki środowiskowej na terenie miasta Płocka

Lp.	Nazwa klubu lokalizacja, telefon	Godziny pracy	Grupa wiekowa uczestników	Organizator, adres
1.	Klub Profilaktyki Środowiskowej „ Nasz Domek ” al. Jachowicza 4 538 050 386	pon. - pt. 13⁰⁰ – 19⁰⁰ wakacje, ferie i inne dni wolne od nauki szkolnej 9⁰⁰ - 15⁰⁰	6 – 16	Parafia św. Stanisława Kostki al. Jachowicza 4
2.	Klub Profilaktyki Środowiskowej „ Skarpiak ” ul. Asnyka 2 24 364 90 60	pon. - pt. 11⁰⁰ – 19⁰⁰ soboty, wakacje, ferie i inne dni wolne od nauki szkolnej 8⁰⁰ - 16⁰⁰	6 - 19	Parafia Ducha Świętego ul. Asnyka 2
3.	Klub Profilaktyki Środowiskowej „ Przyjaciół Dziecka ” ul. Dobrzyńska 2a 24 364 86 80	pon. - pt. 11⁰⁰ – 19⁰⁰ wakacje, ferie i inne dni wolne od nauki szkolnej 8⁰⁰ - 16⁰⁰	6 - 19	Zarząd Miejski TPD ul. Bartnicza 1
4.	Klub Profilaktyki Środowiskowej „ Przyjaciele ” ul. Krótka 3a 797 336 325	pon. - pt. 13⁰⁰ – 19⁰⁰ wakacje, ferie i inne dni wolne od nauki szkolnej 9⁰⁰ - 15⁰⁰	6 – 18	Chorągiew Mazowiecka ZHP ul. Krótka 3a
5.	Klub Profilaktyki Środowiskowej „ Promyczek ” ul. Borowicka 3b 24 264 83 09	pon. - pt. 11⁰⁰ – 19⁰⁰ wakacje, ferie i inne dni wolne od nauki szkolnej 8⁰⁰ - 16⁰⁰	6 - 19	Oddział Rejonowy PCK ul. Misjonarska 22
6.	Klub Profilaktyki Środowiskowej „ Pszczółki ” ul. Bartnicza 1a 24 364 26 40	pon. - pt. 11⁰⁰ – 19⁰⁰ wakacje, ferie i inne dni wolne od nauki szkolnej 8⁰⁰ - 16⁰⁰	6 - 19	Oddział Rejonowy PCK ul. Misjonarska 22
7.	Klub „ Tygiel ” Placówka Specjalistyczna ul. Armii Krajowej 64 662 883 667	pon. - pt. 11⁰⁰ – 19⁰⁰ wakacje, ferie i inne dni wolne od nauki szkolnej 8⁰⁰ - 16⁰⁰	6 - 12	Stowarzyszenie Pomocy Rodzinom Tygiel ul. Bałtycka 25

Punkty Konsultacyjne - Punkty prowadzone przez instytucje i organizacje pozarządowe, które świadczą pomoc dla mieszkańców Płocka w postaci konsultacji i poradnictwa specjalistycznego (m.in.: psychologicznego, pedagogicznego, rodzinnego, logopedycznego, prawnego, w zakresie profilaktyki uzależnień i mediacji). Działalność Punktów jest finansowana z Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii.

Wykaz Punktów działających na terenie Płocka w 2020r:

1) Punkty informacyjno – konsultacyjne:

- Punkt Konsultacyjny w Miejskim Centrum Rozwiązywania Problemów Społecznych przy ul. Misjonarskiej 22
- Punkt Konsultacyjny w Centrum Psychologiczno – Pastoralnym „Metanoia” przy ul. Kobylińskiego 21a
- Punkt Informacyjno – Konsultacyjny Stowarzyszenia Pomocy Rodzinom „Tygiel” przy ul. Armii Krajowej 64
- Punkt Konsultacyjny Polskiego Czerwonego Krzyża przy ul. Borowickiej 3b
- Punkt Informacyjno – Kontaktowy Anonimowych Alkoholików przy ul. Misjonarskiej 22

2) Inne miejsca świadczące pomoc specjalistyczną:

- Ośrodek Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Narkotykowych oraz Alkoholowych „Jest Czas” Stowarzyszenia Pomocy Dzieciom i Młodzieży „Kai Kairos” przy ul. Rembielińskiego 6a
- Ośrodek Terapeutyczny w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej przy ul. Zgliczyńskiego 4
- Poradnia Profilaktyczno – Konsultacyjna Monar przy Al. Kilińskiego 6a
- Teen Challenge – Chrześcijańska Misja Społeczna Oddział w Płocku przy ul. Tumskiej 5/5
- Stowarzyszenie Na Rzecz Przeciwdziałania Patologii Społecznej „Między Ludźmi” Oddział w Płocku przy ul. Asnyka 2
- Fundacja „Na Temat” Pracownia Profilaktyki i Terapii Uzależnień przy ul. Kolegialnej 13
- Centrum Promocji Zdrowia i Profilaktyki Uzależnień „Profil” przy ul. Kolegialnej 13 i Pl. Dąbrowskiego 2

Dom Pomocy Społecznej „Przyjaznych Serc” - jednostka organizacyjna pomocy społecznej z siedzibą przy ul. Krótkiej 6. Dom świadczy usługi bytowe, opiekuńcze, wspomagające i edukacyjne na poziomie obowiązujących standardów, w zakresie i formach wynikających z indywidualnych potrzeb mieszkańców. Dom przeznaczony jest dla 80 osób przewlekle psychicznie chorych. DPS spełnia standardy określone w Rozporządzeniu Ministra Polityki Społecznej z dnia 23.08.2012 roku w sprawie domów pomocy społecznej (Dz. U. z 23.08.2012r. poz. 964 z późn. zm.) i jest wpisany do rejestru domów pomocy społecznej województwa mazowieckiego pod pozycją nr 93.

DPS posiada prestiżowy certyfikat "Opieka bez agresji", który potwierdza profesjonalne przygotowanie pracowników Domu do sprawowania opieki pozbawionej przemocy oraz wysoką jakość świadczonych usług opiekuńczych.

Dom Pomocy Społecznej „Przyjaznych Serc” zapewnia całodobową opiekę oraz zaspokaja niezbędne potrzeby bytowe, zdrowotne, społeczne, religijne i edukacyjne. Dom respektuje zasadę podmiotowego i partnerskiego traktowania oraz akceptacji, poszanowania wolności, godności, niezależności i intymności mieszkańców.

Ośrodek Rodzinnej Pieczy Zastępczej - jednostka organizacyjna miasta z siedzibą przy ul. Gen. Kleberga 3, powołana do realizacji zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, w szczególności:

- prowadzenie naboru kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, kwalifikowanie osób kandydujących do pełnienia funkcji rodziny zastępczej oraz wydawanie zaświadczeń kwalifikacyjnych,
- organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia pieczy zastępczej oraz osób sprawujących pieczę zastępczą,
- prowadzenie poradnictwa, terapii i pomocy prawnej dla osób sprawujących pieczę zastępczą,
- dokonywanie okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej,
- prowadzenie działalności diagnostyczno – konsultacyjnej, której celem jest pozyskiwanie, szkolenie i kwalifikowanie osób zgłaszających gotowość

Ośrodek Opiekuńczo – Wychowawczy - Ośrodek jest wyodrębnioną jednostką organizacyjną miasta. W skład Ośrodka wchodzi 3 placówki opiekuńczo – wychowawcze:

Placówka Interwencyjna z siedzibą przy ul. Mościckiego 27 zapewnia doraźną, całodobową opiekę i wychowanie oraz zaspokaja niezbędne potrzeby dzieci pozbawionych częściowo lub całkowicie opieki rodziców, znajdujących się w sytuacji kryzysowej. Placówka współpracuje, w zakresie wykonywanych zadań, z sądem, powiatowym centrum pomocy rodzinie, rodziną, asystentem rodziny, organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej oraz z innymi osobami i instytucjami, które podejmują się wspierania działań wychowawczych, w szczególności w zakresie przygotowania dziecka do samodzielnego życia. Wychowankami Placówki są dzieci wieku od 6 do 18 lat, przyjmowane w trybie natychmiastowym, o każdej porze dnia i nocy, doprowadzane przez funkcjonariuszy policji, kuratorów sądowych, pracowników MOPS, rodziców. Od maja 2019r. Placówka Interwencyjna dysponuje 14 miejscami (Zarządzenie Nr 437/2019 Prezydenta Miasta Płocka z dnia 05 kwietnia 2019r.).

Placówka Socjalizacyjna z siedzibą przy ul. Mościckiego 6 zapewnia całodobową opiekę i wychowanie oraz zaspokaja niezbędne potrzeby dzieciom całkowicie lub częściowo pozbawionym opieki rodzicielskiej, dla których nie znaleziono rodzinnej formy pieczy zastępczej. Placówka Socjalizacyjna dysponuje 28 miejscami (do dnia 15. 05. 2019 dysponowała 30 miejscami). Posiada 12 pokoi dla wychowanków, 1 aneks kuchenny wyposażony w podstawowy sprzęt gospodarstwa domowego, 2 łazienki z prysznicami, 2 pomieszczenia służące do nauki i wypoczynku dzieci oraz pokoje dla pracowników merytorycznych. Wszystkie pomieszczenia są wyposażone w niezbędne meble i sprzęt. W ramach Placówki Socjalizacyjnej funkcjonuje mieszkanie usamodzielnienia. W roku 2019 zamieszkiwał w nim 1 pełnoletni wychowanek, który w dniu 1 grudnia 2019 roku opuścił Placówkę i zamieszkał w mieszkaniu, które otrzymał z zasobów Miasta Płocka.

Wychowankami Placówki są dzieci w wieku od 10 do 23 lat, pochodzące z rodzin patologicznych i dysfunkcyjnych, które nie zapewniały im należytej opieki, sieroty i półsieroty. Dzieci mają często opóźnienia szkolne, deficyty rozwojowe, zaburzenia emocjonalne, problemy na tle psychicznym, przejawiają zaburzenia zachowania, nieprawidłowo funkcjonują w szkołach oraz środowiskach rodzinnych. Każde dziecko z chwilą przyjęcia do Placówki objęte jest odpowiednią opieką medyczną i specjalistyczną,

zapewnianą przez pracowników Sekcji Opiekuńczo – Specjalistycznej Ośrodka Opiekuńczo – Wychowawczego: pielęgniarkę, psychologa i pedagoga.

Placówka Socjalizacyjna Nr 2 W dniu 28 marca 2019 roku Rada Miasta Płocka Uchwałą Nr 119/VI/2019 nadała Statut Placówki Socjalizacyjnej nr 2 w Płocku obsługiwanej w zakresie organizacyjnym, administracyjnym i merytorycznym przez Ośrodek Opiekuńczo – Wychowawczy w Płocku. Dnia 13 maja 2019 roku Decyzją nr 52/2019 Wojewoda Mazowiecki wydał zezwolenie na prowadzenie placówki opiekuńczo – wychowawczej typu socjalizacyjnego pod nazwą Placówka Socjalizacyjna nr 2 w Płocku, usytuowanej przy ulicy Południowej 13 z liczbą miejsc 14. W/w placówka została wpisana do Rejestru placówek opiekuńczo – wychowawczych, regionalnych placówek opiekuńczo – terapeutycznych i interwencyjnych ośrodków preadopcyjnych województwa mazowieckiego pod pozycją 301.

Placówka Socjalizacyjna nr 2 w Płocku zapewnia całodobową opiekę i wychowanie oraz zaspokaja niezbędne potrzeby dzieciom całkowicie lub częściowo pozbawionym opieki rodzicielskiej, dla których nie znaleziono rodzinnej formy pieczy zastępczej na poziomie standardów określonych w przepisach prawa.

Placówka mieści się w nowo wybudowanym budynku usytuowanym przy ulicy Południowej 13, dysponuje 14 miejscami oraz dwuosobowym pokojem przystosowanym dla osób niepełnosprawnych. Budynek bez barier architektonicznych, dysponuje zewnętrzną platformą dla osób niepełnosprawnych. W budynku znajduje się 7 pokoi mieszkalnych dla dzieci (2 pokoje - 3 osobowe, 5 pokoi – 2 osobowych – w tym jeden dla osób niepełnosprawnych), 4 łazienkami z natryskami (w tym jedną przystosowaną do potrzeb osób niepełnosprawnych) oraz 1 dodatkową toaletą usytuowaną w najniższej kondygnacji budynku. W placówce znajduje się jeden pokój do nauki, kuchnia wraz z salonem i jadalnią, pomieszczenie do rekreacji i wypoczynku dzieci. Ponadto w budynku znajdują się pomieszczenia dla pracowników merytorycznych zatrudnionych w Placówce oraz pomieszczenia gospodarcze typu pralnia z suszarnią, garaż, kotłownia. Wszystkie pomieszczenia wyposażone są w niezbędne sprzęty oraz meble. Wyposażenie placówki zostało w większości zakupione z Funduszy Europejskich - Program Regionalny w ramach Projektu realizowanego przez Gminę Miasto Płock pt. „ MÓJ DOM – MOJE MIEJSCE”. Częściowo budynek został wyposażony w ramach inwestycji Urzędu Miasta Płocka oraz środków własnych Ośrodka Opiekuńczo – Wychowawczego w Płocku. Wychowankowie i pracownicy Placówki nr 2 są uczestnikami w/w projektu.

Placówka Socjalizacyjna nr 2 rozpoczęła swoją działalność w dniu 16 maja 2019 roku i przebywało w niej 14 dzieci. Wszyscy wychowankowie zostali przeniesieni z Placówki Socjalizacyjnej mieszczącej się przy ulicy Mościckiego 6. Pracownicy pełniący bezpośrednią opiekę nad dziećmi, wcześniej zatrudnieni byli w wyżej wymienionej Placówce. Opiekę nad 14 dziećmi pełni 8 wychowawców w tym 1 wychowawca koordynator. Pracę wychowawczą wspomagają psycholog i pielęgniarka zatrudnieni w Ośrodku Opiekuńczo – Wychowawczym w Płocku.

Wychowankami Placówki są dzieci w wieku od 11 do 18 lat pochodzące z rodzin patologicznych i dysfunkcyjnych, które nie zapewniały im należytej opieki. Dzieci mają często zaburzenia emocjonalne, problemy na tle psychicznym, źle funkcjonowały w szkołach i rodzinach. Każde dziecko z chwilą przyjęcia do Placówki obejmowane jest odpowiednią opieką medyczną podstawową i specjalistyczną.

W 2019 r. na terenie Płocka funkcjonowały także:

- 3 rodziny zawodowe o charakterze pogotowia rodzinnego
- 4 rodziny zawodowe
- 1 rodzina zawodowa specjalistyczna
- 3 Rodzinne Domy Dziecka
- 89 rodzin zastępczych spokrewnionych
- 31 rodzin zastępczych niespokrewnionych

Ośrodek Rodzinnej Pieczy Zastępczej – z siedzibą przy ul. Kleeberga 3. Ośrodek prowadzi działalność diagnostyczno – konsultacyjną, której celem jest pozyskiwanie, szkolenie i kwalifikowanie osób zgłaszających gotowość do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenie rodzinnego domu dziecka oraz przygotowywanie rodzin zastępczych i prowadzących rodzinne domy dziecka na przyjęcie dziecka. Ośrodek zapewnia także wsparcie dla wskazanych rodzin w postaci: pomocy prawnej, grup wsparcia, pomocy wolontariuszy, terapii, poradnictwa.

Wojewódzki Ośrodek Adopcyjny w Warszawie – Oddział w Płocku – z siedzibą przy ul. Kolegialnej 19. Ośrodek zapewnia pomoc i wsparcie dla rodzin adopcyjnych. Wszystkie rodziny przed uzyskaniem kwalifikacji na rodzinę adopcyjną podlegają diagnozie (badania pedagogiczne i psychologiczne), po zakwalifikowaniu przez Komisję ds. Adopcji przechodzą szkolenie zgodne z programem szkoleniowym „Bliżej dziecka”. Małżeństwa zgłaszające się do Ośrodka Adopcyjnego, nawet jeśli nie podejmują stałej współpracy, otrzymują wsparcie psychologiczne. Małżeństwa te mają w swojej historii bardzo trudne doświadczenia związane ze specjalistycznym leczeniem, stratą dziecka poczętego, dziecka narodzonego oraz stratą posiadania dziecka biologicznego.

Rodziny adopcyjne uzyskują pomoc psychologiczną przez cały okres procedury adopcyjnej. Zarówno dla kandydatów na rodziny adopcyjne (oczekujących na dziecko) jak i dla już istniejących rodzin adopcyjnych organizowane są grupy wsparcia na których najczęściej poruszana jest tematyka dotycząca problemów wychowawczych pojawiających się u dzieci przysposobionych.

W 2019 roku na terenie Płocka było 6 rodzin adopcyjnych.

Warsztaty terapii zajęciowej - na terenie miasta Płocka funkcjonuje 6 warsztatów terapii zajęciowej:

- Towarzystwo Przyjaciół Dzieci. Warsztat Terapii Zajęciowej
09-400 Płock, ul. Kochanowskiego 7a,
- Warsztat Terapii Zajęciowej przy Caritas Diecezji Płockiej
09-400 Płock, ul. Sienkiewicza 54,
- Warsztat Terapii Zajęciowej przy Stowarzyszeniu "Jestem"
09-402 Płock, ul. Kochanowskiego 7,

- Warsztat Terapii Zajęciowej przy Fundacji "Praca dla Niewidomych"
09-400 Płock, ul. Kwiatka 7,
- Warsztat Terapii Zajęciowej przy Zakładzie Karnym w Płocku
09-402 Płock, ul. Sienkiewicza 22
- Warsztat Terapii Zajęciowej przy Parafii Św. Jakuba
09-409 Płock, ul. Harcerska 91
tel. 24 264 89 20

Środowiskowy Dom Samopomocy – z siedzibą przy ul. Mickiewicza. ŚDS jest ośrodkiem wsparcia dziennego pobytu dla dorosłych osób przewlekle psychicznie chorych i osób upośledzonych umysłowo.

W ramach działalności Środowiskowego Domu Samopomocy funkcjonują 2 typy domów: 1) Dom typ A, który ma siedzibę w Płocku, przy ul. Mickiewicza 3 i przeznaczony jest dla 30 osób przewlekle psychicznie chorych zamieszkujących na terenie miasta Płocka, 2) Dom typ B, który ma siedzibę w Płocku, przy ul. Mickiewicza 7a i ul. Mickiewicza 5 i przeznaczony jest dla 25 osób upośledzonych umysłowo zamieszkujących na terenie miasta Płocka.

Dom typ A – jest ośrodkiem wsparcia dziennego dla 30 dorosłych osób przewlekle psychicznie chorych. Celem działalności Ośrodka jest wspieranie uczestników i ich rodzin oraz kompensowanie skutków niepełnosprawności w sferze zdrowia psychicznego. Dom zapewnia właściwą i fachową opiekę osobom przewlekle chorym psychicznie w ramach prowadzonych zajęć wspierająco-aktywizujących świadcząc usługi:

- trening funkcjonowania w codziennym życiu,
- trening umiejętności interpersonalnych i rozwiązywania problemów,
- trening umiejętności komunikacyjnych,
- trening spędzania wolnego czasu,
- poradnictwo psychologiczne,
- pomoc w załatwianiu spraw urzędowych,
- pomoc w dostępie do niezbędnych świadczeń zdrowotnych,
- terapia ruchowa.

Działania prowadzone są w pracowniach: kulinarnej, plastyczno – krawieckiej, tkacko – koronczarskiej, gimnastyczno – rekreacyjnej. W Środowiskowym Domu Samopomocy Typ A prowadzone są zajęcia z relaksacji, muzykoterapii, czytelnictwa, filmoteki, komputerowe, hortiterapii.

Dom typ B - Środowiskowy Dom Samopomocy Typ B w Płocku jest ośrodkiem wsparcia dziennego dla 25 dorosłych osób z niepełnosprawnością intelektualną. Celem działalności Ośrodka jest wspieranie uczestników i ich rodzin oraz kompensowanie skutków niepełnosprawności. Dom zapewnia właściwą i fachową opiekę osobom intelektualnie chorym w ramach prowadzonych zajęć wspierająco-aktywizujących świadcząc usługi:

- trening funkcjonowania w życiu codziennym,
- trening umiejętności interpersonalnych i rozwiązywania problemów,

- trening umiejętności komunikacyjnych,
- trening higieny osobistej,
- trening umiejętności spędzania czasu wolnego,
- poradnictwo psychologiczne,
- pomoc w załatwianiu spraw urzędowych,
- pomoc w dostępie do niezbędnych świadczeń zdrowotnych,
- terapia ruchowa.

Działania prowadzone są w pracowniach: gospodarstwa domowego, wspomaganie rozwoju, ruchowo – gimnastycznej oraz rozwijania twórczości, gdzie prowadzone są zajęcia z biblioterapii, muzykoterapii, komputerowe, plastyczne oraz gry i zabawy towarzyskie.

Celem działalności Środowiskowego Domu Samopomocy jest kompensowanie skutków niepełnosprawności, a w szczególności: 1) prowadzenie postępowania wspierająco –aktywizującego rozumianego jako zespół działań zmierzających do osiągnięcia przez osoby przewlekle psychicznie chore i osoby upośledzone umysłowo jak największej samodzielności życiowej, 2) stwarzanie warunków do nabycia umiejętności wykonywania podstawowych czynności życia codziennego i realizacji zadań życiowych, 3) uczenie poprawnego funkcjonowania w środowisku rodzinnym i społecznym, 4) wspieranie uczestników i ich rodzin w sytuacjach kryzysowych, 5) kształtowanie świadomości społeczeństwa w kierunku zrozumienia problemów osób przewlekle psychicznie chorych oraz upośledzonych umysłowo i zapobiegania ich marginalizacji, 6) zapobieganie stanom powodującym konieczność ciągłej opieki ze strony rodziny bądź instytucji.

Środowiskowy Dom Samopomocy zapewnia oparcie społeczne poprzez świadczenie usług dostosowanych do możliwości psychofizycznych uczestników oraz ich potrzeb i zainteresowań ,a w szczególności: 1) poszanowanie praw i godności osobistej uczestników, 2) integrację ze środowiskiem oraz kształtowanie postaw społecznych, tj. tolerancji, zrozumienia, życzliwości, a także przeciwdziałanie dyskryminacji osób przewlekle psychicznie chorych oraz upośledzonych umysłowo, 3) podmiotowe traktowanie i indywidualne podejście do spraw osobistych każdego uczestnika, 4) poradnictwo dla uczestników oraz dla rodzin osób przewlekle psychicznie chorych i osób upośledzonych umysłowo, 5) udział w postępowaniu wspierająco –aktywizującym, 6) spożywanie gorącego posiłku w ramach treningu kulinarnego.

Program „Płocka Karta Familijna 3+”

Program mający na celu wspieranie rodzin wielodzietnych i rodzin zastępczych. Istotą programu jest promocja dużej rodziny oraz działanie na rzecz wzmocnienia jej kondycji. Program ma na celu promowanie modelu rodziny wielodzietnej j jej pozytywnego wizerunku, umacnianie oraz wspieranie rodzin wielodzietnych, a także zwiększanie szans rozwojowych i życiowych dzieci i młodzieży z rodzin wielodzietnych. Program pozwala na aktywizację rodzin wielodzietnych w zakresie wspólnego spędzania wolnego czasu oraz pełniejsze korzystanie z propozycji placówek kultury i rekreacji. Z karty mogą korzystać członkowie rodzin wielodzietnych, w tym rodzin zastępczych, zamieszkałych na terenie miasta Płocka, mających na utrzymaniu 3 lub więcej dzieci w wieku do 18 lub 25 roku życia bez względu na osiągnięte dochody. Rodziny posiadające kartę uprawnione są do korzystania z ulg oferowanych przez partnerów programu.

Na terenie Płocka funkcjonują następujące placówki zapewniające pomoc w formie schronienia:

Schronisko dla Kobiet - przy ul. Misjonarskiej 22 prowadzone przez Polski Komitet Pomocy Społecznej w Płocku. Placówka dysponuje liczbą 30 miejsc noclegowych dla kobiet z dziećmi. Zakres działalności obejmuje: udzielanie noclegu i tymczasowego miejsca zamieszkania, udzielanie porad ofiarom przemocy, Punkt Konsultacyjny dla Ofiar Przemocy, w tym sporządzanie mapy obrażeń ciała (bezpłatnie), konsultacje dotyczące przeciwdziałania przemocy domowej, konsultacje z coachem – sesje indywidualne (specjalizacja Life Coaching).

Noclegownia dla Bezdomnych Mężczyzn przy ul. Sienkiewicza 54 prowadzony przez Caritas Diecezji Płockiej. Placówka dysponuje liczbą 50 miejsc noclegowych dla mężczyzn, z możliwością zwiększenia tej liczby o dodatkowych 20 miejsc w okresie jesienno – zimowym. Zadaniem placówki jest pomoc w wychodzeniu z bezdomności. Placówka działa od roku 1994. Celem Noclegowni dla Bezdomnych Mężczyzn jest zapewnienie wyżywienia i schronienie dla osób nieposiadających mieszkania z różnych przyczyn losowych. Pensjonariusze to osoby skierowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej. Osoby uzależnione od alkoholu są kierowane na terapię odwykową. Bezdomni korzystający z tego typu pomocy mają zapewnione miejsce noclegowe, a także odzież i środki czystości.

Ogrzewalnia dla Osób Bezdomnych - prowadzona przez TEEN CHALLENGE Chrześcijańską Misję Społeczną Oddział w Płocku, z siedzibą przy ul. Otolińskiej 23. Funkcjonuje w okresie: od 1 listopada do 31 marca, w godzinach od 20:00 do 8:00. W przypadku niskich temperatur godziny jak i okres funkcjonowania może ulec zmianie.

Instytucje i agendy zaangażowane w rozwiązywanie problemów społecznych

Rada Miasta Płocka, Komisja Edukacji, Zdrowia i Polityki Społecznej Rady Miasta Płocka, Płocka Rada Działalności Pożytku Publicznego, Miejska Społeczna Rada ds Osób Niepełnosprawnych, Rzecznik Osób Niepełnosprawnych, Miejskie Centrum ds. Organizacji Pozarządowych, Płocka Rada Seniorów, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Miejski Zespół Interdyscyplinarny ds Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych Urzędu Miasta Płocka, Wydział Zarządzania Kryzysowego Urzędu Miasta Płocka, Wydział Kultury i Edukacji Urzędu Miasta Płocka, Komenda Straży Miejskiej, Izba Wytrzeźwień, Centrum Wolontariatu, Komenda Miejska Policji, Wydział Rodzinny i Nieletnich Sądu Rejonowego w Płocku, organizacje pozarządowe.

Organizacje pozarządowe

Z perspektywy funkcjonowania i rozwoju systemu wsparcia istotnego znaczenia nabiera współpraca organów administracji samorządowej z organizacjami pozarządowymi. Zasady współpracy finansowej i poza finansowej określa opracowywany corocznie Program Współpracy Gminy – Miasto Płock z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Jednym z istotnych elementów współpracy poza finansowej było powołanie Płockiej Rady Działalności Pożytku Publicznego, której zadaniem jest opiniowanie projektów uchwał, programów oraz wyrażanie opinii w sprawach dotyczących realizacji zadań publicznych.

W Płocku – wg. danych za 2019 rok w bazie Referatu Komunikacji Społecznej i Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi w Wydziale Kultury i Wspierania Inicjatyw Społecznych zapisanych było 347 organizacji pozarządowych.

Wolontariat

Początkowo tę formę wsparcia oferował Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Płocku, przy którym utworzono Kluby Wolontariatu. W 2011 roku powołano Pełnomocnika Prezydenta Miasta Płocka ds. Wolontariatu i utworzono Płocki Wolontariat. Wolontariusze skupieni w Płockim Wolontariacie i w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej to w zdecydowanej większości ludzie młodzi: gimnazjaliści, licealiści i studenci. Obecnie coraz częściej pracą w ramach wolontariatu zainteresowane przejawiają osoby bezrobotne, czynne zawodowo oraz seniorzy. Wolontariusze najczęściej świadczą swoje usługi na rzecz rodzin w formie: udzielania korepetycji, udzielania pomocy osobom starszym, niepełnosprawnym, pomocy w organizowaniu imprez na rzecz osób i rodzin wymagających wsparcia.

2. INSTYTUCJE RYNKU PRACY

Miejski Urząd Pracy w Płocku z siedzibą przy ul. 3 – go Maja 16 Miejski Urząd Pracy w Płocku jest jednostką organizacyjną Gminy -Miasta Płock, wchodzącą w skład powiatowej administracji zespolonej i działa na podstawie przepisów ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tekst jednolity: Dz. U. z 2019r.poz. 1482 z późn. zm.). Zgodnie z art. 9 ust. 1 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy do zadań samorządu powiatu w zakresie polityki rynku pracy, wykonywanych przez Miejski Urząd Pracy w Płocku, należy:

- opracowanie i realizacja programu promocji zatrudnienia oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy stanowiącego część powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych, o której mowa w odrębnych przepisach,
- pozyskiwanie i gospodarowanie środkami finansowymi na realizację zadań z zakresu aktywizacji lokalnego rynku pracy,
- udzielanie informacji o możliwościach i zakresie pomocy określonej w ustawie,
- udzielanie pomocy bezrobotnym i poszukującym pracy w znalezieniu pracy przez pośrednictwo pracy i poradnictwo zawodowe,
- udzielanie pomocy pracodawcom w pozyskiwaniu pracowników przez pośrednictwo pracy i poradnictwo zawodowe,
- kierowanie bezrobotnych do realizatora działań aktywizacyjnych, któremu marszałek województwa zlecił wykonanie działań aktywizacyjnych,
- realizacja zadań związanych z KFS, w szczególności udzielanie pomocy pracodawcom poprzez finansowanie kształcenia ustawicznego pracowników i pracodawcy,
- rejestrowanie bezrobotnych i poszukujących pracy,
- inicjowanie, organizowanie i finansowanie usług i instrumentów rynku pracy,
- inicjowanie, organizowanie i finansowanie szkoleń i przygotowania zawodowego dorosłych,
- opracowywanie badań, analiz i sprawozdań, w tym prowadzenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych, oraz dokonywanie ocen dotyczących rynku pracy na potrzeby powiatowej rady rynku pracy oraz organów zatrudnienia,
- inicjowanie i realizowanie przedsięwzięć mających na celu rozwiązanie lub złagodzenie problemów związanych z planowanymi zwolnieniami grup pracowników z przyczyn dotyczących zakładu pracy,
- współdziałanie z powiatowymi radami rynku pracy w zakresie promocji zatrudnienia oraz wykorzystania środków Funduszu Pracy,

- współpraca z gminami w zakresie upowszechniania ofert pracy i informacji o usługach poradnictwa zawodowego, szkoleniach, przygotowaniu zawodowym dorosłych, stażach, organizacji robót publicznych oraz prac społecznie użytecznych, realizacji Programu Aktywizacja i Integracja, o którym mowa w art. 62a, oraz zatrudnienia socjalnego na podstawie przepisów o zatrudnieniu socjalnym,
- współpraca z wojewódzkimi urzędami pracy w zakresie świadczenia podstawowych usług rynku pracy, w tym w opracowywaniu i aktualizacji informacji zawodowych,
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków oraz innych świadczeń z tytułu bezrobocia,
- wydawanie decyzji o: a) uznaniu lub odmowie uznania danej osoby za bezrobotną oraz utracie statusu bezrobotnego, b) przyznaniu, odmowie przyznania, wstrzymaniu lub wznowieniu wypłaty oraz utracie lub pozbawieniu prawa do zasiłku, stypendium i innych finansowanych z Funduszu Pracy świadczeń niewynikających z zawartych umów, c) obowiązku zwrotu nienależnie pobranego zasiłku, stypendium, innych nienależnie pobranych świadczeń lub kosztów szkolenia i przygotowania zawodowego dorosłych finansowanych z Funduszu Pracy, d) odroczeniu terminu spłaty, rozłożeniu na raty lub umorzeniu części albo całości nienależnie pobranego świadczenia udzielonego z Funduszu Pracy, należności z tytułu zwrotu refundacji lub przyznanych jednorazowo środków, o których mowa w art. 46, oraz innych świadczeń finansowanych z Funduszu Pracy, o których mowa w art. 76 ust. 7a,
- realizowanie zadań wynikających z koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego państw, o których mowa w art. 1 ust. 3 pkt 2 lit. a-c, oraz państw, z którymi Rzeczpospolita Polska zawarła dwustronne umowy międzynarodowe o zabezpieczeniu społecznym, w zakresie świadczeń dla bezrobotnych, w tym realizowanie decyzji, o których mowa w art. 8a,
- realizowanie zadań wynikających z prawa swobodnego przepływu pracowników między państwami, o których mowa w art. 1 ust. 3 pkt 2 lit. a-c, w szczególności przez: a) realizowanie działań sieci EURES we współpracy z ministrem właściwym do spraw pracy, samorządami województw oraz innymi podmiotami uprawnionymi do realizacji działań sieci EURES, b) realizowanie zadań związanych z udziałem w partnerstwach transgranicznych EURES na terenie działania tych partnerstw,
- realizowanie zadań związanych z międzynarodowym przepływem pracowników, wynikających z odrębnych przepisów, umów międzynarodowych i innych porozumień zawartych z partnerami zagranicznymi,
- badanie i analizowanie sytuacji na lokalnym rynku pracy w związku z postępowaniem o wydanie zezwolenia na pracę cudzoziemca lub postępowaniem o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy, o którym mowa w art. 114 i art. 127 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach,
- realizowanie zadań związanych z podejmowaniem przez cudzoziemców pracy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- organizowanie i finansowanie szkoleń pracowników powiatowego urzędu pracy,
- opracowywanie i realizowanie indywidualnych planów działania,
- realizowanie projektów w zakresie promocji zatrudnienia, w tym przeciwdziałania bezrobociu, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej bezrobotnych, wynikających z programów operacyjnych współfinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego i Funduszu Pracy,
- inicjowanie i realizowanie badań i analiz wykorzystywanych w działaniach prowadzonych przez urzędy pracy,
- organizacja i realizowanie programów specjalnych,
- realizowanie programów regionalnych na podstawie porozumienia zawartego z wojewódzkim urzędem pracy,

- przetwarzanie informacji o bezrobotnych, poszukujących pracy i cudzoziemcach zamierzających wykonywać lub wykonujących pracę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- współpraca z ministrem właściwym do spraw pracy w zakresie tworzenia rejestru centralnego,
- inicjowanie i realizowanie projektów pilotażowych.

Projekty pozakonkursowe współfinansowane ze środków Unii Europejskiej

Miejski Urząd Pracy w Płocku w 2019r.:

- I. Kontynuował realizację projektu pozakonkursowego współfinansowanego przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego: projekt w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020, Oś priorytetowa I Osoby młode na rynku pracy, Działanie 1.1 Wsparcie osób młodych pozostających bez pracy na regionalnym rynku pracy – projekty pozakonkursowe, Poddziałanie 1.1.1 Wsparcie udzielane z Europejskiego Funduszu Społecznego pt. „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w Mieście Płocku (III)
- II. Rozpoczął realizację projektu pozakonkursowego współfinansowanego przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego: >projekt w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020, Oś priorytetowa VIII Rozwój rynku pracy, Działanie 8.1 Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych przez PUP–projekty pozakonkursowe, pt. „Aktywizacja osób w wieku 30 lat i więcej pozostających bez pracy w Mieście Płocku (III)”.
- III. Tytuł projektu „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w Mieście Płocku (III)” - MUP w Płocku w 2019 r. kontynuował realizację projektu. W okresie sprawozdawczym Instytucja Pośrednicząca PO WER -Wojewódzki Urząd Pracy w Warszawie zaakceptowała zmiany dokonane w ww. projekcie pozakonkursowym, zgłoszone w zaktualizowanym wniosku o dofinansowanie projektu. Aktualizacja wniosków o dofinansowanie była konieczna w związku z zatwierdzeniem przez Zarząd Województwa Mazowieckiego Uchwały w sprawie ustalenia dla samorządów powiatowych województwa mazowieckiego kwot środków Funduszu Pracy na 2019 rok przeznaczonych na realizację zadań w ramach projektów pozakonkursowych PO WER. Podpisany został Aneks nr UDA-POWR.01.01.01-14-0021/18-02 z dnia 11 kwietnia 2019 r. do umowy o dofinansowanie projektu. Ponadto, w okresie sprawozdawczym Instytucja Pośrednicząca PO WER -Wojewódzki Urząd Pracy w Warszawie zaakceptowała zmiany dokonane w ww. projekcie pozakonkursowym, zgłoszone w zaktualizowanym wniosku o dofinansowanie projektu. Podpisany został Aneks nr UDA-POWR.01.01.01-14-0021/18-03 z dnia 05 września 2019r. Zmiany dotyczyły budżetu projektu, zwiększenia grupy docelowej w zadaniach: przyznanie jednorazowo środków na podjęcie działalności gospodarczej (o 2 osoby) oraz bon na zasiedlenie (o 8 osób).
Cel główny projektu: Zwiększenie możliwości zatrudnienia osób młodych do 29 roku życia pozostających bez pracy w Mieście Płocku.
- IV. Tytuł projektu „Aktywizacja osób w wieku 30 lat i więcej pozostających bez pracy w Mieście Płocku (III)” - MUP w Płocku rozpoczął w 2019 r. realizację projektu. W czerwcu 2019 r. złożony, przez Miejski Urząd Pracy w Płocku, wniosek o dofinansowanie projektu pozakonkursowego „Aktywizacja osób w wieku 30 lat i więcej pozostających bez pracy w Mieście Płocku (III)”, w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020, został pozytywnie zweryfikowany przez Instytucję Pośredniczącą RPO WM 2014-2020 –Wojewódzki Urząd

Pracy w Warszawie. Uchwałą Nr835/52/19 z dnia 10 czerwca 2019 r. Zarząd Województwa Mazowieckiego zatwierdził do realizacji projekt „Aktywizacja osób w wieku 30 lat i więcej pozostających bez pracy w Mieście Płocku (III)”. W dniu 24 czerwca 2019 r. została zawarta Umowa o dofinansowanie projektu w ramach Działania 8.1 Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014 –2020 pomiędzy MUP w Płocku a WUP w Warszawie. W okresie sprawozdawczym Instytucja Pośrednicząca RPO WM 2014-2020 -Wojewódzki Urząd Pracy w Warszawie zaakceptowała zmiany dokonane w ww. projekcie pozakonkursowym, zgłoszone w zaktualizowanym wniosku o dofinansowanie projektu. Podpisany został Aneks nr UDA-RPMA.08.01.00-14-c290/19-01 z dnia 02 października 2019 r. Zmiany dotyczyły budżetu projektu, zwiększenia grupy docelowej w Zadaniu: przyznanie jednorazowo środków na podjęcie działalności gospodarczej o 3 osoby. Cel realizacji projektu: Zwiększenie możliwości zatrudnienia osób w wieku 30 lat i więcej należących do grup defaworyzowanych pozostających bez pracy w Mieście Płocku. Grupa docelowa - uczestnikami projektu są osoby w wieku 30 lat i więcej, zarejestrowane w Miejskim Urzędzie Pracy w Płocku jako bezrobotne dla których ustalono I lub II profil pomocy (w przypadku profilu I tylko w uzasadnionych przypadkach) oraz należące minimum do jednej z grup defaworyzowanych, tj.: osób w wieku 50 lat i więcej, osób z niepełnosprawnościami, osób długotrwale bezrobotnych, osób o niskich kwalifikacjach.

Do zadań Miejskiego Urzędu Pracy w Płocku należy również realizacja zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych, określonych ustawą z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (tekst jednolity: Dz. U. z 2019r.poz. 1172 z późn. zm.). W ramach środków określonych w „Planie finansowym podziału środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych dla Miasta Płocka na rok 2019na zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej”, Miejski Urząd Pracy w Płocku otrzymał do dyspozycji kwotę 220.000,00 zł z przeznaczeniem na realizację zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej. W 2019 r. zawarto 3 umowy z podmiotami o przyznanie zwrotu kosztów wyposażenia stanowiska pracy dla osób niepełnosprawnych i dokonano 3refundacji kosztów wyposażenia stanowiska pracy osób niepełnosprawnych, które dotyczyły następujących stanowisk: mobilny pracownik obsługi nieruchomości, realizator obrazu i dźwięku-montażysta, operator kamery-montażysta. W 2019 r. zawarto 2 umowy z osobami niepełnosprawnymi o przyznanie środków na podjęcie działalności gospodarczej i wypłacono 2 dofinansowania w celu podjęcie działalności gospodarczej w zakresie mobilne usługi fryzjerskie oraz w zakresie organizacja wypraw wędkarskich i turystyki wodnej; tworzenie map batymetrycznych oraz map struktury dna; wypożyczanie sprzętu wędkarskiego; szkolenia z zakresu amatorskiego połowu ryb dla młodzieży; promowanie turystyki wędkarskiej na Mazowszu. Ponadto Miejski Urząd Pracy na podstawie porozumienia nr 3/WWS-III/P/142/2019zawartego w dniu 30.09.2019r. między Gminą - Miasto Płock a Miejskim Urzędem Pracy w Płocku realizował projekt „Przedsiębiorczy niepełnosprawny 2019” w ramach „Programu wyrównywania różnic między regionami III” –w obszarze G, dofinansowanego ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Na podstawie ww. porozumienia Miejski Urząd Pracy w Płocku zawarł z 3 osobami niepełnosprawnymi umowy o przyznanie środków na podjęcie działalności gospodarczej w łącznej wysokości 60.000,00 zł. Jeden uczestnik projektu rozpoczął działalność w zakresie usług taxi, jeden w zakresie usług remontowo-budowlano-wykończeniowych i jeden w zakresie mobilnych usług kosmetycznych.

Krajowy Fundusz Szkoleniowy stanowi wydzieloną część Funduszu Pracy, przeznaczoną na dofinansowanie kształcenia ustawicznego pracowników i pracodawców, podejmowanego z inicjatywy lub za zgodą pracodawcy. Celem KFS jest zapobieganie utracie zatrudnienia przez osoby pracujące z powodu kompetencji nieadekwatnych do wymagań dynamicznie zmieniającej się gospodarki. Zwiększenie inwestycji w potencjał kadrowy powinno poprawić zarówno pozycję firm, jak i samych pracowników na konkurencyjnym rynku pracy.

Pracownicy Miejskiego Urzędu Pracy podejmują ponadto działania w zakresie udzielania pomocy bezrobotnym i poszukującym pracy w uzyskaniu odpowiedniego zatrudnienia poprzez informowanie o aktualnej sytuacji i przewidywanych zmianach na lokalnym rynku pracy oraz inicjowania i organizowania kontaktów bezrobotnych i poszukujących pracy z pracodawcami (pośrednicy pracy), a także udzielają pomocy w wyborze odpowiedniego zawodu lub miejsca pracy oraz w planowaniu rozwoju kariery zawodowej i przygotowaniu do lepszego radzenia sobie na rynku pracy (doradcy zawodowi). Podejmują także współpracę z pracodawcami z lokalnego rynku pracy, udzielają pomocy w pozyskiwaniu pracowników o poszukiwanych kwalifikacjach zawodowych oraz informują o kandydatach do pracy w związku ze zgłoszoną ofertą pracy. Przygotowują również Indywidualny Plan Działania (IPD) Doradcy zawodowi przeprowadzają spotkania informacyjno-dydaktyczne dla uczniów płockich szkół. W 2019 r. doradca zawodowy Miejskiego Urzędu Pracy w Płocku przeprowadził dla stowarzyszenia TEENCHALLENGE Chrześcijańska Misja Społeczna Oddział Płock w ramach zadania Program Wspierająco-Motywuujący dla Bezdomnych, uzależnionych mężczyzn, cykl grupowych porad zawodowych na temat umiejętności poszukiwania pracy i autoprezentacji. Doradcy zawodowi zorganizowali i przeprowadzili także warsztaty „Młodzi na start, czyli pierwsze kroki na rynku pracy” w ramach Płockich Targów Aktywności i Przedsiębiorczości 2019.

Dodatkowo, pracownicy Działu Poradnictwa i Szkoleń brali udział w: spotkaniach informacyjnych z pracodawcami na temat zasad korzystania ze środków Krajowego Funduszu Szkoleniowego (KFS); obchodach Tygodnia Przedsiębiorcy zorganizowanych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych; spotkaniu podsumowującym działania Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w Płocku w 2019 r.; kolejnej edycji badania pn. Barometr zawodów oraz ww. Płockich Targach Aktywności i Przedsiębiorczości.

Corocznie w Płocku podejmowane są inicjatywy w postaci organizacji: Płockich Targów Aktywności i Przedsiębiorczości oraz Europejskich Dni Pracodawców.

Program Promocji Zatrudnienia i Aktywizacji Lokalnego Rynku Pracy w Płocku na lata 2019 –2020 - Uchwałą nr 144/VII/2019 Rady Miasta Płocka z dnia 25 kwietnia 2019 r. przyjęto, opracowany przez Miejski Urząd Pracy w Płocku, Program Promocji Zatrudnienia i Aktywizacji Lokalnego Rynku Pracy w Płocku na lata 2019-2020. Celem głównym programu jest zapobieganie wykluczeniu społeczno-zawodowemu mieszkańców miasta Płocka oraz ograniczenie negatywnych skutków bezrobocia (w szczególności długotrwałego) poprzez wsparcie aktywności zawodowej i przedsiębiorczości płocczan, a także zapewnienie wysokiej jakości usług rynku pracy. Ustalone w programie kierunki działań, to:

- promocja zatrudnienia i aktywizacji zawodowej osób pozostających bez pracy przy wykorzystaniu dostępnych usług rynku pracy oraz wspieranie tworzenia nowych miejsc pracy,
- promocja i wspieranie zatrudnienia, samozatrudnienia i aktywizacji zawodowej osób pozostających bez pracy przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów rynku pracy oraz innych form aktywizacji,

- wysoka jakość instytucjonalnej obsługi rynku pracy,
- sprzyjanie rozwojowi kształcenia odpowiadającego potrzebom lokalnego rynku pracy,
- intensyfikacja dialogu i współpracy z partnerami rynku pracy,
- monitorowanie lokalnego rynku pracy.

Mazowiecka Wojewódzka Komenda OHP Młodzieżowe Biuro Pracy w Płocku

z siedzibą przy ul. Padlewskiego 5 paw. 120a - Młodzieżowe Biuro Pracy w Płocku:

- wspomaga uczestników i absolwentów OHP, oraz młodzież zagrożoną wykluczeniem społecznym w wieku 15-25 lat w znalezieniu zatrudnienia, oraz monitoringu procesu zawierania umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego i procesu praktycznej nauki zawodu;
- pomaga pracodawcom w znalezieniu odpowiedniego człowieka (ucznia lub absolwenta) do wykonywania pracy w formie stażu, praktyk, przyuczenia do zawodu, lub zatrudnienia w oparciu umowy o pracę, poprzez: organizowanie giełd i targów pracy, wykorzystanie posiadanej bazy danych kandydatów, pomocy w ustaleniu wymagań kandydata do pracy oraz oferty pracy, wsparcie w procesie selekcji, itp.

Z usług Młodzieżowego Biura Pracy (MBP) w Płocku może skorzystać:

- młodzież będąca podopiecznymi jednostek opiekuńczo – wychowawczych, oraz absolwenci – do 25 roku życia;
- młodzież bezrobotna i poszukująca pracy stałej oraz krótkoterminowej (np. weekendowej, feryjnej, wakacyjnej);
- pracodawcy dysponujący wolnymi miejscami pracy

Zadania w zakresie pośrednictwa pracy realizuje - pośrednik pracy lub pośrednik pracy stażysta (od stycznia 2015 roku w MBP asystent EURES)

Zadania Asystenta EURES w Płocku obejmują głównie:

- pozyskiwanie i upowszechnianie krajowych ofert pracy;
- współpracę z doradcą EURES w zorganizowaniu i przeprowadzeniu rozmów kwalifikacyjnych na rzecz pracodawców;
- analizę lokalnego rynku pracy pod kątem zapotrzebowania lokalnych pracodawców;
- udzielanie indywidualnych i grupowych informacji na temat warunków pracy na terenie na terenie UE.

Specjalista do spraw rozwoju zawodowego z kolei, przy współpracy z doradcami zawodowymi i pośrednikami pracy, organizuje szkolenia zawodowe dla młodzieży. Szkolenia takie są organizowane dla pełnoletnich uczestników OHP na II i III roku kształcenia zawodowego w celu przygotowania ich do zafunkcjonowania na rynku pracy, oraz absolwentów jednostek OHP. W przypadku niewyczerpania na zaplanowanym kursie wszystkich miejsc istnieje możliwość uzupełnienia grupy kursowej młodzieżą spoza OHP, pozyskana przez jednostki rozwoju zawodowego : MCIZ, MCK, MBP. w szkoleniu uczestników OHP preferowane są kursy przygotowujące do uzyskania uprawnień zawodowych i kursy przygotowujące do egzaminu na tytuł kwalifikacyjny. Szkolenia takie

umożliwiają ich uczestnikom: nabycie nowych kwalifikacji, uzupełnienie posiadanych kwalifikacji, nabycie kwalifikacji w innym zawodzie, przygotowanie do samodzielnego poruszania się po rynku pracy.

Hufiec Pracy 7 – 11 w Płocku z siedzibą przy ul. Padlewskiego 5 paw. 120a - jednostki realizujące zadania w zakresie kształcenia, zatrudnienia i wychowania młodzieży. Hufce m. in. prowadzą rekrutację młodzieży, diagnozują zainteresowania zawodowe uczestników oraz kierują ich na praktyczną naukę zawodu.

W Płocku działa 17 zarejestrowanych **agencji pośredniczących** w zatrudnianiu osób bezrobotnych.

Podmioty gospodarcze - W 2019 roku w Płocku zarejestrowanych było w rejestrze REGON 12,1 tys. podmiotów gospodarki narodowej. Zdecydowaną większość, czyli 11,6 tys. (96,0%) z ogólnej liczby podmiotów, skupiał sektor prywatny. Podmioty sektora publicznego w liczbie 260 stanowiły w Płocku 2,2% zarejestrowanych ogółem i skupione były głównie w dwóch sekcjach obejmujących edukację oraz działalność związaną z obsługą rynku nieruchomości. Wśród ogółu podmiotów 70,8% stanowiły osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą – przede wszystkim w: handlu i naprawie pojazdów samochodowych; działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej; budownictwie oraz transporcie i gospodarce magazynowej. Pod względem liczby pracujących w Płocku przeważają podmioty zatrudniające mniej niż 9 pracowników. Mikroprzedsiębiorstwa w 2019 roku stanowiły 94,2% podmiotów ogółem. Do największych pracodawców zatrudniających powyżej 1000 osób, których siedziby znajdują się w Płocku, należą: Polski Koncern Naftowy ORLEN SA, CNH Polska Sp. z o.o., Levi Strauss Poland Sp. z o.o., Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Płocku i Wojewódzki Szpital Zespolony. W 2019 roku w 63 spółkach handlowych udziały miał kapitał zagraniczny. Należą do nich m.in.: Levi Strauss Poland Sp. z o.o., CNH Polska Sp. z o.o., Bildau & Bussmann Polska Sp. z o.o., Dr. Oetker Dekor Sp. z o.o., Bisnode Polska Sp. z o.o., Basell Orlen Polyolefins Sp. z o.o.

Na terenie Płocka funkcjonują także:

- 1 Centrum Integracji Społecznej
- 11 Spółdzielni Socjalnych
- 6 Warsztatów Terapii Zajęciowej
- 1 Zakład Aktywności Zawodowej
- 1 Spółdzielnia Inwalidów
- 3 Spółdzielnie Pracy

3. PRZECIWDZIAŁANIE UZALEŻNIENIOM I PRZEMOCY W RODZINIE

Działania Gminy – Miasta Płock w zakresie profilaktyki uzależnień, rozwiązywania problemów alkoholowych i narkotykowych oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie prowadzone są w ramach następujących programów:

1. *Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (uchwalany corocznie)*
2. *Miejski Program Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2020 – 2024*
3. *Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2017 – 2022*

3.1 PRZECIWDZIAŁANIE UZALEŻNIENIOM

Gmina – Miasto Płock podejmuje szereg działań profilaktycznych, szkoleniowych i pomocowych, których celem jest przeciwdziałanie uzależnieniom: od alkoholu i środków psychoaktywnych.

Na terenie Płocka funkcjonują placówki, które oferują pomoc mieszkańcom naszego miasta w przezwyciężeniu sytuacji kryzysowej, związanej z uzależnieniami lub przemocą w rodzinie.

Punkty Konsultacyjne w 2020 roku

Punkty prowadzone przez instytucje i organizacje pozarządowe, które świadczą pomoc dla mieszkańców Płocka w postaci konsultacji i poradnictwa specjalistycznego. Poniżej przedstawiono wykaz Punktów i świadczonej oferty:

Nazwa i adres Punktu	Podmiot prowadzący	Oferta pomocy poradnictwa specjalistycznego
<p>Punkt Konsultacyjny ul. Misjonarska 22</p> <p>Miejskie Centrum Rozwiązywania Problemów Społecznych tel. 24 364-76-72 24 364-76-71</p>	<p>Urząd Miasta Płocka Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych</p>	<ul style="list-style-type: none"> • porady i konsultacje prawne • porady i konsultacje psychologiczne • porady i konsultacje pedagogiczne • porady i konsultacje u specjalisty ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie • porady i konsultacje logopedyczne • porady i konsultacje instruktora terapii uzależnień
<p>Ośrodek Terapeutyczny ul. Zgliczyńskiego 4 tel. 24 364 02 48 e-mail: oik@mopsplock.eu</p>	<p>Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej – Ośrodek Interwencji Kryzysowej</p>	<ul style="list-style-type: none"> • porady i konsultacje prawne • konsultacje psychoterapeutyczne • porady i konsultacje terapeutyczne psychologa • porady i konsultacje terapeutyczne dla dzieci oraz ich opiekunów • terapia par i rodzin • konsultacje dla rodziców dzieci po wczesnej inicjacji alkoholowej • Grupa Wsparcia dla Kobiet
<p>Punkt Konsultacyjny przy Centrum Psychologiczno – Pastoralnym METANOIA ul. Kobylińskiego 21a tel. 24 268-66-81, 24 268-04-48</p>	<p>Centrum Psychologiczno – Pastoralne METANOIA</p>	<ul style="list-style-type: none"> • porady i konsultacje prawne • porady i konsultacje psychologiczne • porady i konsultacje pedagogiczne • poradnictwo i konsultacje logopedyczne • porady i konsultacje u specjalisty ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie • porady i konsultacje terapeuty uzależnień • mediacje rodzinne
<p>Punkt Informacyjno – Konsultacyjny ul. Armii Krajowej 64 tel. 662 883 667</p>	<p>Stowarzyszenie Pomocy Rodzinom "Tygiel"</p>	<ul style="list-style-type: none"> • porady i konsultacje psychologiczne • porady i konsultacje pedagogiczne • porady i konsultacje prawne • porady i konsultacje logopedyczne • porady i konsultacje w zakresie profilaktyki uzależnień

		<ul style="list-style-type: none"> • porady i konsultacje terapeuty rodzinnego
Punkt Konsultacyjny ul. Borowicka 3b tel. 24 264-83-09	Polski Czerwony Krzyż Oddział Rejonowy w Płocku	<ul style="list-style-type: none"> • porady i konsultacje prawne • porady i konsultacje psychologiczne • porady i konsultacje pedagogiczne • porady i konsultacje logopedyczne

Institucje i organizacje udzielające pomocy osobom uzależnionym lub nadużywającym substancji psychoaktywnych – stan na 2020 rok

Na terenie Płocka funkcjonują instytucje i organizacje, zapewniające kompleksową pomoc rodzinom, w których występuje problem uzależnienia. Poniżej przedstawiono ich ofertę:

Nazwa podmiotu	Oferta pomocy
Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych ul. Misjonarska 22, pok. 1 tel. 24 364-76-15	<ul style="list-style-type: none"> • motywowanie do podjęcia leczenia odwykowego osób zgłoszonych do Komisji • podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu • udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychoedukacyjnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie • wszczynanie procedury "Niebieskie Karty" w sytuacji podejrzenia występowania przemocy w rodzinie
Płockie Stowarzyszenie "Klub Abstynentów" ul. 3-go Maja 6 tel. 24364 90 91, 604616090, 609616404 e-mail: klub.abstynenta.@interia.	<ul style="list-style-type: none"> • działania edukacyjno – motywacyjne, porady indywidualne, działania rehabilitacyjne (program dalszego zdrowienia), spotkania grup samopomocowych: AA, AI-Anon, DDA/DDD
Stowarzyszenie Rodzin Abstynenckich "Nadzieja w Nas" ul. Królewiecka 12 g tel. 533 773 775	<ul style="list-style-type: none"> • zajęcia grupowe i indywidualne dla osób uzależnionych od alkoholu i ich bliskich • poradnictwo i konsultacje dla osób doznających przemocy • grupy wsparcia AA • zajęcia dla dzieci
Poradnia Profilaktyki i Leczenia Uzależnień SPZOZ Sp. z o.o. ul. M. Reja 15/3 tel. 24 364-53-70	<ul style="list-style-type: none"> • diagnoza, porady, psychoterapia indywidualna i grupowa, konsultacje psychiatryczne • grupy wsparcia dla osób uzależnionych od alkoholu, dla osób współuzależnionych oraz DDA
Poradnia Profilaktyczno – Konsultacyjna "MONAR" Al. Kilińskiego 6a tel. 24 364-54-12	<ul style="list-style-type: none"> • poradnictwo i konsultacje w zakresie resocjalizacji • poradnictwo w zakresie terapii i profilaktyki uzależnień • w Poradni realizowany jest program CANDIS - przeznaczony dla osób używających szkodliwie i uzależnionych od przetworów konopi • grupy samopomocowe: NA (Anonimowych Narkomanów),

	grupa AA, grupa AH (Anonimowi Hazardziści), grupa SLAA (Anonimowi Uzależnieni od Seksu i Miłości)
Ośrodek Medyczo – Psychologiczny "VIDE" ul. Sienkiewicza 11 tel. 24 365-66-55 797 320 376, 797 320 576	<ul style="list-style-type: none"> • oferta terapeutyczna skierowana do osób uzależnionych od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych oraz członków ich rodzin • Poradnia Leczenia Uzależnień • Oddział Dzienny Leczenia Uzależnienia od Alkoholu
TEEN CHALLENGE Chrześcijańska Misja Społeczna Oddział Płock ul. Tumska 5/5 tel. 794 34 91 09 tumska5@gmail.com	<ul style="list-style-type: none"> • program skierowany do osób uzależnionych od alkoholu i innych środków psychoaktywnych, współuzależnionych oraz osób bezdomnych • spotkania grup wsparcia
Ośrodek Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Narkotykowych oraz Alkoholowych "Jest Czas" prowadzony przez Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom i Młodzieży "Kai Kairos" ul. Rembielińskiego 6a tel. 24 364-18-17 (e-mail: kaikairos@wp.pl)	<ul style="list-style-type: none"> • konsultacje, poradnictwo, interwencje dla osób eksperymentujących i używających szkodliwie substancji psychoaktywnych oraz dla dzieci i młodzieży wykazującej zachowania ryzykowne i ich rodzin • zajęcia grupowe (socjoterapeutyczne, arterapeutyczne, terapeutyczne, grupy wsparcia) dla osób z problemem uzależnień (alkohol, narkotyki, nowe substancje psychoaktywne) oraz wykazujących zachowania ryzykowne i ich rodzin (warsztaty psychoedukacyjne, zajęcia terapeutyczne, DDA)

W ramach w/w programów finansowane są ponadto następujące działania:

- prowadzenie świetlic miejskich, środowiskowych oraz klubów profilaktyki środowiskowej
- wypoczynek letni i zimowy dla dzieci z rodzin zagrożonych uzależnieniami oraz przemocą w rodzinie – w formie kolonii lub półkolonii
- funkcjonowanie placówki wsparcia dziennego prowadzonej w formie pracy podwórkowej realizowanej przez wychowawcę
- opracowywanie, wydruk, zakup ulotek, plakatów oraz materiałów informacyjnych o tematyce związanej z profilaktyką uzależnień
- działania profilaktyczne dla dzieci i młodzieży – realizowane m.in. przez: Straż Miejską, Komendę Miejską Policji, Płocką Galerię Sztuki, Książnicę Miejską i inne

Na szczególną uwagę zasługują programy edukacyjno – profilaktyczne realizowane w płockich placówkach oświatowych, w tym programów rekomendowanych. Płock jest pod tym względem gminą wyróżniającą się na tle innych gmin na Mazowszu. Oto wykaz programów edukacyjno – profilaktycznych rekomendowanych, realizowanych w 2020 roku:

- Program Domowych Detektywów Jaś i Małgosia na Tropie
- Debata
- Spójrz inaczej
- Trzy Koła
- UNPLUGGED
- Przyjaciele Zippiego
- ARS, czyli jak dbać o miłość

Programy oraz działania z zakresu profilaktyki uniwersalnej i selektywnej:

- Programy profilaktyczne, m.in.: „Cukierki”, „Potrafię być sobą”, „Tak czy nie”, „Wybierz wolność”, „Dopalacze – twój wybór, twoje życie”, „Przeciw narkotykom ku afirmacji życia”, „Smak życia, czyli debata o dopalaczach”, „Bezpieczna szkoła”, „Tajemnica zaginionej skarbonki”, „Jestem sobą”, „NOE”, itp.;
- Program interwencyjny „Korekta”
- Programy profilaktyczne autorskie, realizowane w trakcie wyjazdów typu: Białe lub Zielone Szkoły
- Szkolenia dla nauczycieli
- Zajęcia edukacyjne dla rodziców

Corocznie opracowywany jest Raport stanu problemów alkoholowych w mieście Płocku oraz Raport stanu problemów narkotykowych.

Dodatkowo Płock bierze udział w audytoryjnych badaniach ankietowych w ramach międzynarodowego projektu: **„European School Survey Project on Alcohol and Drugs” (ESPAD)**. Badania te przeprowadzane są na próbie reprezentatywnej uczniów klas trzecich szkół gimnazjalnych (wiek: 15-16 lat) oraz klas drugich szkół ponadgimnazjalnych (wiek: 17-18 lat) Miasta Płock. Badania ESPAD podjęto w 1995 r. z inicjatywy Co-operation Group to Combat Drug Abuse and Illicit Trafficking in Drugs (Pompidou Group) działającej przy Radzie Europy. Na poziomie europejskim badania koordynowane są przez szwedzki ośrodek badań nad alkoholem i narkotykami (CAN) ze Sztokholmu. Celem badania był przede wszystkim pomiar natężenia zjawiska używania przez młodzież substancji psychoaktywnych, ale także ocena czynników wpływających na rozpowszechnienie, ulokowanych zarówno po stronie popytu na substancje, jak i ich podaży. Badanie miało na celu przede wszystkim pomiar natężenia zjawiska używania przez młodzież substancji psychoaktywnych w Płocku. Podstawowymi pytaniami badawczymi były zatem pytania o liczby młodych ludzi, którzy mieli doświadczenia z tego typu substancjami oraz o stopień nasilenia tych doświadczeń. Celem badania była również próba identyfikacji i pomiaru czynników wpływających na rozmiary zjawiska, zarówno po stronie popytu jak podaży. W badaniu poruszono zatem takie kwestie, jak dostępność substancji psychoaktywnych, zarówno w wymiarze fizycznym jak psychologicznym, gotowość do podjęcia prób z tymi środkami, przekonania na temat ich szkodliwości, doświadczenia w zakresie problemów związanych z ich używaniem. Wszystkie te kwestie zostały poddane pomiarowi ilościowemu w celu dokonania oszacowań dla młodzieży Płocka i porównania z wynikami badań ESPAD zrealizowanymi w mieście w 2012 r. oraz 2015 r., jak również z wynikami badań ogólnopolskich przeprowadzonych w 2019 r. oraz w czterech innych miastach (Wrocław, Sopot, Kalisz, Szczecinek).

Koordinatorem wszystkich działań w zakresie profilaktyki uzależnień i przeciwdziałania alkoholizmowi oraz używania substancji psychoaktywnych jest Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych Urzędu Miasta Płocka.

3.2 PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY W RODZINIE

Miejski Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

Zgodnie z Ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29.07.2005 (Dz.U. z 2005, nr 180, poz. 1493 z późn. zm), każda gmina w Polsce jest zobowiązana do powołania Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

Zarządzeniem Prezydenta Miasta Płocka Nr 1648/2012 z dnia 30.04.2012r. w Płocku został powołany Miejski Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. W jego skład weszli przedstawiciele różnych płockich instytucji i organizacji, zajmujących się problemem przeciwdziałania przemocy w rodzinie, tj.: Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, Komendy Miejskiej Policji, Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej Nr 2, Płockiego Zakładu Opieki Zdrowotnej, Okręgowej Izby Pielęgniarek i Położnych, Wojewódzkiego Szpitala Zespólnego, Straży Miejskiej, Prokuratury Rejonowej, Sądu Rejonowego – Zespołów Kuratorskiej Służby Sądowej, Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej, Płockiego Stowarzyszenia "Klub Abstynentów", Urzędu Miasta Płocka – Wydziału Zdrowia i Spraw Społecznych oraz Centrum Psychologiczno – Pastoralnego „Metanoia”. Siedziba Zespołu mieści się w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej przy ul. Zgliczyńskiego 4 – pok. 112, tel. 24 364-02-48, e-mail: oik@mopsplock.eu. Przewodniczącym Zespołu Interdyscyplinarnego jest przedstawiciel MOPS – kierownik Ośrodka Interwencji Kryzysowej.

Głównym zadaniem Zespołu jest koordynowanie działań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie oraz zapewnienie pomocy rodzinom z problemem przemocy. Zespół realizuje procedurę "Niebieskie Karty", podejmowaną w sytuacji podejrzenia wystąpienia w rodzinie aktów przemocy.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Płocku realizuje zadania gminy, powiatu oraz zadania zlecone przez administrację rządową w zakresie ustawy o pomocy społecznej oraz innych ustaw, w tym ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Do zadań Ośrodka należy m.in.: prowadzenie interwencji kryzysowej oraz poradnictwa specjalistycznego w ramach Ośrodka Interwencji Kryzysowej, przyznawanie świadczeń przewidzianych w ustawie o pomocy społecznej, w tym świadczeń w postaci zapewnienia schronienia dla osób doznających przemocy, które z uwagi na swoje bezpieczeństwo nie mogą przebywać w dotychczasowym miejscu zamieszkania, prowadzenie mieszkań chronionych, w tym dla osób wychodzących z przemocy, organizowanie wsparcia dla rodzin dotkniętych bezradnością w sprawach opiekuńczo - wychowawczych poprzez prowadzenie asystentury rodzinnej oraz organizacji placówek wsparcia dziennego, prowadzenie Domu dla Osób Doznających Przemocy w Rodzinie, Pokoju Przyjaznych Przesłuchań oraz Ośrodka Terapeutycznego.

Ośrodek Interwencji Kryzysowej – ul. Zgliczyńskiego 4

Ośrodek Interwencji Kryzysowej udziela pomocy w sytuacjach kryzysowych z powodu: doświadczania przemocy w rodzinie, problemów uzależnienia i współuzależnienia, konfliktów rodzinnych, kryzysu utraty i żałoby po stracie osoby bliskiej, handlu ludźmi, doświadczaniu traumy po katastrofie, problemów suicydalnych (myśli i zachowania samobójcze), przemocy seksualnej, problemów emocjonalnych oraz trudności opiekuńczo – wychowawczych. Pomoc w Ośrodku udzielana jest w formie: poradnictwa i konsultacji (psychologicznych, prawnych, rodzinnych), wsparcia emocjonalnego, psychoedukacji, konsultacji terapeutycznych, interwencji w środowisku, mediacji rodzinnych. Konsultanci OIK są koordynatorami Grup Roboczych powołanych przez Zespół Interdyscyplinarny do realizacji procedury "Niebieskie Karty" w poszczególnych rodzinach.

Dom dla Osób Doznających Przemocy w Rodzinie – ul. Obejście 9, tel. 660 – 434 – 220, czynny codziennie przez całą dobę.

Dom dla Osób Doznających Przemocy w Rodzinie przeznaczony jest dla osób z terenu miasta Płocka, które z uwagi na doświadczaną przemoc w rodzinie musiały opuścić swoje dotychczasowe miejsce zamieszkania. Placówka ma charakter interwencyjny – możliwy jest tu pobyt w okresie do 3 miesięcy z możliwością przedłużenia w szczególnych sytuacjach. Dom czynny jest codziennie przez całą dobę i dysponuje 8 miejscami noclegowymi (z możliwością zwiększenia do 10-12 osób w sytuacjach wyjątkowych). Pobyt w placówce jest bezpłatny.

Telefon informacyjno – wspierający dla osób doświadczających przemocy i świadków przemocy - czynny codziennie od 9.00 do 21.00; tel. 660 434 220

Mieszkania Chronione – ul. Kutrzeby 19.

Mieszkania Chronione – wśród 28 mieszkań chronionych prowadzonych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej są mieszkania przeznaczone dla osób wychodzących z przemocy domowej. Pobyt w mieszkaniu przyznawany jest na podstawie decyzji administracyjnej a celem pobytu jest usamodzielnienie osób i rodzin, które rozpoczynają nowy etap w swoim życiu.

Ośrodek Terapeutyczny – funkcjonuje w ramach Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Płocku - Ośrodka Interwencji Kryzysowej Dyżury pełnili następujący specjaliści: psycholog dziecięcy, psychoterapeuta, prawnik. Ponadto prowadzono: Grupę Wsparcia dla Kobiet, Grupę Terapeutyczną, psychoterapie par i rodzin. Ośrodek był czynny w godzinach popołudniowych. Funkcjonowanie Ośrodka jest finansowane z Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz z Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii.

Pokój Przyjaznych Przesłuchań – ul. Kolegialna 43a

Pokój Przyjaznych Przesłuchań to zespół pomieszczeń przeznaczonych i przystosowanych do przesłuchiwania dzieci – ofiar lub świadków przestępstw oraz dorosłych ofiar przemocy seksualnej. Przesłuchania prowadzone są przez Sąd Rejonowy i Okręgowy w Płocku oraz Prokuraturę Rejonową i Okręgową w Płocku. MOPS – Ośrodek Interwencji Kryzysowej zapewnia obsługę techniczną – administracyjną Pokoju.

Komenda Miejska Policji – Al. Kilińskiego 8, Komisariat Policji na Podolszycach ul. Armii Krajowej 62.

Funkcjonariusze policji to – obok przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej – najbardziej aktywni członkowie Grup Roboczych, realizujących procedurę "Niebieskie Karty". Do zadań policji należy m.in.: przyjmowanie zgłoszeń i podejmowanie interwencji, zabezpieczanie dowodów przestępstwa, zapewnienie doraźnej opieki ofiarom przestępstw, zatrzymanie sprawcy przemocy, jeśli stanowi on zagrożenie dla zdrowia i życia innych osób, uruchomienie procedury "Niebieskie Karty" oraz praca z rodziną w ramach Grup Roboczych.

W Płocku procedurę "Niebieskie Karty" realizują przede wszystkim Dzielnicowi. Ich

nazwiska wraz z wykazem rejonów można znaleźć na stronie Komendy Miejskiej Policji w zakładce dane teleadresowe.

Prokuratura Rejonowa – ul. Padlewskiego 4,

Prokuratura jest organem państwowym powołanym do ścigania przestępstw. Do jej zadań należy m.in.: przyjęcie zgłoszenia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa, prowadzenie i nadzorowanie postępowań przygotowawczych, występowanie w roli oskarżyciela publicznego przed sądem, zatrzymanie podejrzanego o popełnienie przestępstwa, możliwość zastosowania środków zapobiegawczych, współpraca z innymi organami państwowymi, organizacjami społecznymi w zakresie zapobiegania przestępczości.

Zespoły Kuratorskiej Służby Sądowej przy Sądzie Rejonowym w Płocku

W Płocku funkcjonują trzy Zespoły Kuratorskiej Służby Sądowej przy Sądzie Rejonowym.

I Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej Kuratorzy Zawodowi dla dorosłych – Pl. Narutowicza 6

II Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej Kuratorzy Zawodowi ds. rodzinnych – ul. Piekarska 11

III Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej Kuratorzy Zawodowi dla dorosłych – Pl. Narutowicza 6

Schronienie

Jedną z najważniejszych form pomocy, skierowanych do osób doświadczających przemocy jest zapewnienie schronienia. Dotyczy to sytuacji, gdy zagrożone jest bezpieczeństwo, zdrowie a nawet życie ofiar przemocy domowej oraz ich dzieci. Pomimo faktu, iż w polskich przepisach prawnych pojawiły się zapisy dot. nakazu opuszczenia miejsca zamieszkania czy zakazu zbliżania się i kontaktów sprawców przemocy, to jednakw praktyce wskazane środki karne i probacyjne są stosowane rzadko. Z uwagi na ten fakt bardzo ważne jest tworzenie miejsc zapewniających schronienie osobom doznającym przemocy, ponieważ w praktyce taka forma pomocy najszybciej i najskuteczniej izoluje sprawcę od ofiary przemocy. W Płocku funkcjonują dwie placówki, zapewniające pomoc osobom doświadczającym przemocy w formie schronienia. Są to:

Dom dla Osób Doznających Przemocy w Rodzinie (Hostel)

ul. Obejście 9 , tel. 660 434 220

Placówka jest prowadzona przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej – Ośrodek Interwencji Kryzysowej. Oferuje schronienie dla mieszkańców Płocka. Pobyt jest bezpłatny. Placówka ma charakter interwencyjny, zapewnia miejsca pobytu dla 8 osób (z możliwością przyjęcia maksymalnie 12 osób w sytuacjach wyjątkowych) – do 3 miesięcy z możliwością przedłużenia. Hostel jest czynny 7 dni w tygodniu przez całą dobę.

Schronisko dla Kobiet i Matek z Dziećmi

ul. Misjonarska 22, tel. 24 364-76-05

Placówka jest prowadzona przez organizację pozarządową, tj. Polski Komitet Pomocy Społecznej. Udziela pomocy w formie noclegu i tymczasowego miejsca zamieszkania m.in.: osobom doznającym przemocy w rodzinie. Pobyt w Noclegowni jest odpłatny. Na terenie placówki istnieje możliwość bezpłatnego wykonania mapy obrażeń ciała.

Oświata

Zgodnie z Ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29.07.2005r. (Dz.U. Nr

180, poz. 1493 z późn. zm.) i Rozporządzeniem Rady Ministrów w sprawie procedury "Niebieskie Karty" oraz wzorów formularzy "Niebieska Karta" z dnia 13.09.2011r. (Dz.U. Nr 209, poz. 1245) – przedstawiciele oświaty są jedną z 5 służb, która ma obowiązek wszczynania procedury „Niebieskie Karty” w przypadku podejrzenia występowania przemocy w rodzinie. Przedstawiciele oświaty uczestniczą w spotkaniach Grup Roboczych, powołanych dla konkretnych rodzin i w związku z tym wykonują wszystkie czynności, wskazane do realizacji przez członków GR lub ZI, tj.: diagnozują sytuację w rodzinie, opracowują i realizują indywidualny plan pomocy, przewidziany dla danej rodziny, udzielają pomocy w formie porad i informacji. W szczególności zaś przedstawiciele oświaty diagnozują sytuację i potrzeby osób, co do których istnieje podejrzenie, że doświadczają przemocy, w tym głównie dzieci. Dodatkowo udzielają kompleksowych informacji rodzicom, opiekunom prawnym, faktycznym lub osobom najbliższym o możliwości pomocy psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej oraz wsparcia rodziny, w tym o formach pomocy dzieciom, świadczonych przez instytucje i podmioty w zakresie specjalistycznej pomocy na rzecz osób dotkniętych przemocą w rodzinie.

Procedura "Niebieskie Karty" jest wszczynana głównie przez pedagogów szkół wszystkich szczebli, tj.: podstawowych i ponadpodstawowych. Dotyczy to zarówno szkół publicznych jak i niepublicznych. Procedura "Niebieskie Karty" może być wszczęta również przez nauczycieli przedszkolnych.

W Płocku szczególnymi miejscami, w których dzieci oraz ich rodzice mogą otrzymać pomoc w formie diagnozy i terapii są poradnie psychologiczno – pedagogiczne, tj.:

Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna Nr 1- ul. T. Gajcego 7, tel. 24 367-23-23

Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna Nr 2 – ul. Jakubowskiego 10, tel. 24 364-99-01

Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna Nr 2 realizuje profilaktyczny projekt "Niebieski", którego celem jest podniesienie świadomości uczniów płockich szkół nt. rozpoznawania i radzenia sobie z przemocą, w tym przemocą w rodzinie. Projekt jest realizowany w szkołach: podstawowych (na poziomie klas I-III i klas IV-VI) oraz ponadpodstawowych.

Ochrona zdrowia

Podobnie jak w przypadku oświaty – przedstawiciele ochrony zdrowia są kolejną służbą, zobowiązaną do wszczynania procedury "Niebieskie Karty" w sytuacji podejrzenia występowania przemocy w rodzinie. Zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów w sprawie procedury "Niebieskie Karty" oraz wzorów formularzy "Niebieska Karta" z dnia 13.09.2011r. (Dz.U. Nr 209, poz. 1245) – przedstawicielem ochrony zdrowia uprawnionym do działań jest osoba wykonująca zawód medyczny, w tym lekarz, pielęgniarka, położna i ratownik medyczny. Przedstawiciele ochrony zdrowia uczestniczą w spotkaniach Grup Roboczych, powołanych dla konkretnych rodzin. W ramach procedury przedstawiciel ochrony zdrowia każdorazowo udziela osobie, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, informacji o możliwościach uzyskania pomocy i wsparcia oraz o uprawnieniu do uzyskania bezpłatnego zaświadczenia lekarskiego o ustaleniu przyczyn i rodzaju uszkodzeń ciała zawiązanych z użyciem przemocy w rodzinie.

Dodatkowo instytucje i organizacje, tworzące lokalny system wsparcia dla rodzin z problemem przemocy podejmują działania:

- edukacyjne
- profilaktyczne
- szkolenia dla kadry pracującej w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie
- opracowywanie programów, sprawozdań i diagnoz, w tym corocznej Diagnozy Zjawiska Przemocy w Rodzinie na obszarze miasta Płocka

Koordinatorem działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie Płocka są: Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych Urzędu Miasta Płocka oraz Miejski Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

4. OCHRONA ZDROWIA

W Płocku funkcjonują dwa szpitale: Szpital Św. Trójcy prowadzony przez Płocki Zakład Opieki Zdrowotnej przy ul. Kościuszki 28 oraz Wojewódzki Szpital Zespolony przy ul. Medycznej 19.

Płocki Zakład Opieki Zdrowotnej sp. z o. o.

Jest jednym z dwóch i drugim co do wielkości podmiotem świadczącym na lokalnym rynku kompleksowe usługi medyczne z zakresu szpitalnictwa, podstawowej i specjalistycznej opieki zdrowotnej, rehabilitacji, stomatologii oraz diagnostyki. Przedmiotem działalności PZOZ jest udzielanie świadczeń zdrowotnych, świadczeń szpitalnych, stacjonarnych i całodobowych świadczeń zdrowotnych innych niż szpitalne oraz ambulatoryjnych świadczeń zdrowotnych.

Podstawowym zadaniem Płockiego Zakładu Opieki Zdrowotnej Sp. z o.o. jest udzielanie kompleksowych świadczeń zdrowotnych mających na celu zachowanie, ratowanie, przywracanie i poprawę zdrowia pacjentów wymagających całodobowej opieki, pacjentów wymagających pomocy doraźnej oraz specjalistycznych świadczeń zdrowotnych udzielanych w trybie ambulatoryjnym.

W strukturach PZOZ znajdują się: Szpital Świętej Trójcy z Oddziałem Psychiatrycznym, Oddziałem Chorób Wewnętrznych, Oddziałem Ginekologiczno – Położniczym, Oddziałem Chirurgii Ogólnej, Oddziałem Pediatricznym, Oddziałem Ortopedycznym, Pododdziałem Rehabilitacji Narządu Ruchu, Oddziałem Neonatologicznym, Oddziałem Anestezjologii z Blokiem Operacyjnym, Szkołą Rodzenia oraz Zakładem Pielęgnacyjno – Opiekuńczym.

W ramach PZOZ funkcjonuje 6 przychodni:

- Przychodnia Św. Trójcy przy ul. Miodowej 2
- Przychodnia POZ przy ul. Zielonej 40
- Przychodnia POZ przy ul. Góry 7
- Centralny Ośrodek Rehabilitacji przy ul. Tysiąclecia 13
- Zakład Medycyny Szkolnej
- Centrum Zdrowia Psychicznego przy ul. Reja 15/3
- Poradnia Nocnej i Świątecznej Opieki Zdrowotnej przy ul. Kościuszki

Inne podmioty podstawowej opieki zdrowotnej

- Przychodnia Lekarska Świat Zdrowia „Rodzina Otolińska” przy ul. Otolińskiej 8
- Przychodnia Lekarska Świat Zdrowia „Rodzina Jana Pawła II” przy ul. Jana Pawła II 39
- Przychodnia Lekarska Świat Zdrowia „Rodzina Jasna” przy ul. Jasnej 13a
- Przychodnia „Medikard” przy ul. Kolegialnej 47
- Grupa Zdrowie Płock Gradowskiego przy ul. Gradowskiego 26
- Spółdzielnia Lekarzy Specjalistów w Płocku przy ul. Gradowskiego 1a
- Centrum Leczniczo – Usługowe Św. Anny Sp. z o.o. przy ul. Kochanowskiego 22a
- Przychodnia Rehabilitacyjna przy ul. Dworcowej 2
- Przychodnia „Gryf-Med.” przy ul. Gierzyńskiego 17
- Przychodnia Lekarska przy ul. Sportowej 2
- Przychodnia Terapia przy ul. Łączniczek 2
- Przychodnia Saba-Med przy ul. Kobylińskiego 14
- Przychodnia MediDiab przy ul. Otolińskiej 18f
- Przychodnia Lux-Medica przy ul. Zgliczyńskiego 6/1
- Endokrynolodzy – Diagmed Płock przy ul. 3-go Maja 19
- Przychodnia Zdrowie przy ul. Rembielińskiego 10 a
- NZOZ Przychodnia Radziwie przy ul. Popłacińskiej 42
- Płocki NZOZ ul. Tysiąclecia 13
- Centrum Medyczne Omega przy ul. Królewieckiej 24a
- Przychodnia Medic Park przy ul. Kolegialnej 18
- Przychodnia „Nasza” przy ul. Czwartaków 4
- Centrum Medyczne Rodzina przy ul. Szarych Szeregów 4
- Przychodnia NZOZ przy ul. Dworcowej 2
- Centrum Medyczne Medica przy ul. Kutrzeby 11
- Przychodnia Eskulap przy ul. 1-go Maja 7a
- Przychodnia Na Winiarach przy ul. Medycznej 22
- Przychodnia Alfa Medica Medycyna Pracy przy ul. Pięknej 5a

- Przychodnia Salus przy ul. Zapłótek 30
- NZOZ Przychodnia Radziwie przy ul. Osiedlowej 1
- Centrum Medyczne PZU Zdrowie przy ul. Tysiąclecia 2a
- Centrum Medyczne WA-MED przy ul. Czwartaków 16c
- Przychodnia Nowa Med. przy ul. Dworcowej 2
- NZOZ Fizjomed przy ul. Jana Pawła II 23a/lok. U5
- NZOZ Borowiczki przy ul. Borowickiej 3b
- NZOZ Provita przy ul. Hubalczyków 11
- Centrum Diagnostyki Medycznej przy ul. Słowackiego 4
- ZOZ Derma-Med. przy ul. Wyszogrodzkiej 18a/2
- Przychodnia Diamed przy ul. Królewieckiej 24a
- NZOZ Zdrowie przy ul. Jachowicza 8
- Mazowiecki Wojewódzki Ośrodek Medycyny Pracy przy ul. Kolegialnej 17
- Centrum Medyczne Medica przy ul. Chemików 7
- Przychodnia Nasze Zdrowie przy ul. Armii Krajowej 34
- Centrum Medyczne Magnetica przy ul. Piłsudskiego 35
- NZOZ Caritas przy ul. Sienkiewicza 54
- Roka Medyczna przy ul. Medycznej 8
- Centrum Medyczne Med.-Jar przy ul. Armii Krajowej 2a

Wojewódzka Stacja Pogotowia Ratunkowego i Transportu Sanitarnego - przy ul. Narodowych Sił Zbrojnych 5,

SP ZOZ Wojewódzka Stacja Pogotowia Ratunkowego i Transportu Sanitarnego w Płocku jest samodzielnym publicznym zakładem opieki zdrowotnej, którego organem założycielskim jest Województwo Mazowieckie jako jednostka samorządu terytorialnego. Siedzibą Zakładu jest miasto Płock, obszarem działania – obszar północnego Mazowsza. Podstawowym zadaniem statutowym Zakładu jest udzielanie świadczeń z zakresu ratownictwa medycznego na podstawie umowy z Narodowym Funduszem Zdrowia, zgodnie z ustawą o Państwowym Ratownictwie Medycznym.

W zakresie udzielania świadczeń zdrowotnych Zakład obejmuje miasto Płock i 9 powiatów (powiat płocki, gostyniński, sierpecki, ciechanowski, płoński, sochaczewski, mławski, nowodworski i żuromiński). W zakresie usług transportu sanitarnego – teren całego kraju. Zakład włączony w system Państwowego Ratownictwa Medycznego jest dysponentem jednostek systemu i udziela świadczeń zdrowotnych finansowanych ze środków publicznych, każdej osobie znajdującej się w stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego.

Rodzaj i liczbę zespołów ratownictwa medycznego określa Wojewoda Mazowiecki. W zakresie usług transportu medycznego Zakład obejmuje miasto Płock i 8 powiatów.

Celem działania Zakładu jest udzielanie świadczeń zdrowotnych w razie wypadku, urazu, nagłego zachorowania lub nagłego pogorszenia się stanu zdrowia z zagrożeniem życia.

Do zadań Zakładu należy:

- przyjmowanie zgłoszeń pod numerem alarmowym oraz prowadzenie rejestracji zgłoszeń i udzielanie informacji o pacjentach,
- udzielanie, w możliwie najkrótszym czasie od przyjęcia wezwania, pomocy medycznej osobom znajdującym się w stanie zagrożenia życia przez zespoły ratownictwa medycznego: specjalistyczne („S”) i podstawowe („P”),
- udzielanie zgłaszającym się pacjentom doraźnych porad medycznych w Ambulatoriach Zakładu,
- realizacja przewozów środkami transportu sanitarnego osób, których stan zdrowia nie pozwala na korzystanie z publicznych środków transportu,
- koordynowanie, organizowanie i zajmowaniem się całokształtem spraw związanych z łącznością radiową,
- wydawanie opinii zgodnie z art. 25 ust. 3 *ustawy z dnia 20 marca 2009 r. o bezpieczeństwie imprez masowych* (tj. Dz. U. z 2019 r. poz. 2171.),
- zabezpieczenie medyczne imprez masowych i niemasowych,
- realizacja zadań związanych z obroną cywilną.

Rodzajem działalności leczniczej prowadzonej przez Zakład są ambulatoryjne świadczenia zdrowotne z zakresu:

- ratownictwa medycznego poprzez czynności ratunkowe, w ramach systemu PRM
- podstawowej opieki zdrowotnej (POZ), w ramach nocnej i świątecznej opieki zdrowotnej
- transportu sanitarnego (w tym transport sanitarny typu „N”) na podstawie umowy zawartej z NFZ
- transportu medycznego na podstawie umowy zawartej z NFZ.

Nocna pomoc lekarska, w przypadku urazów, wypadków, porodów i nagłych zachorowań, zabezpieczona jest od poniedziałku do piątku w godzinach 18:00 – 8:00 oraz w soboty, niedziele i święta całodobowo przez Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Wojewódzkiej Stacji Pogotowia Ratunkowego i Transportu Sanitarnego w Płocku przy ul. Strzelecka 3.

Wojewódzki Szpital Zespolony – przy ul. Medycznej 19

Wojewódzki Szpital Zespolony w Płocku jest jedną z największych placówek ochrony zdrowia działających w regionie północno – zachodniego Mazowsza. Od 1998 r. Szpital funkcjonuje jako samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej, którego organem założycielskim jest Samorząd Województwa Mazowieckiego. W ramach szpitala funkcjonują następujące oddziały: Oddział Anestezjologii i Intensywnej Terapii, Oddział Obserwacyjno – Zakaźny, Oddział Okulistyczny, Oddział Urologiczny, dwa Oddziały Chirurgii Ogólnej i Onkologicznej, Szpitalny Oddział Ratunkowy, Oddział Ginekologiczno –

Położniczy, Oddział Wewnętrzny, Oddział Dermatologiczny, Oddział Chorób Płuc, Oddział Onkologiczny, Oddział Reumatologiczny, Oddział Chirurgii Dziecięcej, Oddział Urazowo – Ortopedyczny, Oddział Laryngologiczny, Oddział Dziecięcy, Oddział Neurotraumatologiczny, Oddział Neurologiczny, Oddział Kardiologiczny, Oddział Nefrologiczny, Oddział Neonatologiczny. Dodatkowo na terenie szpitala znajduje się Przychodnia Specjalistyczna – dla dorosłych i dzieci

Podmioty świadczące usługi pielęgnacyjne i opiekuńcze

- Miejskie Hospicjum Stacjonarne im. Św. Urszuli Ledóchowskiej, ul. Piłsudskiego 37
- Hospicjum Stacjonarne ul. Sienkiewicza 54
- Centralny Ośrodek Rehabilitacji z Zakładem Pielęgnacyjno-Opiekuńczym ul. Tysiąclecia 13

Programy profilaktyczno – zdrowotne finansowane z budżetu miasta Płocka

Miasto Płock aktualnie realizuje następujące programy polityki zdrowotnej oraz akcje profilaktyczne dla mieszkańców:

- ***Program profilaktycznych szczepień przeciw grypie dla mieszkańców miasta Płocka w latach 2018– 2020.*** Jest adresowany do osób w wieku 65 lat i więcej (decyduje rok urodzenia) zamieszkałych na terenie miasta Płocka i wpisanych na listę lekarza podstawowej opieki zdrowotnej podmiotów leczniczych realizujących Program.
- ***Program profilaktycznych szczepień przeciw HPV w latach 2019 – 2021.*** Jest adresowany do dziewcząt w wieku 12 lat (przy określaniu wieku należy brać pod uwagę rok urodzenia: w 2019r. – dla dziewcząt z rocznika 2007, w 2020r. – dla dziewcząt z rocznika 2008, w 2021r. – dla dziewcząt z rocznika 2009) zamieszkałych na terenie miasta Płocka, które dotąd nie zakończyły pełnego cyklu szczepień i są wpisane na listę lekarza podstawowej opieki zdrowotnej podmiotów leczniczych realizujących Program. Co roku będzie szczepiona grupa dziewcząt w tym samym przedziale wiekowym (12 lat).
- ***Program profilaktycznych szczepień przeciw meningokokom dla mieszkańców miasta Płocka w latach 2018 – 2020.*** Jest adresowany do grupy dzieci w wieku od 12 do 23 miesięcy (w drugim roku życia) zamieszkałych na terenie miasta Płocka, które dotąd nie zakończyły pełnego cyklu szczepień i są wpisane na listę lekarza podstawowej opieki zdrowotnej podmiotów leczniczych realizujących Program.
- ***Akcja profilaktycznych szczepień przeciw pneumokokom dla seniorów.*** W ramach Akcji z bezpłatnych szczepień przeciw pneumokokom będą mogli skorzystać mieszkańcy Płocka w wieku 65 lat i więcej, zapisani do przychodni podstawowej opieki zdrowotnej na terenie miasta. Wystarczy przyjęcie 1 dawki szczepionki, by na wiele lat podnieść swoją odporność na choroby wywoływane przez pneumokoki.
- ***Program profilaktyki i wczesnego wykrywania nowotworów jelita grubego w latach 2019-2021.*** Adresatami programu są osoby mieszkające w Płocku w wieku 50 lat i więcej niezależnie od wywiadu rodzinnego, w wieku 40-65 lat, które

miały w rodzinie przynajmniej jednego krewnego pierwszego stopnia (rodzice, rodzeństwo, dzieci), u którego rozpoznano raka jelita grubego, w wieku 25-65 lat z rodziny HNPCC (rodzinnego raka jelita grubego niezwiązanego z polipowatością) – w tym przypadku potrzebne jest potwierdzenie z Poradni Genetycznej, które dotychczas nie leczyły się z powodu nowotworów jelita grubego i nie miały wykonanej kolonoskopii w ciągu ostatnich 10 lat.

- **Program profilaktyki próchnicy dla dzieci i młodzieży miasta Płocka w latach 2018-2020.** Jest adresowany do dzieci i młodzieży będących mieszkańcami miasta Płocka, uczęszczających do przedszkoli i szkół podstawowych/gimnazjalnych na terenie Płocka oraz ich rodziców.
- W Płocku realizowane są dwa programy rehabilitacji pocovidowej. Pierwszy jest finansowany ze środków Narodowego Funduszu Zdrowia i aby z niego skorzystać, trzeba mieć skierowanie od lekarza. Drugi natomiast jest realizowany przez Mazowiecki Urząd Marszałkowski, czyli przez samorząd województwa mazowieckiego. W tym przypadku skierowanie nie jest wymagane. Należy mieć oficjalne potwierdzenie, że przeszło się covid-19.

Koperta Życia

Kampania skierowana jest do osób chorych, starszych, samotnych, niepełnosprawnych mieszkających w naszym mieście. W ramach kampanii przygotowano zestaw zawierający ankietę z kopertą oraz dwie naklejki – jedną z nich należy przykleić na kopertę, drugą na lodówkę, w której zestaw będzie przechowywany. W ankiecie znajdują się pytania dotyczące stanu zdrowia, w szczególności przebytych chorób, zażywanych leków, kontaktu do bliskich oraz innych ważnych z medycznego punktu widzenia informacji. Ankieta powinna być aktualizowana na bieżąco, po każdej zaistniałej zmianie dotyczącej jej treści.

Akcja ma na celu zwiększenie bezpieczeństwa osób chorych, starszych, samotnych, niepełnosprawnych poprzez przyspieszenie wykonywania czynności ratunkowych prowadzonych przez zespoły ratownictwa medycznego.

Defibrylatory AED

Od 2015 roku rozbudowywana jest sieć defibrylatorów AED w Płocku. Na wyposażeniu Urzędu Miasta Płocka, wielu miejskich jednostek i spółek jest już ponad 20 sztuk tych urządzeń wraz z akcesoriami. Zakup sprzętu finansowany jest z budżetu miasta.

Defibrylatory AED, które można znaleźć na terenie Płock, to urządzenia półautomatyczne wyposażone w elektrody dla dorosłych i dzieci lub z wbudowanym trybem pediatrycznym (przełącznik).

Urządzenie AED może zostać użyte przez każdą osobę podejmującą się udzielania pomocy osobie z nagłym zatrzymaniem krążenia (NZK). Od chwili uruchomienia aparat informuje o wszystkich podstawowych czynnościach, które należy wykonać przy poszkodowanym. Polecenia wizualne i głosowe są wydawane w języku polskim, przeprowadzają osobę ratującą przez cały proces reanimacji. Wskaźniki dźwiękowe i wizualne na bieżąco przypominają o wszystkich koniecznych do wykonania czynnościach ratowniczych i o ich właściwej kolejności. Informują o niewłaściwym podłączeniu elektrod lub ich braku,

sprawności urządzenia czy stanie baterii. Aparaty AED posiadają wbudowany metronom, który umożliwia zachowanie właściwego tempa masażu klatki piersiowej. Głośność urządzenia automatycznie dopasowuje się do warunków otoczenia.

Defibrylatory przeznaczone są zarówno dla pacjentów dorosłych, jak i dzieci. Urządzenie – w zależności od modelu – samo rozpoznaje rodzaj podłączonych elektrod (dla dorosłych lub pediatrycznych) i automatycznie dostosowuje poziom energii defibrylacji do wieku pacjenta lub wyposażone jest w elektrody uniwersalne i dzięki przełącznikowi zmienia tryb pracy na pediatryczny, redukując energię defibrylacji.

5. EDUKACJA, KULTURA I REKREACJA

W Płocku placówki edukacyjne kierują szeroką ofertę dla dzieci i młodzieży. Gmina – Miasto Płock w roku szkolnym 2019/2020 prowadziła:

- 25 miejskich placówek wychowania przedszkolnego, w tym 6 placówek przedszkolnych z oddziałami integracyjnymi/specjalnymi/terapeutycznymi
- 3 oddziały przedszkolne funkcjonujące w siedzibie szkół
- 2 punkty przedszkolne dotowane przez samorząd
- 12 przedszkoli niepublicznych
- 18 szkół podstawowych, w tym 9 szkół podstawowych z oddziałami integracyjnymi/specjalnymi/terapeutycznymi
- 2 szkoły podstawowe specjalne
- 1 ogólnokształcącą szkołę muzyczną I i II stopnia
- 7 zespołów szkół w tym 1 szkoła z oddziałami integracyjnymi/specjalnymi/terapeutycznymi
- 5 liceów ogólnokształcących
- 7 szkół podstawowych niepublicznych
- 10 szkół ponadpodstawowych niepublicznych
- 20 szkół ponadpodstawowych niepublicznych dla dorosłych

W poszczególnych szkołach utworzono 47 klas sportowych. We wszystkich szkołach pracuje pedagog szkolny, a większości szkół – psycholog szkolny i doradca zawodowy.

Na terenie Płocka funkcjonują także inne placówki oświatowe, tj.:

- Harcerski Zespół Pieśni i Tańca „Dzieci Płocka”
- Młodzieżowy Dom Kultury
- Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy Nr 1
- Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy Nr 2
- Bursa Płocka

Szkolnictwo specjalne

Edukacja w zakresie kształcenia specjalnego odbywa się w 2 ośrodkach i jednej szkole podstawowej specjalnej:

- Szkoła Podstawowa Specjalna Nr 24 przy ul. Słonecznej 65 - placówka przystosowaną dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, umiarkowanym i znacznym, z autyzmem oraz z niepełnosprawnościami sprzężonymi.
- Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy nr 1 im. Ks. Jana Twardowskiego przy ul. Gradowskiego 24 – kształcenie na poziomie szkoły podstawowej
- Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy nr 2 przy ul. Lasockiego 14 – kształcenie na poziomie ponadpodstawowym, placówka nakierowana na kształcenie i wychowanie młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie w stopniu lekkim, umiarkowanym, znacznym i z niepełnosprawnościami sprzężonymi.

Szkolnictwo wyższe

W Płocku funkcjonują cztery uczelnie wyższe:

- Politechnika Warszawska Filia w Płocku przy ul. Łukasiewicza 17 – wydziały: Wydział Budownictwa, Mechatroniki i Petrochemii (w jego skład wchodzi Instytuty: Chemii, Budownictwa, Inżynierii Mechanicznej) oraz Kolegium Nauk Ekonomicznych i Społecznych,
- Mazowiecka Uczelnia Publiczna przy Pl. Dąbrowskiego 2 – wydziały: Wydział Nauk Społecznych, Wydział Nauk Humanistycznych i Informatyki, Wydział Nauk o Zdrowiu,
- Wyższe Seminarium Duchowne przy ul. Nowowiejskiego 2
- Szkoła Wyższa im. Pawła Włodkowica przy Al. Kilińskiego 12 – kierunki: Kolegium Studiów Administracji i Informatyki, Kolegium Studiów Pedagogicznych i Wychowania Fizycznego, Kolegium Studiów Zarządzania i Bezpieczeństwa

Poradnie Psychologiczno Pedagogiczne

- Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna Nr 1 przy ul. T. Gajcego 7, dla Dzieci ze Specjalnymi Potrzebami Edukacyjnymi,
- Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna Nr 2 przy ul. Jakubowskiego 10.

Poradnie oferują dzieciom, młodzieży oraz ich rodzicom wszechstronną i profesjonalną pomoc psychologiczno – pedagogiczno - logopedyczną oraz wsparcie w wyborze kierunku kształcenia i zawodu. Poza swoją podstawową działalnością prowadzą nieodpłatnie warsztaty i treningi dla rodziców zainteresowanych rozwijaniem umiejętności wychowawczych oraz poprawieniem własnych relacji z dzieckiem, grupy wsparcia (w tym dla opiekunów dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi), prelekcje, dyżury, konsultacje i porady psychologiczne, pedagogiczne i logopedyczne.

Poza 2 placówkami publicznymi funkcjonuje także 7 poradni niepublicznych:

- Niepubliczna Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna BLUE przy ul. Górnej 30

- Niepubliczna Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna „Wyspa Skarbów” przy ul. Wyszogrodzkiej 22a
- Niepubliczna Poradnia „Czarodziejski Ogród” przy ul. Jana Pawła II 14
- Poradnia „AĘ” przy ul. Norbertańskiej 9
- Poradnia Bezpieczna Przystań Płock przy ul. Otolińskiej 21
- Niepubliczna Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna „Motylek” przy ul. Gradowskiego 3a
- Centrum Szkoleniowo Terapeutyczne „Twoje Dziecko” Niepubliczny Zespół Pomocy Psychologiczno Pedagogicznej SC przy ul. Walecznych 20

Opieka nad dziećmi do lat 3

- Żłobek Miejski nr 1, ul. Czwartaków 7,
- Żłobek Miejski nr 2 ul. Gen. Kleberga 3
- Żłobek Miejski nr 3, ul. Płoskiego 3,
- Żłobek Miejski nr 4, ul. Lachmana 10

Płocki Ośrodek Kultury i Sztuki z siedzibą przy ul. Jakubowskiego 10

Płocki Ośrodek Kultury i Sztuki im. Franciszki i Stefana Themersonów jest miejską instytucją kultury. Został powołany Uchwałą Rady Miasta Nr 387/XVII/99 z dnia 12 października 1999 roku z trzech niezależnych instytucji: Ośrodka Animacji Kultury, Domu Kultury i Domu Darmstadt.

Realizuje zadania związane z edukacją i animacją artystyczną, promocją amatorskiego ruchu artystycznego oraz upowszechnianiem kultury. Profesjonalna realizacja koncertów plenerowych i salowych, festiwale, plenerowe pokazy filmów, teatrów ulicznych, wystawy, cykle wydarzeń artystycznych, wydawnictwa, to tylko niektóre formy działalności POKiS. Wizytówką POKiS są między innymi: Jarmark Tumski, Festiwal Rynek Sztuki, Vistula Folk Festival, cykle koncertów w ramach Kawiarni Jazzowej i Alterstacji, czy Festiwal Themersonów poświęcony twórczości wybitnych płocczan – Franciszki i Stefana Themersonów.

W strukturach instytucji działają m.in.: Zespół Pieśni i Tańca „Wisła”, Chór Vox Singers, Kameralny Zespół Wokalny, kwintet blaszany Canzona, Płocka Kapela Podwórkowa, Kapela Płocka, zespoły taneczne, koła fotograficzne, pracownie plastyczne i literackie i muzyczne. POKiS prowadzi współpracę międzynarodową z miastami partnerskimi Płocka.

Dodatkowo instytucja oferuje usługi w zakresie współpracy przy organizacji imprez plenerowych, dysponuje wykwalifikowaną kadrą oraz techniką sceniczną. Posiada nośniki reklamowe, a także zadaszony Amfiteatr dla 3500 widzów, nową, kameralną salę Kina za

Rogiem, mieszcząca około 30 osób, a także studio nagrań oraz mieszcząca niemal 250 osób salę koncertową o powierzchni około 250 m kw.

Centra, domy i ośrodki kultury

Młodzieżowy Dom Kultury im. Króla Macjusia Pierwszego z siedzibą przy ul. Tumskiej 9 –

jest placówką oświatowo – wychowawczą w systemie placówek wychowania pozaszkolnego działającą w oparciu o przepisy Ustawy o systemie oświaty. Organem prowadzącym jest Miasto Płock. Placówka organizuje w czasie wolnym od nauki stałe zajęcia edukacyjne, wychowawcze, w zakresie działalności artystycznej, rekreacyjnej, opiekuńczej, sportowej oraz cykliczne imprezy kulturalne dla dzieci i młodzieży. Realizuje zadania na rzecz dzieci i młodzieży – a w niektórych formach także i osób dorosłych – o zasięgu miasta Płocka, regionu, województwa, a także w skali ogólnopolskiej i międzynarodowej. MDK na zlecenie organu prowadzącego od 1992 roku posiada jako swoją filię Ogród Jordanowski, a od 2013 roku Ogród Jordanowski wraz z kompleksem sportowym „moje boisko – Orlik 2012”. Od 2001 roku, rozszerzając swoją działalność, prowadzi filię eMDeKuś w Szkole Podstawowej nr 23, na osiedlu Podolszyce Północ.

Harcerski Zespół Pieśni i Tańca „Dzieci Płocka” z siedzibą przy ul. Jachowicza 34 – najstarszy w Polsce zespół folklorystyczny. „Dzieci Płocka” to placówka wychowania pozaszkolnego, której oferta skierowana jest do najmłodszych mieszkańców miasta Płocka i regionu płockiego. Na przestrzeni wielu lat pracy z kilkunastoosobowej przyszkolonej drużyny harcerskiej Zespół przerodził się w odrębną zinstytucjonalizowaną placówkę skupiającą ponad pół tysiąca dzieci i młodzieży. W zajęciach uczestniczy ponad 500 dzieci i młodzieży w wieku od 5 do 20 lat reprezentujących niemal wszystkie płockie placówki oświatowe. Kilka tysięcy koncertów zarówno w kraju, niemal całej Europie, Azji oraz Ameryce Północnej, udział w wielu imprezach ogólnopolskich, reprezentowanie Polski na festiwalach i zlotach, widowiska plenerowe, wielokrotny udział w nagraniach telewizyjnych oraz produkcjach filmowych, liczne medale, nagrody, wyróżnienia i odznaczenia, współpraca z wybitnymi artystami to najkrócej przedstawiony dorobek Zespołu "Dzieci Płocka".

Spółdzielczy Dom Kultury Płockiej Spółdzielni Mieszkaniowej Lokatorsko - Własnościowej z siedzibą przy ul. Krzywoustego 3 – placówka z ofertą zajęć zarówno dla dzieci jak i osób dorosłych, w tym: Akademia Przedszkolaka, zajęcia sportowe, ART Studio, świetlica kreatywna, zajęcia wokalne,

Biblioteki

Książnica Płocka im. W. Broniewskiego z siedzibą przy ul. Kościuszki 6 poza bogatymi zbiorami bibliotecznymi i audiowizualnymi oferuje wystawy, spotkania, konkursy, nieodpłatne projekcje filmów, gry miejskie oraz projekty finansowane z Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii. W ramach Książnicy funkcjonuje Biblioteka dla dzieci CHOTOMEK oraz 13 filii na terenie miasta. Dodatkowo przy ul. Kościuszki 3b znajduje się *Mediateka*, w której znajduje się dział zbiorów audiowizualnych.

Inne biblioteki funkcjonujące na terenie miasta to: Biblioteka im. Zielińskich z siedzibą przy pl. Narutowicza 2, prowadzona przez Towarzystwo Naukowe Płockie, Biblioteka Pedagogiczna z siedzibą przy ul. Gałczyńskiego 26, prowadzona przez Samorząd

Województwa Mazowieckiego, Biblioteka Wyższego Seminarium Duchownego z siedzibą przy ul. Abpa Nowowiejskiego 2, prowadzona przez Płocką Kurię Diecezjalną, Biblioteka Muzeum Mazowieckiego z siedzibą przy ul. Tumskiej 8, Biblioteka Politechniki Warszawskiej z siedzibą przy ul. Łukasiewicza 17, Biblioteka Mazowieckiej Uczelni Publicznej z siedzibą przy pl. Dąbrowskiego 2, Biblioteka SW im. P. Włodkowica z siedzibą przy al. Kilińskiego 12.

Galerie

Płocka Galeria Sztuki jest samorządową instytucją kultury. Podstawowe zadania, które realizuje, to: organizowanie wystaw sztuki współczesnej, współpraca z lokalnym środowiskiem plastycznym, prowadzenie działalności oświatowej (odczyty, spotkania autorskie, pokazy filmowe, lekcje szkolne, konferencje i spotkania nauczycieli), wydawnictwa związane z organizacją wystaw (katalogi, albumy).

Siedzibą PGS jest zabytkowa mykwa. Galeria dysponuje przestrzenią wystawienniczą na parterze i piętrze budynku (ok. 600 m.kw.). Ponadto na parterze funkcjonuje Galeria Kreski, gdzie prezentowane są przede wszystkim prace, których podstawowym środkiem wyrazu artystycznego jest kreska. W siedzibie galerii znajdują się również: pracownia plastyczno-wystawiennicza oraz edukacyjna, zaplecze malarskie.

Inne podmioty działające w dziedzinie kultury

- Teatr Dramatyczny im. J. Szaniawskiego, pl. Nowy Rynek 11
- Teatr Per Se, ul. Jakubowskiego 10
- Muzeum Diecezjalne, ul. Tumska 3a
- Muzeum Mazowieckie, ul. Tumska 8
- Muzeum Żydów Mazowieckich ul. Kwiatka 7
- Muzeum LO im. Marszałka St. Małachowskiego, ul. Małachowskiego 1
- Muzeum Św. Siostry Faustyny, ul. Małachowskiego 3
- Płocka Orkiestra Symfoniczna im. Witolda Lutosławskiego ul. Bielska 9/11
- Chór Pueri et Puellae Cantores Plocenses, ul. Tumska 5a
- Chór „Minstrel”, ul. Małachowskiego 1
- Chór ASbeek Państwowej Szkoły Muzycznej, ul. Kolegialna 23
- Chór Politechniki Warszawskiej, ul. Łukasiewicza 17
- Chór „Vox Juventutis”, pl. Dąbrowskiego 2
- Kino Helios, ul. Wyszogrodzka 144
- NoveKino Przedwiośnie, ul. Tumska 5a
- Kino Za Rogiem ul. Jakubowskiego 10

Sezonowe cykliczne wydarzenia kulturalne organizowane w Płocku:

Lp.	Nazwa imprez cyklicznych w latach 2017-2019
1.	Płockie Kolędowanie
2.	Orszak Trzech Króli
3.	Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy

4.	Festiwal Muzyki Jednogłosowej
5.	Audioriver
6.	Międzynarodowy Festiwal „Płockie Dni Muzyki Chóralnej”
7.	Festiwal Canzonada
8.	Piknik Europejski
9.	Majunia
10.	Rock Tower
11.	Wieczór Chwały
12.	Jarmark Tumski
13.	Święto Rodziny
14.	Dni Historii Płocka
15.	Dzień Dziecka w ZOO
16.	Dzień Wisły – Wianki
17.	Fame Dance Festiwal
18.	Międzynarodowy Festiwal Romów
19.	Letni Festiwal Muzyczny
20.	Vistula Folk Festiwal
21.	Polish Hip Hop Festiwal
22.	Rynek Sztuki
23.	Disco nad Wisłą
24.	Festiwal Themersonów
25.	Płockie Koncerty Organowe
26.	Wigilia przed Ratuszem
27.	Sylwester przed Ratuszem
28.	Summer Fall Festival (2018-2019)

Sport i rekreacja

Mieszkańcy Płocka mają dostęp do szerokiej oferty w zakresie sportu i rekreacji. Na terenie naszego miasta działają następujące kluby sportowe:

- Uczniowski Klub Sportowy AIKIDO TORA
- Klub Sportowy Masovia – sekcja badmintona

- Klub bokserski Płock / Sekcja bokserska Wisła Płock
- Uczniowski Klub Sportowy Gedeon
- Rajewski Team Płock
- Okręgowy Związek Brydża Sportowego w Płocku
- Klub Sportowy Mazovia – sekcja brydża
- Uczniowski Klub Sportowy Grupo Magia w Płocku
- Stowarzyszenie Na Rzecz Rozwoju Tańca Impresja
- Uczniowski Klub Sportowy Eljot z siedzibą w Płocku
- Uczniowski Klub Sportowy Judo Sensei
- Uczniowski Klub Sportowy Sakura Judo Płock
- Uczniowski Klub Sportowy Judo – Kano
- Płocki Klub Karate Kyokushinkai
- Płocki Ośrodek Sportów i Sztuk Walki
- Akademia Karate Tradycyjnego
- Klub Karate Tradycyjnego Płock
- Ludowy Klub Sportowy Puncher Płock
- Klub Sportowy MON-POL Płock
- Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy 21 Płock – sekcja koszykówki dziewcząt
- Miejski Uczniowski Klub Sportowy Płock
- Miejsko-Ludowy Klub Lekkoatletyczny Płock
- Stowarzyszenie Płock Biega No Age Limit
- Płockie Towarzystwo Triathlonu Delta – sekcja lekkoatletyczna
- Płockie Towarzystwo Krzewienia Kultury Fizycznej
- Parafialno-Uczniowski Klub Sportowy Viktoria
- Uczniowski Klub Sportowy „Czwórka” przy IV LO im. Bolesława Krzywoustego w Zespole Szkół Nr 1 w Płocku
- Stowarzyszenie Płocki Klub Wesołego Biegacza
- Klub Pływacki MZOS Płock
- Płockie Stowarzyszenie Pływackie SWIM Płock
- Klub Pływacki Zotow
- Klub Pływania i Ratownictwa Sportowego Pływak
- Wisła Płock S.A.
- Płocki Okręgowy Związek Piłki Nożnej
- Klub Sportowy Stoczniowiec Płock
- Stowarzyszenie Sportu Młodzieżowego Wisła Płock
- Klub Sportowy Królewscy Płock
- Stowarzyszenie Klub Sportowy Focus
- Stowarzyszenie Sportowe FUTBOLGANG
- Stowarzyszenie Sportu i Kultury Fizycznej Sparta Płock
- SPR Wisła Płock S.A.
- Miejski Młodzieżowy Klub Sportowy Jutrzenka Płock
- Stowarzyszenie Kultury Fizycznej Wisła Płock
- Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy 21 Płock

- Fundacja Made in Płock – sekcja piłki ręcznej
- Stowarzyszenie Piłki Ręcznej Handball Płock
- Beach Handball Team Petra Płock
- Uczniowski Klub Sportowy MDK Płock
- Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy VOLLEY Płock
- Klub Piłki Siatkowej Płock
- Płockie Stowarzyszenie Piłki Siatkowej Siatkarz Płock
- Aeroklub Ziemi Mazowieckiej
- Płockie Towarzystwo Triathlonu Delta – sekcja sportów wrotkarskich
- Liga Obrony Kraju
- Stowarzyszenie Akademia Szachowa Płock
- Stowarzyszenie Przyjaciół Siedemdziesiątki
- Klub Szachowy Hetman Płock
- Ludowy Klub Sportowy Puncher Płock
- Stowarzyszenie Integracyjny Klub Tenisa w Płocku – sekcja tenisa
- Stowarzyszenie Integracyjny Klub Tenisa w Płocku – sekcja tenisa osób na wózkach
- Miejsko-Ludowy Uczniowski Klub Sportowy Nadwiślanin Płock
- Uczniowski Klub Sportowy Victoria Płock
- Płockie Towarzystwo Triathlonu Delta – sekcja triathlonu
- Klub Sportowy Mad Hatters Płock
- Płockie Towarzystwo Wioślarskie
- Uczniowski Klub Sportowy Fu Hok Kuen Płock
- Uczniowski Klub Sportowy Sanda Płock
- Oddział Żeglarsko-Motorowodny PTTK Morka
- Płocki Okręgowy Związek Żeglarski
- Szkółka Żeglarska im. Leonida Teligi
- Klub Żeglarski Petrochemia Płock
- Stowarzyszenie Lokalne Salezjańskiej Organizacji Sportowej SALOS Płock
- Parafialno-Uczniowski Klub Sportowy Viktoria
- Uczniowski Klub Sportowy „Czwórka” przy IV LO im. Bolesława Krzywoustego w Zespole Szkół Nr 1 w Płocku

Sport osób z niepełnosprawnością

- Stowarzyszenie Integracyjny Klub Tenisa w Płocku – sekcja tenisa
- Uczniowski Klub Sportowy Lasotczak przy SOSW nr 2 w Płocku
- Uczniowski Klub Sportowy Grad przy SOSW nr 1 w Płocku

Miejskie obiekty sportowe:

- Lodowisko na Starym Rynku
- Stadion Miejski im. Bernarda Szymańskiego
- Stadion Stocznowiec
- Stadion Borowiczki

- Pływalnia Miejska Jagiellonka
- Pływalnia Miejska Kobylanka
- Pływalnia Miejska Podolanka
- Sala sportowa przy Pl. Dąbrowskiego 2
- Kąpielisko miejskie Sobótka
- Siłownia Arena
- Hala sportowa Orlen Arena
- Stadion piłkarski im. Kazimierza Górskiego

Boiska typu ORLIK:

- boisko Orlik, ul. Chopina 14
- boisko Orlik, ul. Piaska 5 przy Zespole Szkół nr 1,
- boisko Orlik, ul. Zamenhoffa 11,
- boisko Orlik, ul. Cicha 16
- boisko Orlik, ul. Walecznych 20,
- boisko Orlik, ul. Wyszogrodzka 2 (Ogród Jordanowski MDK).
- boisko Orlik ul. Borowicka 23

W Płocku znajduje się ponadto jeden z najpiękniejszych w Polsce Ogródów Zoologicznych.

6. GOSPODARKA MIESZKANIOWA

W Płocku podaż w zakresie gospodarki mieszkaniowej kształtowana jest przez spółdzielnie mieszkaniowe, miejskie towarzystwa budownictwa społecznego, developerów oraz bezpośrednio przez mieszkańców.

W 2019 roku na terenie Płocka działały spółdzielnie:

- Płocka Spółdzielnia Mieszkaniowa Lokatorsko – Własnościowa,
- Mazowiecka Spółdzielnia Mieszkaniowa,
- Młodzieżowa Spółdzielnia Mieszkaniowa,
- Spółdzielnia Mieszkaniowa Centrum
- Spółdzielnia Mieszkaniowa „Budowlani”,
- Spółdzielnia Mieszkaniowa Lokatorsko – Własnościowa „Petro – Dom”.
- Międzyzakładowa Spółdzielnia Mieszkaniowa „Chemik”,
- Spółdzielnia Mieszkaniowa Lokatorsko – Własnościowa „Komunalnik”,
- Jedyna Własnościowa Spółdzielnia Mieszkaniowa
- Spółdzielnia Mieszkaniowa Lokatorsko – Własnościowa „Poldom”,

Inne podmioty gospodarcze zajmujące się administrowaniem lub budownictwem mieszkaniowym:

- Miejskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego sp. z o. o.,
- Miejski Zakład Gospodarki Mieszkaniowej – TBS sp. z o. o.,

- Agencja Rewitalizacji Starówki sp. z o. o.,
- Przedsiębiorstwo Inwestycji Komunalnych s. c.,
- Amabud sp. z o. o.,
- Wojskowa Agencja Mieszkaniowa,
- Inbud Helplast sp. z o. o.,
- Grand B,
- Invest Bud,
- GAJ – POL s. c.,
- K&K Dom,
- Przedsiębiorstwo Budowlano – Usługowe InterBUD.
- Hill House Sp. Z o.o.
- Tectum Invest
- WP Development
- Real Estate Group Poland Sp. z o.o.
- WS Deweloper s.c
- AZ-BUD
- Dom Developer

W 2019 roku zasoby mieszkaniowe w Płocku wynosiły ponad 52 tys. mieszkań. Wśród gospodarstw domowych było 1095 oczekujących na najem lokali mieszkalnych z mieszkaniowego zasobu gminy. W 2019 w dyspozycji gminy było 4284 lokali mieszkalnych, w tym 368 lokali socjalnych.

Mieszkania na Start

Program „Mieszkania na start” polega na budowie mieszkań z przeznaczeniem na wynajem dla ludzi młodych, chcących swoją przyszłość związać z Płockiem, a których nie stać jeszcze na kupno własnego mieszkania lub dla których z innych przyczyn zakup własnego M nie jest dobrym rozwiązaniem.

Mieszkania nie są przyznawane na zawsze. Pierwsza umowa podpisywana jest na pięć lat. Istnieje możliwość przedłużenia okresu najmu, jednak łącznie nie dłużej niż na 10 lat. Program, adresowany do ludzi w wieku 18-35 lat, ma zapewnić im stabilność sytuacji mieszkaniowej na początku dorosłego życia, aby mogli skupić się na rozwoju zawodowym i osobistym. Dzięki temu w przyszłości będą mogli samodzielnie zaspokoić swoje potrzeby mieszkaniowe.

Do 2019 roku przydzielono 131 mieszkań w 5 budynkach. „Mieszkania na start” powstały w budynkach przy ul. Sienkiewicza 25 (15 lokali), przy ul. Padlewskiego (16 lokali) oraz przy ul. Kleeberga 1 (60 lokali). Natomiast w 2019 r. w ramach Programu wynajęto 27 lokali w kamienicy przy ul. Sienkiewicza 38 i 13 mieszkań przy Sienkiewicza 40. W 2020 roku do programu trafiło 40 mieszkań – 28 mieszkań w nowej kamienicy przy ul. Kaczmarskiego oraz 12 w budynku przy Kościuszki 3b, gdzie na parterze działa Mediateka Książnicy Płockiej. W tym roku oddaliśmy już po 12 lokali przy ul. Królewieckiej i Polnej 25 (dawniej ul. Kazimierza Wielkiego).

Na zakończenie budowy czekają kolejne dwa budynki z „Mieszkaniami na start”:

- przy ul. Kleeberga z 61 mieszkaniami,
- przy ul. Sienkiewicza 38 z 35 mieszkaniami.

7. WSPARCIE OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI

Rzecznik Osób Niepełnosprawnych

Do zakresu działania Referatu Rzecznika Osób Niepełnosprawnych należy ochrona interesów osób niepełnosprawnych na terenie miasta, w szczególności realizacja zadań wynikających z ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych. Biuro Rzecznika mieści się w Miejskim Centrum Rozwiązywania Problemów Społecznych przy ul. Misjonarskiej 22.

Samorządowy program na rzecz osób niepełnosprawnych „Osoba niepełnosprawna w społeczności lokalnej” na lata 2019 – 2024

Program został wprowadzony Uchwałą nr 169/IX/2019 Rady Miasta Płocka z dnia 27 czerwca 2019 r. Jego adresatami są: osoby niepełnosprawne, rodziny z osobą niepełnosprawną, organizacje pozarządowe zrzeszające osoby niepełnosprawne i działające na ich rzecz, organizacje pracodawców osób niepełnosprawnych, kadra pomocy społecznej, administracja samorządowa i rządowa, placówki oświatowe kształcące osoby niepełnosprawne. Program jest koordynowany przez: Dyrektora Wydziału Wspierania Inicjatyw Społecznych, Rzecznika Osób Niepełnosprawnych, Miejską Społeczną Radę ds. Osób Niepełnosprawnych. Program ma kontynuować misję miasta dostępnego dla wszystkich mieszkańców. Miasto Płock tworzy warunki zapewniające osobom z niepełnosprawnością oraz ich rodzinom pełne uczestnictwo w życiu społeczności lokalnej, dostęp do informacji, edukacji, rynku pracy i infrastruktury publicznej.

Cele programu to:

- podniesienie poziomu świadomości społeczeństwa na temat osób niepełnosprawnych oraz budowanie pozytywnego wizerunku osoby niepełnosprawnej i jej miejsca w społeczeństwie,
- inicjowanie, prowadzenie i wspieranie działań zmierzających do likwidacji barier (m.in. architektonicznych, komunikacyjnych i społecznych) utrudniających osobom niepełnosprawnym pełne uczestnictwo w życiu społecznym,
- wspieranie inicjatyw na rzecz integracji osób niepełnosprawnych ze środowiskiem w zakresie sportu, kultury, rekreacji i turystyki,
- realizacja zadań zmierzających do polepszenia sytuacji osób niepełnosprawnych i ich rodzin w opiece wytchnieniowej,
- wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży niepełnosprawnej,
- rehabilitacja i pomoc terapeutyczna oraz psychologiczna dla osób niepełnosprawnych,

- zagwarantowanie środowiska wolnego od barier architektonicznych w przestrzeni publicznej i miejscu zamieszkania, barier w dostępie do środków transportu oraz w dostępie do informacji i środków komunikacji międzyludzkiej,
- zapobieganie społecznemu wykluczeniu osób niepełnosprawnych,
- wspieranie aktywności zawodowej osób niepełnosprawnych w szczególności na otwartym rynku pracy oraz zapewnienie bezpieczeństwa socjalnego i środków utrzymania osobom niepełnosprawnym,
- zapewnienie możliwości pełnego uczestnictwa w kulturze oraz zapewnienie możliwości uprawiania sportu i korzystania z ogólnodostępnych form rekreacji,
- pogłębienie współpracy instytucji i organizacji działających na rzecz osób niepełnosprawnych,
- współpraca z Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych oraz Samorządem Województwa Mazowieckiego w zakresie pozyskiwania środków finansowych.

Instytucje i organizacje wspierające realizację programu i działające na rzecz osób niepełnosprawnych

1. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, w ramach którego funkcjonują:

- Zespoły pracy Socjalnej,
- Dział Wsparcia i Rehabilitacji Społecznej,
- Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności.

2. Wydział Wspierania Inicjatyw Społecznych.

3. Miejski Urząd Pracy w Płocku.

4. Dom Pomocy Społecznej „Przyjaznych Serc”.

5. Miejska Społeczna Rada ds. Osób Niepełnosprawnych - jest organem opiniodawczo – doradczym Prezydenta Miasta Płocka. Składa się z 5 osób na co dzień zajmujących się problematyką osób niepełnosprawnych. Posiedzenia Rady odbywają się kilkanaście razy w roku. Przedstawiciele Rady biorą udział w pracach poszczególnych komisji Działu Wsparcia i Rehabilitacji Społecznej, opiniujących wnioski osób niepełnosprawnych występujących o dofinansowanie ze środków PFRON. Rada opiniuje: propozycję maksymalnych kwot dofinansowania sprzętów rehabilitacyjnych i likwidacji barier architektonicznych, procedury przyznawania i rozliczenia dofinansowań do zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny przyznawany osobom niepełnosprawnym, procedury przyznawania i rozliczenia dofinansowań do organizacji sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych, procedury przyznawania i rozliczenia dofinansowań do likwidacji barier technicznych i w komunikowaniu się w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych, procedury przyznawania i rozliczenia dofinansowań dla osób niepełnosprawnych uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych, procedury przyznawania

i rozliczenia dofinansowań do likwidacji barier architektonicznych w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych,

8. Organizacje pozarządowe działające na rzecz osób niepełnosprawnych:

- Fundacja Caritas Diecezji Płockiej
- Fundacja Na Rzecz Bezpieczeństwa Feniks
- Fundacja Panaceum
- Krajowe Stowarzyszenie Na Rzecz Dzieci Niepełnosprawnych „Pomoc Dzieciom”
- Mazowieckie Stowarzyszenie Pracy dla Niepełnosprawnych „De Facto”
- Płockie Stowarzyszenie Diabetyków Koło Pomocy Dzieciom i Młodzieży z Cukrzycą w Płocku
- Płockie Stowarzyszenie Diabetyków Oddział Powiatowy w Płocku
- Płockie Stowarzyszenie Diabetyków Oddział przy PKN ORLEN S.A.
- Stowarzyszenie Na Rzecz Osób z Autyzmem „Odzyskać Więzi”
- Stowarzyszenie „Pomocna Dłoń” przy Specjalnym Ośrodku Szkolno – Wychowawczym Nr 2
- Stowarzyszenie Pomocy Osobom z Niepełnosprawnością Umysłową „Jestem”
- Towarzystwo Przyjaciół Dzieci

Mieszkania chronione

Mieszkania chronione są formą oparcia społecznego dla osób niepełnosprawnych, które ze względu na sytuację życiową potrzebują wsparcia w funkcjonowaniu w życiu codziennym, ale nie wymagają usług w zakresie świadczonym przez jednostki całodobowej opieki. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Płocku prowadzi 29 mieszkań chronionych w bloku przy ul. Kutrzeby 19. W ramach 21 mieszkań prowadzonych przez Dział Wsparcia i Rehabilitacji Społecznej, 14 było przeznaczonych dla osób niepełnosprawnych, posiadających aktualne orzeczenie o niepełnosprawności. Każde mieszkanie przeznaczone jest, w zależności od metrażu, dla 3 lub 4 mieszkańców. Jedno z mieszkań, przeznaczone dla 3 osób, jest dostosowane do potrzeb osób poruszających się na wózku inwalidzkim. Do bloku prowadzi podjazd dla wózków, a w jednej z klatek jest zamontowana platforma schodowa dla wózków inwalidzkich. 1 mieszkanie jest przystosowane dla osoby głuchoniemej poprzez sygnalizator świetlny zastępujący dzwonek do drzwi. Z pobytu w mieszkaniach chronionych korzystają osoby z niepełnosprawnością intelektualną, zaburzeniami psychicznymi, niepełnosprawnością ruchową, w tym osoby poruszające się na wózku inwalidzkim, osoby głuchonieme.

Warsztaty Terapii Zajęciowej

Warsztat Terapii Zajęciowej to instytucja, w której odbywa się rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych. Trafiają tam osoby niepełnosprawne po ukończeniu

kształcenia w szkole specjalnej. Przez około pięć lat osoba powinna być przygotowana do podjęcia zatrudnienia w zakładzie pracy chronionej, zakładzie aktywności zawodowej bądź na otwartym rynku pracy. Warsztaty Terapii Zajęciowej prowadzone są głównie przez organizacje pozarządowe:

1. Towarzystwo Przyjaciół Dzieci. Warsztat Terapii Zajęciowej, ul. Mościckiego 6, 09-400 Płock.
2. Towarzystwo Przyjaciół Dzieci. Warsztat Terapii Zajęciowej dla Osób Niewidomych, ul. Królowej Jadwigi 9b, 09-400 Płock.
3. Warsztat Terapii Zajęciowej przy Caritas Diecezji Płockiej ul. Sienkiewicza 54 Płock
4. Warsztat Terapii Zajęciowej przy Stowarzyszeniu "Jestem" ul. 3 Maja 16, Płock
5. Warsztat Terapii Zajęciowej przy Parafii Św. Jakuba, ul. Harcerska 91, 09-409 Płock
6. Warsztat Terapii Zajęciowej przy Zakładzie Karnym w Płocku, ul. Sienkiewicza 22

Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej

Zgodnie z założeniami Programu Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej finansowanymi ze środków Solidarnościowego Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych został zapewniony dostęp do usług asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej. Program ma na celu: wsparcie w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym osób niepełnosprawnych i skierowany jest do :

1. dzieci do 16 roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji
2. osób niepełnosprawnych posiadających orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności wydane na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych albo orzeczenie równoważne do wyżej wymienionego.

Usługi świadczone przez Asystenta Osobistego Osoby Niepełnosprawnej:

- wspomaganie osoby niepełnosprawnej w komunikacji z otoczeniem, w tym pomoc w załatwianiu spraw urzędowych i innych
- pomoc w poruszaniu się po mieście i w korzystaniu ze środków transportu
- pomoc w docieraniu do szkół, miejsc pracy, na szkolenia oraz do placówek zajmujących się aktywizacją zawodową osób niepełnosprawnych
- towarzyszenie osobie niepełnosprawnej w kontaktach społecznych – udział w imprezach kulturalnych, wyjściach do kin, teatrów, muzeów, na koncerty, na spotkania towarzyskie, na zakupy itp.
- wspólne spędzanie czasu wolnego mające na celu rozwój zainteresowań.
- wykonywaniu czynności dnia codziennego

- Asystent nie wykonuje działań za osobę niepełnosprawną (nie wyręcza jej), lecz wspiera ją w funkcjonowaniu.
- Uczestnik nie ponosi odpłatności za usługi asystenta.
- Pod opieką asystenta pozostaje tylko 1 uczestnik programu w danym czasie (opieka 1 na 1)

Bus dla osób niepełnosprawnych

Osobami uprawnionymi do przewozu są osoby niepełnosprawne w stopniu znacznym i umiarkowanym, zameldowane na stałe lub tymczasowo na terenie miasta Płocka. Pierwszeństwo korzystania z przewozu mają osoby niepełnosprawne poruszające się na wózkach inwalidzkich. Przewóz wykonywany jest od poniedziałku do piątku w godzinach 7:00 – 18:00, a w szczególnie uzasadnionych przypadkach poza ww. godzinami. Zgłoszenia przewozu na terenie miasta można dokonać pisemnie, osobiście w Urzędzie Miasta Płocka – Referacie Rzecznika Osób Niepełnosprawnych (ul. Misjonarska 22), telefonicznie lub mailowo. Usługa jest odpłatna.

Wypożyczalnia sprzętu medyczno - rehabilitacyjnego

Wypożyczalnię sprzętu medyczno – rehabilitacyjnego prowadzi Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej dzięki pozyskaniu środków z Europejskiego Funduszu Społecznego. Ze sprzętu mogą korzystać osoby zamieszkujące na terenie Miasta Płocka. Odbiór sprzętu możliwy jest po wcześniejszym ustaleniu terminu i podpisaniu umowy użyczenia. Sprzęt można odebrać z magazynu wypożyczalni mieszczącego się w budynku internatu Liceum Ogólnokształcącego im. Jagiełły przy ul. 3go Maja 6a.

8. POLITYKA SENIORALNA

Płocka Rada Seniora

Zgodnie z uchwałą Rady Miasta Płocka w sprawie powołania Płockiej Rady Seniorów oraz nadania jej statutu przedmiotowa rada jest organem doradczym, konsultacyjnym i inicjatywnym Prezydenta Miasta Płocka w sprawach osób starszych, tj. osób powyżej 60 roku życia.

Płocka Rada Seniorów podejmuje działania w celu integracji płockiego środowiska osób starszych oraz wzmacniania udziału seniorów w życiu społeczności lokalnej Płocka, w szczególności poprzez:

- inicjowanie przedsięwzięć zmierzających do integracji społecznej seniorów, wzmacniania ich aktywności obywatelskiej oraz służących ochronie praw i poszanowaniu godności osób w wieku senioralnym,
- podejmowanie działań zmierzających do wykorzystania potencjału i czasu seniorów na rzecz inicjatyw środowiskowych, w tym w zakresie kultury, sportu, rekreacji, edukacji,
- zapobieganie marginalizacji seniorów oraz przełamywanie stereotypowego postrzegania ich społecznej roli,

- współpracę z Urzędem Miasta Płocka przy opiniowaniu i rozstrzyganiu istotnych problemów dotyczących potrzeb i oczekiwań osób w wieku senioralnym, w tym opiniowanie spraw dotyczących sytuacji seniorów oraz spraw przedłożonych Radzie Seniorów do zaopiniowania przez Prezydenta Miasta Płocka oraz Radę Miasta Płocka,
- zgłaszanie uwag i wniosków do projektów aktów prawa miejscowego przedkładanych Radzie Seniorów przez Prezydenta Miasta Płocka oraz Radę Miasta Płocka,
- formułowanie propozycji dotyczących krótkoterminowych i długoterminowych działań na rzecz osób w wieku senioralnym, w tym do ujęcia w miejskich planach i programach dotyczących seniorów,
- określanie potrzeb i doradztwo w zakresie profilaktyki i promocji zdrowia osób w wieku senioralnym, pomocy społecznej i usług opiekuńczych oraz przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu,
- współpracę z organizacjami i instytucjami, które zajmują się problemami seniorów,
- upowszechnianie wiedzy o potrzebach, uprawnieniach i możliwościach osób w wieku senioralnym,
- upowszechnianie informacji o podejmowanych działaniach na rzecz osób w wieku senioralnym.

Centrum Aktywności Seniora

Centrum Aktywności Seniora w Płocku działa od 2 stycznia 2017 roku w Płocku przy ul. Otolińskiej 6. Z różnych form aktywności organizowanych w Centrum będzie może korzystać jednorazowo około 60 osób oraz 10 osób z chorobą Alzheimera. Centrum Aktywności Seniora jest prowadzone przez samych zainteresowanych czyli seniorów - Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów Zarząd Okręgowy w Płocku, a Dom Dziennego Pobytu dla osób chorych na Alzheimera jest prowadzony przez Płockie Stowarzyszenie Pomocy Osobo z Chorobą Alzheimera. W Centrum Aktywności Seniora są realizowane różnego typu zajęcia i wydarzenia rozwijające zainteresowania płockich seniorów a także zajęcia integracyjne, pikniki, imprezy plenerowe, spotkania okolicznościowe, działania międzypokoleniowe, zajęcia sportowo – rekreacyjne, nauka obsługi komputera, szkoła „70”, zajęcia muzyczne, chór, organizacja wycieczek i turnusów rehabilitacyjnych. Ponadto jest prowadzony punkt informacyjny dla mieszkańców Płocka i punkt konsultacyjny dla seniorów.

Płocki Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów Oddział Okręgowy z siedzibą w Płocku

Oddział Okręgowy Polskiego Związku Emerytów Rencistów i Inwalidów w Płocku od początku swej działalności, tj. od 1968 roku, koncentruje się na działaniach kulturalnych, edukacyjnych, wypoczynkowych, turystycznych, socjalnych i wydawniczo - informacyjnych. Mobilizuje seniorów do prowadzenia aktywnego trybu życia, podejmowania wyzwań i rozwijania zainteresowań. Ponadto działa na rzecz poprawy jakości życia osób starszych, przeciwdziałaniu ich izolacji i marginalizacji. Okręg płocki obejmuje większość północnego Mazowsza. Biuro Oddziału Okręgowego Związku Emerytów mieści się przy ul. 3 Maja 6 w Płocku - na parterze budynku internatu Liceum im. Władysława Jagiełły. Prezydium Zarządu Oddziału Okręgowego realizuje zadania statutowe prowadząc wielokierunkową działalność nawiązującą do wieloletnie tradycji Związku,

równocześnie wzbogacając ją o nowe treści dostosowane do współczesnych wyzwań. Za swoją działalność Oddział Okręgowy w Płocku wielokrotnie był wyróżniany i odznaczany - przez władze samorządowe, organizacje społeczne i władze nadrzędne.

Kluby Seniora

- Klub Seniora ul. Szarych Szeregów 40
- Klub Seniora „Busola” ul. Gałczyńskiego 12

Klub Aktywnego Seniora przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej ul. Synagogałna 9/11

Karta seniora

Program Karta Seniora jest skierowany do osób powyżej 65 roku życia zamieszkujących na terenie Miasta Płocka. Karta uprawnia do korzystania z ulg, zniżek i promocji oferowanych przez płockie instytucje oraz firmy.

Uniwersytety Trzeciego Wieku

Stowarzyszenie Uniwersytetu Trzeciego Wieku im. Janiny Czaplickiej – Pl. Dąbrowskiego 2

Stowarzyszenie opiera swoją działalność na pracy społecznej członków – słuchaczy oraz wykładowców Mazowieckiej Uczelni Publicznej. Stowarzyszenie prowadzi działalność na rzecz pomocy osobom starszym poprzez: udzielenie im pomocy w celu przezwyciężenia trudnej sytuacji życiowej, wynikającej ze starszego wieku, promocję i ochronę zdrowia, działalność edukacyjną twórczą, kulturalną, turystyczno – krajoznawczą i sportową dla seniorów, aktywizację społeczną, profilaktykę gerontologiczną, promocję i organizację wolontariatu. Powyższe cele są realizowane poprzez udział seniorów w: wykładach, seminariach, konferencjach, lekcjach nauki języków obcych, spotkań z ludźmi nauki, kultury oraz innych dziedzin życia, prowadzenie aktywnej działalności turystyczno – krajoznawczej, rozwijanie umiejętności i zainteresowań, wydawanie zbiorów własnych.

Uniwersytet Trzeciego Wieku „Trzecia Młodość” przy Stowarzyszeniu Nowoczesna i Innowacyjna Edukacja – ul. Jachowicza 2

Uniwersytet rozpoczął swoją działalność w październiku 2014 r. W ramach Uniwersytetu prowadzone są cykle wykładowe, kursy komputerowe, gimnastyka sprawnościowa, zajęcia z filmu i fotografii, zajęcia ruchowe – gimnastykę usprawniającą, aerobik, zajęcia plastyczne, rękodzieło, zajęcia chóralne, teatralne, filmowe oraz naukę języka angielskiego. Słuchaczami Uniwersytetu są osoby w wieku od 55 do 91 lat. Większość zajęć odbywa się w obiektach Politechniki Warszawskiej Filii w Płocku przy ul. Jachowicza 2. Wykładowcy to wysokokwalifikowana kadra akademicka Politechniki Warszawskiej. Kadre do prowadzenia zajęć ćwiczeniowo-warsztatowych stanowią specjaliści różnych dziedzin z wyższym wykształceniem z doświadczeniem pracy z ludźmi starszymi. Celem UTW jest upowszechnianie inicjatyw edukacyjnych, poszerzanie wiedzy i umiejętności seniorów, aktywizacja intelektualna i fizyczna osób starszych poprzez wykłady audytoryjne i zajęcia kursowe.

Targi Seniora

Impreza cykliczna, wystawiennicza o charakterze edukacyjno-kulturalno-rozrywkowym dedykowana osobom starszym i niepełnosprawnym. Imprezę organizuje miasto Płock oraz Płocka Rada Seniorów w POKiS-ie przy ul. Jakubowskiego 10.

9. POLITYKA RÓWNOŚCIOWA

Płocka Rada ds. Równego Traktowania

Na podstawie regulaminu Płockiej Rady ds. Równego Traktowania, będącego załącznikiem do zarządzenia Prezydenta Miasta Płocka w sprawie powołania Płockiej Rady ds. Równego Traktowania na lata 2017-2020, przedmiotowa rada działa zgodnie z zasadą pomocniczości i subsydiarności w duchu wzajemnego szacunku stron, równego traktowania i poszanowania różnorodności. Do zakresu działania Płockiej Rady ds. Równego Traktowania należy:

- doradzanie i występowanie do Prezydenta Miasta Płocka w zakresie inicjatyw zmierzających do realizacji zasady równego traktowania,
- inicjowanie współpracy samorządu, organizacji pozarządowych oraz innych podmiotów w zakresie upowszechniania zasady równego traktowania,
- monitorowanie, obserwowanie i analizowanie zjawisk dyskryminacji oraz formułowanie rekomendacji lub zaleceń,
- edukowanie oraz promowanie postaw i zasad równego traktowania poprzez organizowanie konferencji, szkoleń, warsztatów oraz innych wydarzeń,
- opiniowanie projektów uchwał i programów przyjmowanych przez Radę Miasta Płocka pod kątem ich skutków dla osób należących do grup narażonych na dyskryminację.

Akcje i inicjatywy

- Maraton pisania listów w obronie praw człowieka organizowany corocznie przez Amnesty International
- One Billione Rising – taniec przeciw przemocy wobec kobiet organizowany przez Feminotekę i Antyprzemocową Sieć Kobiet
- Międzynarodowy Dzień Tolerancji
- Tęczowy Piątek

10. LOKALNA EKONOMIA SPOŁECZNA

W mieście Płocku działają obecnie m.in. następujące podmioty ekonomii społecznej:

- Centrum Integracji Społecznej im. Św. Marii Franciszki Kozłowskiej ul. Kaz. Wielkiego 27a
- Alle Akademia Spółdzielnia Socjalna ul. Kobylińskiego 6/8

- Spółdzielnia Socjalna Szansa ul. Królewiecka 12f
- Catering & Smak Spółdzielnia Socjalna ul. Kościuszki 28h
- Spółdzielnia Socjalna Sensowni ul. Mickiewicza 23/166
- „Bon Appetit” Spółdzielnia Socjalna ul. Jachowicza 38
- Spółdzielnia Socjalna De Palma ul. Jaśminowa 2/60
- Mini Max Spółdzielnia Socjalna ul. Boczna 5/5
- Spółdzielnia Socjalna Fun Park ul. Parowa 1/21
- Dobra Szamka.pl Spółdzielnia Socjalna ul. Łukasiewicza 34
- Czysta Forma Spółdzielnia Socjalna ul. Armii Krajowej 34
- Proforma Spółdzielnia Socjalna ul. Jana Pawła II 41a/42
- Warsztaty Terapii Zajęciowej dla Osób Niewidomych i Niedowidzących ul. Królowej Jadwigi 9b
- Warsztaty Terapii Zajęciowej przy Caritas Diecezji Płockiej ul. Sienkiewicza 54
- Warsztaty Terapii Zajęciowej dla Osób Niepełnosprawnych w Płocku ul. Mościckiego 6
- Warsztaty Terapii Zajęciowej przy Zakładzie Karnym ul. Sienkiewicza 22
- Warsztaty Terapii Zajęciowej przy Stowarzyszeniu Pomocy Osobom z Niepełnosprawnością Umysłową „Jestem” ul. 3-go Maja 16
- Warsztaty Terapii Zajęciowej przy Parafii Rzymskokatolickiej pod wezwaniem Św. Jakuba Apostoła w Płocku ul. Harcerska 91
- Zakład Aktywności Zawodowej „Fundacji Ekonomii Społecznej Przyszań” ul. Tumska 13/6
- Spółdzielnia Inwalidów Nowator ul. Dworcowa 2
- Przedsiębiorstwo Usług Technicznych „Kostro” Spółdzielnia Pracy ul. Zglenickiego 42a
- Dziennikarsko – Wydawnicza Spółdzielnia Pracy „Akapit” Tygodnik Płocki ul. Stary Rynek 27
- Spółdzielnia Pracy Usług Kominiarskich ul. Gradowskiego 30

Organizacje pozarządowe

Centrum Organizacji Pozarządowych, mieszczące się przy ulicy Misjonarskiej 22 w Miejskim Centrum Rozwiązywania Problemów Społecznych, zarządzane jest przez Wydział Kultury i Wspierania Inicjatyw Społecznych Urzędu Miasta Płocka.

Płockie COP prowadzi szeroko rozumianą współpracę z organizacjami pozarządowymi, opierając się na przepisach prawa wynikających z:

- ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie,
- podejmowanej co roku uchwały Rady Miasta Płocka w sprawie przyjęcia programu współpracy Gminy Miasto Płock z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie działającymi na terenie Miasta Płocka.

Współpraca ta odbywa się na zasadach pomocniczości, suwerenności stron, partnerstwa, efektywności, uczciwej konkurencji i jawności. Obejmuje następujące formy:

- zlecenie organizacjom pozarządowym realizacji zadań publicznych na zasadach określonych w ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
- wzajemne informowanie się o planowanych kierunkach działalności,
- konsultowanie z organizacjami pozarządowymi projektów aktów normatywnych w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji,
- konsultowanie projektów aktów normatywnych dotyczących sfery zadań publicznych, o której mowa w art. 4 ww. ustawy, z radami działalności pożytku publicznego, w przypadku ich utworzenia przez właściwe jednostki samorządu terytorialnego,
- tworzenie wspólnych zespołów o charakterze doradczym i inicjatywnym, złożonych z przedstawicieli organizacji pozarządowych oraz przedstawicieli właściwych organów administracji publicznej,
- umowy o wykonanie inicjatywy lokalnej na zasadach określonych w ww. ustawie,
- umowy partnerskiej określonej w ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz porozumienia albo umowy o partnerstwie określonych w ustawie z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020.

Głównym zadaniem Centrum Organizacji Pozarządowych jest budowanie partnerstwa między Miastem i organizacjami pozarządowymi, co w praktyce oznacza aktywne realizowanie celów strategicznych określonych w treści rocznych programów współpracy z organizacjami pozarządowymi.

Działania COP w szczególności polegają na: prowadzeniu partnerskiej współpracy w zakresie tworzenia polityk publicznych, podniesieniu efektywności przedmiotowej współpracy w zakresie realizacji zadań publicznych oraz kształtowaniu społeczeństwa obywatelskiego poprzez tworzenie warunków do społecznej aktywności. W ten sposób powstaje profesjonalny system wsparcia kierowany do organizacji pozarządowych, który zgodnie z ww. programem obejmuje swoim zasięgiem:

- wzmocnienie mechanizmów współtworzenia przez organizacje pozarządowe dokumentów o znaczeniu strategicznym,
- wzmocnienie mechanizmu konsultacji społecznych,
- zwiększenie efektywności oceny dokumentów o znaczeniu strategicznym dla Miasta dokonywanej przez ngo,

- zwiększenie efektywności współpracy finansowej Miasta z organizacjami pozarządowymi,
- wzmocnienie partnerskiej współpracy pozafinansowej Miasta z organizacjami pozarządowymi,
- wzmocnienie potencjału organizacji pozarządowych oraz grup nieformalnych,
- zwiększenie efektywności dialogu obywatelskiego,
- aktywizację i integrację organizacji pozarządowych i lokalnych społeczności

Komisje Dialogu Obywatelskiego

Zgodnie z podejmowaną co roku uchwałą Rady Miasta Płocka w sprawie przyjęcia „Programu współpracy Gminy Miasto Płock z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie” przy komórkach organizacyjnych Urzędu Miasta Płocka lub miejskich jednostkach organizacyjnych działają komisje dialogu obywatelskiego. W zakresie kultury fizycznej funkcję takiej komisji dialogu pełni Płocka Rada Sportu działająca zgodnie ze swoim regulaminem.

Komisje dialogi mają charakter inicjatywny i opiniodawczo-doradczy. Do ich zadań należy:

- konsultowanie przedstawionych dokumentów i projektów aktów prawnych w zakresie działalności danej Komisji Dialogu Obywatelskiego,
- delegowanie osób wskazanych przez organizacje pozarządowe do udziału w komisjach konkursowych,
- współpraca z właściwymi merytorycznie komórkami organizacyjnymi w celu zwiększenia efektywności działań podejmowanych przez samorząd na terenie Miasta,
- opracowywanie rekomendowanych standardów realizacji zadań publicznych,
- określanie potrzeb społecznych i sposobu ich zaspokajania,
- występowanie do Prezydenta z odpowiednimi wnioskami dotyczącymi działalności urzędu,
- opracowywanie rocznego planu pracy,
- opiniowanie projektów uchwał i aktów prawa miejscowego przed przekazaniem ich przez komórkę organizacyjną do Płockiej Rady Działalności Pożytku Publicznego,
- współtworzenie projektów zarządzeń, uchwał i aktów prawa miejscowego po zaproszeniu przez komórkę organizacyjną lub miejską jednostkę organizacyjną.

W Płocku działają następujące komisje dialogu obywatelskiego:

- ds. edukacji
- ds. organizacji katolickich i wyznaniowych
- ds. ochrony zwierząt
- ds. infrastrukturalnych
- ds. pomocy społecznej
- ds. zdrowia i profilaktyki uzależnień
- ds. kultury

- zespół tematyczny ds. turystyki
- Płocka Rada Sportu

Płocka Rada Pożytku Publicznego

Zgodnie z podejmowaną co roku uchwałą Rady Miasta Płocka w sprawie przyjęcia „Programu współpracy Gminy Miasto Płock z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie” przy Prezydencie Miasta Płocka działa Płocka Rada Działalności Pożytku Publicznego, do zadań której należy w szczególności:

- opiniowanie projektów bądź zmian dotyczących strategii, polityk, programów i innych dokumentów,
- opiniowanie projektów uchwał i aktów prawa miejscowego dotyczących sfery zadań publicznych, w tym programów współpracy,
- wyrażanie opinii w sprawach dotyczących funkcjonowania organizacji pozarządowych,
- udzielanie pomocy i wyrażanie opinii w przypadku sporów między organami administracji publicznej a organizacjami pozarządowymi,
- wyrażanie opinii w sprawach dotyczących zadań publicznych, w tym zlecenia tych zadań do realizacji przez organizacje pozarządowe oraz w sprawach rekomendowanych standardów realizacji zadań publicznych,
- współtworzenie i opiniowanie kierunków działań Prezydenta, urzędu oraz komórek organizacyjnych w zakresie współpracy z organizacjami pozarządowymi,
- przygotowywanie we współpracy z Dyrektorem Wydziału Kultury i Wspierania Inicjatyw Społecznych UMP projektu programu współpracy,
- udział w ewaluacji polityk publicznych,
- delegowanie przedstawicieli organizacji pozarządowych (zasiadających w Radzie Pożytku lub wyznaczonych przez Radę Pożytku) na członków komisji konkursowych oraz zespołów opiniujących,
- opiniowanie sprawozdań poszczególnych komisji konkursowych,
- monitorowanie pracy podmiotów powołanych do wspomagania organizacji pozarządowych,
- promowanie dobrych praktyk współpracy Miasta z organizacjami pozarządowymi.

V. ANALIZA SWOT

1. POMOC SPOŁECZNA I LOKALNY RYNEK PRACY

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> • Wzrastający poziom wykształcenia i kwalifikacji zawodowych społeczeństwa • Rozwinięta infrastruktura edukacyjna • Wzrost świadomości w zakresie konieczności pogłębiania wiedzy i podnoszenia kwalifikacji zawodowych • Możliwość pogłębiania i podnoszenia kwalifikacji zawodowych poprzez uczestnictwo w pozaszkolnych formach kształcenia • Profesjonalna kadra MUP i MOPS • Szeroka oferta programów z zakresu zatrudnienia i pomocy społecznej • Rozbudowana oferta pomocy dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym • Współpraca sektora samorządowego z innymi podmiotami lokalnymi • Współpraca z organizacjami pozarządowymi • Dostęp do środków pochodzących z EFS 	<ul style="list-style-type: none"> • Duża zmienność zasobów pracy w niektórych branżach oraz sezonowość pracy w innych • Niezadawalający poziom wykształcenia zarejestrowanych bezrobotnych zwiększający ryzyko bezrobocia chronicznego • Bariery utrudniające aktywizację zawodową niektórych grup społecznych, tj. osoby niepełnosprawne, kobiety czy długotrwale bezrobotni • Dominująca pozycja kobiet w grupach wiekowych postrzeganych jako niemobilne zawodowo (45+) • Ograniczone środki finansowe na działania zapobiegające wykluczeniu zawodowemu • Ograniczone możliwości prowadzenia pracy socjalnej • Występujące w mieście skupiska środowisk generujących niewłaściwe postawy społeczne
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> • Wsparcie sektora małych i średnich przedsiębiorstw ze strony krajowych i unijnych środków pomocowych • Wzrastająca aktywność społeczeństwa w podejmowaniu działalności gospodarczej i samozatrudnieniu • Współpraca partnerów lokalnego rynku pracy: samorządu lokalnego, urzędu pracy, organizacji pozarządowych, przedsiębiorców, instytucji szkoleniowych, jednostek organizacyjnych pomocy społecznej 	<ul style="list-style-type: none"> • Ryzyko nieprzewidywanych sytuacji kryzysowych mających wpływ na rynek pracy i procesy społeczno-gospodarcze • Ryzyko spowolnienia gospodarczego • Wysokie koszty zatrudnienia • Niedostosowanie struktury kształcenia do potrzeb rynku pracy oraz niemożność długofalowego prognozowania potrzeb w określonych zawodach • Emigracja zarobkowa osób z wysokimi kwalifikacjami zawodowymi

<ul style="list-style-type: none"> • Zwiększanie atrakcyjności miasta dla tworzenia nowych miejsc pra • Budowanie lokalnych partnerstw wszystkich sektorów w celu rozwiązywania problemów społecznych • Zwiększenie aktywności organizacji pozarządowych • Rozwój aktywności obywatelskiej • Stosowanie aktywizujących metod pracy w pracy socjalnej • Rozwój gospodarczy regionu • Możliwość pozyskiwania zewnętrznych środków finansowych 	<ul style="list-style-type: none"> • Zjawisko dziedziczenia bezradności, w tym pasywnych postaw wobec zatrudnienia • Zjawiska demograficzne, w szczególności postępujący proces starzenia się społeczeństwa • Rozwój szarej strefy zatrudnienia • Uzależnianie się od świadczeń z pomocy społecznej • Przenoszenie ciężaru finansowania zadań pomocy społecznej na poziom gminy i powiatu • Niestabilność prawa w obszarze polityki społecznej • Koncentracja problemów w rodzinach korzystających z pomocy społecznej
--	---

2. WSPIERANIE RODZINY

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> • Liczne i otwarte na współpracę organizacje pozarządowe realizujące programy i projekty z zakresu wspierania rodziny • Powszechnie dostępna i bogata oferta pomocy w formie bezpłatnego poradnictwa specjalistycznego, realizowanego przez jednostki publiczne i organizacje pozarządowe • Wspieranie rodzin wielodzietnych w ramach Programu „Płocka Karta Familijna 3+” • Kompetentna kadra pracująca w obszarze pomocy rodzinie • Szeroka sieć placówek wsparcia dziennego • Dostępna pomoc w formie wsparcia ze strony asystenta rodziny oraz koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej • Zabezpieczone środki finansowe na realizację zadań z zakresu wspierania rodziny • Bogata oferta nieodpłatnych zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży • Współpraca służb w ramach lokalnego systemu wsparcia 	<ul style="list-style-type: none"> • Umiarkowana aktywność mieszkańców w korzystaniu z poradnictwa specjalistycznego • Brak wykwalifikowanych socjoterapeutów do pracy z młodzieżą z rodzin z problemem przemocy domowej • Ograniczone środki na realizację poszczególnych zadań • Niewystarczająca oferta pomocy w postaci treningów wychowawczych • Niewystarczająca liczba zawodowych rodzin zastępczych • Niewystarczająca liczba rodzinnych domów dziecka jako alternatywy dla placówek opiekuńczo-wychowawczych • Brak chętnych do stanowienia pieczy zastępczej dla dzieci o szczególnych potrzebach, np. ADHD, zaburzenia emocjonalne i psychiczne, niepełnosprawność, małeletnie matki z dziećmi • Niewystarczająca oferta w zakresie publicznego specjalistycznego poradnictwa rodzinnego (terapii rodzin)

<ul style="list-style-type: none"> • Doświadczenie, wiedza i kwalifikacje kadry jednostek wpierania rodziny i pieczy zastępczej • Doświadczenie i profesjonalizm w prowadzeniu szkoleń dla kandydatów na rodziny zastępcze oraz dobre zaplecze lokalowe Ośrodka Rodzinnej Pieczy Zastępczej • Dobrze funkcjonujący system rodzinnej pieczy zastępczej • Oferta wsparcia dla usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej, w tym pomoc w formie mieszkań chronionych • Oferta zapewnienia przez Gminę-Miasto Płock warunków mieszkaniowych kandydatom do prowadzenia rodzinnych form pieczy zastępczej 	
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> • Pozyskanie kandydatów do pełnienia roli rodziny wspierającej • Rozwój i doskonalenie pracy z rodziną w formie streetworkingu • Korzystanie z zewnętrznych źródeł finansowania, w tym funduszy unijnych służących przeciwdziałaniu marginalizacji i wykluczeniu społecznemu oraz wspieraniu rodzin • Rozwój i profesjonalizacja wolontariatu pod kątem pomocy rodzinie dobra współpraca pomiędzy pracownikami socjalnymi, wychowawcami placówek opiekuńczo-wychowawczych, asystentami rodziny i koordynatorami rodzinnej pieczy zastępczej • Budowanie lokalnych partnerstw wszystkich sektorów w celu rozwiązywania problemów społecznych • Rozwój bazy danych oferującej wsparcie dla rodziny • Oferta wsparcia naturalnych rodzin w celu powrotu dziecka do rodziny biologicznej 	<ul style="list-style-type: none"> • Ograniczone zewnętrzne środki finansowe na realizację założonych celów • Mała gotowość odbiorców do uczestnictwa w spotkaniach grupowych o charakterze grup wsparcia, grup terapeutycznych lub warsztatów • Niewystarczająca liczba kandydatów do tworzenia zawodowych rodzin zastępczych, rodzinnych domów dziecka, rodzin pomocowych i rodzin wspierających • Tendencje do dziedziczenia zachowań bezradności w funkcjonowaniu społecznym i rodzinnym • Wzrastająca liczba rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym i wymagających wsparcia materialnego • Przewlekłość postępowań przed sądem rodzinnym • Praca w warunkach silnego stresu społecznego

<ul style="list-style-type: none"> • Zwiększenie świadomości społeczności lokalnej dotyczącej wartości rodziny i promocja wartości rodzinnych • Systematyczna poprawa warunków lokalowych placówek opiekuńczo-wychowawczych • Poprawa sytuacji materialnej rodzin – wprowadzenie Programu Rodzina 500+ i Dobry Start • Możliwość pozyskania środków finansowych ze źródeł zewnętrznych (programy MRPiPS, fundusze europejskie, sponsorzy) 	<ul style="list-style-type: none"> • Wielopokoleniowe uzależnienie rodzin od pomocy społecznej i postępująca degradacja wartości rodziny • Brak rządowego programu wspierającego finansowo deinstytucjonalizację pieczy zastępczej (budowę małych placówek opiekuńczych)
---	--

3. PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY W RODZINIE

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> • zasoby instytucjonalne • wysokie kwalifikacje kadry pracującej w obszarze przeciwdziałania przemocy • dobra współpraca służb, tworzących lokalny system wsparcia dla rodzin z problemem przemocy, tj.: Urzędu Miasta, Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, Komendy Miejskiej Policji, Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, oświaty, ochrony zdrowia, Sądu Rejonowego, Prokuratury Rejonowej, Straży Miejskiej, organizacji pozarządowych • dostęp do różnorodnych form pomocy dla osób doświadczających przemocy • funkcjonowanie placówek, zapewniających schronienie osobom doświadczającym przemocy w rodzinie • funkcjonowanie <i>Pokoju Przyjaznych Przesłuchań</i> dla dzieci – ofiar i świadków przestępstw • oferta pomocy w formie poradnictwa m.in.: prawnego, psychologicznego, rodzinnego • mieszkania chronione przeznaczone dla osób wychodzących z przemocy • realizacja procedury „Niebieskie Karty” • realizacja procedury odebrania dziecka z rodziny zgodnie z art. 12a Ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie 	<ul style="list-style-type: none"> • brak chęci i motywacji osób stosujących przemoc do udziału w programach edukacyjno - korekcyjnych • brak zobowiązań dot. uczestnictwa w programie dla sprawców w postanowieniach sądu wobec osób skazanych za przestępstwo znęcania się nad rodziną • brak procedury dot. monitorowania losów dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą • brak procedury dot. monitorowania rodzin zagrożonych przemocą • brak preferencyjnych warunków przyznawania mieszkań z zasobów gminy dla osób doznających przemocy w rodzinie • małe zaangażowanie przedstawicieli ochrony zdrowia w pomoc osobom doświadczającym przemocy • niewystarczająca oferta pomocy dla rodzin zagrożonych przemocą w formie podnoszenia kompetencji opiekuńczo – wychowawczych • brak dostatecznej pomocy ze strony psychiatrów dziecięcych • wzrost przemocy wobec dzieci

<ul style="list-style-type: none"> • działania profilaktyczne skierowane do uczniów szkół każdego szczebla • superwizje dla osób pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie • oferta pomocy terapeutycznej, skierowanej do dzieci – ofiar i świadków przemocy 	
<p style="text-align: center;">SZANSE</p> <ul style="list-style-type: none"> • możliwość pozyskiwania środków finansowych z innych źródeł, niż środki gminy • doskonalenie kadry pracującej w obszarze przeciwdziałania przemocy poprzez udział w specjalistycznych szkoleniach • współpraca organizacji pozarządowych, instytucji i urzędów • duża świadomość w społeczności lokalnej nt. zjawiska przemocy oraz konieczności poszukiwania pomocy • duża wrażliwość społeczna na krzywdę, zwłaszcza dzieci i osób starszych • koordynowanie wszystkich działań związanych z obszarem przeciwdziałania przemocy w rodzinie przez Miejski Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie • sporządzanie analiz czynników sprzyjających i utrudniających skuteczną pomoc osobom dotkniętym przemocą • nowe przepisy prawne związane z nakazem opuszczenia miejsca zamieszkania przez sprawcę przemocy w rodzinie oraz zakazem zbliżania się i kontaktów 	<p style="text-align: center;">ZAGROŻENIA</p> <ul style="list-style-type: none"> • mała gotowość do uczestnictwa w spotkaniach grupowych o charakterze grup wsparcia, terapeutycznych lub warsztatów • mała gotowość na udział rodzin w zajęciach opiekuńczo - wychowawczych – wynikająca z braku dostatecznej wiedzy nt. procesu wychowania i opieki nad dzieckiem oraz z niechęci do zmierzenia się z własnymi słabościami i ograniczeniami w tym zakresie • wypalenie zawodowe, dotyczące osoby pracujące w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie • brak gotowości u osób stosujących przemoc do zmiany w kierunku redukcji zachowań przemocowych • wzrost zachowań przemocowych skierowanych do dzieci uwikłanych w konflikt rodzicielskich • skomplikowana i czasochłonna procedura dot. stosowania nowych przepisów prawnych związanych z nakazem opuszczenia miejsca zamieszkania przez sprawcę przemocy w rodzinie oraz zakazem zbliżania się i kontaktów • utrzymujący się lockdown, związany z pandemią COVID-19 • zapowiedzi rządzących dot. wypowiedzenia Konwencji o zapobieganiu i zwalczaniu przemocy wobec kobiet i przemocy domowej

4. OCHRONA ZDROWIA

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> • Wzrastająca świadomość wśród młodzieży dotycząca skutków spożywania napojów alkoholowych • Szeroka i różnorodna oferta instytucji i organizacji świadczących pomoc dla rodzin z problemem uzależnień • Wykwalifikowana kadra specjalistów • Szeroka oferta programów profilaktycznych i edukacyjnych z zakresu profilaktyki uzależnień, w tym programów rekomendowanych • Współpraca służb w ramach lokalnego systemu wsparcia Rozwinięta sieć poradni i ośrodków terapeutycznych dla rodzin z problemem uzależnienia • Monitorowanie natężenia zjawiska używania przez młodzież substancji psychoaktywnych poprzez cyklicznie przeprowadzanie badań ESPAD • Podjęcie działań z zakresu redukcji szkód poprzez wdrożenie programu partyworkingu na festiwalach (Audioriver i inne festiwale organizowane w mieście) • Zapewnianie ciągłości realizacji programów profilaktycznych poprzez możliwość ich wdrażania w ciągu całego roku, bądź w perspektywie wieloletniej • realizacja programów opartych na strategii edukacji normatywnej, których celem jest korygowanie błędnych przekonań normatywnych i osłabianie odczuwanej presji społecznej • Budowanie szerokiej koalicji na rzecz profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień, w tym również osób w kryzysie bezdomności • Utworzenie bezpłatnego Punktu Pomocy Medycznej dla osób w kryzysie bezdomności przebywających w przestrzeni publicznej • Funkcjonowanie systemu pomocy medycznej dla osób bezdomnych w obszarze dostępu do detoksu, lekarzy psychiatrów w PZP 	<ul style="list-style-type: none"> • Likwidacja Pododdziału Leczenia Alkoholowych Zespołów Abstynencyjnych w szpitalu miejskim • Brak szkoleń dla sprzedawców napojów alkoholowych • Ograniczona oferta w zakresie szkoleń i wsparcia dla osób pracujących w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom

SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> • Dalszy rozwój sieci wsparcia dla osób i rodzin dotkniętych problemami uzależnień • Budowanie szerokiej koalicji na rzecz profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień • Wzrastająca świadomość społeczna w zakresie problematyki uzależnień i negatywnych skutków społecznych • Zwiększenie środków finansowych z przeznaczeniem na pomoc rodzinom dotkniętym problemami uzależnień • Zmniejszenie maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych ze względu na brak uzasadnienia dla tak dużego limitu (znaczna liczba niewykorzystanych zezwoleń) • Podnoszenie kompetencji osób pracujących w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom poprzez zapewnienie ich udziału w szkoleniach oraz dostęp do supervizji • Prowadzenie zajęć integracyjnych dla dzieci i młodzieży mających na celu budowanie więzi pomiędzy uczniami oraz poczucie bezpieczeństwa i zaufania, stanowi to bowiem czynnik chroniący podejmowania zachowań ryzykownych przez młodych ludzi • Organizowanie webinarium (warsztatów/spotkań online) oraz innych form warsztatowych dla nauczycieli oraz rodziców, których celem jest zacieśnianie współpracy, nawiązywanie pozytywnych relacji, dzięki którym możliwe jest wspólne podejmowanie działań na rzecz rozwiązywania problemów uczniów • Skierowanie programów profilaktycznych na zmianę oczekiwań osób nieletnich wobec spożywania substancji psychoaktywnych 	<ul style="list-style-type: none"> • Narastający problem picia ryzykownego i szkodliwego, szczególnie wśród nastolatków • Wzrost liczby dziewcząt ze szkół ponadpodstawowych spożywających alkohol w sposób ryzykowny i szkodliwy • Wzrastająca liczba interwencji wobec osób nietrzeźwych zagrażających swojemu życiu i zdrowiu • Wzrost liczby wykroczeń przeciwko porządkowi i spokojowi publicznemu oraz popełnianych przestępstw w związku z nadużywaniem alkoholu • Tendencja wzrostowa dot. dostępności napojów alkoholowych przez osoby nieletnie • Pozytywne oczekiwania osób nieletnich wobec spożywania substancji psychoaktywnych

5. PROFILAKTYKA UZALEŻNIEŃ

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> • Wzrastająca świadomość wśród młodzieży dotycząca skutków spożywania napojów alkoholowych • Szeroka i różnorodna oferta instytucji i organizacji świadczących pomoc dla rodzin z problemem uzależnień • Wykwalifikowana kadra specjalistów • Szeroka oferta programów profilaktycznych i edukacyjnych z zakresu profilaktyki uzależnień, w tym programów rekomendowanych • Współpraca służb w ramach lokalnego systemu wsparcia Rozwinięta sieć poradni i ośrodków terapeutycznych dla rodzin z problemem uzależnienia • Monitorowanie natężenia zjawiska używania przez młodzież substancji psychoaktywnych poprzez cyklicznie przeprowadzanie badań ESPAD • Podjęcie działań z zakresu redukcji szkód poprzez wdrożenie programu partyworkingu na festiwalach (Audioriver i inne festiwale organizowane w mieście) • Zapewnianie ciągłości realizacji programów profilaktycznych poprzez możliwość ich wdrażania w ciągu całego roku, bądź w perspektywie wieloletniej • realizacja programów opartych na strategii edukacji normatywnej, których celem jest korygowanie błędnych przekonań normatywnych i osłabianiu odczuwanej presji społecznej • Budowanie szerokiej koalicji na rzecz profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień, w tym również osób w kryzysie bezdomności • Utworzenie bezpłatnego Punktu Pomocy Medycznej dla osób w kryzysie bezdomności przebywających w przestrzeni publicznej • Funkcjonowanie systemu pomocy medycznej dla osób bezdomnych w obszarze dostępu do detoksu, lekarzy psychiatrów w PZP 	<ul style="list-style-type: none"> • Likwidacja Pododdziału Leczenia Alkoholowych Zespołów Abstynencyjnych w szpitalu miejskim • Brak szkoleń dla sprzedawców napojów alkoholowych • Ograniczona oferta w zakresie szkoleń i wsparcia dla osób pracujących w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom

SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> • Dalszy rozwój sieci wsparcia dla osób i rodzin dotkniętych problemami uzależnień • Budowanie szerokiej koalicji na rzecz profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień • Wzrastająca świadomość społeczna w zakresie problematyki uzależnień i negatywnych skutków społecznych • Zwiększenie środków finansowych z przeznaczeniem na pomoc rodzinom dotkniętym problemami uzależnień • Zmniejszenie maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych ze względu na brak uzasadnienia dla tak dużego limitu (znaczna liczba niewykorzystanych zezwoleń) • Podnoszenie kompetencji osób pracujących w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom poprzez zapewnienie ich udziału w szkoleniach oraz dostęp do superwizji • Prowadzenie zajęć integracyjnych dla dzieci i młodzieży mających na celu budowanie więzi pomiędzy uczniami oraz poczucie bezpieczeństwa i zaufania, stanowi to bowiem czynnik chroniący podejmowania zachowań ryzykownych przez młodych ludzi • Organizowanie webinarium (warsztatów/spotkań online) oraz innych form warsztatowych dla nauczycieli oraz rodziców, których celem jest zacieśnianie współpracy, nawiązywanie pozytywnych relacji, dzięki którym możliwe jest wspólne podejmowanie działań na rzecz rozwiązywania problemów uczniów • Skierowanie programów profilaktycznych na zmianę oczekiwań osób nieletnich wobec spożywania substancji psychoaktywnych 	<ul style="list-style-type: none"> • Narastający problem picia ryzykownego i szkodliwego, szczególnie wśród nastolatków • Wzrost liczby dziewcząt ze szkół ponadpodstawowych spożywających alkohol w sposób ryzykowny i szkodliwy • Wzrastająca liczba interwencji wobec osób nietrzeźwych zagrażających swojemu życiu i zdrowiu • Wzrost liczby wykroczeń przeciwko porządkowi i spokojowi publicznemu oraz popełnianych przestępstw w związku z nadużywaniem alkoholu • Tendencja wzrostowa dot. dostępności napojów alkoholowych przez osoby nieletnie • Pozytywne oczekiwania osób nieletnich wobec spożywania substancji psychoaktywnych

6. NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> • Wzrastająca świadomość społeczna w zakresie problemów i ograniczeń związanych z niepełnosprawnością • Liczne i otwarte na współpracę organizacje pozarządowe realizujące działania na rzecz osób z niepełnosprawnościami • Rozbudowana oferta pomocy dla osób z niepełnosprawnościami • Współpraca sektora samorządowego z innymi podmiotami lokalnymi • Współpraca jednostek samorządowych z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób z niepełnosprawnościami • Rozwinięta sieć usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób zaburzonych psychicznie • Sieć wsparcia asystentów osób niepełnosprawnych • Lokalne programy wsparcia dla osób z niepełnosprawnościami • Środki transportu publicznego dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami • Dostosowywanie miejskiej przestrzeni publicznej do potrzeb osób z niepełnosprawnościami • Profesjonalna kadra działająca w obszarze pomocy osobom z niepełnosprawnościami 	<ul style="list-style-type: none"> • Bariery utrudniające aktywizację zawodową osób z niepełnosprawnościami • Ograniczona oferta zatrudnienia w odniesieniu do osób niepełnosprawnych z umiarkowanym i znacznym stopniem niepełnosprawności • Istniejące bariery architektoniczne i komunikacyjne • Ograniczenia w dostępie i pełnym uczestnictwie w ofercie sportowej i rekreacyjnej • Znikoma efektywność rehabilitacji zawodowej uczestników WTZ • Zagrożenie ubóstwem osób i rodzin z niepełnosprawnościami • Niewystarczająca wiedza części mieszkańców Płocka na temat problemów osób z niepełnosprawnościami
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> • Duży potencjał, potrzeba integracji i pełnego uczestnictwa w życiu społecznym przez osoby z niepełnosprawnościami • Rozwój aktywności osób niepełnosprawnych w życiu społecznym, zawodowym i kulturalnym • Dostęp do zewnętrznych środków finansowych, w tym środków z EFS oraz PFRON • Adaptacja przestrzeni publicznej do potrzeb osób niewidomych i słabo widzących 	<ul style="list-style-type: none"> • Duży odsetek osób z niepełnosprawnościami • Ograniczony dostęp osób z niepełnosprawnościami do leczenia, opieki medycznej, usług opiekuńczych oraz rehabilitacji finansowanych przez NFZ • Niski poziom zatrudnienia osób z niepełnosprawnością • Niski poziom wykształcenia i kwalifikacji zawodowych wśród osób z niepełnosprawnościami

<ul style="list-style-type: none"> • Rozwój infrastruktury drogowej, budowlanej i transportowej przystosowanej do potrzeb osób niepełnosprawnych • Inicjowanie i wspieranie działań zmierzających do zwiększenia poziomu integracji osób z niepełnosprawnościami • Wzmocnienie polityki równości szans na rynku pracy · Rozwój systemu mieszkań chronionych • Upowszechnianie informacji dotyczących praw i problemów osób z niepełnosprawnościami • utworzenie Zakładu Aktywności Zawodowej • zwiększenie dostępu do nowoczesnych systemów informacyjnych • oferta środków finansowanych z programów Unii Europejskiej 	<ul style="list-style-type: none"> • Brak spójnego systemu orzekania o niepełnosprawności • Brak systemowych rozwiązań związanych z wczesnym wspomaganie rozwoju dziecka niepełnosprawnego • Niskie świadczenia pieniężne związane z niepełnosprawnością finansowane z budżetu państwa
--	---

7. GOSPODARKA MIESZKANIOWA

PRZECIWDZIAŁANIE BEZDOMNOŚCI

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> • Przyjęty i konsekwentnie realizowany Program gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy • Funkcjonowanie TBS-ów • Ciągły rozwój i rozbudowa zasobów mieszkaniowych gminy • Istniejący system wsparcia dla osób bezdomnych na terenie miasta z zabezpieczeniem miejsc noclegowych dla mężczyzn i kobiet z dziećmi • Liczne i doświadczone organizacje pozarządowe działające w sferze pomocy osobom bezdomnym i wykluczonym społecznie • Systematyczna pomoc dla osób bezdomnych w ramach współpracy instytucji publicznych, służb oraz organizacji pozarządowych • Funkcjonowanie mieszkań chronionych, w tym dla osób niepełnosprawnych, wychodzących z bezdomności, 	<ul style="list-style-type: none"> • Niewystarczająca w stosunku do potrzeb liczba lokali mieszkalnych • Długi okres oczekiwania na mieszkanie z zasobów gminy • Niewystarczająca wielkość środków własnych gminy na finansowanie budowy i remontów mieszkań • Niedoinwestowany zasób mieszkaniowy oraz zły stan techniczny jego części (Stare Miasto) • Niedostosowanie systemu wsparcia do potrzeb osób zagrożonych eksmisjami i bezdomnością • Ograniczona liczba lokali mieszkalnych dla osób wychodzących z bezdomności · Niska znajomość problematyki bezdomności na terenie gmin ościennych • Brak mieszkań treningowych • Niska świadomość lokalnej społeczności dotycząca przyczyn,

<p>doświadczających przemocy domowej oraz wychowanków placówek opiekuńczo – wychowawczych</p> <ul style="list-style-type: none"> • Funkcjonowanie Izby Wytrzeźwień oraz Punktu Higieny Sanitarnej • Funkcjonowanie systemu informacji z ofertą wsparcia dla osób bezdomnych • Dobra współpraca instytucji pomocy społecznej z organizacjami pozarządowymi i służbami porządkowymi • Funkcjonowanie ogrzewalni miejskiej jako placówki o niskim standardzie funkcjonującej w okresie jesienno – zimowym • Wypracowany model współpracy instytucji pomocy społecznej z organizacjami pozarządowymi i służbami porządkowymi 	<p>skutków i form pomocy osobom w kryzysie bezdomności</p>
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> • Zmiany przeznaczenia lokali mieszkalnych celem racjonalnego wykorzystania zasobów mieszkaniowych • Wprowadzenie zasady zawierania umów na czas oznaczony przy jednoczesnej okresowej weryfikacji uprawnień • Możliwość pozyskiwania środków zewnętrznych na budowę mieszkań, m.in. z Funduszu Dopłat Banku Gospodarstwa Krajowego i środków unijnych • Możliwość pozyskiwania zewnętrznych środków finansowych na realizację działań na rzecz osób bezdomnych i zagrożonych wykluczeniem społecznym • Współpraca urzędów, instytucji, służb i organizacji pozarządowych • Dostrzeganie problemów osób bezdomnych przez władze lokalne • Rozwój systemu mieszkalnictwa chronionego i treningowego • Wdrożenie systemu prewencji bezdomności, który pozwoliłby odpowiednio wcześniej reagować, poszukiwać adekwatnych rozwiązań i wspierać osoby zagrożone eksmisją 	<ul style="list-style-type: none"> • Zła sytuacja materialna najemców skutkująca wzrostem zadłużenia z tytułu najmu lokali mieszkalnych • Zwiększanie się liczby wyroków eksmisyjnych • Opór i protesty mieszkańców przeciw lokalizacji budynków z mieszkaniami o najmie socjalnym i miejscami dla osób bezdomnych • Roszczeniowa postawa i relatywnie wysokie wymagania osób oczekujących na mieszkania. • Uzależnienia, brak motywacji do podjęcia leczenia i terapii odwykowej, niskie kwalifikacje zawodowe i niechęć do zmiany dotychczasowego stylu życia przez osoby bezdomne • Wzrastająca liczba osób bezdomnych, w tym osób przed 30 rokiem życia • Niska aktywność organizacji pozarządowych w zakresie wspierania innowacyjnych projektów na rzecz osób bezdomnych • Rosnąca skala przyczyn powodujących bezdomność (m.in. rozwody, uzależnienia, przemoc w rodzinie, bezrobocie, w tym również spowodowane rozprzestrzenianiem się i gospodarczymi skutkami pandemii

<ul style="list-style-type: none"> • Ciągłe doskonalenie i podnoszenie kwalifikacji zawodowych przez kadry instytucji i organizacji zajmujących się udzielaniem pomocy osobom bezdomnym • Wdrożenie metod outreach, w tym streetworkingu jako elementu modelu wychodzenia z bezdomności wraz z prowadzeniem kampanii edukacyjno – informacyjnej wśród osób bezdomnych przebywających w przestrzeni publicznej i lokalnej społeczności • Położenie nacisku na dialog w rozwiązywaniu problemu bezdomności pod patronatem organizacji pozarządowych – utworzenie Forum Dialogu Społecznego oraz wypracowanie Gminnego Modelu Wychodzenia z Bezdomności w ramach tego Forum 	<p>COVID-19</p> <ul style="list-style-type: none"> • Długi okres oczekiwania na mieszkanie socjalne
---	--

8. EDUKACJA I KULTURA

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> • Wykwalifikowana kadra pedagogiczna i specjalistyczna • Stale modernizowała baza lokalowa plockich placówek oświatowych • Szeroka oferta edukacyjna • Zapewnienie edukacji przedszkolnej dla wszystkich chętnych dzieci w wieku przedszkolnym • Dobrze funkcjonujący system szkolnictwa specjalnego • System wsparcia dla dzieci i młodzieży z trudnościami oraz dzieci i młodzieży uzdolnionej • Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży poprzez stworzenie systemu pomocy materialnej • Funkcjonowanie placówek oświaty pozaszkolnej • Realizowanie działań na rzecz poprawy zdrowia fizycznego dzieci i młodzieży poprzez m.in. tworzenie oddziałów 	<ul style="list-style-type: none"> • Występujące problemy wychowawcze w szkołach • Niewystarczająca oferta edukacyjna dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi na poziomie szkół ponadpodstawowych • Małe zainteresowanie ofertą kształcenia w branżowych szkołach zawodowych • Niewystarczająca pomoc psychologiczna dla uczniów potrzebujących wsparcia specjalistycznego

sportowych, lekcji w-f na basenie,
budowę boisk sportowych

- Realizacja projektów współfinansowanych ze środków unijnych, mających na celu podniesienie jakości kształcenia i wyrównywaniu szans edukacyjnych
- Dofinansowanie bazy lokalowo-dydaktycznej poprzez wykorzystanie środków z Budżetu Obywatelskiego
- Dbłość o zdrowie uczniów i pracowników oraz zapewnienie bezpiecznych i higienicznych warunków nauki i pracy w płockich placówkach oświatowych
- Wspieranie funkcjonowania lokalnych zespołów i artystów, m.in.: Zespół Harcerski „Dzieci Płocka”, Zespół Folklorystyczny „Wisła”, Zespoły wokalne, Chóry, Grupy taneczne
- Wspieranie rozwoju Płockiej Orkiestry Symfonicznej oraz zwiększenie dostępności do oferty koncertowej dla mieszkańców Płocka
- Dynamiczny rozwój i duża otwartość na mieszkańców oraz turystów Muzeum Żydów Mazowieckich oraz Muzeum Mazowieckiego
- Bardzo dobra baza lokalowa instytucji kultury – nowa siedziba POKiS, otwarta w 2020 roku Mediateka eMka należąca do Książnicy Płockiej, zakup w 2020 roku siedziby dla Płockiej Galerii Sztuki;
- Szeroka oferta kulturalna i edukacyjna instytucji kultury;
- Realizacja projektów kulturalnych poprzez wykorzystanie środków z Budżetu Obywatelskiego;
- Realizacja projektów kulturalnych w ramach otwartego konkursu ofert na realizację zadań publicznych w zakresie edukacji kulturalnej i upowszechniania kultury;
- Bogata oferta dot. organizacji imprez masowych plenerowych o charakterze cyklicznym w okresie wiosenno – letnim, dobrze rozwinięta sieć instytucji kulturalnych

<ul style="list-style-type: none"> • Brak barier architektonicznych w większości instytucji kultury dla osób z niepełnosprawnościami 	
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> • Zapewnienie lepszego dostępu do edukacji przedszkolnej poprzez rozwój i modernizację bazy lokalowej funkcjonujących placówek • Systematyczne podnoszenie kwalifikacji oraz wymiana doświadczeń kadry pedagogicznej poprzez udział w szkoleniach, debatach, konferencjach, seminariach • Wdrożenie działań zmierzających do poprawy jakości nauczania, w tym do podniesienia wyników egzaminów zewnętrznych oraz udziału uczniów w konkursach i olimpiadach przedmiotowych • Budowa nowoczesnej sali koncertowej na Nowym Rynku, gdzie swoją siedzibę będzie miała Płocka Orkiestra Symfoniczna im. Witolda Lutosławskiego oraz Chór Pueri et Puellae Cantores Plocenses 	<ul style="list-style-type: none"> • Zbyt mała współpraca rodziców uczniów z placówkami oświatowymi w celu rozwiązywania problemów opiekuńczo – wychowawczych oraz przewycięzania sytuacji kryzysowych • Zbyt mała motywacja uczniów do osiągania wysokich wyników na egzaminach zewnętrznych • Zwiększenie liczby dzieci i młodzieży potrzebujących wsparcia psychologiczno-pedagogicznego • Zagrożenia wynikające z pojawienia się pandemii i wirusa Covid-19, tj. brak możliwości organizacji wydarzeń kulturalnych w instytucjach i plenerze; ograniczenie oferty do działań online

9. SENIORZY

OCHRONA ZDROWIA I PROFILAKTYKA ZDROWOTNA, ZAPOBIEGANIE WYKLUCZENIU

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> • Dostępność do podstawowej opieki zdrowotnej, • Dostęp do programów zdrowotnych adresowanych do seniorów np. program szczepień, program opieki, • Istnienie systemu informacji o świadczeniach przedmedycznych oraz ich dostępności, • Wyższa świadomość osób starszych i ich rodzin dotycząca problematyki prozdrowotnej, • Uczestnictwo w różnego rodzaju programach zdrowotnych, badaniach, 	<ul style="list-style-type: none"> • Słabsza odporność osób starszych na choroby przewlekłe i choroby wieku starszego, • Brak lekarzy geriatrów, długi czas oczekiwania na wizytę u specjalisty, • Niewystarczająca wiedza o chorobach wieku starszego, zarówno wśród osób starszych, jak i ich otoczenia, • Niski poziom aktywności fizycznej i nawyku ćwiczenia, • Pogorszenie kondycji psychicznej osób starszych,

<ul style="list-style-type: none"> • Wykształcona kadra medyczna i wyższa jakość usług medycznych, • Zwiększająca się liczba organizacji pozarządowych zajmujących się działalnością na rzecz osób w wieku emerytalnym, w tym profilaktyką i edukacją zdrowotną osób starszych, • Finansowanie z budżetu Gminy zadań publicznych w zakresie działalności na rzecz osób w wieku emerytalnym, • Dobrze funkcjonujące zaplecze społeczne oraz usługowe dla gospodarstw domowych osób starszych, • Dobrze zdiagnozowana sfera problemów i potrzeb osób starszych, • Rosnąca liczba beneficjentów Płockiej Karty Seniora oraz miejsc honorujących Płocką Kartę Seniora, • Działające na terenie miasta programy (np. edukacyjne) służące seniorom, • Edukacja ustawiczna dla osób starszych (Uniwersytet Trzeciego Wieku), • Dostosowane do potrzeb grupy 60+: transport miejski oraz przestrzeń publiczna, w tym Miejsca Przyjazne Seniorom, • Rozwinięta baza systemu wsparcia dziennego i lokalnych miejsc spotkań, w tym Centrum Aktywności Seniora, • Otwartość seniorów na angażowanie się w sprawy społeczności lokalnej, • Angażowanie się wierzących seniorów w życie Kościoła/parafii, • Funkcjonowanie stowarzyszeń, fundacji, klubów, związków kombatanckich i innych podmiotów zrzeszających lokalne środowisko senioralne, • Posiadanie stałego dochodu przez osoby starsze 	<ul style="list-style-type: none"> • Ograniczony dostęp do bezpłatnych świadczeń zdrowotnych, zabiegów rehabilitacyjnych, • Wysokie koszty ponoszone w związku z długotrwałym procesem leczenia, • Brak zainteresowania części środowiska seniorów do korzystania z proponowanych form wsparcia (względy zdrowotne), • Niewystarczające wsparcie asystenckie osób starszych – asystenci, wolontariusze (np. wyjście do teatru, czytanie itp.) • Brak zainteresowania nowymi technologiami (komputery, Internet itp.) wśród dużej części osób starszych, • Brak zdalnego dostępu do elektronicznych systemów odpowiadających za usługi państwowej służby zdrowia i e-administracji, • Niski stopień cyfryzacji seniorów.
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> • Wyższa świadomość społeczna dotycząca problemów związanych ze starością, • Postęp technologiczny w medycynie, stałe podnoszenie jakości usług medycznych, • Zwiększająca się liczba programów profilaktycznych skierowanych do osób starszych, • Możliwość pozyskania środków finansowych z budżetu Gminy przez organizacje 	<ul style="list-style-type: none"> • Niedofinansowanie kontraktów z NFZ, • Zmniejszająca się liczba pielęgniarek opiekujących się osobami starszymi, • Postęp cywilizacyjny sprzyjający biernemu trybowi życia, • Starzenie się społeczeństwa, skutkujące dużą ilością osób korzystających z usług pomocy medycznej, • Niskie emerytury, źle funkcjonujący system emerytalny

<p>pozarządowe działające na rzecz osób w wieku emerytalnym,</p> <ul style="list-style-type: none"> • Działania promocyjno-informacyjne na temat funduszy zewnętrznych (w tym unijnych) przeznaczonych dla instytucji i organizacji pozarządowych zajmujących się zdrowiem osób starszych, • Powstawanie domów dziennego pobytu, • Dostrzeganie problemów zdrowotnych osób starszych przez władze lokalne, • Rozwój opieki długoterminowej i pielęgniarstwa środowiskowej, • Rozwój szkolnictwa w zawodzie opiekuna medycznego, • Zwiększenie zainteresowania organizacji pozarządowych działaniami na rzecz i przy udziale osób starszych, w tym aktywizacja Płockiej Rady Seniorów, • Zmiany w systemie prawnym dające większe możliwości życiowe osobom starszym, • Usprawnienie systemu informacyjnego na temat podejmowanych działań i oferty usług dla seniorów, • Zacieśnienie więzi senioralnych w społeczności lokalnej, • Zmiany w systemie prawnym dające większe możliwości życiowe osobom starszym, • Zaangażowanie społeczne seniorów na rzecz rozwoju społeczności lokalnej, • Uruchomienie programów pomocowych kierowanych do osób 60+ w przypadku wprowadzenia stanu zagrożenia epidemicznego, stanu epidemii lub innych, szczególnych okoliczności, • Organizowanie akcji wolontarystycznych – grupy wolontariuszy wspierające osamotnionych seniorów, • Działania prewencyjne – zabezpieczenie seniorów przed potencjalnymi zagrożeniami epidemiologicznymi w przyszłości	<ul style="list-style-type: none"> • Niewystarczające zainteresowanie rodziny zdrowiem osób starszych, • Masowe wyjazdy lekarzy za granicę, odpływ wykwalifikowanej kadry medycznej, • Słabe zainteresowanie lekarzy w specjalności geriatrycznej, • Obniżanie realnych dochodów społeczeństwa, uniemożliwiające korzystanie z oferty instytucji kulturalnych, sportowych i innych, • Ograniczone środki finansowe na budowanie systemu wsparcia dla osób starszych i ich rodzin, • Zanik więzi sąsiedzkich powodujących osamotnienie seniorów, • Rozpad więzi rodzinnych – przenoszenie ciężaru opieki nad seniorami na instytucje, • Brak pozabudżetowych środków na realizację nowatorskich działań adresowanych do seniorów oraz promujących integrację międzypokoleniową, • Wzrost oddziaływania czynników pogłębiających izolację społeczną seniorów,
--	--

10. POLITYKA RÓWNOŚCIOWA I ANTYDISKRYMINACYJNA

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • funkcjonowanie Rady ds. Równego Traktowania przy Prezydencie Miasta Płocka • obecność Płocka w akcjach i ogólnopolskich kampaniach, np.: Maraton Pisania Listów Amnesty Internationale, One Billione Rising, Światowy Dzień Tolerancji itp. • baza instytucjonalna mogąca zapewnić szeroką i różnorodną pomoc osobom z grup zagrożonych dyskryminacją 	<ul style="list-style-type: none"> • brak programów edukacyjnych i profilaktycznych w zakresie promowania postaw antydyskryminacyjnych w płockich szkołach • brak przeszkolonych specjalistów, mających kontakt z osobami dyskryminowanymi
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • integracja cudzoziemców poprzez włączanie ich do lokalnej społeczności, akceptację ich języka oraz zwyczajów • organizowanie szkoleń i warsztatów, w tym antydyskryminacyjnych dla przedstawicieli służb • stworzenie programów i procedur miejskich ukierunkowanych na działania antydyskryminacyjne • współdziałanie służb w zakresie zapewnienia integracji i poczucia bezpieczeństwa osób z grup zagrożonych dyskryminacją 	<ul style="list-style-type: none"> • język mowy nienawiści, hejt obecny w przekazie medialnym oraz na portalach społecznościowych • uprzedzenia społeczne, wzmacniane przez negatywny przekaz medialny oraz przekaz ze strony władz państwowych wobec osób nieheteronormatywnych, uchodźców, osób niewierzących, kobiet

VI. MISJA STRATEGII

Kluczowym elementem niniejszej strategii jest misja, będąca naczelnym celem polityki społecznej Miasta Płock, wokół której powinny koncentrować się działania różnych lokalnych instytucji publicznych, środowisk i organizacji społecznych na rzecz rozwiązywania problemów społecznych gminy i jej mieszkańców. Misja precyzuje jaki powinien być wizerunek gminy w perspektywie następnych kilku lat i jakie są priorytety w działaniach na rzecz zaspokojenia potrzeb społecznych mieszkańców.

Misja polityki społecznej miasta Płocka, sformułowana w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych miasta Płocka na lata 2021-2026, jest następująca:

przeciwdziałanie marginalizacji i wykluczeniu społecznemu osób korzystających z różnych form zabezpieczenia społecznego poprzez udostępnianie im istniejących oraz rozwijanie nowych form oparcia społecznego realizowanych przez podmioty publiczne i niepubliczne, grupy samopomocy i wolontariat.

Wypełnienie przyjętej misji jest uwarunkowane realizacją przedstawionych na kolejnych stronach celów strategicznych i operacyjnych, priorytetów oraz kierunków działań.

VII. CELE, PRIORYTETY I KIERUNKI DZIAŁAŃ STRATEGII

Lp	Cele strategiczne	Cele operacyjne	Realizatorzy	Źródła finansowania	Wskaźniki	Wartość wskaźnika w 2019 r.	Monitorowanie / ewaluacja
1	Przeciwdziałanie ubóstwu i wykluczeniu społecznemu rodzin	1.Zabezpieczenie środków finansowych, przeznaczonych na zaspokojenie podstawowych potrzeb rodzin korzystających z pomocy społecznej 2.Zwiększenie aktywności osób wykluczonych oraz zagrożonych wykluczeniem społecznym na rynku pracy 3.Zmniejszenie liczby rodzin, zmagających się z problemem ubóstwa	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Urząd Miasta Płocka, Miejski Urząd Pracy, organizacje pozarządowe Programy i inne dokumenty operacyjne: - wieloletni program wspierania gmin w zakresie dożywiania w zakresie „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” - Europejski Program Pomocy Najuboższym	Budżet miasta, środki unijne, środki pozyskiwane przez organizacje pozarządowe, środki z budżetu woj. mazowieckiego	- wysokość świadczeń socjalnych, (środki z budżetu miasta, środki z budżetu województwa mazowieckiego),	środki z budżetu miasta 9 928 647,09 zł środki z budżetu wojewody 8 809 812,27 zł	analiza danych sprawozdawczość
					- liczba osób biorących udział w projektach unijnych, skierowanych do osób zagrożonych wykluczeniem społecznym	254 osób	
					- ilość rodzin, korzystających ze świadczeń pomocy społecznej	3568 rodzin	
2	Stworzenie zintegrowanego systemu wsparcia dla osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym z powodu bezrobocia	1.Łagodzenie skutków bezrobocia poprzez planowe i systemowe wsparcie osób i rodzin, w przypadku których bezrobocie jest wiodącą przyczyną wykluczenia społecznego 2.Obejmowanie świadczeniami osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem –	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Urząd Miasta Płocka, Miejski Urząd Pracy w Płocku, Programy i inne dokumenty operacyjne: w 2019 r. realizowane były: - projekt	Budżet miasta, budżet województwa mazowieckiego, środki z UE, Środki z rezerwy Ministra właściwego ds. pracy	- liczba osób zagrożonych wykluczeniem z powodu bezrobocia	3823 osób (grudzień 2019)	analiza danych sprawozdawczość
					- liczba osób objętych pomocą z powodu bezrobocia	2973 osób	
					- liczba realizowanych projektów / liczba osób bezrobotnych objętych szkoleniami	8 / 238 osób	

		<p>zgodnie z regulacjami ustawowymi</p> <p>3.Pobudzenie aktywności społecznej i zawodowej osób bezrobotnych poprzez realizację programów lokalnych, rządowych, programów z udziałem środków z UE</p> <p>4.Prowadzenie szkoleń dla osób bezrobotnych, wyrównujących ich szanse na rynku pracy</p> <p>5.Analizowanie potrzeb pracodawców i osób bezrobotnych</p> <p>6.Monitorowanie rynku pracy pod względem zapotrzebowania na odpowiednie kwalifikacje zawodowe</p> <p>7.Monitorowanie zawodów deficytowych i nadwyżkowych</p> <p>8.Podejmowanie działań w celu zapewnienia osobom bezrobotnym zatrudnienia w różnych formach, organizowanie aktywnych programów rynku pracy.</p> <p>9. Finansowanie kształcenia</p>	<p>"Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w Mieście Płocku (III)",</p> <p>- projekt "Aktywizacja osób w wieku 30 lat i więcej pozostających bez pracy w Mieście Płocku (III)".</p>		<p>- liczba przeprowadzonych ankiet badających potrzeby osób bezrobotnych i pracodawców z lokalnego rynku pracy</p>	<p>- 227 osób bezrobotnych</p> <p>-61 pracodawców</p>	
					<p>- monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych (od 2020 r.) w ramach badania pn. Barometr Zawodów</p>	<p>1 raport roczny wraz z roczną informacją sygnałną oraz 2 półroczne informacje sygnałne (w ramach badania pn. Barometr Zawodów publikowany jest raport wojewódzki oraz prognozy dla powiatów w formie plakatów)</p>	
					<p>- liczba osób bezrobotnych objętych aktywnymi programami</p>	<p>- 722 osoby, w tym 699 osób bezrobotnych, 18 osób objętych programem refundacji kosztów osobowych członków spółdzielni socjalnych oraz 5 osób – PFRON.</p>	

		ustawicznego pracowników i pracodawców ze środków Krajowego Funduszu Szkoleniowego			liczba pracowników/pracodawców objętych wsparciem KFS	888 osób	
3	Poprawa sytuacji osób ciężko i przewlekle chorych, w tym z zaburzeniami psychicznymi	1. Poprawa dostępu osób, zmagających się z długotrwałą chorobą do usług zdrowotnych 2. Zapewnienie wsparcia psychologicznego oraz finansowego dla osób zmagających się z długotrwałą chorobą	Placówki ochrony zdrowia, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Urząd Miasta Płocka, Narodowy Fundusz Zdrowia	Budżet miasta, budżet województwa mazowieckiego, środki NFZ, środki z projektów UE	- liczba mieszkańców przypadających na 1 przychodnię poz	5192 osób	analiza danych sprawozdawczość
		3. Profilaktyka zdrowotna ukierunkowana na rozpoznane lokalne potrzeby w zakresie ochrony zdrowia 4. Realizacja działań edukacyjnych z zakresu promocji i ochrony zdrowia kierowanych do mieszkańców miasta Płocka we współpracy z organizacjami i instytucjami lokalnymi oraz ogólnopolskimi 5. Rozwój Środowiskowych Domów Samopomocy oraz innych form wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi			- czas oczekiwania na wybrane świadczenia zdrowotne	Załącznik nr 3	
					- zakontraktowane i wykonane porady specjalistyczne wg podstawowych specjalności w Płocku na 1000 mieszkańców	Załącznik nr 2	
					- liczba osób korzystających z programów profilaktyki zdrowotnej (realizowanych przez samorząd i NFZ)	14971 osób	
					- liczba działań z zakresu promocji zdrowia realizowanych w szkołach	1000 działań	

		6. Zapewnienie rozwoju usług opiekuńczych i specjalistycznych w miejscu zamieszkania dla osób, które ze względu na wiek lub chorobę wymagają pomocy			- liczba organizacji pozarządowych działających w zakresie zdrowia i profilaktyki uzależnień	57 organizacji	
					- liczba osób, objętych pomocą finansową przez MOPS z powodu długotrwałej choroby	1373 rodziny	
					- ilość osób korzystających z pomocy Środowiskowych Domów Samopomocy MOPS	45 osób	
					- wysokość świadczeń przeznaczonych na specjalistyczne usługi opiekuńcze oraz usługi opiekuńcze	775,328 zł	
4	Zwiększenie udziału osób niepełnosprawnych w życiu społecznym i gospodarczym Płocka	1. Wyrównywanie szans osób niepełnosprawnych w korzystaniu z praw i obowiązków przysługujących pozostałym mieszkańcom 2. Likwidacja barier architektonicznych, komunikacyjnych i transportowych 3. Zwiększenie dostępu osób niepełnosprawnych do leczenia i opieki medycznej, usług opiekuńczych oraz rehabilitacji	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Urząd Miasta Płocka, Rzecznik Osób Niepełnosprawnych, Miejski Urząd Pracy, organizacje pozarządowe Programy i inne dokumenty operacyjne: - „Osoba niepełnosprawna w społeczności lokalnej”	Budżet miasta, budżet województwa mazowieckiego, środki PFRON, środki z projektów UE	- ilość zleceń dot. pracy asystentów w ramach Programu „Asystent osoby niepełnosprawnej”	2450 liczba godzin pracy asystenta w 2019 - 1669 liczba godzin pracy asystenta w 2020 - 7488 liczba godzin Usług asystenta w ramach Funduszu Solidarnościowego w 2020r.	analiza danych, sprawozdawczość
					- ilość autobusów KM przystosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych	104 autobusy	

	<p>4. Zwiększenie aktywności osób niepełnosprawnych w życiu społecznym i kulturalnym naszego miasta 5. Zapewnienie osobom niepełnosprawnym możliwości pełnego korzystania z oferty sportowej oraz rekreacyjnej 6. Zwiększenie aktywności zawodowej osób niepełnosprawnych oraz wzmocnienie polityki równości szans na rynku pracy 7. Adaptacja przestrzeni publicznej do potrzeb osób niewidomych i słabo widzących 8. Modernizacja i remont chodników oraz innych obiektów środowiska zewnętrznego 9. Tworzenie i oznaczanie miejsc</p>	<p>- „Asystent osoby niepełnosprawnej” - „Aktywny Samorząd” - „Wyrównywanie różnic między regionami” - „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” - „Współpraca międzysektorowa na rzecz aktywnej integracji mieszkańców Miasta Płocka” - „Pilotażowy program wdrożenia usług opiekuńczych w formie teleopieki” - „Program Ministra Rodziny i Polityki Społecznej "Opieka wytchnieniowa"”</p>		- ilość miejsc parkingowych dla osób niepełnosprawnych	327 kopert	
				- ilość sygnalizacji dźwiękowych na przejściach dla pieszych	118	
				- ilość zmodernizowanych i wyremontowanych chodników	4344	

		parkingowych dla osób niepełnosprawnych 10. Inicjowanie i wspieranie finansowe działań różnych podmiotów, zmierzających do podejmowania przedsięwzięć mających na celu zwiększenie integracji społecznej osób niepełnosprawnych					
5	Wsparcie osób bezdomnych oraz przeciwdziałanie bezdomności na terenie miasta	1. Rozwój systemu mieszkalnictwa socjalnego 2. Rozwój systemu mieszkalnictwa wspomaganego przez gminę – mieszkania chronione i treningowe 3. Realizacja działań zmierzających do zapobiegania zjawisku bezdomności	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Urząd Miasta Płocka, Straż Miejska Komenda Miejska Policji Polski Komitet Pomocy Społecznej, Caritas Diecezji Płockiej,	Budżet Miasta, środki unijne, środki pozyskiwane przez organizacje pozarządowe, środki z budżetu woj. mazowieckiego	- liczba osób bezdomnych przebywających na terenie naszego miasta, niezależnie od miejsca ich pobytu	211 osób	analiza danych sprawozdawczość
					- liczba mieszkań chronionych dla osób bezdomnych	1 mieszkanie	

	<p>4. Realizacja działań w zakresie integracji środowisk interesariuszy bezdomności</p> <p>5. Rozbudowa systemu wsparcia dla osób bezdomnych – dalszy rozwój miejsc noclegowych</p> <p>6. Rozbudowa systemu wsparcia dla osób bezdomnych przebywających w środowisku poprzez intensyfikację działań streetworkerowskich i wprowadzenie stałości tej formy pracy</p> <p>7. Realizacja działań zmierzających do stworzenia płockiego zespołu na rzecz rozwiązywania problemu bezdomności - powołanie Forum Dialogu Społecznego – dialog w rozwiązywaniu problemu bezdomności pod patronatem organizacji pozarządowych i środowisk interesariuszy bezdomności</p> <p>8. Realizacja działań zmierzających do wypracowania/ stworzenia Gminnego Modelu Wychodzenia z Bezdomności lub Płockiego Programu na</p>	<p>Chrześcijańska Misja Społeczna „Teen Challenge” Izba Wytrzeźwień, organizacje pozarządowe</p>		- ilość spotkań interesariuszy bezdomności	2 spotkania	
				- ilość osób bezdomnych przebywających w placówkach zapewniających miejsca noclegowe	105 osób	
				- ilość placówek typu: ogrzewalnia na terenie miasta	1	
				- ilość spotkań Forum Dialogu	2 spotkania	
				- ilość godzin pracy streetworkerów	1324	
				- ilość Gminnego Programu/ Modelu Wychodzenia z Bezdomności	0/1	

		rzecz Rozwiązywania Problemu Bezdomności w ramach Forum					
6	Rozwój i doskonalenie istniejącego systemu przeciwdziałania uzależnieniom, dostosowanego do zmieniających się potrzeb i zagrożeń	Cele operacyjne 1. Realizacja programów profilaktycznych z obszaru uzależnień skierowanych do dzieci i młodzieży. 2. Podejmowanie kampanii i akcji społecznych propagujących zdrowy styl życia bez uzależnień. 3. Niwelowanie skutków nadużywania alkoholu oraz substancji psychoaktywnych poprzez podejmowanie różnorodnych oddziaływań wobec osób uzależnionych oraz członków ich rodzin, w tym rozwój punktów konsultacyjnych oraz	Urząd Miasta Płocka, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Komenda Miejska Policji, Straż Miejska, Poradnia Leczenia Uzależnień, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Izba Wytrzeźwień, Punkty Konsultacyjne, Stowarzyszenia Abstynenckie, Płocki Zakład Opieki Zdrowotnej, ośrodki terapeutyczne, Polski Komitet Pomocy Społecznej – Noclegownia dla Kobiet,	Budżet miasta, środki unijne, środki z Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, środki pozyskiwane przez organizacje pozarządowe, środki z budżetu woj. mazowieckiego	- liczba szkół realizujących programy profilaktyczne	38 szkół	analiza danych, sprawozdawczość, raporty
					- liczba kampanii i akcji społecznych	1 kampania/ 19 akcji profilaktycznych w poszczególnych instytucjach	
					- liczba osób korzystających z pomocy indywidualnej z powodu problemów alkoholowych w rodzinie w punktach konsultacyjnych	7 punktów/ 1415 osób/2640 porad	
					- liczba osób korzystających w pomocy w formie grup wsparcia i grup terapeutycznych	304 osoby	

		<p>miejsc oferujących pomoc dla mieszkańców naszego miasta.</p> <p>4. Rozwój placówek realizujących zadania socjoterapeutyczne dla dzieci i młodzieży.</p> <p>5. Zapewnienie możliwości dostępu do oferty szkoleniowej dla osób pracujących w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom.</p> <p>6. Zmniejszenie ilości punktów sprzedaży napojów alkoholowych w naszym mieście.</p>	<p>Caritas Diecezji Płockiej – Schronisko dla Bezdomnych Mężczyzn, MONAR, świetlice miejskie, środowiskowe i socjoterapeutyczne, placówki oświatowe, organizacje pozarządowe,</p> <p>Programy i inne dokumenty operacyjne:</p> <p>Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych</p> <p>Miejski Program Przeciwdziałania Narkomanii</p>		<p>- liczba wszczętych procedur przez MKRPA</p> <p>- liczba świetlic i klubów profilaktyki środowiskowej</p> <p>- ilość osób korzystających z zajęć organizowanych w świetlicach i klubach</p> <p>ilość szkoleń i superwizji w obszarze uzależnień</p> <p>-liczba osób biorących udział w realizacji programów profilaktycznych</p> <p>- liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych</p> <p>Liczba mieszkańców leczonych w Poradni Profilaktyki i Leczenia Uzależnień Płockiego Zakładu Opieki Zdrowotnej z powodu używania alkoholu ogółem</p>	<p>194 procedury</p> <p>13 świetlic (6 miejskich i 7 prowadzonych przez MOPS)/ 8 klubów</p> <p>277 (w tym 168 dzieci i młodzieży z rodzin z problemem uzależnień)</p> <p>6 szkoleń i superwizji</p> <p>6255 uczniów/ 3628 rodziców/ 328 nauczycieli</p> <p>308 punktów</p> <p>442 osoby</p>	
--	--	---	---	--	---	---	--

					- liczba kontroli przeprowadzonych w punktach sprzedaży alkoholu	3 kontrole/ 31 działań profilaktyczno - edukacyjnych	
7	Rozwój mechanizmów wspierania rodziny i ochrony macierzyństwa	1.Działania ukierunkowane na szybki powrót dziecka do rodziny naturalnej 2.Propagowanie rodzicielstwa zastępczego jako skutecznego sposobu zapewnienia opieki i wychowania dzieci pozbawionych rodziny naturalnej 3.Tworzenie i rozwijanie sieci mieszkań chronionych dla pełnoletnich wychowanków opuszczających rodziny zastępcze i niektóre typy placówek opiekuńczo – wychowawczych 4.Zwiększenie dostępności udziału młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo – wychowawcze oraz rodziny zastępcze w projektach usamodzielniania 5. Zapewnienie wsparcia rodzinom wielodzietnym poprzez wprowadzenie ulg i bonusów w ramach Karty Familijnej 3 + 6.	Urząd Miasta Płocka, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Ośrodek Pieczy Zastępczej, Ośrodek Adopcyjny, Ośrodek Opiekuńczo – Wychowawczy, placówki oświatowe, organizacje pozarządowe Programy i inne dokumenty operacyjne: Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2021 – 2023 Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej na terenie miasta Płocka na lata 2019 – 2021	Budżet miasta, środki unijne, środki pozyskiwane przez organizacje pozarządowe, środki z budżetu woj. mazowieckiego	- liczba asystentów rodzinnych	7 asystentów	analiza danych sprawozdawczość
					- liczba zawodowych rodzin specjalistycznych	4 rodziny	
					liczba rodzin zastępczych zawodowych pełniących funkcję pogotowia rodzinnego	3 rodziny	
					liczba rodzin zastępczych zawodowych specjalistycznych	1 rodzina	
					- liczba niezawodowych rodzin zastępczych	28 rodzin	
					- liczba spokrewnionych rodzin zastępczych	81 rodzin	
					- liczba mieszkań chronionych dla osób usamodzielnianych	3 mieszkania	

		Zapewnienie wsparcia rodzinom niepełnym w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych 7. Wzrost wiedzy i umiejętności u rodziców i opiekunów prawnych w sprawach opiekuńczo - wychowawczych			- liczba rodzin objętych ulgami i bonusami w ramach Karty Familijnej 3 + Liczba rodzinnych domów dziecka	1935 3 RDD	
8	Integracja społeczno – zawodowa osób opuszczających zakłady karne	1. Przełamywanie stereotypów dot. osób opuszczających zakłady karne 2. Podejmowanie działań doradczych	Zakład Karny Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej Miejski Urząd Pracy Urząd Miasta Płocka	Budżet miasta, środki unijne, środki pozyskiwane przez organizacje pozarządowe,	- liczba osób po opuszczeniu zakładu karnego objęta programami do nich adresowanymi	brak danych	analiza danych sprawozdawczość

		<p>i szkoleniowych wobec osób skazanych, zmierzających do ich powrotu do aktywności zawodowej oraz podnoszenie kompetencji społeczno - zawodowych</p> <p>3. Zapewnienie wsparcia emocjonalnego oraz finansowego rodzinom osób opuszczających zakłady karne</p> <p>4. Współpraca służb, mająca na celu readaptację społeczną osób opuszczających ZK oraz przeciwdziałanie powrotowi do przestępczości</p>	<p>organizacje pozarządowe</p>	<p>środki z budżetu woj. mazowieckiego</p>	<p>- liczba rodzin korzystających ze wsparcie finansowego z uwagi na trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu ZK</p>	<p>30 rodzin</p>	
9	<p>Zapewnienie kompleksowej pomocy rodzinom dotkniętym problemem przemocy domowej</p>	<p>1. Niwelowanie skutków doświadczania przemocy w rodzinie poprzez podejmowanie różnorodnych oddziaływań wobec osób doznających przemocy w rodzinie oraz pracę terapeutyczną</p> <p>2. Wyeliminowanie lub redukcja zachowań przemocowych z relacji interpersonalnych</p>	<p>Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Urząd Miasta Płocka, Miejski Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, placówki oświatowe, Komenda Miejska Policji, Straż Miejska, organizacje pozarządowe, Sąd, Prokuratura,</p>	<p>Budżet miasta, budżet województwa mazowieckiego, środki z projektów UE</p>	<p>- ilość rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty”</p>	<p>227 rodzin</p>	<p>analiza danych, sprawozdawczość</p>
					<p>- ilość dzieci doświadczających przemocy w rodzinie</p>	<p>31 dzieci</p>	
					<p>- ilość osób, uczestniczących w programach korekcyjno – edukacyjnych dla sprawców przemocy w rodzinie</p>	<p>10 osób</p>	

		<p>w rodzinie</p> <p>3. Zapewnienie kompleksowej pomocy dzieciom, doświadczającym przemocy w rodzinie</p> <p>4. Rozwój lokalnego systemu wsparcia rodzin z problemem przemocy domowej poprzez doskonalenie interdyscyplinarnego modelu pomocy</p> <p>5. Promowanie właściwego modelu wychowania i opieki nad dzieckiem</p> <p>6. Rozwój infrastruktury, zapewniającej kompleksową pomoc rodzinom z problemem przemocy domowej, w tym w formie schronienia</p> <p>7. Zapewnienie dostępności rodzin z problemem przemocy domowej do pomocy prawnej (w tym zapewnienie bezpiecznych, przyjaznych warunków przesłuchań dzieci – ofiar i świadków przestępstw)</p> <p>8. Umożliwienie dostępu do oferty szkoleniowej dla osób pracujących w obszarze</p>	<p>Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, placówki ochrony zdrowia</p> <p>Programy i inne dokumenty operacyjne:</p> <p>Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2016-2022</p>		<p>- ilość spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego</p> <p>- ilość spotkań Grup Roboczych, powołanych przez Zespół Interdyscyplinarny</p> <p>- ilość osób korzystających z pomocy w formie schronienia z powodu doświadczanie przemocy</p> <p>- ilość udzielonych porad prawnych w MOPS – OIK</p> <p>- ilość udzielonych porad i konsultacji (pedagogicznych, psychologicznych, w zakresie mediacji rodzinnych oraz w zakresie profilaktyki uzależnień) w MOPS – OIK</p> <p>- ilość osób korzystających z pomocy w postaci udziału w spotkaniach grup wsparcia w MOPS – OIK</p> <p>- ilość przesłuchań dzieci w Pokoju Przyjaznych Przesłuchań</p>	<p>9 spotkań</p> <p>1046 spotkań</p> <p>25 osób</p> <p>MOPS – OIK: 229 porad Punkty Konsultacyjne: 569 porad</p> <p>MOPS – OIK: 583 porady Punkty Konsultacyjne: 1287 porad</p> <p>33 osoby</p> <p>67 przesłuchań z udziałem 54 dzieci i 13 osób dorosłych</p>	
--	--	--	--	--	--	--	--

		przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz do superwizji 9. Podejmowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania zjawisku przemocy w rodzinie			ilość szkoleń, konferencji, seminariów, i superwizji w których biorą udział specjaliści pracujący z rodzinami z problemem przemocy domowej	6 szkoleń z udziałem 26 osób	
					ilość superwizji dla członków Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup Roboczych	2 superwizje, 7 spotkań, z udziałem 23 osób	
					- ilość realizowanych programów profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	1 program/ 5 działań profilaktycznych	
10	Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży	1. Wczesne wspomaganie rozwoju dziecka 2. Zapewnienie dostępności edukacji przedszkolnej 3. Wspieranie dzieci i młodzieży o specjalnych potrzebach edukacyjnych w przedszkolach, szkołach i placówkach oświatowych. 4. Pomoc materialna dla uczniów (stypendia, zasiłki szkolne, realizacja rządowego programu pomocy uczniom).	Urząd Miasta – Wydział Edukacji, szkoły, Przedszkola, poradnie – psychologiczno - pedagogiczne organizacje pozarządowe Kuratorium Oświaty MSCDN	Budżet miasta, budżet województwa mazowieckiego, środki z projektów UE	- liczba przedszkoli miejskich - ilość uczniów objętych pomocą materialną w formie stypendiów, zasiłków	25 przedszkoli, w tym 6 przedszkoli integracyjnych stypendia szkolne – 1 136 uczniów zasiłki losowe – 21 uczniów stypendia miejskie (przyznawane uczniom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej, osiągającym dobre wyniki w nauce i mieszkającym na terenie Płocka) – 3 177 uczniów	analiza danych, sprawozdawczość

						stypendia motywacyjne – 2 000 uczniów	
11	Zapewnienie dostępu mieszkańców do szerokiej oferty kulturalnej	1.Upowszechnianie kultury poprzez organizację otwartych przedsięwzięć kulturalnych 2. Motywowanie dzieci i młodzieży do zaangażowania w życie kulturalne naszego miasta poprzez działania artystyczno-edukacyjne	Gmina Miasto Płock – Wydział Kultury i Wspierania Inicjatyw Społecznych, Płocki Ośrodek Kultury i Sztuki, Płocka Orkiestra Symfoniczna, Książnica Płocka, Płocka Galeria Sztuki; Chór Pueri et Puellae Cantores Plocenses	Budżet miasta, budżet województwa mazowieckiego, środki z projektów UE	- ilość przedsięwzięć o charakterze artystyczno – edukacyjnych, organizowanych przez POKiS, skierowanych do mieszkańców Płocka	184 przedsięwzięcia z udziałem 4.600 osób	analiza danych sprawozdawczość
					- ilość: zespołów, grup, sekcji, pracowni działających w POKiS	24	
					- ilość osób, biorących udział w różnego rodzaju działaniach o charakterze edukacyjnym podejmowanych przez Płocką Galerię Sztuki - ilość osób objętych działaniami edukacyjno –	21.754 61.396	

					kulturalnymi ze strony Książnicy Płockiej		
					- ilość koncertów organizowanych przez Płocką Orkiestrę Symfoniczną	-koncerty symfoniczne otwarte – 17 -koncerty symfoniczne szkolne – 4 -koncerty kameralne – 7 koncerty kameralne szkolne – 49 -koncerty festiwalowe – 5 274	
					liczba uczestników biorących udział w warsztatach muzycznych organizowanych przez Chór Pueri et Puellae Cantores Plocenses	108 osób miesięcznie (86 osób w lutym, w sierpniu – przerwa wakacyjna)	
					- ilość uczestników w festiwalach i koncertach z udziałem Chóru Pueri et Puellae Cantores Plocenses	średnio 63 osoby	

					- ilość słuchaczy na festiwalach i koncertach z udziałem Chóru Pueri et Puellae Cantores Plocenses	32.340 osób	
					- ilość osób, które skorzystały z oferty kulturalnej Płockiej Galerii Sztuki	21.754 osoby	
					- ilość konkursów skierowanych do dzieci i młodzieży	POKiS – 2 konkursy, ok. 2.400 uczestników - Płocka Galeria Sztuki – 1 konkurs, 191 uczestników - Książnica Płocka – 29 konkursów, 2.125 uczestników	

12	Zapewnienie warunków mieszkaniowych mieszkańcom pozbawionym możliwości samodzielnego zaspokajania potrzeb mieszkaniowych.	1. Powiększanie gminnego zasobu mieszkaniowego i poprawa racjonalności jego wykorzystania. 2. Rozwój sieci mieszkań chronionych przeznaczonych dla różnych grup mieszkańców o specyficznych potrzebach mieszkaniowych	Urząd Miasta Płocka Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej MTBS Programy i inne dokumenty operacyjne: - Uchwała Nr 372/XX/04 Rady Miasta Płocka z dnia 27 stycznia 2004 roku w sprawie polityki mieszkaniowej, Uchwała Nr 282/XV/2019 Rady Miasta Płocka z dnia 30 grudnia 2019 roku w sprawie przyjęcia Wieloletniego Programu Gospodarowania Mieszkaniowym Zasobem Gminy Miasto Płock w latach 2020 – 2024	Budżet miasta, budżet województwa mazowieckiego, środki z projektów UE, Fundusz Dopląt Banku Gospodarstwa Krajowego	- liczba lokali mieszkalnych w dyspozycji gminy ogółem	4284	analiza danych sprawozdawczość
					- liczba lokali socjalnych	368	
					- ilość mieszkań chronionych, przeznaczonych dla różnych grup mieszkańców o różnych potrzebach mieszkaniowych	29	
13	Aktywizacja środowiska seniorów poprzez ochronę zdrowia i profilaktykę zdrowotną oraz integracja osób starszych poprzez zapobieganie wykluczeniu społecznemu i zapewnianie dostępu do miejskich działań: kulturalnych, edukacyjnych i rekreacyjnych.	1. Tworzenie infrastruktury społeczno-instytucjonalnej sprzyjającej zaradności i samodzielności osób starszych i/lub ich opiekunów, w tym wykorzystywanie zróżnicowanych form usług i świadczeń oferowanych przez organizacje pozarządowe w ramach współpracy z	Urząd Miasta Płocka, Centrum Organizacji Pozarządowych, Płocka Rada Seniorów, Lokalne Kluby Seniorów, Uniwersytet Trzeciego Wieku, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, organizacje pozarządowe oraz podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy o	Budżet miasta, środki z projektów UE, środki pozyskiwane przez organizacje pozarządowe, Fundusz Grantowy	1. Liczba organizacji pozarządowych biorących udział w otwartych konkursach ofert na realizację zadań publicznych w zakresie działalności na rzecz osób w wieku emerytalnym 2. Liczba Miejsc Przyjaznych Seniorom 3. Liczba wydanych Płockich Kart Seniora	10 23 414	analiza danych sprawozdawczość

	<p>organami administracji publicznej.</p> <p>2. Tworzenie warunków i infrastruktury służącej generowaniu zachowań wspierających zdrowe i aktywne starzenie się.</p> <p>3. Rozwijanie systemu ochrony zdrowia, usług rehabilitacyjnych oraz interdyscyplinarnej opieki geriatrycznej i/lub przeciwdziałanie nadużyciom i stosowaniu przemocy wobec najstarszego pokolenia (aspekty biofizyczne, psychoemocjonalne, socjoekonomiczne na poziomie jednostki środowiska).</p> <p>4. Rozwijanie zróżnicowanych form opieki długoterminowej i hospicyjnej (zwłaszcza środowisk rodzinnych) oraz wspieranie opiekunów osób starszych, w tym osób przewlekle chorych i/lub osób z obniżonym poziomem samodzielności.</p> <p>5. Eliminowanie czynników sprzyjających izolacji,</p>	<p>działalności pożytku publicznego i o wolontariacie</p>				
--	---	---	--	--	--	--

		<p>marginalizacji i wykluczeniu społecznemu seniorów.</p> <p>6. Zapewnienie dostępu do edukacji i szkoleń służących: przygotowaniu do życia na emeryturze, podnoszeniu wiedzy ogólnej, nabywaniu nowych umiejętności i kwalifikacji zawodowych, neutralizowaniu międzypokoleniowego dystansu kulturowego, korzystaniu z nowych technologii, urządzeń oraz systemów instytucjonalnych.</p> <p>7. Wspieranie i dalszy rozwój zróżnicowanych form działań na rzecz integracji międzypokoleniowej, partycypacji społecznej, opieki i wsparcia najstarszego pokolenia (wolontariat wśród seniorów i dla seniorów).</p>					
14.	Podniesienie możliwości realizacji swoich praw, wyrównanie szans na rozwój i uczestnictwo w życiu społecznym oraz zwiększenie ochrony przed dyskryminacją grup	1. Podejmowanie działań zwiększających poczucie bezpieczeństwa, ochrony i wsparcia ofiar przemocy i dyskryminacji ze względu na	Urząd Miasta Płocka, Płocka Rada ds. Równego Traktowania, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Komenda Miejska Policji, Straż Miejska,	Budżet miasta, budżet województwa mazowieckiego, środki z projektów UE	ilość zgłoszonych aktów przemocy z nienawiści ilość działań podejmowanych przez służby wobec aktów przemocy z nienawiści	brak danych - nowa inicjatywa	analiza danych sprawozdawczość

	<p>mieszkanek i mieszkańców Płocka ze względu na płeć, wiek, pochodzenie etniczne i narodowe, religię, wyznanie lub światopogląd, niepełnosprawność, orientację seksualną i tożsamość płciową.</p>	<p>przynależność do grup reprezentujących poszczególne przesłanki.</p> <p>2. Wprowadzenie nowych polityk, procedur i działań lub poprawienie istniejących, służących poprawie równego traktowania w Płocku.</p> <p>3. Edukacja, zwiększanie świadomości i kształtowanie postaw w zakresie równego traktowania wśród mieszkańców i mieszkanek Płocka.</p> <p>4. Podnoszenie kompetencji kadry instytucji publicznych oraz ich partnerów w zakresie równego traktowania</p>	<p>Prokuratura Rejonowa, Sąd Rejonowy, organizacje pozarządowe, instytucje oświatowe,</p>		<p>ilość procedur, programów</p>		
--	--	---	---	--	----------------------------------	--	--

1. Cele Strategiczne

1. Przeciwdziałanie ubóstwu i wykluczeniu społecznemu rodzin

Ubóstwem w ujęciu ekonomicznym określa się stan, w którym jednostce czy grupie społecznej brakuje środków na zaspokojenie podstawowych potrzeb, uznawanych za niezbędne do życia. Wiele rodzin, zamieszkujących na terenie naszego miasta zмага się z problemem ubóstwa. Związane jest to z brakiem pracy oraz z liczebnością rodzin – duża ilość rodzin żyjących w ubóstwie to rodziny wielodzietne lub wielopokoleniowe. Często brak wystarczających środków do życia związany jest z małą aktywnością osób w poszukiwaniu pracy, ich niewielkimi ambicjami i potrzebami. Taka postawa wynika głównie z niewłaściwych wzorców przekazywanych z pokolenia na pokolenie. Dotyczy to także przekonania, że to państwo (gmina, powiat) musi dbać o swoich obywateli i zaspokajać ich najważniejsze potrzeby. Oni sami nie muszą się starać, ich zadaniem jest wysuwanie roszczeń. Tak często funkcjonują beneficjenci pomocy społecznej. W przypadku wielu rodzin występuje model dziedziczenia w korzystaniu ze wsparcia finansowego pomocy społecznej. Bieda sprzyja wykluczeniu społecznemu. W związku z tym konieczne jest przeciwdziałanie ubóstwu poprzez podejmowanie odpowiednich działań, tj.: realizacja programów i projektów aktywizujących oraz kontynuację wsparcia dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

2. Stworzenie zintegrowanego systemu wsparcia dla osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym z powodu bezrobocia

Bezrobocie nie jest zjawiskiem odrębnym, niezależnym od sytuacji ekonomicznej na danym obszarze. Bezrobocie jest rezultatem okoliczności ekonomicznych i wywołuje wiele negatywnych skutków społecznych, tj.: ubóstwo, uzależnienia, przemoc w rodzinie. Pojawiają się także inne problemy i zjawiska: zerwane więzi z bliskimi, apatia, niskie poczucie własnej wartości, zniechęcenie, poczucie bezradności, brak poczucia bezpieczeństwa, rozdrażnienie, agresja skierowana na innych lub na siebie, często depresja, poczucie małego znaczenia społecznego. Rodziny, których pełnoletni członkowie przez długi czas pozostają bez pracy wpadają w syndrom wyuczonej bezradności. Skutkiem tego może być wielopokoleniowe dziedziczenie biedy. Z uwagi na duże koszty społeczne i ekonomiczne bezrobocia niezbędne jest kontynuowanie działań, zmierzających do zapobiegania temu zjawisku lub niwelowanie jego skutków. W realizacji tego celu ważna jest współpraca służb, instytucji organizacji nad wzmocnieniem lokalnego systemu wsparcia dla osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym z powodu bezrobocia. Istotną rolę w realizacji tego celu odgrywają różnego rodzaju programy i projekty unijne.

3. Poprawa sytuacji osób ciężko i przewlekle chorych, w tym z zaburzeniami psychicznymi

Populacja mieszkańców Płocka nie jest wolna od przewlekłych i długotrwałych chorób. Niewątpliwie wpływ mają na to skutki, związane z rozwojem przemysłu rafineryjno – petrochemicznego. Na terenie naszego miasta funkcjonują dwa szpitale oraz szereg placówek podstawowej opieki zdrowotnej, ale wciąż niewystarczająca jest ilość specjalistycznych poradni, co wiąże się z wydłużeniem czasu oczekiwania przez pacjentów na wizytę u lekarza specjalisty. Dużą trudność w zmaganiu się z długotrwałą chorobą stanowi bariera finansowa, stąd istnieje możliwość wsparcia osób i rodzin np. ze strony MOPS. Chcąc przeciwdziałać występowaniu długotrwałych i przewlekłych chorób, ważna jest realizacja programów profilaktycznych i zdrowotnych.

4. Zwiększenie udziału osób niepełnosprawnych w życiu społecznym i gospodarczym Płocka

W ostatnich latach liczba osób niepełnosprawnych na terenie Płocka uległa zwiększeniu. Osoby niepełnosprawne mają problem z realizacją podstawowych funkcji ze względu na liczne bariery architektoniczne, transportowe oraz komunikacyjne. Szczególnie istotna jest dalsza realizacja programów i zadań, które umożliwiają osobom niepełnosprawnym funkcjonowanie w społeczeństwie i dalszą rehabilitację zawodową oraz społeczną. Szczególne znaczenie ma również eliminacja barier architektonicznych i transportowych na terenie Płocka. Ważne jest również kontynuowanie działań zmierzających do dalszej integracji i aktywizacji środowisk osób niepełnosprawnych.

5. Wsparcie osób bezdomnych oraz przeciwdziałanie bezdomności na terenie miasta

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej we współpracy z innymi instytucjami i organizacjami od lat w sposób ciągły i systematyczny realizuje działania zmierzające do życiowego usamodzielnienia osób bezdomnych oraz wspiera te osoby w zaspokojeniu ich podstawowych potrzeb. Podejmuje starania umożliwiające osobom bezdomnym funkcjonowanie w warunkach odpowiadających godności człowieka, zaspokajają ich najbardziej elementarne potrzeby. Podstawową formą pomocy udzielaną osobom bezdomnym jest zapewnienie gorącego posiłku oraz schronienia. Jednocześnie podejmowane są działania związane z zapewnieniem podstawowych potrzeb osób bezdomnych m.in. poprzez uruchomienie Ogrzewalni dla osób bezdomnych. Podejmowane są szczególne działania mające na celu zwiększenie aktywności organizacji pozarządowych na polu bezdomności m.in. poprzez zainicjowanie działań Forum Dialogu Społecznego.

6. Rozwój i doskonalenie istniejącego systemu przeciwdziałania uzależnieniom, dostosowanego do zmieniających się potrzeb i zagrożeń

Mieszkańcy naszego miasta nie są wolni od problemów związanych z uzależnieniami od: alkoholu, narkotyków, leków, hazardu, internetu itp. W Płocku bardzo dobrze funkcjonuje system pomocy rodzinom, które borykają się z problemem uzależnienia. Lokalny system wsparcia tworzą zarówno instytucje miejskie jak i organizacje pozarządowe. Pomoc skierowana jest do osób uzależnionych jak i do członków ich rodzin, czyli często osób współuzależnionych. W Płocku dużą rolę odgrywają podejmowane działania o charakterze profilaktycznym, edukacyjnym i badawczym (np. badania ESPAD) oraz szereg działań skierowanych do młodzieży. Corocznie opracowywane są dwa raporty o stanie problemów: alkoholowych i narkotykowych w naszym mieście.

Pomimo szeregu oddziaływań i bogatej oferty pomocowej, skierowanej do osób i rodzin z problemami uzależnienia – liczba takich rodzin nie maleje. Pojawiają się nowe formy uzależnienia (np. sterydy, psychotropy, różnego rodzaju substancje psychoaktywne) itp. Konieczny jest w związku z tym dalszy rozwój i doskonalenie instytucji, tworzących system przeciwdziałania uzależnieniom oraz systematyczne szkolenia dla osób pracujących we wskazanym obszarze.

Jednocześnie szczególne znaczenie ma analiza problemów uzależnień w kontekście kryzysu bezdomności, wspierania rodziny i zwalczania ubóstwa.

7. Rozwój mechanizmów wspierania rodziny i ochrony macierzyństwa

Rodzina jest najważniejszą grupą społeczną dla każdego człowieka. To tutaj kształtuje się osobowość, człowiek uczy się relacji międzyludzkich, poznaje wartości, normy, zasady, tradycje. Dzięki rodzinie ludzie zyskują tożsamość. Rodzina pełni funkcje poznawcze, emocjonalne, ekonomiczne oraz daje poczucie bezpieczeństwa. Oczywistym jest fakt, iż rodzina musi mieć zapewnione wielowymiarowe wsparcie i ochronę ze strony licznych instytucji, funkcjonujących w naszym mieście.

Strategia wskazuje kierunki działań, podejmowanych nie tylko wobec rodzin naturalnych, ale także wobec rodzin zastępczych ze szczególnym akcentem na wsparcie rodziny biologicznej w procesie wychowania dziecka. Rodzina powinna otrzymać wsparcie na każdym etapie.

8. Integracja społeczno – zawodowa osób opuszczających zakłady karne

W Płocku funkcjonuje Zakład Karny, gdzie osadzeni są skazani na długoletnie wyroki pozbawienia wolności oraz krótsze, orzeczone za przestępstwa o mniejszym znaczeniu. Osoby opuszczające zakłady karne, zwłaszcza po odbyciu długoletnich wyroków, mają często problem w integracji ze społecznością, od której byli odizolowani oraz w zaadaptowaniu się do nowych warunków życia. Osoby te nie mają pracy, a co z tym związane środków do życia. Często też nie mają miejsca zamieszkania, planów, perspektyw, pomysłów na życie poza zakładem karnym. Dlatego właśnie ważna jest gotowość poszczególnych instytucji i służb do podejmowania działań, ułatwiających osobom po wyrokach powrót do normalnego funkcjonowania w społeczeństwie. Istotnym aspektem integracji osób opuszczających Zakłady Karne pozostaje zatrudnienie i integracja społeczna, stąd szczególny nacisk na wsparcie osób skazanych w tym zakresie.

9. Zapewnienie kompleksowej pomocy rodzinom dotkniętym problemem przemocy domowej

Problem przemocy w rodzinie może dotyczyć każdego mieszkańca naszego miasta, bez względu na dochód, wykształcenie i pozycję społeczną. Przemoc może przybierać różne formy, czasem bardzo wyrafinowane. W wielu rodzinach funkcjonuje stereotyp, że jeżeli nie dochodzi do bicia, to nie ma przemocy. Najczęściej jednak można doświadczyć przemocy psychicznej. Stosunkowo często występuje przemoc seksualna, również w stałych związkach, choć osoby dotknięte taką formą przemocy niechętnie o niej mówią. Ostatnio coraz więcej członków rodziny doświadcza przemocy ekonomicznej, głównie przejawiającej się w postaci: niezaspokajania podstawowych potrzeb życiowych, zabierania źródeł dochodu czy zmuszania do zaciągania kredytów. Te ostatnie formy pomocy dotyczą głównie osoby w podeszłym wieku. W naszym mieście, podobnie jak w całej Polsce, wciąż dochodzi do przypadków znęcania się psychicznego i fizycznego a także seksualnego nad dziećmi. Ostatnio coraz częściej pojawia się bardzo złożona forma krzywdzenia dzieci, tj. uwikłanie ich w konflikt rodzicielski. Problem ten z roku na rok nasila się, a wciąż brakuje skutecznych form pomocy dzieciom, ponieważ często trudno udowodnić taką przemoc w Sądzie.

W naszej społeczności lokalnej wciąż wysoka jest świadomość, związana z ujawnianiem problemu przemocy, z chęcią wyjścia na zewnątrz i poszukiwania pomocy. Dodatkowo należy zwrócić uwagę na fakt, że wokół problemu przemocy w rodzinie ostatnio dużo się dzieje – w sensie wprowadzania nowych przepisów oraz podejmowania różnorodnych oddziaływań.

Płock jest miastem z dość dobrze rozwiniętym systemem pomocy instytucjonalnej wobec rodzin z problemem przemocy domowej. Zdecydowanie także należy wskazać na bardzo dobrą współpracę poszczególnych służb, które wzajemnie się uzupełniają w realizacji planu pomocy dla poszczególnych rodzin, dotkniętych problemem przemocy.

Ważne jest, aby lokalny system wsparcia nadal się rozwijał, poprzez zwiększenie oferty pomocowej, jej jeszcze lepszą dostępność oraz zapewnienie doskonalenia zawodowego pracowników poszczególnych służb, pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

10. Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży

Ważnym problemem społecznym, na który należy zwrócić uwagę w niniejszej Strategii są trudności edukacyjne dzieci i młodzieży. Przyczyny wskazanych trudności mogą być związane z: niepełnosprawnością dzieci lub ich rodziców, zdiagnozowanymi dysfunkcjami, tj. dysleksją, dysgrafią, dyskalkulią, dysortografią, brakiem pozytywnej stymulacji wobec dzieci ze strony rodziców, często zmagających się ze swoimi problemami i inne. System edukacyjny w naszym mieście zapewnia bogatą ofertę pomocy dla dzieci i młodzieży w celu wyrównania szans edukacyjnych. Podejmowane są działania, zmierzające do rozszerzenia i doskonalenia istniejącej oferty pomocy a także dostosowania jej do bieżących potrzeb dzieci m.in. w świetle wdrożenia edukacji zdalnej/ hybrydowej.

11. Zapewnienie dostępu do szerokiej oferty kulturalnej

Mieszkańcy Płocka mają zapewniony dostęp do szerokiej oferty kulturalnej. W naszym mieście funkcjonują instytucje, które reprezentują większość dziedzin, składających się na powszechnie rozumianą sferę kultury. Muzea, kina, galeria sztuki, orkiestra symfoniczna, chóry, domy kultury, biblioteki i księgarnie starają się dostosować swoją ofertę do potrzeb i upodobań Płocczan – zarówno tych najmłodszych jak i najstarszych a także osób niepełnosprawnych. Na szczególną uwagę zasługują organizowane w naszym mieście różnego rodzaju imprezy masowe, dostępne dla każdego mieszkańca – w większości bezpłatne. Corocznie oferta kulturalna naszego miasta nieustannie powiększa się o nowe, ciekawe propozycje, które trafiają do coraz większego kręgu odbiorców i uwzględniają potrzeby różnych grup wiekowych tj. dzieci, młodzieży, osób aktywnych zawodowo i seniorów. Płock jest również miejscem, w którym odbywają się cykliczne festiwale wpływające pozytywnie na promocję i rozwój turystyczny miasta.

12. Zapewnienie warunków mieszkaniowych osobom pozbawionym możliwości samodzielnego zaspokajania potrzeb mieszkaniowych

Zgodnie z art. 4 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 roku o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego zadaniem własnym gminy jest tworzenie warunków do zaspokajania potrzeb mieszkaniowych wspólnoty

samorządowej. Zadanie to obejmuje przede wszystkim zapewnienie lokali socjalnych, zamiennych i tymczasowych pomieszczeń oraz zaspokajanie potrzeb mieszkaniowych gospodarstw domowych o niskich dochodach. Z uwagi na okoliczność, że lokal mieszkalny jest dla ogółu ludzi dobrem o charakterze niezbędnym i podstawowym należy uznać, że zadanie to jest również jednym z podstawowych zadań gminy.

Z uwagi na ograniczone środki finansowe, koncentracja działań powinna być zwrócona na już istniejące zasoby mieszkaniowe i dokonywanie czynności usprawniających, adekwatnych do zaistniałych potrzeb. Istnieje również potrzeba intensyfikacji pozyskiwania środków zewnętrznych na budowę nowych lokali mieszkalnych, różnego typu, adresowanych do różnych grup odbiorców.

Jednocześnie podejmowane są inicjatywy zmierzające do zaspokojenia i wspierania w szczególności osób młodych, dla których kupno lokalu mieszkalnego stanowi zbyt duże wyzwanie. Sprzyja temu realizowany projekt Mieszkania na start, w ramach którego oddawane są do użytkowania nowe budynki mieszkalne.

13. Aktywizacja środowiska seniorów poprzez ich udział w działaniach społeczno – kulturalnych na terenie naszego miasta

Populacja osób starszych jest coraz większa i ma tendencję narastającą. Środowisko seniorów zmaga się nie tylko z problemami finansowymi i zdrowotnymi, ale także z wykluczeniem społecznym, brakiem poczucia znaczenia społecznego, izolacją, brakiem należytej opieki ze strony młodszego pokolenia oraz przemocą w rodzinie. Priorytety miejskiej polityki wobec seniorów nastawione są na przeciwdziałania tym zjawiskom a także włączenie, czy raczej przywrócenie osób starszych do społeczności lokalnej poprzez ich aktywizację w różnych dziedzinach życia.

Stąd szczególne znaczenie w ramach wsparcia osób starszych ma integracja środowisk osób starszych przy udziale organizacji pozarządowych i podejmowanie działań i charakterze aktywizacyjnym i integracyjnym. Przyczynia się to do zmniejszenia wykluczenia społecznego osób starszych.

14. Podniesienie możliwości realizacji swoich praw, wyrównanie szans na rozwój i uczestnictwo w życiu społecznym oraz zwiększenie ochrony przed dyskryminacją grup mieszkanek i mieszkańców Płocka ze względu na płeć, wiek, pochodzenie etniczne i narodowe, religię, wyznanie lub światopogląd, niepełnosprawność, orientację seksualną i tożsamość płciową.

Płock jest miastem otwartym, sprzyjającym różnorodności i równości. W ostatnich latach pojawił się nowy problem społeczny, związany z dyskryminacją osób ze względu na: wiek, płeć, niepełnosprawność, orientację seksualną, pochodzenie etniczne i narodowe, religię, wyznanie lub bezwyznaniowość, status materialny. Jednym z zadań Strategii jest wskazanie działań zmierzających do zapobiegania przemocy i dyskryminacji w przestrzeni publicznej.

Ważnym elementem polityki równościowej w naszym mieście jest opracowanie Płockiego Modelu na Rzecz Równego Traktowania

2. Priorytety i kierunki działań polityki społecznej miasta Płocka

2.1 W zakresie celu strategicznego: „Przeciwdziałanie ubóstwu i wykluczeniu społecznemu”

Priorytet 1: Zabezpieczenie środków finansowych, przeznaczonych na zaspokojenie podstawowych potrzeb rodzin korzystających z pomocy społecznej.

Rodziny żyjące w ubóstwie potrzebują wsparcia finansowego ze strony ośrodków pomocy społecznej. Dotyczy to głównie rodzin niezaradnych życiowo, borykających się z problemem bezrobocia, często wielodzietnych, żyjących w trudnych warunkach mieszkaniowych. Dla wielu z takich rodzin trudna sytuacja materialna ma charakter długotrwały a dla innych jest tylko przejściowa. Jednym z zadań pomocy społecznej jest dalsza pomoc w postaci wsparcia finansowego, przeznaczonego na zaspokojenie podstawowych potrzeb życiowych osób w trudnej sytuacji materialnej. W tym celu konieczne jest zabezpieczenie wystarczających środków finansowych.

Priorytet 2: Zwiększenie aktywności osób wykluczonych oraz zagrożonych wykluczeniem społecznym na rynku pracy.

Głównym powodem ubóstwa rodzin jest brak pracy a zatem brak wystarczających środków do życia. Pełnoletni członkowie rodzin mają często małe kwalifikacje i niewystarczające umiejętności zawodowe. Często też nie mają zwyczajnie ochoty poszukiwać pracy, gdyż liczą wyłącznie na środki finansowe z pomocy społecznej. Warunkiem wyjścia tych rodzin z biedy jest zapewnienie stałego dopływu środków finansowych, czyli podjęcia zatrudnienia. Wskazany cel zwraca uwagę na motywowanie osób do aktywnego poszukiwania pracy, ale także do podnoszenia swoich kwalifikacji oraz uzupełniania braków w wykształceniu.

Priorytet 3: Zmniejszenie liczby rodzin, zmagających się z problemem ubóstwa.

Znalezienie zatrudnienia a przez to stały dopływ środków finansowych powoduje, że rodziny żyjące dotąd w ubóstwie będą mogły samodzielnie zabezpieczyć swoje podstawowe potrzeby życiowe. Nie będą musiały korzystać z pomocy instytucjonalnej. Wskazane jest tu pokazywanie korzyści wynikających z takiego stanu rzeczy. Ważne jest też w tym wypadku dalsze podejmowanie działań, zmierzających do wyeliminowania niewłaściwych wzorców przekazywanych z pokolenia na pokolenie dot. przyjmowania postawy roszczeniowej wobec pomocy społecznej a przez to wobec korzystania z pomocy państwa, gminy, powiatu.

2.2 W zakresie celu strategicznego : „Stworzenie zintegrowanego systemu wsparcia dla osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym z powodu bezrobocia”

Priorytet 1: Łagodzenie skutków bezrobocia poprzez planowe i systemowe wsparcie osób i rodzin, w przypadku których bezrobocie jest wiodącą przyczyną wykluczenia społecznego

Osoby wykluczone społecznie z powodu bezrobocia ponoszą także emocjonalne koszty takiego stanu rzeczy. Prezentują postawę o obniżonym poczuciu własnej wartości, nie wierzą w siebie, mają zaburzone poczucie bezpieczeństwa. Zmagają się z depresjami, nerwicami, wyładowują swoje frustracje na bliskich, popadają w alkoholizm lub inne uzależnienia. Dlatego w pracy nad łagodzeniem skutków bezrobocia konieczne jest zapewnienie wsparcia psychologa i doradcy zawodowego, czasem także grupy wsparcia. Taką pomoc – kompleksową i systemową zapewniają instytucje realizujące programy i projekty unijne. Pomoc ta ma charakter interdyscyplinarny, ważna jest tu współpraca poszczególnych służb.

Priorytet 2: Obejmowanie świadczeniami osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem – zgodnie z regulacjami ustawowymi.

Przezwyciężenie przejściowych trudności finansowych, w jakich znalazła się rodzina na skutek bezrobocia wiąże się z zapewnieniem jej wsparcia finansowego. Przyznane środki zostaną wykorzystane zgodnie z najważniejszymi potrzebami rodziny. Charakter i wysokość takich świadczeń regulują stosowne przepisy, ustawy, uchwały i zarządzenia, głównie Ustawa o pomocy społecznej. Osoba bezrobotna może ubiegać się o przyznanie świadczenia z pomocy społecznej – na zasadach określonych w Ustawie. Część osób bezrobotnych nabywa prawa do otrzymywania zasiłku dla bezrobotnych. W dalszej pracy z osobami zagrożonymi wykluczeniem społecznym z powodu bezrobocia ważne jest: zabezpieczenie środków na wypłatę świadczeń z pomocy społecznej i funduszu pracy oraz realizacja programów osłonowych adekwatnych do potrzeb takich osób.

Priorytet 3: Pobudzenie aktywności społecznej i zawodowej osób bezrobotnych poprzez realizację programów lokalnych, rządowych, programów z udziałem środków UE

Bardzo duże znaczenie w procesie aktywizacji zawodowej i łagodzenia skutków bezrobocia na terenie miasta Płocka będą miały działania podejmowane przez Miejski Urząd Pracy, polegające na pozyskiwaniu środków z Funduszu Pracy, budżetu Gminy Miasto Płock, PFRON oraz Unii Europejskiej na realizację projektów, w tym projektów partnerskich. Głównym celem projektów będzie m.in. aktywizacja zawodowa i społeczna osób bezrobotnych oraz poprawa dostępu do zatrudnienia, umożliwiające osobie bezrobotnej wejście lub powrót na rynek pracy.

Miejski Urząd Pracy w Płocku realizuje programy mające na celu pobudzenie aktywności społecznej i zawodowej osób bezrobotnych ze szczególnym uwzględnieniem osób określonych w art. 49 Ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy tj.

- 1) bezrobotnych do 30 roku życia,
- 2) bezrobotnych długotrwale,

- 3) bezrobotnych powyżej 50 roku życia,
- 4) bezrobotnych korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej,
- 5) bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia lub co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia,
- 6) bezrobotnych niepełnosprawnych,
- 7) poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu lub niewykonujących innej pracy zarobkowej opiekunów osoby niepełnosprawnej, z wyłączeniem opiekunów osoby niepełnosprawnej pobierających świadczenie pielęgnacyjne lub specjalny zasiłek opiekuńczy na podstawie przepisów o świadczeniach rodzinnych, lub zasiłek dla opiekuna na podstawie przepisów o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów.

Programy uwzględniają kompleksowe wsparcie przewidziane w ww. Ustawie, w tym m.in. poradnictwo zawodowe, pośrednictwo pracy, staż, szkolenia i zatrudnienie w ramach subsydiowanych programów rynku pracy.

Priorytet 4: Prowadzenie szkoleń dla osób bezrobotnych, wyrównujących ich szanse na rynku pracy

Głównym czynnikiem sprawiającym, że szkolenia osób bezrobotnych są koniecznością, jest tempo zmian na rynku pracy oraz związany z tym wzrost bezrobocia. W obecnych warunkach gospodarki rynkowej nie wystarczy posiadać jeden zawód, gdyż w pewnym okresie może okazać się, że nie ma na niego zapotrzebowania. Rynek pracy jest dynamiczny, ulega ciągłym zmianom, co pociąga za sobą również zmiany oczekiwań pracodawców. W tej sytuacji szkolenia są formą pomocy, która odgrywa szczególną rolę w pomaganiu tej kategorii społecznej przetrwać okres impasu i chroni przed postępującą marginalizacją. Z oceny osób bezrobotnych wynika, iż szkolenia stanowią pożądaną usługę na rynku pracy, która przynosi wiele korzyści, albowiem mogą oni systematycznie poszerzać swoje kompetencje i oferować wiedzę oraz umiejętności na odpowiednim poziomie, zgodnym nie tylko z oczekiwaniami pracodawców, ale też kierunkiem właściwym do przemian zachodzących w życiu społeczno – gospodarczym. Dzięki temu stają się oni bardziej konkurencyjni i wzrasta prawdopodobieństwo pozyskania przez nich zatrudnienia. Istotną rzeczą dla osób biorących udział w szkoleniach jest pomoc w zdobyciu nowych kwalifikacji zawodowych, ale także wskazanie na możliwość uczestnictwa w grupie i ułatwienia nawiązywania kontaktów. Podjęcie szkolenia motywuje do dalszego działania, sprzyja lepszej organizacji czasu i osiągnięciu konkretnych celów. Szkolenia wpływają pozytywnie na bezrobotnych, gdyż umożliwiają im uzyskanie statusu osoby uczącej się i poprawienie swojej pozycji w środowisku.

Priorytet 5: Analizowanie potrzeb pracodawców i osób bezrobotnych

Określenie potrzeb i oczekiwań pracodawców w stosunku do potencjalnych pracowników ma kluczowe znaczenie dla poprawy funkcjonowania rynku pracy. Miejski Urząd Pracy w Płocku podejmuje działania mające na celu m.in. niwelowanie trudności z zaspokajaniem zapotrzebowania pracodawców na określone kwalifikacje zawodowe oraz kompetencje ponadzawodowe. Jednym ze sposobów niwelowania niedopasowań oczekiwań pracodawców i osób bezrobotnych na rynku pracy jest prowadzenie badań ankietowych, w wyniku których możliwe jest przybliżone określenie zapotrzebowania lokalnych pracodawców na pożądane zawody oraz wskazanie wymagań dotyczących wykształcenia, doświadczenia zawodowego, kwalifikacji zawodowych oraz kompetencji ponadzawodowych przyszłych pracowników. Pozyskiwane w ten sposób dane służą jako pomocnicze źródło informacji na temat potrzeb i oczekiwań zarówno pracodawców, jak i osób bezrobotnych, a także jako pomocnicze źródło identyfikacji branż, w których występują luki kwalifikacyjne.

Priorytet 6: Monitorowanie rynku pracy pod względem zapotrzebowania na odpowiednie kwalifikacje zawodowe

Chcąc trafnie odpowiadać na potrzeby zarówno osób bezrobotnych, jak i pracodawców należy monitorować oraz identyfikować te potrzeby. W tym celu MUP w Płocku przeprowadza badania własne, których celem jest m.in. poznanie oczekiwań osób bezrobotnych względem pracy, barier utrudniających im funkcjonowanie na rynku, informacji na temat udziału w aktywnych programach rynku pracy czy też na temat oczekiwanej ze strony urzędu pomocy oraz pozyskanie informacji dotyczących perspektyw rozwoju, potrzeb zatrudnieniowych, głównych problemów pojawiających się w procesie rekrutacji oraz określenie zakresu potencjalnej współpracy z MUP w Płocku (w przypadku badania pracodawców). Konfrontacja oczekiwań pracodawców z oczekiwaniami potencjalnych pracowników pozwala na zintensyfikowanie działań, mających na celu poprawę sytuacji na płockim rynku pracy, zarówno dla samych przedsiębiorców, jak i osób bezrobotnych, które poszukują zatrudnienia w tych firmach.

Priorytet 7: Monitorowanie zawodów deficytowych i nadwyżkowych

Systematyczna obserwacja popytu na pracę i podaży zasobów pracy, przy pomocy narzędzia jakim jest monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych (w ramach badania pn. Barometr Zawodów), pozwala na formułowanie krótkookresowych (zazwyczaj 1-rocznych) prognoz zapotrzebowania na pracowników oraz wspiera m.in. proces wdrażania programów aktywizacji i szkoleń dla osób bezrobotnych.

Priorytet 8: Podejmowanie działań w celu zapewnienia osobom bezrobotnym zatrudnienia w różnych formach, organizowanie aktywnych programów rynku pracy.

Na realizację zadań na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej w każdym roku urząd pracy otrzymuje środki z Funduszu Pracy – zgodnie z decyzją Ministra właściwego ds. pracy. Środki te podlegają podziałowi na poszczególne formy wsparcia. Ponadto, w swojej działalności urząd pozyskuje dodatkowe środki z rezerwy Ministra właściwego ds. pracy, projektów konkursowych

i pozakonkursowych, co ma na celu objęcie aktywizacją zawodową jak największej liczby osób bezrobotnych.

Priorytet 9. Finansowanie kształcenia ustawicznego pracowników i pracodawców ze środków Krajowego Funduszu Szkoleniowego

Istotą Krajowego Funduszu Szkoleniowego jest przeznaczenie części składki odprowadzanej przez pracodawców na Fundusz Pracy na wsparcie kształcenia ustawicznego podejmowanego z inicjatywy pracodawcy lub za jego zgodą. Adresowany jest do pracowników i pracodawców, którzy chcieliby skorzystać z form kształcenia ustawicznego takich jak szkolenia, studia podyplomowe czy egzaminy, po to by zapobiec utracie zatrudnienia z powodu braku kompetencji adekwatnych do wymagań wciąż zmieniającej się gospodarki.

2.3 W zakresie celu strategicznego: „Poprawa sytuacji osób ciężko i przewlekle chorych, w tym z zaburzeniami psychicznymi”

Priorytet 1: Poprawa dostępu osób, zmagających się z długotrwałą chorobą do usług zdrowotnych

W przypadku osób zmagających się z długotrwałą chorobą istotne znaczenie ma fakt zwiększenia ich dostępu do lekarzy podstawowej opieki zdrowotnej oraz lekarzy specjalistów. Dodatkowo ważny jest czas oczekiwania na wizytę lekarską, który obecnie wydłuża się nawet do kilku miesięcy. W związku z tym konieczne jest powstawanie nowych podmiotów, świadczących pomoc w postaci opieki medycznej, posiadających kontrakt z NFZ. Szczególnie wskazane jest zwiększenie oferty poradni specjalistycznych, działających w ramach ubezpieczenia zdrowotnego na terenie Płocka.

Priorytet 2: Zapewnienie wsparcia psychologicznego oraz finansowego dla osób zmagających się z długotrwałą chorobą

Rehabilitacja i cały proces leczenia w przypadku długotrwałej choroby wiąże się z koniecznością ponoszenia dużych nakładów finansowych. Długotrwała choroba może występować jako przyczyna ubóstwa, lecz najczęściej jest korelatem innych kwestii społecznych, gdyż osoby długotrwale chore posiadające własne źródło dochodu (często na poziomie minimum egzystencjalnego) nie są w stanie pokryć zwiększających się wydatków związanych z zakupem leków i leczeniem. Niezbędne jest zatem wsparcie finansowe ze strony MOPS, np. na zakup leków.

Priorytet 3: Profilaktyka zdrowotna ukierunkowana na rozpoznane lokalne potrzeby w zakresie ochrony zdrowia

Profilaktyka zdrowotna realizowana jest na terenie naszego miasta głównie w formie programów zdrowotnych, adresowanych do różnych grup mieszkańców, w szczególności do dzieci – w zakresie szczepień przeciw meningokokom, pneumokokom czy HPV oraz dorosłych – w zakresie szczepień przeciw grypie, wczesnego wykrywania nowotworów piersi oraz jelita grubego. Z uwagi na dane statystyczne dotyczące zachorowalności i zgonów, konieczna jest kontynuacja realizacji ww. programów oraz rozpoznawanie lokalnych potrzeb zdrowotnych i podejmowanie działań w celu ich zaspokajania.

Ponadto realizowane są działania w zakresie edukacji zdrowotnej, przede wszystkim dla dzieci i młodzieży ze szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych, zarówno publicznych jak i niepublicznych, poprzez program promocji zdrowia w szkołach. Dodatkowo, każdy program zdrowotny finansowany na zlecenie Gminy – Miasto Płock ze środków budżetu miasta zawiera w sobie element edukacyjny.

Priorytet 4: Realizacja działań edukacyjnych z zakresu promocji i ochrony zdrowia kierowanych do mieszkańców miasta Płocka we współpracy z organizacjami i instytucjami lokalnymi oraz ogólnopolskimi

Gmina – Miasto Płock finansuje projekty z zakresu promocji i ochrony zdrowia realizowane przez lokalne i ogólnopolskie organizacje pozarządowe na rzecz swoich członków, jak również ogółu mieszkańców. Dotyczą one problemów występujących w naszym mieście. Ponadto, Gmina – Miasto Płock współpracuje z instytucjami lokalnymi i ogólnopolskimi przy realizacji działań dotyczących edukacji zdrowotnej w szczególności w zakresie zdrowego żywienia, zdrowego stylu życia, różnych aspektów HIV / AIDS, propagowania idei honorowego krwiodawstwa czy upowszechniania w społeczeństwie wiedzy na temat udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej. Wspomniane działania mają charakter długofalowy i będą kontynuowane w kolejnych latach.

Priorytet 5: Rozwój Środowiskowych Domów Samopomocy oraz innych form wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi

Na terenie Płocka działa Środowiskowy Dom Samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi, ponadto na terenie miasta działa 6 Warsztatów Terapii Zajęciowej, realizujących programy wsparcia m.in. dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz dla osób upośledzonych. Środowiskowy Dom Samopomocy dysponuje 45 miejscami, podczas gdy Warsztaty Terapii Zajęciowej dysponują łącznie 125 miejscami dla osób niepełnosprawnych. Z uwagi na konieczność dostosowania funkcjonowania ŚDS do zmieniającej się sytuacji osób niepełnosprawnych oraz ich rodzin, konieczne będzie zwiększenie liczby miejsc dla uczestników do 60 lub powstawanie nowych placówek tego typu.

Prowadzone są również grupy wsparcia dla rodzin osób z zaburzeniami psychicznymi, a także realizowany jest program Asystent Osoby Niepełnosprawnej, który

pozwała na wsparcie osób z zaburzeniami psychicznymi przy jednoczesnym odciążeniu rodzin.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje również specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi – usługi te realizowane są przez pielęgniarki psychiatryczne, terapeutów oraz opiekunów posiadających odpowiednie kwalifikacje do pracy z osobami z zaburzeniami psychicznymi. Pracownicy realizujący specjalistyczne usługi opiekuńcze prowadzą bieżącą współpracę z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób z zaburzeniami psychicznymi oraz przychodniami. Liczba osób korzystających ze specjalistycznych usług opiekuńczych systematycznie wzrasta.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej prowadzi również mieszkania chronione, w których mogą przebywać osoby z zaburzeniami psychicznymi. Osoby te korzystają ze wsparcia terapeutów oraz nabywają podstawowe umiejętności w zakresie samodzielnego funkcjonowania. Obecnie na terenie Płocka działają dwa mieszkania chronione dla osób niepełnosprawnych.

Priorytet 6: Zapewnienie rozwoju usług opiekuńczych i specjalistycznych w miejscu zamieszkania dla osób, które ze względu na wiek lub choroby wymagają pomocy

Na terenie naszego miasta żyje duża grupa osób starszych, chorych i samotnych, które nie są w stanie samodzielnie zaspokajać własnych potrzeb. Z różnych względów nie mogą one liczyć na wsparcie bliskich. Dlatego konieczny jest rozwój usług specjalistycznych. Aktualnie tego typu usługi świadczą 3 podmioty: Polski Czerwony Krzyż, Agencja Służby Społecznej i Polski Komitet Pomocy Społecznej. Opiekunki pomagają swoim podopiecznym – osobom starszym i samotnym - w codziennych zakupach, czynnościach higienicznych oraz wykonywaniu prac domowych. Specjalistyczne usługi opiekuńcze natomiast skierowane są do osób chorych i niepełnosprawnych. Zadanie to realizują pracownicy zatrudnieni w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej.

2.4 W zakresie celu strategicznego: „Zwiększenie udziału osób niepełnosprawnych w życiu społecznym i gospodarczym Płocka”.

Priorytet 1: Wyrównywanie szans osób niepełnosprawnych w korzystaniu z praw i obowiązków przysługujących pozostałym mieszkańcom

W naszym mieście stworzone zostało Biuro Rzecznika Osób Niepełnosprawnych którym kieruje Rzecznik Osób Niepełnosprawnych.

Najważniejszymi obszarami działalności biura są:

- działanie w obronie interesów osób niepełnosprawnych,
- przeciwdziałanie dyskryminacji osób niepełnosprawnych,
- interwencje w instytucjach niosących pomoc osobom niepełnosprawnym,
- występowanie z inicjatywami i wnioskami w sprawach mających znaczenie w życiu osób niepełnosprawnych,
- informacja o instytucjach, stowarzyszeniach działających na rzecz osób niepełnosprawnych.

Priorytet 2: Likwidacja barier architektonicznych, komunikacyjnych i transportowych

Zadanie to związane jest z likwidacją barier dot. osób niepełnosprawnych, u których występują szczególne ograniczenia architektoniczne, w komunikowaniu się i techniczne. Zadanie to jest dofinansowane ze środków PFRON. W ramach likwidacji barier architektonicznych możliwe jest m.in. przystosowanie mieszkania do potrzeb osób niepełnosprawnych, budowa podjazdu (w zależności od potrzeb). Występujące bariery techniczne i w komunikowaniu się likwidowane są po ustaleniu indywidualnych potrzeb osób niepełnosprawnych. Równocześnie prowadzone są działania z programu „Wyrównywanie różnic między regionami III”, które koncentrują się na likwidacji barier architektonicznych w przestrzeni publicznej oraz na likwidacji barier transportowych. Nasze miasto stara się przeciwdziałać tego rodzaju ograniczeniom – na potrzeby osób niepełnosprawnych został zakupiony bus. Osoby niepełnosprawne oraz ich opiekunowie mogą korzystać z takich usług transportowych – Urząd Miasta Płocka udostępnia im busa, którym poruszają się na terenie miasta oraz poza nim. Taką pomocą objęte są osoby ze znacznym i umiarkowanym stopniem niepełnosprawności. W maju 2013r. został zakupiony BUS Renault Trafic przystosowany do przewozu osób niepełnosprawnych. Zakup busa był dofinansowany z PFRON. Koszt biletu na terenie miasta wynosi 8 zł w jedną stronę, natomiast poza miasto 0,95zł / km. Transport busem pomaga osobom niepełnosprawnym w rehabilitacji leczniczej, społecznej i zawodowej. Zapewnia możliwość w dotarciu np. do szpitala, na turnus rehabilitacyjny lub wizytę lekarską. Usługi transportowe cieszą się coraz większym zainteresowaniem, ponieważ żadna inna instytucja ani organizacja pozarządowa nie realizuje tak specjalistycznego transportu po tak niskiej cenie. Często kursy są łączone w taki sposób, żeby w ramach jednego kursu przewieźć kilka osób niepełnosprawnych. W 2019 roku bus przejechał łącznie 26 741 km. Prawie 2000 km więcej niż w 2018r. I prawie 7000 km więcej niż w 2017 roku.

Działania prowadzone na rzecz osób z niepełnosprawnością przez Komunikację Miejską - Płock Sp. z o.o.:

- Szkolenia – KM-Płock organizuje każdego roku szkolenia dla kierowców na których omawiana jest obsługa pasażerów z niepełnosprawnościami.
- Informatory dla nowych kierowców - pracownicy zatrudniani na stanowisko kierowcy autobusu miejskiego otrzymują informatory o tematyce między innymi obsługi niepełnosprawnych pasażerów.
- Edukacja najmłodszych pasażerów – w czasie zajęć Akademii Młodego Pasażera uczymy dzieci m.in. jak zachowywać się w stosunku do osób niepełnosprawnych, którzy podróżują komunikacją miejską.
- Oznakowanie pojazdów – pojazdy KM-Płock dostosowane do przewozów osób niepełnosprawnych są oznakowane piktogramami.
- Udogodnienia w pojazdach – autobusy wszystkich linii miejskich są niskopodłogowe. Ponadto wyposażone są odpowiednio do obsługi osób niepełnosprawnych, jak np.: wyznaczone miejsce na wózek inwalidzki z pasami, wysuwana platforma, miejsca dla osób niepełnosprawnych są wyznaczone i odpowiednio oznakowane piktogramami. Kolejnym udogodnieniem jest System Informacji Dźwiękowej. Wewnątrz autobusów również znajduje się system informacji głosowej.
- W roku 2020 Spółka zakupiła 7 niskopodłogowych autobusów Karsan Atak. Kolejne 8 autobusów Solaris Urbino, które Spółka otrzymała od Właściciela z projektów unijnych są również niskopodłogowe.
- Ulgi dla osób niepełnosprawnych w komunikacji miejskiej.

- Współpraca z Rzecznikiem Osób Niepełnosprawnych w Płocku, a także z organizacjami/fundacjami działającymi na rzecz osób z niepełnosprawnościami. Działania będą kontynuowane w kolejnych latach.

Priorytet 3: Zwiększenie dostępu osób niepełnosprawnych do leczenia i opieki medycznej, usług opiekuńczych oraz rehabilitacji

Gmina Miasto Płock realizuje specjalistyczne usługi opiekuńcze oraz usługi opiekuńcze na rzecz mieszkańców miasta. Usługi te realizowane są zgodnie z ustawą o pomocy społecznej. Dodatkowo osoby niepełnosprawne mają dostęp do wszystkich form opieki medycznej, leczenia i rehabilitacji, dzięki bogatej ofercie specjalistycznych przychodni i poradni.

Priorytet 4: Zwiększenie aktywności osób niepełnosprawnych w życiu społecznym i kulturalnym naszego miasta

W celu minimalizacji wszelkich barier i niedogodności dla osób niepełnosprawnych samorząd realizuje dwa programy: · „Osoba Niepełnosprawna w społeczności lokalnej”, · Program Asystent Osoby Niepełnosprawnej. Działania asystenta obejmują czynności umożliwiające osobie niepełnosprawnej dostęp do: rehabilitacji, świadczeń, pracy, wypoczynku, życia osobistego i rodzinnego. Ponadto osoby niepełnosprawne mające trudności z dotarciem w umówione miejsce mogą skorzystać z przejazdu specjalistycznie przygotowanym busem.

Płocki Ośrodek Kultury i Sztuki

Nowa siedziba Płockiego Ośrodka Kultury i Sztuki (od 2018 r.) jest wolna od barier architektonicznych - brak schodów umożliwia dostęp osobom poruszającym się na wózkach inwalidzkich do sali widowiskowej. Z kolei platforma schodowa umożliwia im udział w projekcjach Kina za Rogiem, wystawach organizowanych na I i II piętrze POKiS-u.

Działania umożliwiające osobom niepełnosprawnym udział w życiu kulturalnym :

- W 2020 r. w Kinie za Rogiem zorganizowano trzy projekcje filmowe dla podopiecznych Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego nr 2 w Płocku. Odbyły się one 20, 24 stycznia i 30 września. Łącznie wzięło w nich udział 75 osób.

- Pracownia Działań Twórczych Kolor i Forma (w CH Wisła) przeprowadziła cztery warsztaty plastyczne dla uczniów SOSW nr 2, odbyły się w dniach 14 i 22 stycznia, 3 lutego i 3 marca. Łącznie wzięło w nich udział 35 osób.

- wystawy plastyczne: 11.09.-30.10., Dom Darmstadt - „Bez powrotu” – wystawa prac Adama Dębińskiego, niepełnosprawnego twórcy z kręgu art. brut, Prace pochodziły z kolekcji Andrzeja Kwasiborskiego. Ekspozycje obejrzało ok. 100 osób; 03.02 -23.02., Galeria Sztuki Dzieci i Młodzieży (CH Mosty) - wystawa „Razem Odczarujmy Inny Świat - udana zabawa bez używek”, organizator - Stowarzyszenie Klubu Rodziców „Razem dla autyzmu”. Na ekspozycję składały się prace dzieci z płockich szkół podstawowych. Wystawę obejrzało ok. 700 osób.

W związku z pandemią koronawirusa od marca do czerwca oraz od listopada do końca grudnia 2020r. w POKiS-ie nie odbywały się zajęcia warsztatowe, nie były organizowane koncerty, ani inne wydarzenia artystyczne. Duża część aktywności została przeniesiona do

internetu, dzięki temu mogli w nich brać udział wszyscy chętni.

Na wszystkie imprezy biletowane osoby niepełnosprawne mają zapewniony darmowy wstęp, a ich opiekunowie - prawo do 50-procentowej zniżki.

Kontynuacja działań mających na celu zwiększenie aktywności osób niepełnosprawnych w życiu kulturalnym Płocka.

Płocka Orkiestra Symfoniczna im. Witolda Lutosławskiego wychodzi naprzeciw oczekiwaniom i potrzebom osób niepełnosprawnych poprzez organizację koncertów w miejscach, salach pozbawionych barier architektonicznych. Ponadto w 2020 roku osoby niepełnosprawne były uprawnione do zakupu biletów zniżkowych na wszystkie koncerty. Zniżka przysługuje także opiekunom osób niepełnosprawnych.

Płocka Galeria Sztuki: jest instytucją kultury, finansowaną z budżetu Miasta Płocka. Istotą działalności PGS jest przede wszystkim upowszechnianie i kreowanie wydarzeń artystycznych, prezentacja aktualnych trendów, zjawisk i postaw w sztuce współczesnej, przy zachowaniu jak najwyższej ich jakości i poziomu artystycznego. Galeria pełni rolę podmiotu inicjującego i organizującego ważne przedsięwzięcia w obszarze popularyzacji sztuki współczesnej w regionie. W 2020 r. Płocka Galeria Sztuki przygotowała i przeprowadziła działania mające na celu poszerzenie oferty wydarzeń kulturalnych w mieście, dedykowanych szerokiej grupie odbiorców. Program wystawienniczy i edukacyjny Galerii został opracowany dla różnych grup wiekowych i środowisk, w tym zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Płocka Galeria Sztuki wspiera inicjatywy na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie kultury i sztuki. Celem programu Płockiej Galerii Sztuki jest również inicjowanie, prowadzenie i wspieranie działań zmierzających do likwidacji szeroko rozumianych barier, utrudniających osobom niepełnosprawnym pełne uczestnictwo w życiu społecznym i kulturalnym.

Priorytet 5: Zapewnienie osobom niepełnosprawnym możliwości pełnego korzystania z oferty sportowej oraz rekreacyjnej

Wszystkie osoby niepełnosprawne bez względu na wiek i stopień niepełnosprawności mogły w 2019 roku korzystać z pływalni miejskich za 1,00 zł za każdą godzinę. Podstawą skorzystania z ulgi było okazanie ważnego karnetu wystawionego przez MOSiR. W roku 2020 obowiązujące ceny to : 2 zł dla dzieci do 16 r.ż. z niepełnosprawnością i ich opiekunowie oraz dla osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności i 8,00 zł dla osób z umiarkowanym i lekkim stopniem niepełnosprawności. W 2019 roku, MOSiR Płock Sp. z o.o. wydał 438 karnetów dla osób niepełnosprawnych uprawniających do korzystania z basenów zarządzanych przez spółkę. Łącznie, w roku ubiegłym, odnotowano 19.208 wejść na Pływalnię przez osoby niepełnosprawne, w tym 12.509 wejść na Pływalnię Podolanka, 4.934 wejścia na Pływalnię Jagiellonka oraz 1.765 wejść na Pływalnię Kobylanka. Na Siłowni ARENA odnotowano 189 wejść. Z kortów tenisowych przy Stadionie Miejskim im. Bernarda Szymańskiego przy ul. Sportowej 3 odnotowano ok. 960 wejść osób niepełnosprawnych, które są jednocześnie członkami Stowarzyszenia Integracyjny Klub Tenisa w Płocku. Na pływalni miejskiej „Podolanka” dostępny jest specjalny mobilny podnośnik MET 400 ułatwiający dostęp do niecek basenowych. Z podnośnika korzystają osoby niepełnosprawne poruszające się na wózkach oraz osoby, które mają problem z samodzielnym wejściem do basenu.

Pływanie i zajęcia na basenie są doskonałą formą rehabilitacji osób niepełnosprawnych, powodują powrót do kondycji fizycznej i psychicznej. Pływanie jest zalecane wszystkim osobom które mają schorzenia kręgosłupa i stawów.

Wisła Płock SSA za pośrednictwem Referatu Rzecznika Osób Niepełnosprawnych wydaje osobom niepełnosprawnym i ich opiekunom bezpłatne zaproszenia na mecze piłki ręcznej. Osoby dla których nie wystarczyło biletów są wpisywane na listę rezerwową.

Priorytet 6: Zwiększenie aktywności zawodowej osób niepełnosprawnych oraz wzmocnienie polityki równości szans na rynku pracy

MUP w Płocku w kolejnych latach będzie kontynuował aktywizowanie osób niepełnosprawnych zarejestrowanych w tut. urzędzie jako osoby bezrobotne lub poszukujące pracy niepozostające w zatrudnieniu w ramach programów określonych w Ustawie o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych ze szczególnym uwzględnieniem działań na rzecz zwiększenia zatrudnienia lub samozatrudnienia przez osoby niepełnosprawne. W ramach środków określonych w „Planie finansowym podziału środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych dla Miasta Płocka na rok 2019 na zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej”, Miejski Urząd Pracy w Płocku otrzymał do dyspozycji kwotę 220.000,00 zł z przeznaczeniem na realizację zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej. Liczba osób objętych wsparciem do dnia 31.12.2019r. wyniosła 5. Inne działania podejmowane przez MUP:

- dokonywanie zwrotu kosztów wyposażenia stanowisk pracy osoby niepełnosprawnej
- przyznawanie osobom niepełnosprawnym środków na podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo na wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej

Ponadto Miejski Urząd Pracy w Płocku, na podstawie porozumienia nr 3/WWS-III/P/142/2019 zawartego w dniu 30.09.2019 r. z Gminą - Miasto Płock, realizował projekt „Przedsiębiorczy niepełnosprawny 2019” w ramach „Programu wyrównywania różnic między regionami III” – w obszarze G, dofinansowanego ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Kontynuacja działań mających na celu pozyskiwanie dodatkowych środków PFRON między innymi w ramach „Programu wyrównywania różnic między regionami III”

Kontynuacja realizacji programów aktywizacji zawodowej :

1) „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w Mieście Płocku (IV)” Okres realizacji projektu: 01.01.2020 r.– 31.12.2022 r. Uczestnikami projektu są osoby młode w wieku 18-29 lat bez pracy, zarejestrowane w Miejskim Urzędzie Pracy w Płocku jako bezrobotne, spośród których co najmniej 60% stanowią osoby, które nie uczestniczą w kształceniu i szkoleniu (tzw. młodzież NEET), zgodnie z definicją osoby z kategorii NEET przyjętą w Programie Operacyjnym Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020, w tym osoby z niepełnosprawnościami i osoby długotrwale bezrobotne (zgodnie z definicją przyjętą przez Komisję Europejską).

2) „Współpraca międzysektorowa na rzecz aktywnej integracji mieszkańców Miasta Płocka” Okres realizacji projektu: 01.09.2020 r. – 31.08.2021 r. Grupą docelową ww. projektu jest 45 osób zamieszkujących na terenie miasta Płocka spełniających łącznie kryteria: osoba w wieku aktywności zawodowej, bierna zawodowo, korzystająca z pomocy społecznej, z niepełnosprawnością.

Priorytet 7: Adaptacja przestrzeni publicznej do potrzeb osób niewidomych i słabo widzących

Płock prowadzi systematyczne działania zmierzające do modernizacji przestrzeni publicznej w celu dostosowania jej do potrzeb osób niepełnosprawnych, w tym osób niewidomych. Zadanie to realizowane jest we współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych.

Szczególne znaczenie ma modernizacja sieci komunikacji miejskiej i dostosowanie istniejącej sieci oraz przystanków do potrzeb osób niewidomych. Zadanie to realizowane jest systematycznie a celem jest modernizacja wszystkich przystanków.

Priorytet 8: Modernizacja i remont chodników oraz innych obiektów środowiska zewnętrznego

Modernizacja i remont chodników prowadzona jest systematycznie przy uwzględnieniu potrzeb osób niepełnosprawnych. Jest to związane z likwidacją barier architektonicznych na terenie Płocka. W tym zakresie Rzecznik Osób Niepełnosprawnych współpracuje z Miejskim Zarządem Dróg. Zadanie to realizowane jest również na terenie budynków użyteczności publicznej, takich, jak szpitale.

Szczególne istotna jest likwidacja barier na terenie przestrzeni publicznej i wyrównywanie chodników. Rozwiązania te stosowane są każdorazowo w przypadku nowych inwestycji i polegają na wyrównywaniu nawierzchni oraz umieszczeniu najazdów dla osób poruszających się na wózkach inwalidzkich.

Dodatkowo Rzecznik Osób Niepełnosprawnych wspólnie z Fundacją DEFACTO oraz Uniwersytetem Adama Mickiewicza w Poznaniu przeprowadził akcję, mającą na celu dostosowanie sygnałów dźwiękowych na przejściach dla pieszych do możliwości osób niedosłyszących – dotąd dźwięki te były zbyt ciche, w wyniku przeprowadzonej akcji głośność sygnałów dźwiękowych uległa zwiększeniu.

Priorytet 9: Tworzenie i oznaczanie miejsc parkingowych dla osób niepełnosprawnych

Referat Rzecznika Osób Niepełnosprawnych prowadzi akcję parkingową poprzez: monitorowanie u administratorów parkingów o wyznaczenie miejsc postojowych przeznaczonych dla osób niepełnosprawnych. Współpraca Referatu Rzecznika Osób Niepełnosprawnych z Komendą Miejską Policji, Strażą Miejską. Instytucje kontrolują przestrzeganie prawa pod względem bezprawnego zajmowania „kopert” poprzez podjęcie szybkiej interwencji na sygnały prywatnych osób o zajęciu „koperty” przez osoby nieuprawnione. Ostatnie lata prowadzenia akcji parkingowej pokazały, że nasze społeczeństwo coraz rzadziej łamie prawo pod tym względem. Należy przypuszczać, że ulotki, naklejki i wysokość mandatu w kwocie **500 zł** to kara za parkowanie na kopcercie bez uprawnień i bez oznakowania pojazdu kartą parkingową, **800 zł** mandatu to kara za nieuprawnione posługiwanie się kartą parkingową i jednoczesne zaparkowanie na kopcercie, przynoszą spodziewany skutek.

Priorytet 10: Inicjowanie i wspieranie finansowe działań różnych podmiotów, zmierzających do podejmowania przedsięwzięć mających na celu zwiększanie integracji społecznej osób niepełnosprawnych

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Płocku podejmował następujące działania mające wpływ na sytuację osób niepełnosprawnych :

1. udzielanie ze środków PFRON dofinansowań do likwidacji barier architektonicznych u osób niepełnosprawnych, w komunikowaniu się i technicznych.
2. dofinansowanie ze środków PFRON do turnusów rehabilitacyjnych.
3. dofinansowanie ze środków PFRON do zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze.
4. dofinansowanie ze środków PFRON do uczestnictwa osób niepełnosprawnych w warsztatach terapii zajęciowej.
5. dofinansowanie ze środków PFRON sportu, kultury i turystyki osób niepełnosprawnych.
6. dofinansowanie ze środków PFRON usług tłumacza języka migowego.
7. prowadzenie Środowiskowego Domu Samopomocy
8. wydawanie orzeczeń przez Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Płocku.
9. prowadzenie Mieszkań Chronionych.
10. Realizacja programu celowego Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych „Aktywny Samorząd”

Prowadzona jest akcja promocyjna mająca zachęcić organizacje pozarządowe do aplikowania o środki.

W Budżecie Miasta Płocka są zaplanowane środki finansowe dla organizacji pozarządowych i innych podmiotów uprawnionych, które realizowały zadania publiczne z zakresu pomocy społecznej również na realizację zadań publicznych w zakresie działalności na rzecz osób niepełnosprawnych. Gmina-Miasto Płock zleca organizacjom pozarządowym, w drodze otwartych konkursów ofert, przeprowadzonych na podstawie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Warto również wskazać na inicjatywę Rzecznika Osób Niepełnosprawnych, organizacji pozarządowych działających na terenie naszego miasta (np. Banku Żywności, Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej).

Działania będą kontynuowane w kolejnych latach.

2.5 W zakresie celu strategicznego „Wsparcie osób bezdomnych oraz przeciwdziałanie bezdomności na terenie miasta”

Priorytet 1: Rozwój systemu mieszkalnictwa socjalnego

W zasobach gminy znajdują się komunalne lokale mieszkalne, w tym również mieszkania socjalne. Ich liczba jest jednak niewystarczająca, aby zaspokoić potrzeby mieszkaniowe osób i rodzin o niskich dochodach, którym ustawowo przysługuje pomoc w zapewnieniu mieszkania ze strony Miasta, przy jednoczesnej świadomości konieczności realizacji wyroków eksmisyjnych przez miasto.

Priorytet 2: Rozwój systemu mieszkalnictwa chronionego przez gminę

W naszym mieście konieczne jest rozwijanie systemu wsparcia mieszkalnictwa chronionego i treningowego dla osób bezdomnych poprzez: rozwój systemu stacji wspomaganych, mieszkań treningowych oraz mieszkań wspomaganych w celu zabezpieczenia potrzeb osób bezdomnych. System rozwoju mieszkalnictwa chronionego powinien być rozwijany kompleksowo i spójnie z rozwojem systemu mieszkalnictwa wspomagane dla osób niepełnosprawnych i starszych

Priorytet 3: Realizacja działań zmierzających do zapobiegania zjawisku bezdomności

Jednym z ważniejszych celów jest stworzenie systemu monitorowania zjawiska bezdomności poprzez ścisłą współpracę instytucji na terenie gminy. Współpraca ta dotyczyć będzie głównie wymiany informacji pomiędzy Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Płocku a Urzędem Miasta Płocka poprzez przekazywanie szczegółowych danych nt. osób zagrożonych eksmisją, osób, w stosunku do których toczy się postępowanie eksmisyjne. Jednocześnie MOPS w Płocku – poprzez system pracy socjalnej – będzie w sposób szczególny monitorował środowisko osób zagrożonych eksmisją.

Priorytet 4: Realizacja działań w zakresie integracji środowisk interesariuszy bezdomności

Interesariusze bezdomności to wszystkie podmioty, które działają na rzecz osób bezdomnych, bądź zagrożonych bezdomnością. Do grupy tej zaliczyć należy nie tylko instytucje oraz służby miejskie, ale również organizacje pozarządowe, spółdzielnie mieszkaniowe, wspólnoty a także pojedyncze osoby - mieszkańców miasta. Rozwój systematycznych spotkań interesariuszy bezdomności pozwoli w szerszy sposób zdiagnozować zjawisko bezdomności i dynamicznie odpowiadać na bieżące potrzeby osób bezdomnych. Jednocześnie cykl spotkań przyczyni się do upowszechniania wiedzy o bezdomności wśród mieszkańców miasta oraz do podniesienia świadomości i wrażliwości społecznej na pomaganie bezdomnym. Spotkania te przyczyniają się również do podniesienia jakości współpracy poszczególnych podmiotów działających na terenie Płocka oraz stanowią forum wymiany doświadczeń w zakresie przeciwdziałania zjawisku bezdomności a także wsparcia samych bezdomnych.

Priorytet 5: Rozbudowa systemu wsparcia dla osób bezdomnych – dalszy rozwój miejsc noclegowych

MOPS w Płocku zawiera umowy z Caritas Diecezji Płockiej oraz z Polskim Komitetem Pomocy Społecznej na udostępnienie miejsc noclegowych dla bezdomnych kobiet i mężczyzn z terenu Płocka. Ponadto, w latach 2019/2020 i 2020/2021 zlecał zadanie prowadzenia w okresie jesienno – zimowym placówki niskoprogowej – ogrzewalni miejskiej Chrześcijańskiej Misji Społecznej "Teen Challenge". W dalszej perspektywie zasadna jest rozbudowa systemu miejsc noclegowych, w związku ze wzrostem liczby osób bezdomnych przebywających na terenie miasta Płocka, a także w związku z zasobami infrastrukturalnymi i koniecznością dostosowania placówek do zmieniających się przepisów prawnych i minimalnych standardów placówek dla osób bezdomnych i usług w nich

świadczonych.

Priorytet 6: Rozbudowa systemu wsparcia dla osób bezdomnych przebywających w środowisku poprzez intensyfikację działań streetworkerowskich i wprowadzenie stałości tej formy pracy

Na terenie miasta Płocka przebywa grupa osób bezdomnych, którzy w sposób systematyczny odmawiają wsparcia instytucjonalnego. Osoby te przebywają w pustostanach, na ogródkach działkowych oraz na klatkach schodowych. W związku z tym konieczny jest rozwój systemu wsparcia środowiskowego zwanego streetworking, przy wykorzystaniu zasobów przeszkolonych pracowników MOPS i organizacji pozarządowych w zakresie wykorzystania tej metody pracy z osobami bezdomnymi, a także zasoby grupy wolontariuszy, którzy po wcześniejszych szkoleniach, będą asystować streetworkerom w ich działaniu.

Priorytet 7: Realizacja działań zmierzających do stworzenia płockiego zespołu na rzecz rozwiązywania problemu bezdomności - powołanie Forum Dialogu Społecznego – dialog w rozwiązywaniu problemu bezdomności pod patronatem organizacji pozarządowych i środowisk interesariuszy bezdomności

Na terenie miasta Płocka funkcjonuje wiele doświadczonych podmiotów ekonomii społecznej, które działają w obszarze wsparcia i pomocy osobom w kryzysie bezdomności i wykluczonym społecznie. Każda z nich działa we własnym zakresie, bądź w ramach minimalnej współpracy, co nie wpływa efektywnie i zmniejsza możliwość skutecznego zaspokajania faktycznych potrzeb osób bezdomnych i odpowiedniego pomagania. W ramach partnerstwa współpracy – powołania Forum Dialogu, działałyby instytucje miejskie i organizacje pozarządowe m.in. kompleksowo wspierające osoby bez dachu nad głową. Skupienie szerokiego grona partnerów z różnych sektorów, z pewnością przyczyni się do jeszcze sprawniejszego i skuteczniejszego realizowania pomocy dla wykluczonych mieszkańców.

Priorytet 8: Realizacja działań zmierzających do wypracowania/ stworzenia Gminnego Modelu Wychodzenia z Bezdomności lub Płockiego Programu na rzecz Rozwiązywania Problemu Bezdomności w ramach Forum

W Płocku funkcjonuje system pomocy dla osób bezdomnych świadczony przez instytucje publiczne, służby oraz organizacje pozarządowe. Doświadczenie i wypracowane dobre praktyki w zakresie pomagania i wsparcia osób w kryzysie bezdomności na terenie miasta Płocka wskazują, iż celem intensyfikacji i podniesienia skuteczności w działaniu, niezbędny jest model rozwiązywania problemu bezdomności realizujący funkcje i obejmujący poziomy oddziaływania Prewencji, Interwencji i Integracji; zawierający pakiet standardów różnorodnych usług w obszarach takich jak: streetworking, praca socjalna, mieszkalnictwo i pomoc doraźna, zdrowie, partnerstwo lokalne, zatrudnienia i edukacji.

Celem powołania i funkcjonowania forum jest również wypracowanie Gminnego Modelu Wychodzenia z Bezdomności lub Płockiego Programu na rzecz Rozwiązywania Problemu Bezdomności na lata, a także stworzenie jeszcze mocniejszych fundamentów jego wdrażania.

2.6 W zakresie celu strategicznego "Rozwój i doskonalenie istniejącego systemu przeciwdziałania uzależnieniom, dostosowanego do zmieniających się potrzeb i zagrożeń"

Priorytet 1: Realizacja programów profilaktycznych, związanych z problemami uzależnienia skierowanych do dzieci i młodzieży.

W Płocku realizowane są systematycznie kompleksowe działania profilaktyczne na wszystkich szczeblach edukacji tj. w szkołach podstawowych, ponadpodstawowych oraz przedszkolach, które skierowane są do dzieci i młodzieży, rodziców oraz nauczycieli. Wśród realizowanych działań główną rolę pełnią programy o potwierdzonej skuteczności, które wykorzystują skuteczne strategie profilaktyczne, rekomendowane w ramach Systemu Rekomendacji Programów Profilaktycznych i Promocji Zdrowia Psychicznego. Należą do nich programy rekomendowane przez: Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii, Instytut Psychiatrii i Neurologii, Ośrodek Rozwoju Edukacji. W 2019 r. płockie placówki oświatowe realizowały następujące rekomendowane programy profilaktyczne:

- „Program Domowych Detektywów” - realizowany w szkołach podstawowych w klasach IV,
- „Fantastyczne możliwości” - realizowany w szkołach podstawowych w klasach VI,
- „Debata” - realizowany w szkołach podstawowych,
- „Spójrz inaczej” - realizowany w szkołach podstawowych,
- „Szkoła dla rodziców i wychowawców” - realizowany w szkole podstawowej oraz przez organizację pozarządową,
- „Przyjaciele Zippiego” - realizowany w przedszkolach,
- „Trzy Koła” realizowany w szkole podstawowej, □
- „Szkolna Interwencja Profilaktyczna” - metoda stosowana w szkołach ponadpodstawowych,
- „ARS, czyli jak dbać o miłość?” - program realizowany w szkołach ponadpodstawowych,
- „Apteczka Pierwszej Pomocy Emocjonalnej”,
- FreD goes net”.

W 2019 roku w Płocku realizowane były działania z zakresu redukcji szkód. W ramach projektu "Bliżej siebie – dalej od uzależnień" zrealizowano działania oparte na pracy metodą partyworking w trakcie trwania festiwalu Audioriver w Płocku. Powyższe działania realizowane były przez 4 przeszkolonych pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej i miały na celu ograniczenie szkód zdrowotnych i społecznych związanych z zażywaniem narkotyków i nowych substancji psychoaktywnych oraz propagowanie bezpiecznej zabawy wśród uczestników imprez muzycznych. Działaniami objęto ok. 2 500 osób, przeprowadzono ponad 1 000 rozmów informacyjno-edukacyjnych na temat zagrożeń wynikających z zażywania narkotyków, sposobów ich minimalizowania oraz bezpiecznych zachowań seksualnych, rozdano 2 000 sztuk wlepek oraz 1 000 sztuk ulotek dotyczących skutków zażywania narkotyków, bezpiecznej zabawy, rozdano 720 prezerwatyw, 477 litrów wody do picia, a także udzielano wsparcia w sytuacjach kryzysowych oraz pierwszej pomocy przedmedycznej w przypadku omdleń i zatruc.

W placówkach oświatowo-wychowawczych realizowane były ponadto inne projekty profilaktyczne (konkursy, programy autorskie, festyny) stanowiące uzupełnienie prowadzonych działań rekomendowanych. Dzieci z rodzin z problem uzależnień i przemocy

korzystały także z kolonii i obozów, połączonych z programem zajęć profilaktycznych.

Z uwagi na zagrożenia i problemy występujące wśród dzieci i młodzieży związane z eksperymentowaniem z substancjami psychoaktywnymi należy w dalszym ciągu podejmować możliwie szeroki zakres inicjatyw zapobiegających powstawaniu nowych problemów z uwzględnieniem aktualnych zagrożeń. Działania powinny dotyczyć profilaktyki uniwersalnej – ukierunkowanej na całą populację; selektywnej – ukierunkowanej na jednostki i grupy zwiększonego ryzyka i wskazującej - ukierunkowanej na jednostki (lub grupy) wysokiego ryzyka, które ujawniają pierwsze symptomy problemów wynikających z uzależnień, z wykorzystaniem sprawdzonych i rekomendowanych programów odpowiadających lokalnemu zapotrzebowaniu.

W Płocku realizowane są nie tylko działania profilaktyczne skierowane do dzieci i młodzieży, ale także do osób dorosłych. Organizowane są szkolenia i warsztaty dla rodziców oraz nauczycieli. W zakresie edukacji publicznej i profilaktyki dla dorosłych mieszkańców naszego miasta prowadzone są: lokalne kampanie radiowe, rozpowszechnianie plakatów i ulotek, prowadzenie strony internetowej, organizowanie festynów i imprez profilaktycznych, branie udziału w ogólnopolskich/regionalnych kampaniach społecznych, w tym organizowanie debat, współpraca z mediami, działania edukacyjno-informacyjne.

Priorytet 2: Podejmowanie kampanii i akcji społecznych propagujących zdrowy styl życia bez uzależnień

Niezbędnym elementem w obszarze działań profilaktycznych i przeciwdziałaniu uzależnieniom jest kształtowanie wiedzy wszystkich mieszkańców naszego miasta oraz prowadzenie działań związanych z promocją zdrowego stylu życia. Jednym z działań gminnych jest udział w kampaniach społecznych oraz prowadzenie lokalnych akcji skierowanych do całej społeczności, które mają na celu utrwalanie postaw abstynenckich oraz zmianę zachowań poprzez uwrażliwienie na zagrożenia wynikające z uzależnień. Prowadzenie edukacji publicznej wzmacnia skuteczność innych oddziaływań z zakresu profilaktyki uzależnień, rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii.

Priorytet 3: Niwelowanie skutków nadużywania alkoholu oraz substancji psychoaktywnych poprzez podejmowanie różnorodnych oddziaływań wobec osób uzależnionych oraz członków ich rodzin, w tym rozwój punktów konsultacyjnych oraz miejsc oferujących pomoc dla mieszkańców naszego miasta.

Wieloaspektowe, negatywne konsekwencje wynikające z uzależnień wymagają szeregu kompleksowych oddziaływań skierowanych do wszystkich członków rodziny, mających na celu poprawę jej funkcjonowania poprzez poradnictwo, działania terapeutyczne oraz edukacyjne. Analiza zasobów Płocka w obszarze rozwiązywania problemów wynikających z uzależnień oraz lista dostępnych miejsc pomocy wskazuje, że infrastruktura ta zapewnia interdyscyplinarną dostępność usług dla mieszkańców miasta. Miasto odpowiada na bieżące potrzeby i ma w pełni rozwiniętą bazę placówek pomocowych. Należy w dalszym ciągu wspierać oraz doskonalić lokalną infrastrukturę pomocową w celu zapewnienia interdyscyplinarnej dostępności usług dla mieszkańców Płocka - pomoc udzielana osobom uzależnionym, nadużywającym substancji psychoaktywnych oraz ich

rodzinom: pomoc dla dorosłych, pomoc dla dzieci, grupy samopomocowe, utrzymanie istniejącej sieci punktów konsultacyjnych, prowadzenie działań terapeutycznych i rehabilitacyjnych.

W Płocku występuje duża świadomość społeczna dotycząca możliwości uzyskania specjalistycznej pomocy – duża liczba osób wie, gdzie można uzyskać pomoc. Corocznie tworzona jest aktualna oferta informacyjna odnośnie miejsc pomocy – ulotki, plakaty, strona internetowa Urzędu Miasta Płocka. Realizowane są działania mające na celu zapewnienie mieszkańcom Płocka dostępu do specjalistycznej pomocy poprzez poradnictwo, jak również działania terapeutyczne. W punktach konsultacyjnych udzielana jest interdyscyplinarna pomoc przez psychologów, pedagogów, prawników, logopedów, mediatorów, profilaktyka uzależnień, specjalistę ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie, specjalistę psychoterapii uzależnień (osoba posiadająca certyfikat specjalisty psychoterapii uzależnień nadany przez PARPA), instruktora terapii uzależnień (osoba posiadająca certyfikat instruktora terapii uzależnień nadany przez PARPA). Dostępność do Punktów dostosowana jest do potrzeb mieszkańców – dyżury odbywają się codziennie. Duży nacisk powinien być położony na dalsze podnoszenie jakości prowadzonych oddziaływań prowadzonych przy współpracy z różnymi podmiotami zaangażowanymi w przeciwdziałanie problemom wynikającym z uzależnień.

Priorytet 4: Rozwój placówek realizujących zadania socjoterapeutyczne dla dzieci i młodzieży

Nadużywanie środków uzależniających przez jednego z członków rodziny ma negatywny wpływ na funkcjonowanie całego systemu rodzinnego, jest przyczyną powstawania problemów u dzieci i młodzieży wychowującej się w takich rodzinach. Dzieci doświadczają traumatycznych sytuacji, dorośli nie wypełniają rolę rodzicielskich, dzieci żyją w poczuciu zagrożenia i niepewności, co powoduje u nich zaburzenia emocjonalne i psychiczne. Dzieci nie mogą liczyć na wsparcie i pomoc ze strony rodziców, w związku z czym pomoc powinna nadejść z zewnątrz. W związku z powyższym jednym z zadań dla samorządu jest udzielanie pomocy dzieciom z rodzin z problemami wynikającymi z uzależnień. W Płocku realizowane są tego rodzaju działania m. in. przez placówki wsparcia dziennego - 8 Klubów Profilaktyki Środowiskowej, 7 świetlic środowiskowych oraz 6 świetlic miejskich, które zapewniają pomoc specjalistyczną skierowaną do dzieci i młodzieży. Głównym zadaniem ww. placówek jest wspieranie rodziny mającej trudności w wypełnianiu swoich zadań poprzez objęcie dzieci działaniami wychowawczymi, opiekuńczymi i edukacyjnymi. Działania podejmowane w ww. placówkach mają na celu wspieranie wszechstronnego rozwoju, zapobieganie niedostosowaniu społecznemu oraz pomoc w rozwiązywaniu trudnych sytuacji życiowych, rodzinnych szkolnych i osobistych.

Priorytet 5: Zapewnienie możliwości w dostępie do oferty szkoleniowej dla osób pracujących w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom

Złożoność problemów wynikających z uzależnień wymaga szczególnego podejścia, wiedzy specjalistycznej oraz umiejętności w zakresie pracy z osobą mającą problemy wynikające z uzależnień, jak również z jej rodziną. Niezbędne jest, aby osoby udzielające pomocy posiadały odpowiednie kompetencje do rozpoznawania problemów oraz były przygotowane do pracy oraz udzielania pomocy danej rodzinie. W celu zapewnienia wysokiej jakości oferowanej pomocy konieczne jest doskonalenie zawodowe pracowników oraz podnoszenie ich wiedzy i umiejętności w zakresie pomagania i wzajemnej współpracy

w celu osiągnięcia jak najlepszych efektów terapeutycznych.

Bardzo ważnym aspektem jest prowadzenie szkoleń i konferencji dla przedstawicieli służb i instytucji działających na terenie gminy w obszarze uzależnień, superwizowanie ich pracy oraz prowadzenie konsultacji dla pracowników placówek udzielających pomocy, jak również wymiana doświadczeń w zakresie pracy z osobami uzależnionymi oraz członkami ich rodzin.

Priorytet 6: Zmniejszenie ilości punktów sprzedaży napojów alkoholowych w naszym mieście

W 2019 roku na terenie Płocka znajdowało się łącznie 308 punktów, w tym 192 sklepów oraz 116 lokali gastronomicznych. Na przestrzeni lat 2009-2018 dostrzegalna jest pozytywna tendencja spadkowa w zakresie liczby punktów ogółem. W stosunku do 2009 roku łączna liczba punktów zmniejszyła się o 13%, liczba punktów przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży o 17%, natomiast poza miejscem sprzedaży o 11%. Pomimo tendencji spadkowej w omawianych latach, w 2019 roku w stosunku do roku poprzedniego odnotowany został wzrost liczby lokali gastronomicznych oferujących sprzedaż alkoholu o 8 punktów oraz spadek sklepów o 2 punkty, w związku z czym ogólna liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych w mieście Płock wzrosła w stosunku do roku ubiegłego o 6 punktów.

W 2018 roku weszła w życie nowelizacja ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Nakłada ona na gminę obowiązek ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, a nie jak dotychczas, określenia limitów punktów sprzedaży. W 2019 roku maksymalna liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w mieście wynosiła:

poza miejscem sprzedaży: wartości do 4,5% alkoholu oraz piwa - 370 zezwoleń, o zawartości powyżej 4,5% do 18% alkoholu (z wyjątkiem piwa) - 200 zezwoleń, o zawartości powyżej 18% alkoholu - 230 zezwoleń, razem - 800 zezwoleń.

w miejscu sprzedaży: wartości do 4,5% alkoholu oraz piwa - 280 zezwoleń, o zawartości powyżej 4,5% do 18% alkoholu (z wyjątkiem piwa) - 100 zezwoleń, o zawartości powyżej 18% alkoholu - 120 zezwoleń, razem - 500 zezwoleń

W 2018 roku maksymalna liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych podobnie jak w 2019 roku kształtowała się na poziomie 1 300 (800 – maksymalna liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży i 500 - maksymalna liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży). W 2019 roku w mieście Płocku wydana została następująca liczba zezwoleń: **poza miejscem sprzedaży:** wartości do 4,5% alkoholu oraz piwa – 88 zezwoleń, o zawartości powyżej 4,5% do 18% alkoholu (z wyjątkiem piwa) - 75 zezwoleń, o zawartości powyżej 18% alkoholu – 81 zezwoleń, razem – 244 zezwoleń.

w miejscu sprzedaży: wartości do 4,5% alkoholu oraz piwa – 32 zezwolenia, o zawartości powyżej 4,5% do 18% alkoholu (z wyjątkiem piwa) - 50 zezwoleń, o zawartości powyżej 18% alkoholu – 30 zezwoleń, razem - 112 zezwoleń.

W 2019 roku liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży kształtowała się na poziomie 539, natomiast przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży na poziomie 251, co oznacza że wykorzystanych było łącznie 790 zezwoleń (16 zezwoleń więcej niż w 2018 roku). Jak wynika z analizowanych danych, maksymalna liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych ustalona przez Radę Miasta znacznie przewyższała liczbę wykorzystanych

zezwoleń. W latach 2009-2019 w większości nie odnotowano żadnych przypadków cofnięcia zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, z wyjątkiem roku 2009 (trzy przypadki).

Jeśli chodzi o ogólną liczbę punktów sprzedaży napojów alkoholowych o zawartości alkoholu powyżej 18%, w tym przeznaczonych do spożycia w miejscu oraz poza miejscem sprzedaży na przestrzeni ostatnich dziesięciu lat, to dynamika zmian w zakresie liczby punktów na przestrzeni lat 2009-2019 jest dosyć różnorodna. W latach 2009-2013 dostrzegalna jest tendencja wzrostowa (w 2013 roku w stosunku do 2009 roku nastąpił wzrost o 20%) następnie do 2018 roku liczba punktów posiadających zezwolenie na sprzedaż alkoholu powyżej 18% systematycznie spadała (ostatecznie w 2018 roku odnotowany został spadek o 12%), a następnie w 2019 roku wzrosła do 246 - w porównaniu do roku poprzedniego nastąpił zatem wzrost o 3%. Rozpatrując tę kwestię w podziale na miejsce sprzedaży alkoholu widzimy, że w stosunku do 2009 roku zwiększeniu uległa przede wszystkim liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych o zawartości alkoholu powyżej 18% przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży, z kolei zmniejszyła się liczba punktów przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży.

W przypadku wysokości środków finansowych uzyskanych z tytułu rocznych opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych to w 2019 r. kształtowała się ona na poziomie 2 892 864 zł. Na przestrzeni poprzednich dziesięciu lat wysokość środków ulegała wahaniom, jednakże dostrzegalna jest ogólna, wzrostowa tendencja w zakresie ich wartości. W stosunku do 2009 roku nastąpił wzrost o 18%. Należy mieć na uwadze to, że wysokość uzyskanych dochodów bezpośrednio związana jest z wartością sprzedanego alkoholu.

Powyższe dane pochodzą z Raportu stanu problemów alkoholowych w mieście Płocku za 2019r.

2.7 W zakresie celu strategicznego "Rozwój mechanizmów wspierania rodziny i ochrony macierzyństwa"

Priorytet 1: Zwiększenie liczby osób objętych wsparciem i pomocą psychologiczną, pedagogiczną i logopedyczną.

W Ośrodku Rodzinnej Pieczy Zastępczej cyklicznie będą odbywać się grupy wsparcia dla rodzin zastępczych, w trakcie których zostaną wymienione doświadczenia dotyczące rozwiązywania trudnych sytuacji życiowych oraz spotkania dla dzieci i młodzieży przebywających w rodzinach zastępczych.

Ośrodek zapewni również rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka szkolenia mające na celu podnoszenie ich kwalifikacji, biorąc pod uwagę ich potrzeby.

Dzięki doświadczeniu, wiedzy i kwalifikacji pracowników Ośrodka możliwe będzie również przeprowadzenie w krótkim czasie diagnozy psychologiczno-pedagogicznej dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.

Utrzymanie obecnej liczby koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej w następnych latach spowoduje, że każda nowo utworzona rodzina zastępcza będzie miała możliwość skorzystania z pomocy i wsparcia koordynatora i wykwalifikowanej kadry Ośrodka.

Priorytet 2: Udoskonalenie oceny środowiska, w którym ma być umieszczone dziecko.

W dalszym ciągu nadrzędnym celem będzie zmniejszenie prawdopodobieństwa rozwiązania rodziny zastępczej, co w każdym przypadku oznacza porażkę dorosłych i klęskę dzieci.

Należy mieć świadomość, że procedury dotyczące procesów społecznych nie są algorytmami, nie zwalnia to jednak z odpowiedzialności za stałe dążenie do zwiększania trafności dokonywanych ocen. Ośrodek Rodzinnej Pieczy Zastępczej ma opracowany udoskonalony schemat oceny i opisu zastępczego środowiska rodzinnego. Uwzględnione w nim są elementy diagnozy narracyjnej oraz techniki określające funkcjonowanie całej struktury rodziny. Dzięki takim metodom będzie można przeanalizować problemy charakterystyczne dla danego środowiska pochodzenia dziecka oraz zaplanować działania zapobiegające sytuacjom kryzysowym.

Ośrodek Rodzinnej Pieczy Zastępczej będzie także podejmował starania w celu pozyskania środków finansowych ze źródeł zewnętrznych poprzez ofertę szkoleń kandydatów do pieczy zastępczej skierowanych do innych powiatów.

Sukces w pracy na rzecz dzieci nie ma racji bytu, bez ścisłej współpracy instytucji pomocy społecznej. Codzienną koniecznością jest przekazywanie informacji, które mogą uchronić dzieci przed zagrożeniami, a także zwiększyć szanse dobrego funkcjonowania w dorosłości. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Płocku udzieli wszelkich informacji na temat kandydatów na rodziców zastępczych przydatnych do dokonania prawidłowej diagnozy ich kwalifikacji i predyspozycji jako rodziców zastępczych, będących w posiadaniu tutejszego Ośrodka.

Priorytet 3: Poszerzenie współpracy z Sądem i innymi jednostkami organizacyjnymi w ramach Rady ds. Rodzicielstwa Zastępczego.

Celem spotkań w ramach Rady ds. Rodzicielstwa Zastępczego pozostanie nadal:

- a) przedstawienie bieżącej sytuacji w pieczy zastępczej
  - liczby kandydatów ubiegających się o utworzenie rodzin zastępczych,
  - danych dotyczących prowadzonych szkoleń,
  - sytuacji dzieci zakwalifikowanych do różnych form pieczy zastępczej;
- b) omówienie sytuacji szczególnie trudnych i problemowych w celu zasięgnięcia opinii przedstawicieli różnych instytucji oraz szybkiej koordynacji podejmowanych działań.

Efektom posiedzeń Rady ds. Rodzicielstwa Zastępczego ma być dobra współpraca, zwłaszcza z placówkami oświatowymi i służby zdrowia, poprawa wymiany informacji i umożliwienie uzyskania lepszej orientacji w sytuacji dziecka i jego rodziny.

Nadal niewystarczająca jest współpraca z sądem, częstsza wymiana informacji i uwzględnianie opinii pracowników merytorycznych mogłaby naprawić cykl podejmowania decyzji dotyczących dzieci, które pozostają w centrum naszych działań.

Priorytet 4: Współpraca z osobami pracującymi z rodziną biologiczną.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Płocku będzie współpracował z koordynatorami Ośrodka Rodzinnej Pieczy Zastępczej w Płocku podejmując działania zmierzające przede wszystkim do powrotu dziecka do rodziny naturalnej. W przypadku braku możliwości powrotu dziecka pod opiekę rodziców naturalnych Ośrodek udzieli pomocy w nawiązaniu

lub podtrzymaniu prawidłowych relacji pomiędzy rodziną zastępczą a naturalną.

Ważnym zadaniem jest przygotowanie rodziców osadzonych w zakładach karnych do spotkań z dziećmi po długotrwałej rozłące. W tym celu od 2016 roku organizowane są spotkania dyrektora Ośrodka Rodzinnej Pieczy Zastępczej z osadzonymi na terenie zakładu karnego i spotkania takie będą nadal sukcesywnie organizowane.

Priorytet 5: Współpraca z organizacjami kościelnymi i związkami wyznaniowymi.

Zgodnie z art. 40 ust. 1 pkt. 5 Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jedn. Dz. U. z 2018 r., poz. 998 ze zmianami) korzystamy z pomocy osób duchownych w sprawach związanych z przygotowaniem do sakramentów (I komunii, chrzest), gdy jest to zgodne z wolą rodziców biologicznych.

Priorytet 6: Rozwój działań związanych z odpowiedzialnym funkcjonowaniem w roli dorosłego.

Praca Ośrodka Rodzinnej Pieczy Zastępczej dotyczy również pełnoletnich wychowanków. Opieka polega na doradztwie zawodowym, wsparciu w sytuacjach trudnych oraz pomocy przy tworzeniu i modyfikacji indywidualnych planów usamodzielnienia. W tym zakresie współpracuje z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Płocku, który obejmuje procesem usamodzielnienia pełnoletnich wychowanków opuszczających pieczę zastępczą rodzinną i instytucjonalną poprzez przyznanie pomocy na: kontynuowanie nauki, usamodzielnienie się, zagospodarowanie, w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych oraz zatrudnienia.

Instytucje pomocy społecznej będą motywowały wychowanków między innymi do kształcenia i rozwoju osobistego, składania wniosków o przydział mieszkania z zasobów gminy lub fundacji a następnie jego utrzymania.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej będzie umożliwiał wychowankom zdobycie lub podniesienie kwalifikacji zawodowych poprzez udział w wybranych przez nich kursach, spotkaniach z doradcą zawodowym, prawnikiem.

Priorytet 7: Powstanie Stowarzyszenia Rodzin Zastępczych i Adopcyjnych.

Podstawowym celem tej organizacji jest wspieranie osób sprawujących pieczę zastępczą. Rozpoczęła się współpraca dotycząca poszukiwania kandydatów do tworzenia rodzin zastępczych i propagowania rodzicielstwa zastępczego. Poszukiwane są dalsze formy współdziałania na rzecz dzieci osieroconych społecznie.

Priorytet 8: Organizacja systemów wsparcia dla pracowników pieczy zastępczej.

Pracownicy pieczy zastępczej funkcjonują w warunkach dużego obciążenia psychologicznego. Codziennością jest konfrontacja z drastycznymi sytuacjami przemocy wobec dzieci. Praca wymaga obecności wobec osób uzależnionych od alkoholu, niezrównoważonych psychicznie a także pozostających w konflikcie z prawem. Z tego powodu podejmowane działania wiążą się z ryzykiem agresji ze strony klientów, a nawet z zagrożeniem fizycznym. Stała kontrola emocjonalna a także presja społeczna i medialna

to czynniki obciążające psychikę pracowników. Silnym stresem jest odpowiedzialność za osoby krzywdzone i bezradne, szczególnie za dzieci, które doznały krzywdy od własnych rodziców. Zobowiązania wynikające z tajemnicy zawodowej nie pozwalają na odreagowanie napięcia nawet w warunkach rodzinnych. Dlatego niezbędne jest „zapewnienie pomocy osobom niosącym pomoc” przez bezpłatne zajęcia sprzyjające relaksacji, takie jak: fitness, joga, a także zaoferowanie udziału w przedsięwzięciach kulturalnych - koncertach i spektaklach teatralnych.

Dbłość o stan zdrowia psychofizycznego pracowników pieczy jest formą ochrony przed syndromem wypalenia zawodowego a co niemniej ważne jest przejawem szacunku dla osób, które wydając swoją energię w pracy narażają się na wyczerpanie, a co za tym idzie słabsze funkcjonowanie także w sytuacjach pozazawodowych.

2.8 W zakresie celu strategicznego "Integracja społeczno – zawodowa osób opuszczających zakłady karne

Priorytet 1: Przełamywanie stereotypów dot. osób opuszczających zakłady karne

Osoby opuszczające zakłady karne często zmagają się z piętnem skazańca, więźnia, wyrzutka. Wielu z nich opuszcza więzienie z charakterystycznymi tatuażami w okolicy oczu. Stają się przez to osobami z tzw. marginesu społecznego. Takie stereotypowe myślenie dotyczy zarówno ogółu społeczeństwa jak i samych więźniów. Dodatkowo osoby te mają trudności w powrocie do społeczeństwa, często po latach odosobnienia, w trakcie których mogły zajść duże zmiany w otaczającej ich rzeczywistości.

Proces reintegracji społecznej osób opuszczających zakłady karne powinien skupić się na ich powrocie do ponownego pełnienia ról – w rodzinie i w społeczności lokalnej przy wsparciu odpowiednich służb oraz przy udziale naturalnego środowiska byłego więźnia, czyli rodziny. Szczególną pomoc w postaci wsparcia emocjonalnego należałoby skierować do osób opuszczających zakłady karne, które nie mają bliskich.

Priorytet 2: Podejmowanie działań doradczych i szkoleniowych wobec osób skazanych, zmierzających do ich powrotu do aktywności zawodowej oraz podnoszenie kompetencji społeczno – zawodowych

Sytuacja zawodowa osób opuszczających zakłady karne jest zróżnicowana. Istotną rolę w ich powrocie na rynek pracy pełnią: wiek, płeć, stan zdrowia, właściwości psychospołeczne, rozwój intelektualny, posiadane wykształcenie, doświadczenie zawodowe oraz wypracowany wcześniej nawyk pracy. W tym kierunku działa Fundusz Aktywizacji Zawodowej Skazanych oraz Przywzięzione Zakłady Pracy, utworzone w wyniku nowelizacji ustawy z dnia 28 sierpnia 1997 r. o zatrudnieniu osób pozbawionych wolności. Fundusz Aktywizacji Zawodowej Skazanych oraz Rozwoju Przywzięzionych Zakładów Pracy jest państwowym funduszem celowym, funkcjonującym jako wydzielony rachunek bankowy, którego dysponentem jest Dyrektor Generalny Służby Więziennej. Środki Funduszu przeznaczone są na finansowanie działań w zakresie resocjalizacji osób pozbawionych wolności, w szczególności na : - tworzenie nowych miejsc pracy dla skazanych oraz ochronę istniejących, - tworzenie w jednostkach penitencjarnych Służby Więziennej infrastruktury niezbędnej dla działań resocjalizacyjnych, modernizację przywzięzionych zakładów pracy i ich produkcji, organizowanie nauki zawodu i doskonalenia zawodowego dla osób

pozbawionych wolności, organizowanie szkolenia w zakresie aktywizacji zawodowej i umiejętności poszukiwania pracy. Celem udzielania pomocy finansowej z Funduszu Aktywizacji Zawodowej Skazanych oraz Rozwoju Przywieziennych Zakładów Pracy jest wspieranie szeroko rozumianej readaptacji społecznej osób przebywających w placówkach resocjalizacyjnych, w szczególności poprzez finansowanie działań służących ochronie i tworzeniu miejsc pracy dla tych osób.

Priorytet 3: Zapewnienie wsparcia emocjonalnego oraz finansowego rodzinom osób opuszczających zakłady karne

Powrót z zakładu karnego nie jest łatwym doświadczeniem także dla rodzin osób opuszczających zakłady karne. Ich dotychczasowy rytm dnia, rytuały, przyzwyczajenia, zasady, do których się przyzwyczaili – to wszystko musi ulec zmianie. Dodatkowo osoba opuszczająca zakład karny wraca do bliskich z całym bagażem więziennych doświadczeń, czasem traumatycznych. Odbija się to na jej psychice oraz przenosi na życie rodzinne. Były osadzony zmaga się z brakiem pracy, pieniędzy, co również ma wpływ na funkcjonowanie jego rodziny. Często osoba opuszczająca zakład karny jest uzależniona np. od alkoholu, czasem wraca po wyroku za znęcanie się nad bliskimi. Wszystko to dodatkowo komplikuje sytuację w rodzinie. Dlatego właśnie tak ważne jest wsparcie emocjonalne ze strony instytucji, skierowane nie tylko wobec osób po zakładach karnych, ale także ich rodzin.

Rodzina byłego więźnia potrzebuje również wsparcia finansowego. Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej osoby i rodziny, przeżywające trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego są osobami uprawnionymi do otrzymania pomocy. Zakres takiej pomocy obejmuje w szczególności: świadczenie pieniężne, świadczenie rzeczowe (bilet kredytowany, posiłek, odzież, udzielenie schronienia), usługi opiekuńcze, interwencję kryzysową, poradnictwo specjalistyczne.

Priorytet 4: Współpraca służb, mająca na celu readaptację społeczną osób opuszczających ZK oraz przeciwdziałanie powrotowi do przestępczości

Skazany, opuszczający zakład karny, znajduje się w trudnej sytuacji życiowej a zatem wymaga wsparcia i pomocy ze strony różnych współpracujących ze sobą instytucji. Oddziaływania, mające na celu readaptację społeczną i przeciwdziałanie powrotowi do przestępczości, odbywają się już w systemie penitencjarnym. Po opuszczeniu zakładu karnego są kontynuowane przy udziale takich instytucji i służb, jak: kurator sądowy, jednostki organizacyjne pomocy społecznej, policja i inne. Osoby opuszczające zakład karny muszą ponownie nawiązać bliskie relacje i więzi rodzinne, społeczne, kontynuować leczenie odwykowe lub programy korekcyjne dla sprawców przemocy. Większość osób po opuszczeniu placówki więziennej nie ma pracy, wiele też staje się osobami bezdomnymi. Potrzebne jest wówczas wsparcie w zakresie usamodzielnienia mieszkaniowego, aktywizacji zawodowej i podnoszenia kompetencji społeczno – zawodowych. Z tego powodu konieczne jest zapewnienie wsparcia ze strony różnych instytucji poprzez rozwój kompleksowego systemu pomocy byłym więźniom.

Dnia 13 czerwca 200 r. zostało zawarte Porozumienie pomiędzy Ministerstwem Pracy i Polityki Społecznej a Centralnym Zarządem Służby Więziennej w sprawie zasad współpracy w zakresie organizacji pomocy na rzecz osób zwalnianych z zakładów karnych i aresztów śledczych oraz osób pozbawionych wolności.

2.9 W zakresie celu strategicznego „Zapewnienie kompleksowej pomocy rodzinom dotkniętym problemem przemocy domowej”

Priorytet 1: Niwelowanie skutków doświadczania przemocy w rodzinie poprzez podejmowanie różnorodnych oddziaływań wobec osób doświadczających przemocy oraz prace terapeutyczną

Przemoc w rodzinie jest problemem wielu polskich rodzin. Często jest problemem uwarunkowanym kulturowo, poprzez normy społeczne oraz pełnione role. Powodem stosowania przemocy mogą być własne doświadczenia przemocowe, wyniesione z okresu dzieciństwa, uzależnienia, zaburzenia zdrowia psychicznego czy zaburzenia osobowości. Problem przemocy w rodzinie do niedawna był problemem tzw. "czterech ścian". W latach 90 – tych został nagłośniony i podjęto szereg działań, mających na celu przeciwdziałanie jego skutkom. Pomimo licznych akcji informacyjnych i psychoedukacyjnych, problemu przemocy domowej nigdy nie uda się skutecznie wyeliminować. Dlatego właśnie należy ukierunkowywać wszystkie oddziaływania na niwelowanie skutków doświadczania przemocy w rodzinach.

Nasze miasto ma szeroką ofertę pomocową, skierowaną do rodzin z problemem przemocy domowej. Są to: poradnictwo specjalistyczne (prawne, psychologiczne, pedagogiczne, rodzinne, w zakresie terapii uzależnień), konsultacje terapeutyczne, interwencje w miejscu zamieszkania, psychoedukację, psychoterapię, wsparcie emocjonalne, terapię grupową: grupy wsparcia, samopomocowe, terapeutyczne, pracę socjalną, dostępność telefonu wsparcia. Dodatkowo w naszym mieście funkcjonują dwie placówki, zapewniające schronienie dla osób doświadczających przemocy, które zmuszone zostały do opuszczenia swoich miejsc zamieszkania: Schronisko dla Kobiet i Matek z Dziećmi – prowadzona przez PKPS oraz Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej – Ośrodek Interwencji Kryzysowej, który prowadzi: Dom dla Osób Doznających Przemocy w Rodzinie i Mieszkania Chronione dla osób wychodzących z przemocy.

W Płocku funkcjonuje Miejski Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Jego członkami są przedstawiciele wszystkich instytucji i służb, które zajmują się problemem przemocy domowej. Zespół i powołane przez niego Grupy Robocze realizują procedurę „Niebieskie Karty”.

Priorytet 2: Wyeliminowanie lub redukcja zachowań przemocowych z relacji interpersonalnych w rodzinie

Pomoc skierowana do rodzin z problemem przemocy powinna obejmować nie tylko osoby doświadczające przemocy, ale także osoby stosujące przemoc. W Płocku prowadzone są Programy Edukacyjno – Korekcyjne dla Sprawców Przemocy, treningi zastępowania agresji oraz pomoc indywidualna, najczęściej w postaci terapii. Dodatkowo osoby stosujące przemoc również objęte są procedurą „Niebieskie Karty”, w ramach której zobowiązują się do podejmowania określonych działań, zmierzających do wyeliminowania zachowań agresywnych z relacji interpersonalnych.

Bardzo ważna jest praca z rodzicami nt. wychowania dzieci bez przemocy. Wielu rodziców miało złe wzorce w swoich domach, często przyjęli je za właściwe normy społeczne - np. klapsy. Większość z nich nie zdaje sobie sprawy z konsekwencji stosowania - często nieświadomej przemocy wobec dzieci. Dlatego w Płocku niektóre instytucje

i organizacje prowadzą treningi umiejętności wychowawczych oraz indywidualne konsultacje z rodzicami. Dodatkowo w szkołach prowadzone są programy profilaktyczne związane z tematyką przemocy.

Priorytet 3: Zapewnienie kompleksowej pomocy dzieciom, doświadczającym przemocy w rodzinie

Z danych statystycznych Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie wynika, że z roku na rok wzrasta liczba dzieci doświadczających przemocy w rodzinie. Szczególnie trudnym pod tym względem był rok 2020, w którym rodziny zmuszone zostały do izolacji i zamknięcia w domach z powodu pandemii COVID-19. Narastająca frustracja rodziców z powodu lockdownu, zagrożenia miejsc pracy spowodowały wzrost agresji skierowanej wobec dzieci. Problem pogłębiły trudności opiekuńczo – wychowawcze rodziców, braki w umiejętnościach zagospodarowania czasu wolnego w sytuacji zamknięcia oraz dodatkowe obowiązki rodziców, związane z nauką zdalną dzieci. Wszystko to sprawiło, że znacząco wzrosła przemoc wobec dzieci.

W ostatnich latach coraz częściej zaczął pojawiać się problem uwikłania dzieci w konflikt rodzicielski. Jest to szczególnie trudny do zdiagnozowania i udowodnienia w Sądzie problem, a jego formy są często bardzo wyrafinowane, np.:

- przebieranie dzieci w ubrania zakupione przez jednego z rodziców w samochodzie, ponieważ nie może ono wejść do mieszkania tego rodzica w rzeczach, których on nie zakupił,
- nagrywanie jednego rodzica przez drugiego za pomocą specjalnego programu zainstalowanego w telefonie dziecka – bez jego wiedzy
- formułowanie fałszywych oskarżeń przez jednego rodzica wobec drugiego dot. rzekomego stosowania przemocy seksualnej wobec dziecka
- manipulacje rodziców związane z realizacją kontaktów z dzieckiem
- nastawianie dziecka przez jednego z rodziców wobec drugiego lub alienacja rodzicielska
- dublowanie przez rodziców pomocy medycznej lub specjalistycznej dla dzieci
- deprecjonowanie jednego rodzica przez drugiego w oczach dziecka
- przekupywanie dzieci itd.

Wszystkie te formy przemocy nie wynikają z troski o dzieci, ale z chęci zaszkodzenia lub zemsty na byłym partnerze. Konflikt rodzicielski często przybiera brutalne formy, których efektem jest krzywdzenie i demoralizacja dzieci. Problem takiej formy krzywdzenia dzieci jest bardzo trudny do udowodnienia w Sądzie, ponieważ skonfliktowani rodzice tłumaczą się dobrem dzieci i troską o nie, czemu Sąd przeważnie daje wiarę. Wyzwaniem dla służb pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy wobec dzieci jest dobre diagnozowanie sytuacji krzywdzenia dzieci poprzez uwikłanie w konflikt rodzicielski, skuteczne informowanie Sądu o takich przypadkach oraz praca z rodzicami.

Największym problemem dot. pomocy dzieciom doświadczającym przemocy w rodzinie, nie tylko w Płocku, ale także w całym kraju, jest brak dostępu i słaby rozwój psychiatrii dziecięcej. Z roku na rok coraz więcej dzieci zmagają się z zaburzeniami osobowości oraz problemami psychicznymi. Do tego dochodzą traumy, których dzieci doświadczają, takie, jak np. krzywdzenie ich przez najbliższych: fizyczne, psychiczne, seksualne, zaniedbywanie ich podstawowych potrzeb rozwojowych. W Płocku, podobnie jak w całej Polsce, brakuje psychiatrów dziecięcych. Konieczne jest systemowe podejście do problemu, na szczeblu ogólnopolskim. Wyzwaniem dla Płocka jest dążenie do zwiększenia liczby psychiatrów dziecięcych oraz ich dostępności dla mieszkańców naszego miasta.

Priorytet 4: Rozwój lokalnego systemu wsparcia rodzin z problemem przemocy domowej poprzez doskonalenie interdyscyplinarnego modelu pomocy

Ustawa o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dn. 10 czerwca 2010r. (Dz.U. z 2010, Nr 125, poz. 842) nakłada na gminy obowiązek powoływania Gminnych Zespołów Interdyscyplinarnych ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Dnia 30 kwietnia 2012 r. Prezydent Miasta Płocka Zarządzeniem Nr 1648 powołał imienny skład Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Płocku. Członkami tego Zespołu zostali przedstawiciele służb, organizacji i instytucji zajmujących się problemem przemocy w rodzinie, tj.: Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, Komendy Miejskiej Policji, Straży Miejskiej, Sądu, Prokuratury, Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Urzędu Miasta Płocka, placówek oświatowych, placówek ochrony zdrowia i organizacji pozarządowych. Zespół koordynuje wszystkie działania w naszym mieście, związane z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.

Działania podejmowane przez Zespół skierowane są przede wszystkim do konkretnych rodzin, zmagających się z problemem przemocy. Zespół realizuje procedurę „Niebieskie Karty” poprzez pracę Grup Roboczych (powołanych przez Zespół) z rodzinami. W skład każdej Grupy Roboczej wchodzi przedstawiciele różnych służb i instytucji, które są zaangażowane w pomoc całej rodzinie, nie tylko ofiarom i sprawcom, ale także dzieciom, będącym świadkami przemocy. Grupa Robocza diagnozuje sytuację w rodzinie, opracowuje plan pomocy i realizuje go z podziałem na zadania przypisane różnym służbom, zgodnie z ich możliwościami i kompetencjami zawodowymi.

Interdyscyplinarny charakter pracy z rodzinami z problemem przemocy domowej umożliwia: sporządzenie pełniejszej diagnozy rodziny (każda instytucja ma swoje informacje i obserwacje), możliwość dotarcia z pomocą do wszystkich osób w rodzinie uwikłanych w przemoc (także do dzieci, które mogą liczyć na pomoc np. pedagoga lub psychologa szkolnego) a dodatkowo zdejmuje ciężar odpowiedzialności i decyzyjności z jednej osoby na kilka, które ze sobą współpracują. Podejście interdyscyplinarne szczególnie przydaje się w pracy z rodziną wieloproblemową, w której oprócz przemocy mogą występować także inne problemy, jak: uzależnienia, problemy opiekuńcze – wychowawcze, bezrobocie, ubóstwo, choroby itp.

Priorytet 5: Promowanie właściwego modelu wychowania i opieki nad dzieckiem

Rodzina jest podstawową grupą społeczną dla każdego człowieka. Kształtuje się tu nie tylko jego osobowość i poczucie tożsamości, ale też świat wartości, norm, zasad, tradycji. Dzieci odbierają otaczającą rzeczywistość przez pryzmat swoich rodziców lub

innych ważnych osób ze swojego najbliższego otoczenia. Przejmują od nich wzorce zachowań, postawy, przekonania, stereotypy. Dodatkowo sposób sprawowania opieki przez rodziców, w tym zaspokojenie podstawowych potrzeb dzieci oraz model wychowania ma bezpośredni wpływ na ich osobowość. Niewłaściwa opieka, złe wychowanie mogą prowadzić do zaburzeń, powodować trwałe urazy, w skrajnych przypadkach doprowadzić do utraty zdrowia lub nawet śmierci.

Wielu sprawców przemocy domowej wychowywało się w rodzinach dysfunkcyjnych. Stosowanie przemocy, nadużywanie alkoholu, brak szacunku dla potrzeb i wartości bliskich, autorytarny model wychowania, przedmiotowość dziecka było tam codziennością. Do tego dochodziło patologiczne podejście do ról pełnionych w rodzinie, gdzie dzieci miały być ciche i grzeczne a żona podporządkowana mężowi. Dziecko, wchodząc w dorosłe życie, zaczyna powielać model rodziny funkcjonujący dotąd w jego domu. Dysfunkcjonalność rodziny przechodzi z pokolenia na pokolenie. Współcześnie pojawiają się też inne zagrożenia dla prawidłowego funkcjonowania rodziny, tj.: brak należytej uwagi poświęconej dzieciom ze strony zapracowanych rodziców, eurosieroctwo, cyberprzemoc, uwikłanie dzieci w konflikt rodzicielski i inne.

Z uwagi na powyższe należy promować właściwy model wychowania i opieki poprzez podejmowanie różnorodnych oddziaływań, którymi są: warsztaty umiejętności wychowawczych, indywidualne konsultacje, poradnictwo rodzinne, pedagogiczne i psychologiczne. Tego typu działania prowadzą: placówki oświatowe, poradnie psychologiczno – pedagogiczne, świetlice, kluby profilaktyki środowiskowej, punkty konsultacyjne i inne.

Priorytet 6: Rozwój infrastruktury, zapewniającej kompleksową pomoc rodzinom z problemem przemocy domowej, w tym w formie schronienia

Z pomocy w formie schronienia korzystają osoby, które z powodu doświadczania przemocy zmuszone zostały do opuszczenia swojego dotychczasowego miejsca zamieszkania. Dużą niesprawiedliwością jest fakt, iż to ofiary przemocy (często razem z dziećmi) muszą uciekać z własnego domu a sprawca przemocy pozostaje. W obliczu zagrożenia zdrowia i życia jest to jednak rozwiązanie stosowane najczęściej. Ma dodatkową zaletę – osoby doświadczające przemocy mogą podjąć szereg działań, zmierzających do przezwyciężenia problemu w bezpiecznych i przyjaznych warunkach, pod ochroną (dosłowną) instytucji.

Na terenie Płocka funkcjonują obecnie dwie placówki, zapewniające schronienie osobom doświadczającym przemocy w rodzinie. Są to: Schronisko dla Kobiet i Matek z Dziećmi – prowadzona przez Polski Komitet Pomocy Społecznej oraz Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej – Ośrodek Interwencji Kryzysowej prowadzący: Dom dla Osób Doznających Przemocy w Rodzinie a także Mieszkania Chronione dla osób wychodzących z przemocy. Wymienione placówki oferują nie tylko schronienie, ale także pomoc terapeutyczną, socjalną oraz w formie poradnictwa specjalistycznego. Z uwagi na specyfikę problemu i duże znaczenie tego rodzaju pomocy, należy zapewnić rozwój i dalsze funkcjonowanie wymienionych placówek.

Infrastruktura naszego miasta, zapewniająca dostęp do kompleksowej pomocy rodzinom z problemem przemocy domowej to także rozwój innych placówek, tj.: punktów konsultacyjnych, świetlic środowiskowych i socjoterapeutycznych, Komendy Miejskiej Policji, MOPS – Ośrodka Interwencji Kryzysowej. Dotyczy to głównie polepszenia bazy

lokalowej oraz dostępu do szkoleń i superwizji osób pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy.

Na szczególną uwagę zasługuje Pokój Przyjaznych Przesłuchań, prowadzony przez MOPS – OIK, w którym przesłuchiwanie są nieletni świadkowie i ofiary przestępstw oraz dorosłe ofiary przemocy seksualnej. Pokój jest wykorzystywany przez Sąd i Prokuraturę a jego obsługą zajmuje się Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.

Priorytet 7: Zapewnienie dostępności rodzin z problemem przemocy domowej do pomocy prawnej (w tym zapewnienie bezpiecznych, przyjaznych warunków przesłuchań dzieci – ofiar i świadków przestępstw)

Zgodnie z Ustawą o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej z dn. 05.08.2015r. (Dz. U. 2015, poz. 1255) każdy może skorzystać z tej formy pomocy. W Płocku funkcjonuje 5 punktów nieodpłatnej pomocy prawnej:

- Punkt świadczenia nieodpłatnej pomocy prawnej na podstawie Porozumienia zawartego z Okręgową Radą Adwokacką: Punkt 1 – Urząd Miasta Płocka przy Pl. Stary Rynek 1, pokój nr 12 7
- Punkt świadczenia nieodpłatnej pomocy prawnej na podstawie Porozumienia zawartego z Okręgową Izbą Radców Prawnych:
Punkt 2 – Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej ul. Stanisława Zgliczyńskiego 4, pokój nr 9
- Punkt świadczenia nieodpłatnej pomocy prawnej na podstawie powierzenia zadania organizacjom pozarządowym Punkt 3 – Zespół Szkół Budowlanych nr 1 ul. Mościckiego 4 , pokój nr 16
- Punkty świadczenia poradnictwa obywatelskiego na podstawie powierzenia zadania organizacjom pozarządowym Punkt 4 – Szkoła Podstawowa nr 5 ul. Krakówka 4
- Punkt 5 – Szkoła Podstawowa nr 22 ul. Czwartaków 6 pokój nr 5

Dodatkowo w Płocku działają Punkty Konsultacyjne, finansowane z Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii, w których również świadczona jest pomoc w formie poradnictwa prawnego (ul. Misjonarska 22, MOPS ul. Zgliczyńskiego 4, CPP Metanoia ul. Kobylińskiego 21a, Stowarzyszenie Tygiel ul. Armii Krajowej 64, PCK ul. Borowicka 3b).

Dostęp do pomocy prawnej jest szczególnie ważny dla rodzin z problemem przemocy, ponieważ najczęściej warunkiem koniecznym do rozwiązania problemu jest podjęcie stosownych działań prawnych. Warto również wspomnieć, że prawnik jest często osobą pierwszego kontaktu dla osób doświadczających przemocy, dlatego tak ważne jest okazanie wsparcia oraz empatia z jego strony. Niezbędny jest zatem dalszy rozwój punktów pomocy prawnej w naszym mieście.

Pokój Przyjaznych Przesłuchań jest miejscem wykorzystywanym przez Sąd i Prokuraturę do przesłuchiwanie dzieci – ofiar lub świadków przestępstw oraz dorosłych ofiar przemocy seksualnej. Pokój funkcjonuje w strukturach Miejskiego Ośrodka Pomocy

Spółecznej – Ośrodka Interwencji Kryzysowej i jest obsługiwany przez pracowników tej instytucji. Jego funkcjonowanie zapewnia przeprowadzenie przesłuchań dzieci oraz dorosłych ofiar przemocy seksualnej w warunkach przyjaznych, dających poczucie bezpieczeństwa (Pokój jest wyposażony w lustro weneckie, ma dwa wejścia tak, aby zapobiec spotkaniu osoby przesłuchiwanej i podejrzanej o popełnienie czynu karalnego, posiada zabawki, książki i artykuły papiernicze, ułatwiające dziecku przesłuchanie). W przypadku przesłuchań w/w osób ważne jest, aby przesłuchanie odbyło się tylko raz. Jest ono rejestrowane na odpowiednim nośniku i odtwarzane na sali posiedzeń Sądu. Przesłuchania odbywają się w obecności biegłych psychologów, którzy czuwają nad komfortem osób przesłuchiowanych, pomagają im w komunikacji z sędziami oraz zapewniają wsparcie emocjonalne w trudnych chwilach. Dzieci otrzymują specjalnie przygotowaną książeczkę, przygotowującą do przesłuchania. Środki na funkcjonowanie Pokoju zapewnia Gmina – Miasto Płock.

Priorytet 8: Zapewnienie dostępu do oferty szkoleniowej dla osób pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym do superwizji

Praca w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie jest trudna i wymagająca. Jej jakość wynika nie tylko z wiedzy pomagaczy czy posiadanego doświadczenia zawodowego, ale także z jego predyspozycji osobowościowych, tj.: kreatywność, otwartość, empatia, odpowiedzialność oraz umiejętność współpracy w zespole. Do tego osoby te muszą zmierzyć się z ludzkimi dramataми, jakimi są sytuacje doświadczania przemocy. Takie podejście wymaga zaangażowania emocjonalnego oraz poczucia odpowiedzialności a także odpowiedniej wiedzy i praktyki zawodowej.

Wielu pomagaczy, pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie, ma odpowiednie wykształcenie i ukończone szkolenia. Jednak sytuacja jest dynamiczna, zmieniają się przepisy, zmienia się podejście do problemu (np. nowe formy pracy ze sprawcami przemocy), do pracy z rodzinami z problemem przemocy domowej włączają się nowe służby (np. oświata czy ochrona zdrowia w zespołach interdyscyplinarnych). Z tego powodu konieczne jest ciągłe doskonalenie pomagaczy poprzez udział w szkoleniach, konferencjach, warsztatach, seminariach. Szczególną uwagę zwraca fakt, że wiele szkoleń poprzedzonych jest treningami: interpersonalnymi, intrapsychicznymi, komunikacji, negocjacji, co daje możliwość przepracowania własnych słabości i ograniczeń, mogących niekorzystnie wpływać na pracę z klientem.

W pracy pomagaczy niezwykle ważną sprawą jest możliwość korzystania z superwizji, które pomagają spojrzeć na problem z innej perspektywy oraz unikać błędów w pracy. Superwizje mogą być również drogowskazami a także dawać wsparcie pomagaczowi w jego trudnej i odpowiedzialnej pracy. Ważne jest, aby superwizje przeprowadzali doświadczeni praktycy, osoby mające uprawnienia do ich prowadzenia.

Priorytet 9: Podejmowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie

W obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie ważną rolę odgrywają także różnorodne działania profilaktyczne, na które składają się:

- realizowane programy profilaktyczne w placówkach oświatowych (np. program „Niebieski” - organizator: Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna Nr 2 itp.)

- podejmowane przez różne służby i organizacje akcje społeczne (np. „One Billion Rising”
- organizator: Feminoteka, Antyprzemocowa Sieć Kobiet, itp.)
- organizowanie wypoczynku letniego dla dzieci z rodzin zagrożonych przemocą i uzależnieniami (np. kolonie i półkolonie – organizatorzy: Urząd Miasta Płocka, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Płocku, itp.)
- organizowanie zajęć profilaktycznych dla dzieci i młodzieży (np. „Wakacyjna Przygoda z Bezpieczeństwem” i „Akademia Lwa Honorka” – organizator: Straż Miejska w Płocku, „Gra Miejska” - organizator: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Płocku, świetlice, kluby profilaktyki środowiskowej itp.)
- organizowanie debat społecznych
- włączanie się w akcje ogólnopolskie związane z przeciwdziałaniem przemocy
- rozpowszechnianie ulotek, broszur, czasopism, literatury fachowej o tematyce przemocy w rodzinie

2.10 W zakresie celu strategicznego: „Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży”.

Priorytet 1: Wczesne wspomaganie rozwoju dziecka

Wczesne wspomaganie jest zbiorem świadczeń i usług psychologiczno- -pedagogicznych oferowanych bardzo małym dzieciom niepełnosprawnym od urodzenia do chwili podjęcia nauki w szkole i ich rodzinom, mających na celu pobudzenie psychoruchowego i społecznego rozwoju dziecka. Realizacja działań ukierunkowanych na dziecko dokonywana jest poprzez udział dzieci w formach terapii indywidualnej i grupowej. Zespoły Wczesnego Wspomagania Rozwoju Dziecka w Płocku funkcjonują w Szkole Podstawowej nr 24 oraz w Miejskim Przedszkolu nr 15 i Miejskim Przedszkolu nr 33 w Płocku. Z uwagi na rosnącą liczbę małych dzieci wymagających pomocy, konieczne jest bieżące monitorowanie oraz tworzenie, w miarę potrzeb, dodatkowych Zespołów Wczesnego Wspomagania Rozwoju Dziecka.

Priorytet 2: Zapewnienie dostępności edukacji przedszkolnej

Prognozy demograficzne wskazują spadek liczby dzieci w wieku przedszkolnym. Jednocześnie występuje wzrost zapotrzebowania na dostępność dzieci do edukacji przedszkolnej, w tym dzieci z opiniami i orzeczeniami poradni psychologiczno-pedagogicznych. Wskazany jest zatem rozwój i modernizacja bazy lokalowej przedszkoli w określonych rejonach miasta.

Priorytet 3: Wspieranie dzieci i młodzieży o specjalnych potrzebach edukacyjnych w przedszkolach, szkołach i placówkach oświatowych.

Uczniowie niepełnosprawni, w zależności od specyfiki zaburzeń i możliwości rozwojowych, mają zapewnione odpowiednie formy i metody kształcenia. W płockich przedszkolach i szkołach funkcjonują oddziały integracyjne i specjalne. W oddziałach integracyjnych pracę dydaktyczno - wychowawczą nauczycieli wspomagają specjaliści w zakresie pedagogiki specjalnej, surdopedagogiki, tyflopädagogiki, rewalidacji, socjoterapii, psychologii. W zależności od zgłaszanych potrzeb, konieczne jest tworzenie w szkołach i przedszkolach, oddziałów integracyjnych, specjalnych dla uczniów posiadających odpowiednie orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego oraz opinie wydane przez poradnie psychologiczno -

pedagogiczne.

Priorytet 4: Pomoc materialna dla uczniów (stypendia, zasiłki szkolne)

Uczniom plockich szkół udzielana jest pomoc materialna w formie stypendiów i zasiłków. STYPENDIA SZKOLNE są przeznaczone dla uczących się dzieci i młodzieży zamieszkałych na terenie miasta Płocka i znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej, współfinansowane są z budżetu miasta Płocka (20%) i budżetu państwa (80%). ZASIŁKI SZKOLNE przeznaczone dla uczących się dzieci i młodzieży zamieszkałych na terenie miasta Płocka (niezależnie od otrzymywanego stypendium szkolnego), znajdujących się przejściowo w trudnej sytuacji materialnej z powodu zdarzenia losowego, wynikającej z niskich dochodów na osobę w rodzinie. Zasiłki szkolne współfinansowane są z budżetu miasta Płocka (20%) i budżetu państwa (80%). STYPENDIA MOTYWACYJNE są przyznawane dla uczniów uczęszczających do szkół prowadzonych przez Miasto Płock i osiągających najlepsze wyniki w nauce lub za osiągnięcia sportowe. Finansowane są w 100% z budżetu miasta Płocka. STYPENDIA MIEJSKIE są przeznaczone dla dzieci i młodzieży pobierających naukę na terenie Miasta Płocka, bez względu na miejsce zamieszkania, jednocześnie osiągających dobre wyniki nauczania, posiadających, co najmniej dobrą ocenę z zachowania oraz znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej wynikającej z niskich dochodów na osobę w rodzinie. Stypendia miejskie finansowane są w 100% z budżetu miasta Płocka. Zasadne jest kontynuowanie systemu pomocy materialnej dla uczniów.

STYPENDIA BRANŻOWE (ustalone na lata 2017-2022) finansowane z budżetu Miasta Płocka (100%) dla uczniów szkół branżowych I stopnia, których celem jest zachęcenie uczniów do korzystania z oferty edukacyjnej szkół branżowych. Wprowadzenie stypendiów branżowych nie przyczyniło się do zwiększenia liczby uczniów chętnych do nauki w szkołach branżowych.

2.11 W zakresie celu strategicznego: „Zapewnienie dostępu mieszkańcom do szerokiej oferty kulturalnej”

Priorytet 1: Upowszechnianie kultury poprzez organizację otwartych przedsięwzięć kulturalnych

Gmina Miasto Płock jest **organem założycielskim** dla 5 samorządowych instytucji kultury: Płockiego Ośrodka Kultury i Sztuki im. Franciszki i Stefana Themersonów, Książnicy Płockiej im. Władysława Broniewskiego, Płockiej Galerii Sztuki, Płockiej Orkiestry Symfonicznej im. Witolda Lutosławskiego oraz najmłodszej z nich, utworzonej w 2011 r. – Chóru Pueri et Puellae Cantores Plocenses. Urząd Miasta Płocka współpracuje również z plockimi instytucjami kultury i organizacjami pozarządowymi, wspierając m.in. upowszechnianie kultury wśród różnych środowisk i grup wiekowych poprzez organizowanie imprez kulturalnych i artystycznych.

Gmina Miasto Płock od lat organizuje otwarte konkursy ofert na realizację zadań publicznych w zakresie edukacji kulturalnej i upowszechniania kultury, które adresowane są do organizacji pozarządowych statutowo zajmujących się działalnością kulturalną.

Płocki Ośrodek Kultury i Sztuki im. Franciszki i Stefana Themersonów jest instytucją kultury prowadzącą w szczególności działalność w zakresie upowszechniania

kultury, edukacji i animacji kulturalnej, promocji amatorskiego ruchu artystycznego, organizacji imprez masowych i kameralnych, działalności wydawniczej oraz współpracy międzynarodowej. Co roku prezentuje szeroką ofertę działań kulturalnych organizując imprezy masowe, warsztaty artystyczne i edukacyjne, konkursy, wystawy plastyczne i fotograficzne oraz imprezy kameralne.

Od niedawna POKiS ma nową siedzibę przy ul. Jakubowskiego 2 w Płocku, która jest wolna od barier architektonicznych. Na wszelkie imprezy biletowane osoby niepełnosprawne mają bezpłatny wstęp, a ich opiekunowie mają prawo do 50-procentowej zniżki.

W strukturę POKiS-u wchodzi również Dom Darmstadt, gdzie instytucja organizuje koncerty, wystawy, spotkania z podróżnikami.

Płocki Ośrodek Kultury i Sztuki posiada również swoje punkty w C.H. Atrium MOSTY - **Galeria Sztuki Dzieci i Młodzieży** - oraz w Galerii WISŁA - „**Kolor i Forma**” **Pracownia Działań Twórczych**.

Książnica Płocka im. Władysława Broniewskiego prowadzi działalność statutową w gmachu głównym (wypożyczalnia, czytelnia i Centrum „e-kąt”), Dziale zbiorów audiowizualnych, Bibliotece dla dzieci oraz 13 filiach bibliotecznych. W 2020 r. w nowej siedzibie rozpoczął działalność Dział zbiorów audiowizualnych – Mediateka „eMka”. Obiekt jest klimatyzowany, ma zainstalowany monitoring, wyposażony jest w system centralnego sterowania urządzeniami i bramkę antykradzieżową. Jest w pełni dostosowany do osób z niepełnosprawnością, bez barier architektonicznych. Posiada salę widowiskową na 180 osób z profesjonalnym nagłośnieniem, z możliwością podzielenia na dwie mniejsze, każda z wysuwającym projektorem i ekranem. Wyposażony w nowoczesne meble, komputery All-in-One z dostępem do Internetu, w tym jeden ze specjalną kontrastową klawiaturą dla osób słabowidzących. Placówka prócz wypożyczania książek, audiobooków i płyt CD prowadzi również działalność oświatowo-kulturalną mającą na celu szeroko pojętą promocję literatury i popularyzację czytelnictwa. W ramach tych działań organizuje: lekcje biblioteczne dla uczniów szkół wszystkich szczebli, zajęcia dla przedszkolaków, spotkania autorskie dla dorosłych i dla dzieci, wystawy, konkursy literackie, historyczne, recytatorskie, spotkania Dyskusyjnego Klubu Książki, Klubu Małego Dziecka, imprezy artystyczne, warsztaty ekologiczne, zajęcia plastyczne, spotkania dla seniorów.

Książnica Płocka współpracuje z dwiema organizacjami pozarządowymi: Stowarzyszeniem Bibliotekarzy Polskich Oddział w Płocku i Płockim Stowarzyszeniem Przyjaciół Książki i Bibliotek, realizując wspólnie projekty, wzbogacając swoją ofertę i przyczyniając się do popularyzacji książki i czytelnictwa. Od lat włącza się w realizację Miejskiego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz Miejskiego programu przeciwdziałania narkomanii. Prowadzi również działalność wydawniczą.

Książnica Płocka sprawuje również – w ramach stosownego porozumienia - nadzór merytoryczny oraz udziela pomocy instrukcyjno-metodycznej i szkoleniowej bibliotekom samorządowym w zakresie gromadzenia i opracowania zbiorów, doskonalenia form, selekcji i inwentaryzacji zbiorów i in.

Płocka Galeria Sztuki jest typowo wystawienniczą instytucją, która od 40 lat organizuje wystawy sztuki współczesnej, prezentuje jej aktualne trendy, zjawiska i postawy. Przygotowuje również bogatą ofertę edukacyjną w formie warsztatów dla dzieci, rodzin i grup zorganizowanych, wykładów i spotkań dla młodzieży i dorosłych, dyskusji, projekcji filmów i koncertów. Łączy także działania artystyczne z edukacją zdrowotną. Dostosowuje swoje propozycje do wieku, wiedzy i zainteresowań odbiorcy. Galeria prowadzi działalność wydawniczą. Wydaje publikacje prezentujące twórczość i sylwetki artystów oraz

przybliżające wiedzę o sztuce. Współpracuje ze środowiskami twórczymi, pełniąc rolę podmiotu inicjującego i organizującego ważne przedsięwzięcia w obszarze popularyzacji kultury nie tylko w Płocku, ale i w regionie.

Płocka Orkiestra Symfoniczna im. Witolda Lutosławskiego organizuje koncerty symfoniczne, kameralne i festiwalowe, a także audycje umuzykalniające dla dzieci i młodzieży. Jej działalność stanowi znaczący wkład w rozwój kultury muzycznej miasta oraz przybliżając wartości artystyczne na wysokim poziomie merytorycznym. Orkiestra proponuje różne style i formy muzyki klasycznej od baroku po współczesność, w tym takie formy, jak: koncerty symfoniczne, operetka, opera, musical, dzieła wokalo-instrumentalne z udziałem chórów, jazz, folk, rock, muzyka elektroniczna, filmowa, koncerty kameralne i recitale solowe, muzyka współczesna z uwzględnieniem spójności z tendencjami lokalnymi, ogólnopolskimi i światowymi. Pełniąc funkcję animatora kultury, współpracuje z wieloma instytucjami publicznymi: z domami kultury, teatrami, muzeami, stowarzyszeniami i ośrodkami kultury. Bierze udział w działaniach towarzyszących różnym wydarzeniom kulturalnym.

Ważnym elementem działalności Orkiestry jest edukacja muzyczna dzieci i młodzieży realizowana poprzez różnego rodzaju projekty takie jak *Miś Doremiś* i *Wędrówki po pięciolinii*.

Ofertę muzyczną uzupełnia **Chór Pueri et Puellae Cantores Plocenses**, który stanowi zespół chórzystów w wieku od 7 do 21 lat. Do podstawowych zadań Chóru należy edukacja muzyczna oraz wychowanie dzieci i młodzieży jako odbiorców i współtwórców kultury. Utrzymanie wysokiego poziomu Chóru zapewniają organizowane regularnie warsztaty muzyczne, w ramach których Chór zaprasza do współpracy i nauki najwyższej klasy specjalistów.

Chór, prócz doskonałych prezentacji podczas płockich festiwali i wydarzeń kulturalnych, z powodzeniem rywalizuje z najlepszymi zespołami świata, zdobywając wiele nagród. Wspiera również rozwój młodych, utalentowanych chórzystów, oferując im pomoc w doborze i przygotowaniu repertuaru do egzaminów wstępnych na wyższe uczelnie muzyczne. Chór ma także na swoim koncie kilkanaście płyt.

Priorytet 2: Motywowanie dzieci i młodzieży do zaangażowania w życie kulturalne naszego miasta poprzez działania artystyczno-edukacyjne. Przygotowanie świadomego odbiorcy kultury.

Największą zachętą dla młodych odbiorców kultury i motywacją do jej szerszego poznania są różnorodne konkursy i przeglądy, organizowane w płockich placówkach. Dzieci i młodzież uczestniczą w konkursach literackich, plastycznych, fotograficznych, jednocześnie poszerzając swoją wiedzę o mieście rodzinnym oraz jego historii.

Ponadto instytucje kultury posiadają szeroką ofertę edukacyjną dla dzieci i młodzieży. Są to zarówno zajęcia i warsztaty, jak i spotkania, prelekcje, edukacja poprzez zabawę, czy też działania integrujące całe rodziny.

W bogatej ofercie wydarzeń kulturalnych znajdują się również imprezy przeznaczone dla szerokiej grupy odbiorców bez ograniczeń wiekowych, promujące integrację międzypokoleniową.

2.12 W zakresie celu strategicznego: „Zapewnienie warunków mieszkaniowych mieszkańcom pozbawionym możliwości samodzielnego zaspokajania potrzeb mieszkaniowych”.

Priorytet 1: Powiększanie gminnego zasobu mieszkaniowego i poprawa racjonalności jego wykorzystania.

W ramach tego priorytetu działania powinny zostać skupione na rozwoju gminnego zasobu mieszkaniowego poprzez budowę lokali mieszkalnych o zróżnicowanym standardzie i adresowanych do różnych grup najemców, w tym w ramach pozyskiwanych środków finansowych ze źródeł zewnętrznych. Najistotniejsze jest powiększenie zasobu lokali socjalnych oraz zapewnienie mieszkań komunalnych w ilości pozwalającej na obsługę spraw związanych z przydzieleniem lokali zamiennych dla rodzin zamieszkujących w budynkach wyłączonych z użytkowania z uwagi na zły stan techniczny, jak również spraw związanych z realizacją wniosków osób ubiegających się o lokale komunalne. Pozyskiwanie lokali socjalnych powinno odbywać się również, m.in. poprzez remonty i adaptacje pomieszczeń lub budynków pełniących dotychczas inne funkcje i o niskim standardzie.

Priorytetem powinno być również racjonalne wykorzystywanie gminnego zasobu mieszkaniowego poprzez intensyfikację zamian lokali mieszkalnych, stosownie do potrzeb i możliwości finansowych rodzin oraz najmu lokali do remontu na koszt własny najemcy. Na uwagę zwraca kwestia ułatwienie spłaty zadłużenia mieszkańcom komunalnego zasobu mieszkaniowego poprzez odraczanie terminu płatności, rozłożenie spłaty na raty, umarzanie części zadłużenia lub odpracowywania zadłużenia. Efektem wszystkich podejmowanych działań w zakresie polityki mieszkaniowej powinno być lepsze zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych mieszkańców o niskim statusie materialnym.

Priorytet 2: Rozwój sieci mieszkań chronionych przeznaczonych dla różnych grup mieszkańców o specyficznych potrzebach mieszkaniowych.

Działania w ramach priorytetu powinny doprowadzić do zwiększenia oferty mieszkań chronionych terapeutycznych dla osób niepełnosprawnych dostosowanych do różnego rodzaju niepełnosprawności zarówno ruchowej jak i intelektualnej oraz osób chorych psychicznie. Natomiast sukcesywna realizacja dostosowywania mieszkań komunalnych do potrzeb rodzin z osobą niepełnosprawną ruchową, poprawiłaby integrację i funkcjonowanie tych rodzin w środowisku.

Natomiast oferta mieszkań chronionych dla wychowanków opuszczających rodziny zastępcze, placówki opiekuńczo-wychowawcze, młodzieżowe ośrodki wychowawcze i inne placówki dla nieletnich powinna być dostosowana do ich potrzeb w zależności od stopnia samodzielności i sytuacji życiowej (młodzież kontynuująca naukę, młode matki z dziećmi).

Z uwagi na postępujący proces starzenia się społeczeństwa, należy tworzyć mieszkania chronione wspomagane dla osób starych i przewlekle chorych, które nie mogą samodzielnie funkcjonować i wymagają świadczenia usług opiekuńczych jako alternatywy dla umieszczania tych osób w domach pomocy społecznej.

W celu zapewnienia rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej powinny powstawać mieszkania rotacyjne dla zawodowych rodzin zastępczych poprzez przeznaczanie mieszkań komunalnych o dużym metrażu na potrzeby kandydatów zgłaszających gotowość podjęcia

się pełnienia roli zawodowej rodziny zastępczej dla dzieci pozbawionych opieki rodzicielskiej na czas pełnienia tej funkcji. Taki rodzaj mieszkań umożliwiłby pozyskiwanie kandydatów na rodziny zastępcze wśród rodzin, które spełniają wszystkie kryteria oprócz zapewnienia odpowiednich warunków mieszkaniowych.

Efektom opisanych działań powinna być poprawa warunków życia grup mieszkańców o specyficznych potrzebach mieszkaniowych.

2.13 W zakresie celu strategicznego: „ Integracja i aktywizacja środowiska seniorów poprzez ich udział w działaniach społeczno – kulturalnych na terenie naszego miasta”

Priorytet 1: Tworzenie infrastruktury społeczno-instytucjonalnej sprzyjającej zaradności i samodzielności osób starszych i/lub ich opiekunów, w tym wykorzystywanie zróżnicowanych form usług i świadczeń oferowanych przez organizacje pozarządowe w ramach współpracy z organami administracji publicznej.

Koordinacja i/lub współorganizacja działań podejmowanych przez różnego typu podmioty na rzecz seniorów poprzez stały rozwój dialogu międzysektorowego i wzajemne informowanie się o planach, zamierzeniach i kierunkach działania. Prowadzenie współpracy (o charakterze finansowym i pozafinansowym) z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie między innymi w sferze zadań publicznych, o której mowa w art. 4 przedmiotowej ustawy celem poprawy jakości i poziomu życia płocczan w wieku 60+ poprzez pobudzenie aktywności społecznej.

Rozpowszechnianie informacji o dostępności do usług świadczonych na rzecz osób starszych przez instytucje i organizacje. Rozwój pracy socjalnej wobec seniorów przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Płocku i organizacje pozarządowe. Zlecenie organizacjom pozarządowym realizacji zadań publicznych: z zakresu pomocy społecznej (w obszarze wsparcia płockich seniorów) oraz z zakresu działalności na rzecz osób w wieku emerytalnym, w tym doskonalenie systemu wsparcia obejmujące prowadzenie Centrum Aktywności Seniora.

Priorytet 2: Tworzenie warunków i infrastruktury służącej generowaniu zachowań wspierających zdrowe i aktywne starzenie się.

Prowadzenie badań profilaktycznych i programów zdrowotnych. Podejmowanie działań nakierowanych na zwiększenie aktywności seniorów. Tworzenie placów rekreacji ruchowej – „siłownie pod chmurką” dla seniorów. Udzielanie pomocy finansowej i rzeczowej osobom starszym będącym w trudnej sytuacji materialnej. Inicjowanie działań samopomocowych – pomoc sąsiedzka. Rozpowszechnianie informacji o dostępności do usług świadczonych na rzecz osób starszych przez instytucje i organizacje. Rozwój pracy socjalnej wobec seniorów przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Płocku i organizacje pozarządowe.

Priorytet 3: Rozwijanie systemu ochrony zdrowia, usług rehabilitacyjnych oraz interdyscyplinarnej opieki geriatrycznej i/lub przeciwdziałanie nadużyciom

i stosowaniu przemocy wobec najstarszego pokolenia (aspekty biofizyczne, psychoemocjonalne, socjoekonomiczne na poziomie jednostki środowiska).

Rozwój systemu ochrony zdrowia i opieki geriatrycznej ukierunkowany na poprawę diagnostyki, leczenia i rehabilitacji. Rozwój usług na rzecz seniorów w formie wsparcia całodobowego i dziennego. Rozwój umiejętności i poprawa sprawności ruchowej seniorów. Wykorzystanie dobrych praktyk w zakresie organizacji działalności podmiotów leczniczych z uwzględnieniem potrzeb osób starszych. Rozwój kształcenia służb ochrony zdrowia w zakresie opieki nad seniorami. Wspieranie programów profilaktyki zdrowia psychicznego seniorów. Rozbudowa wypożyczalni sprzętu rehabilitacyjnego i urządzeń wspomagających pielęgnację przewlekle chorych. Tworzenie zachęt i bodźców materialnych służących powstaniu całościowego systemu opieki geriatryczno-gerontologicznej w społeczności lokalnej, obejmującego sektory publiczny, prywatny i pozarządowy. Włączanie - w miarę posiadanych środków - do pakietu promocji zdrowia kolejnych badań kontrolnych stanu zdrowia zalecanych przez WHO (priorytet: badania przesiewowe w chorobach nowotworowych i układu krążenia). Ewentualne uruchamianie programów pomocowych na skutek wprowadzenia stanu zagrożenia epidemicznego, stanu epidemii lub innych, szczególnych okoliczności (w tym akcje informacyjne).

Priorytet 4: Rozwijanie zróżnicowanych form opieki długoterminowej i hospicyjnej (zwłaszcza środowisk rodzinnych) oraz wspieranie opiekunów osób starszych, w tym osób przewlekle chorych i/lub osób z obniżonym poziomem samodzielności.

Podnoszenie jakości i dostępności do usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych. Wspieranie placówek wspomagających osoby starsze (dienne domy pobytu, kluby seniora i inne). Wspieranie tworzenia rodzinnych domów pomocy. Zapewnienie miejsc w domach pomocy społecznej. Podnoszenie kwalifikacji pracowników pomocy społecznej w zakresie potrzeb seniorów. Wsparcie rodzin opiekujących się osobami niesamodzielnymi.

Priorytet 5: Eliminowanie czynników sprzyjających izolacji, marginalizacji i wykluczeniu społecznemu seniorów

Wspieranie podmiotów realizujących programy i projekty w zakresie aktywizacji osób starszych. Prowadzenie programu Płocka Karta Seniora dostępnego w ramach programu Płocka Karta Mieszkańca. Wydawanie tzw. Kart Seniora w celu zwiększenia aktywności mieszkańców 65+ poprzez poprawę warunków bytowych i dostęp do usług publicznych, dóbr kultury oraz imprez sportowych dzięki wprowadzeniu, koordynacji i promocji systemu ulg stosowanych przez: jednostki miejskie, inne jednostki i instytucje publiczne, organizacje pozarządowe i przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą o charakterze lokalnym i ogólnopolskim. Prowadzenie programu pod nazwą Miejsca Przyjazne Seniorom mającego na celu promowanie miejsc i instytucji, które odpowiadają na potrzeby najstarszych mieszkańców poprzez dostosowanie swojej architektury oraz oferowanie produktów, usług i zniżek kierowanych do ww. grupy społecznej. Wspieranie istniejących i nowo powstających form aktywizacji osób starszych (w ramach działalności stowarzyszeń, fundacji, klubów, związków kombatanckich, uniwersytetów trzeciego wieku

i innych podmiotów). Promowanie w środowisku seniorów form aktywnego spędzania czasu wolnego – podniesienie poziomu aktywności fizycznej i przeciwdziałanie biernemu trybowi życia. Zwiększenie oferty usług kulturalno-rekreacyjnych, mających na celu rozwój zainteresowań seniorów. Promocja Płockiej Rady Seniorów prowadzącej działania na rzecz obywatelskiej aktywizacji osób starszych, upowszechniającej wiedzę o potrzebach, uprawnieniach i możliwościach osób w wieku senioralnym i stanowiącej instytucjonalne forum rzecznictwa przedstawicieli podmiotów działających na rzecz osób starszych.

Priorytet 6: Zapewnienie dostępu do edukacji i szkoleń służących: przygotowaniu do życia na emeryturze, podnoszeniu wiedzy ogólnej, nabywaniu nowych umiejętności i kwalifikacji zawodowych, neutralizowaniu międzypokoleniowego dystansu kulturowego, korzystaniu z nowych technologii, urządzeń oraz systemów instytucjonalnych.

Poszerzanie oferty edukacyjnej dla seniorów poprzez organizowanie kursów, szkoleń, zajęć rozwojowych, konferencji i spotkań okolicznościowych. Wspieranie programów edukacyjnych, służących wprowadzeniu osób starszych do społeczeństwa informacyjnego (priorytet: przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu oraz osvajanie z nowoczesnymi technologiami ułatwiającymi codzienne funkcjonowanie). Zwiększenie dostępności do oferty kulturalnej i edukacyjnej w mieście. Promowanie twórczości artystycznej seniorów (festiwale, przeglądy, strony internetowe). Organizacja wydarzeń prezentujących i promujących dobre praktyki w dziedzinie aktywności osób starszych. Ogłaszanie otwartych konkursów ofert i wspieranie organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie realizujących zadania publiczne z zakresu działalności na rzecz osób w wieku emerytalnym, tj.: prowadzenie poradnictwa prawnego i psychologicznego, organizowanie pomocy materialnej i niematerialnej, doskonalenie systemu wsparcia, działania w ramach ochrony zdrowia i profilaktyki zdrowotnej, prowadzenie działań edukacyjnych, kulturalnych, sportowych i rekreacyjnych, aktywizacja społeczna.

Priorytet 7: Wspieranie i dalszy rozwój zróżnicowanych form działań na rzecz integracji międzypokoleniowej, partycypacji społecznej, opieki i wsparcia najstarszego pokolenia (wolontariat wśród seniorów i dla seniorów).

Współorganizacja projektów i inicjatyw międzypokoleniowych w ramach spotkań integracyjnych, kulturalnych, edukacyjnych, okolicznościowych itp. Wspieranie akcji informacyjnych promujących właściwe relacje międzypokoleniowe oraz budujących świadomość potrzeb i wyzwań *sędziwego wieku*. Promocja pozytywnego wizerunku osoby starszej wśród młodego pokolenia. Organizowanie działań wolontarystycznych jednoczących młodzież i osoby starsze we wspólnym działaniu na rzecz lokalnej społeczności i pozwalających zachować seniorom poczucie bycia potrzebnym i cenionym.

2.14 W zakresie celu strategicznego: Podniesienie możliwości realizacji swoich praw, wyrównanie szans na rozwój i uczestnictwo w życiu społecznym oraz zwiększenie ochrony przed dyskryminacją grup mieszkank i mieszkańców Płocka ze względu na płeć, wiek, pochodzenie etniczne i narodowe, religię, wyznanie lub światopogląd, niepełnosprawność, orientację seksualną i tożsamość płciową.

Priorytet 1: Podejmowanie działań zwiększających poczucie bezpieczeństwa, ochrony i wsparcia ofiar przemocy i dyskryminacji ze względu na przynależność do grup reprezentujących poszczególne przesłanki.

Osoby z grup narażonych na ryzyko dyskryminacji często mają poczucie zagrożenia, dlatego ważne jest, aby podejmować działania, zmierzające do zapewnienia im poczucia bezpieczeństwa. W związku z tym wskazane jest: prowadzenie badań i analiz oraz monitorowanie statystyk dotyczących przemocy, dyskryminacji i przestępstw wobec osób z grup przesłankowych, ustalenie liczby i typu wypadków oraz przestępstw (także poważnych zbrodni), które wpływają na bezpieczeństwo lub poczucie zagrożenia mieszkańców i mieszkank, a jeśli to konieczne, zbadanie również poziomu i charakteru obaw przed różnymi zagrożeniami, w tym także o charakterze przestępczym.

Istotnym działaniem byłoby prowadzenie rejestru i monitorowanie sytuacji dyskryminacji oraz przestępstw z nienawiści wobec osób w ramach wszystkich grup przesłankowych we współpracy z podmiotami będącymi w posiadaniu stosownych informacji i statystyk. Takie działanie służyłoby wzmocnieniu, rozwinięciu lub uzupełnieniu polityki działania na rzecz poprawy bezpieczeństwa w poszczególnych dzielnicach miasta Płocka, z uwzględnieniem przeciwdziałania i zwalczania przemocy wobec wskazanych grup zagrożonych dyskryminacją.

W celu poprawy poczucia bezpieczeństwa osób z grup zagrożonych dyskryminacją - miejska polityka społeczna powinna być ukierunkowana na:

1. zagwarantowanie pomocy i wsparcia ofiarom przemocy;
2. publiczne informowanie w języku najbardziej przystępnym dla danej społeczności o formach pomocy dostępnych na terenie Płocka;
3. zapewnienie przeszkolenia odpowiednim służbom w rozpoznawaniu i we wspieraniu ofiar;
4. zapewnienie skutecznej koordynacji pomiędzy odpowiednimi służbami takimi jak policja, jednostki odpowiedzialne za bezpieczeństwo, pomoc społeczna, mieszkalnictwo i ochrona zdrowia;
5. podnoszenie świadomości poprzez kampanie i programy edukacyjne skierowane do potencjalnych ofiar i sprawców/czyń przemocy;
6. rozszerzenie zakresu działań skierowanych do sprawców/czyń przemocy.

Jednym z pomysłów na zapewnienie pomocy osobom z grup przesłankowych może być utworzenie i funkcjonowanie kompleksowego centrum lub sieci punktów wspierających osoby doświadczające dyskryminacji i przemocy. Zapewnienie w centrum lub w niniejszych punktach usług w zakresie pomocy prawnej, wsparcia psychologicznego, informacji i doradztwa, wsparcia w zakresie schronienia oraz pomocy mieszkaniowej. Zadanie to może

zostać powierzone Ośrodkowi Interwencji Kryzysowej, działającemu w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej - przy wsparciu innych instytucji i organizacji.

Priorytet 2: Wprowadzenie nowych polityk, procedur i programów lub poprawienie istniejących służących poprawie równego traktowania w Płocku.

W celu stworzenia procedur lub programów, służących poprawie równego traktowania wszystkich mieszkańców Płocka istotna jest diagnoza problemów oraz analiza potrzeb. Takie działanie może być wstępem do opracowania programów miejskich na rzecz dialogu międzyreligijnego oraz światopoglądowego, przeciwdziałania dyskryminacji ze względu na płeć, orientację seksualną i tożsamość płciową oraz pochodzenie etniczne i narodowe, w związku z brakiem odrębnych programów w tych zakresach.

Warto zwrócić uwagę na wypracowanie i wprowadzenie klauzul dotyczących równego traktowania i przeciwdziałania dyskryminacji, zgodnie z obowiązującym prawodawstwem, w zleceniach i umowach na realizację zadań publicznych z organizacjami pozarządowymi i przedsiębiorcami/czynnikami oraz umowach dotyczących udostępnienia przestrzeni i budynków. Celem klauzul antydyskryminacyjnych jest m.in. ochrona odbiorców usług publicznych przed praktykami dyskryminującymi.

Opracowanie i stosowanie strategii, polityki i działań, w celu zagwarantowania bezpieczeństwa mieszkańcom/kom ze szczególnym uwzględnieniem grup zagrożonych dyskryminacją oraz zwiększenie poczucia bezpieczeństwa i ochrony powinno zostać przeprowadzone z udziałem przedstawicieli wskazanych grup. W tym celu ważne jest promowanie dobrych praktyk i rozwijanie współpracy z innymi samorządami w zakresie równych szans i antydyskryminacji.

Koordinacją działań, związanych z opracowaniem odpowiednich procedur mogłaby zająć się Płocka Rada ds. Równego Traktowania, powołana przez Prezydenta Miasta Płocka. Zadaniem Rady będzie również opracowanie Płockiego Modelu na Rzecz Równego Traktowania.

Priorytet 3: Edukacja, zwiększanie świadomości i kształtowanie postaw w zakresie równego traktowania wśród mieszkańców i mieszkank Płocka.

Dla wielu mieszkańców naszego miasta inność ze względu na stan zdrowia, orientację seksualną, narodowość itp. budzi ciekawość, ale też obawę. Warto zatem przybliżyć ludziom specyfikę grup społecznych, które stanowią mniejszość poprzez podejmowanie działań edukacyjnych. Celem takich działań jest zwiększenie świadomości oraz kształtowanie postaw w zakresie równego traktowania wszystkich ludzi. Pierwszym etapem jest edukacja już na poziomie szkolnym poprzez:

- realizację programów profilaktycznych dot. równego traktowania oraz przeciwdziałających przemocy wobec osób ze wskazanych grup dyskryminowanych na tle uprzedzeń,
- wspieranie placówek edukacyjnych w tworzeniu dokumentów strategicznych szkoły (np. wizji, misji, wartości), uwzględniających zasady równego traktowania w stosunku do grup narażonych na dyskryminację,

- wspieranie różnorodności, antyprzemocowego regulaminu dla uczniów i uczennic oraz dla kadry pedagogicznej, określającego: sposób reagowania na różne formy przemocy, procedury w przypadku zaistnienia sytuacji przemocowej czy powołania w szkołach osoby pełniącej funkcję pełnomocnika/czki ds. równego traktowania w szkole,
- wdrożenie systemu edukacji na rzecz równego traktowania, w tym warsztatów antydyskryminacyjnych i doceniających różnorodność dla osób i instytucji pracujących w obszarze edukacji i opieki,
- szkolenia kadry pedagogicznej w obszarze rozpoznawania, prewencji i działań naprawczych w zakresie dyskryminacji, przemocy i mobbingu,
- wypracowania i wdrożenia modelu pracy z dziećmi i młodzieżą oraz ich rodzicami uwzględniającego skierowane do nich regularne warsztaty antydyskryminacyjne i rozwijające kompetencje społeczne, w tym budowanie relacji i rozwiązywanie konfliktów (za zgodą pisemną rodziców),

Celem powinno być wychowywanie młodego pokolenia w świadomości różnorodności potrzeb i możliwości ludzi, uczenie dostrzegania w różnorodności potencjału, a nie jedynie ograniczeń i obaw.

Niezwykle ważny jest również udział naszego miasta w różnego rodzaju akcjach i kampaniach odnoszących się do podstawowych praw człowieka, w tym praw osób dyskryminowanych a także promujących postawy antydyskryminacyjne i tolerancję, np.: Światowy Dzień Tolerancji, Tęczowy Piątek, One Billion Rising (przeciw przemocy wobec kobiet) itp.

Ciekawym sposobem może być włączanie się Płocka w obchody świąt, rocznic, związanych z równouprawnieniem i przeciwdziałaniem dyskryminacji, np. Międzynarodowy Dzień Praw Człowieka – akcja Amnesty International – Maraton Pisania Listów w obronie praw osób represjonowanych a także włączenie się miasta Płocka we współorganizację i promocję wydarzeń ważnych dla różnych grup przesłankowych i zgodnych z ich wartościami np. dni mniejszości etnicznych, religijnych, migrantów, uchodźców, dni różnorodności, dni równości.

W celu popularyzacji wiedzy na tematy antydyskryminacyjne można udostępnić miejskie nośniki reklamowe i informacyjne na kampanie społeczne prowadzone przez podmioty działające w sferze pożytku publicznego, po skonsultowaniu ich z szerokim gronem eksperckim, np. z Komisjami Rady Miasta, Płocką Radą ds. Równego Traktowania, Płocką Radą ds. Seniorów, Płocką Radą Działalności Pożytku Publicznego, Płocką Radą ds. Osób Niepełnosprawnych, Miejskim Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie itp. zgodnie z ich kompetencjami.

Priorytet 4: Podnoszenie kompetencji kadry instytucji publicznych oraz ich partnerów w zakresie równego traktowania

Przeprowadzenie działań zapewniających integrację oraz zwiększenie poczucia bezpieczeństwa osób z grup zagrożonych dyskryminacją wymaga edukacji kadry instytucji publicznych. W związku z tym istotne jest przeszkolenie służb miejskich w zakresie;

- identyfikowania mowy nienawiści i przemocy motywowanej nienawiścią
- specyfiki poszczególnych grup przesłankowych
- form pomocy osobom z grup zagrożonych dyskryminacją
- budowanie systemów prewencji, wczesnego reagowania i wsparcia na poziomie lokalnym

Szkolenia powinny być skierowane do wszystkich służb, realizujących zadania w zakresie działań antidyskryminacyjnych, tj.: policji, oświaty, pomocy społecznej, straży miejskiej, organizacji pozarządowych, administracji itp. Ważne jest, aby w programie szkoleń znalazły się warsztaty antidyskryminacyjne.

VIII. REGULACJE PRAWNE

1. PODSTAWY PRAWNE STRATEGII

Opracowanie Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Płocka na lata 2021-2026 oraz jej wdrażanie, odpowiada właściwym przepisom prawnym, do których należą:

- ustawa z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r., poz. 713 – tekst jednolity z późn. zm.);
- ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020 r., poz. 821 – tekst jednolity z późn. zm.);
- ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz.U z 2020 r., poz. 1876 – tekst jednolity z późn. zm.);
- ustawa z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2020 r., poz. 1057 – tekst jednolity z późn. zm.);
- ustawa z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz.U z 2021 r., poz. 1100 – tekst jednolity);
- ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2021 r., poz. 1249);
- ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r. poz. 2050 – tekst jednolity);
- ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r., poz. 1119 – tekst jednolity);
- ustawa z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2020 r., poz. 1327 – tekst jednolity z późn. zm.);
- ustawa z dnia 15 kwietnia 2011r. o działalności leczniczej (Dz.U. z 2021 r., poz. 711 – tekst jednolity);
- ustawa z dnia 4 lutego 2011r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz.U. z 2021 r., poz. 75 – tekst jednolity z późniejszymi zmianami);
- ustawa z dnia 28 listopada 2003 r.o świadczeniach rodzinnych (Dz.U. z 2020 r., poz. 111 - tekst jednolity z późn zm.);
- ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz.U. 2020 r., poz. 176 – tekst jednolity z późn zm.);
- ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz.U. z 2020r., poz. 176 – tekst jednolity);
- ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz.U. z 2021 r., poz. 573 – tekst jednolity);
- ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. z 2020 r, poz. 1398 - tekst jednolity z późn zm.);

- ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2021r., poz. 877 – tekst jednolity z późn. zm.),
- ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci (Dz. U. z 2019 r., poz. 2407 - tekst jednolity z późn. zm.).

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Płocka na lata 2021-2026 wpisuje się we wszystkie ww. dokumenty.

IX. WNIOSKI

1. Strategia przyczyni się do wzmocnienia koordynacji i zarządzania lokalną polityką społeczną oraz umożliwi bieżące monitorowanie i ewaluację podejmowanych działań społecznych.
2. Rozwijany będzie system monitorowania problemów społecznych.
3. System monitorowania realizacji i wdrażania założeń przyjętych w dokumencie przebiegać będzie w oparciu o zadania Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Płocku oraz Zespołu ds. aktualizacji i monitoringu Strategii.
4. Podstawowym narzędziem monitorowania i ewaluacji realizacji Strategii będzie sporządzana Ocena Zasobów Pomocy Społecznej oraz bieżąca analiza, sprawozdawczość, raporty z realizacji poszczególnych programów i projektów polityki społecznej.
5. Realizacja Strategii wzmocni współpracę międzysektorową, międzyinstytucjonalną, partnerstwa oraz pozwoli na wdrażanie mechanizmów sprzyjających synergii działań na poziomie lokalnym – promowane będzie zlecanie zadań organizacjom pozarządowym w obszarach, które zgodnie z diagnozą i monitoringiem wymagać będą szczególnego wsparcia i wzmocnienia.
6. Realizacja celów Strategii uzależniona jest od środków finansowych, które Samorząd Gminy - Miasta Płock będzie mógł przeznaczyć w danym roku oraz innych środków pozyskanych ze źródeł zewnętrznych, w tym środków publicznych krajowych oraz środków publicznych zagranicznych – unijnych.

X. ZAŁĄCZNIKI

- 1. WYKAZ INSTYTUCJI I PODMIOTÓW WCHODZĄCYCH W SKŁAD ZESPOŁÓW DS. OPRACOWANIA „STRATEGII ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH MIASTA PŁOCKA NA LATA 2021-2026”**